

ROMÂNIA
CONSILIUL CONCURENȚEI

R A P O R T
PRIVIND
AJUTOARELE DE STAT ACORDATE
ÎN ROMÂNIA
ÎN PERIOADA 2006-2008

Cuprins

CAPITOLUL 1.....	3
1.1. CONSIDERAȚII GENERALE	3
1.2. CONSIDERAȚII CU CARACTER METODOLOGIC	9
CAPITOLUL 2.....	12
AJUTORUL DE STAT NAȚIONAL ÎN ROMÂNIA, ÎN PERIOADA 2006-2008	12
2.1. CARACTERIZARE GENERALĂ	12
2.2. DOMENIILE BENEFICIARE ALE AJUTORULUI DE STAT	15
2.2.1. Instrumente financiare utilizate.....	18
2.3. CLASIFICAREA AJUTOARELOR DE STAT ÎN FUNCȚIE DE OBIECTIVUL PRINCIPAL.....	22
2.3.1. Obiective orizontale	28
2.3.2. Obiective sectoriale.....	30
2.3.3. Obiective regionale	32
CAPITOLUL 3.....	34
AJUTORUL DE STAT ACORDAT INDUSTRIEI PRELUCRĂTOARE DIN ROMÂNIA, ÎN PERIOADA 2006-2008	34
3.1. VOLUM ȘI TENDINȚE.....	34
3.2. CLASIFICAREA AJUTOARELOR DE STAT PENTRU INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE ÎN FUNCȚIE DE OBIECTIVUL PRINCIPAL	36
3.2.1. Obiective orizontale	40
3.2.2. Obiective sectoriale.....	44
3.2.3. Obiective regionale	45
3.3. INSTRUMENTE FINANCIARE UTILIZATE	49
CAPITOLUL 4.....	54
AJUTORUL DE STAT ACORDAT INDUSTRIEI EXTRACTIVE DIN ROMÂNIA, ÎN PERIOADA 2006-2008	54
4.1. DATE GENERALE PRIVIND AJUTOARELE DE STAT PENTRU INDUSTRIA EXTRACTIVĂ	55
4.2. OBIECTIVELE AJUTOARELOR DE STAT PENTRU INDUSTRIA EXTRACTIVĂ	60
4.2.1. Obiective orizontale	63
4.2.2. Obiective sectoriale.....	67
4.3. INSTRUMENTE FINANCIARE UTILIZATE	76
4.3.1. Instrumente financiare utilizate la acordarea ajutoarelor de stat pentru industria extractivă.....	76
4.3.2 Instrumente financiare utilizate la acordarea ajutoarelor de stat pentru industria cărbunelui.....	81
CAPITOLUL 5	
AJUTORUL DE STAT ACORDAT ÎN ROMÂNIA ÎNTREPRINDERILOR CE AU PRESTAT SERVICII DE INTERES ECONOMIC GENERAL, ÎN PERIOADA 2006-2008	86
CAPITOLUL 6.....	106
AJUTORUL DE STAT ACORDAT PENTRU FORȚA DE MUNCĂ ÎN ROMÂNIA, ÎN PERIOADA 2006-2008	106
6.1. CONSIDERAȚII GENERALE	106
6.2. FORȚA DE MUNCĂ DIN ROMÂNIA	112

6.3. VOLUMUL ȘI TENDINȚELE AJUTORULUI DE STAT ACORDAT FORȚEI DE MUNCĂ ÎN ROMÂNIA	115
6.4. INSTRUMENTE FINANCIARE UTILIZATE	118
CAPITOLUL 7.....	119
AJUTORUL DE STAT ACORDAT PENTRU SERVICII FINANCIARE, TURISM, MEDIA ȘI CULTURĂ ÎN PERIOADA 2006-2008	119
7.1. VOLUM ȘI TENDINȚE.....	119
7.2. OBIECTIVELE ALOCĂRII AJUTOARELOR DE STAT ȘI SUBDOMENIILE BENEFICIARE.....	122
7.2.1. Ajutorul de stat pentru sectorul servicii financiare	122
7.2.2. Ajutorul de stat pentru sectorul turism.....	123
7.2.3. Ajutorul de stat pentru sectorul media și cultură	124
7.3. INSTRUMENTE FINANCIARE UTILIZATE	125
CAPITOLUL 8.....	129
AJUTORUL REGIONAL.....	129
CAPITOLUL 9.....	138
AJUTORUL DE MINIMIS ÎN ROMÂNIA, ÎN PERIOADA 2006-2008	138
9.1. CARACTERIZARE GENERALĂ	138
9.2. DOMENIILE BENEFICIARE DE AJUTOR DE MINIMIS	141
9.2.1. Instrumente financiare utilizate.....	144
CAPITOLUL 10.....	146
AJUTORUL DE STAT ACORDAT SECTORULUI TRANSPORTURI, ÎN PERIOADA 2006-2008	146
10.1. VOLUM ȘI TENDINȚE ÎNREGISTRATE	146
10.2. SUBDOMENIILE BENEFICIARE DE AJUTOR DE STAT ÎN SECTORUL TRANSPORTURI	148
10.2.1. Ajutorul de stat acordat transporturilor feroviare	150
10.2.2. Ajutorul de stat acordat transporturilor aeriene	152
10.2.3. Ajutorul de stat pentru transportul auto combinat	153
10.2.4. Ajutorul de stat pentru alte subdomenii ale transporturilor	155
10.3. INSTRUMENTE FINANCIARE UTILIZATE	156
CAPITOLUL 11.....	160
AJUTORUL DE STAT ACORDAT AGRICULTURII ȘI PESCUITULUI DIN ROMÂNIA ÎN PERIOADA 2006-2008	160
11.1. VOLUM ȘI TENDINȚE.....	160
11.2. FURNIZORII DE AJUTOR DE STAT	165
11.3. DOMENII BENEFICIARE	169
11.4. INSTRUMENTE FINANCIARE UTILIZATE	176
CAPITOLUL 12.....	182
CONCLUZII ȘI PERSPECTIVE.....	182
ANEXA I.....	189
ANEXA TEHNICĂ.....	189
I. SFERA AJUTOARELOR DE STAT ANALIZATE ÎN RAPORT	189
II. CATEGORII ȘI OBIECTIVE ALE AJUTORULUI DE STAT	190
III. SURSELE OBȚINERII DATELOR ȘI METODELE DE EVALUARE A ELEMENTULUI DE AJUTOR.....	195
ANEXA II	199
LISTA ACTELOR NORMATIVE	199
ANEXA III.....	220
ANEXA STATISTICĂ – SITUAȚII CENTRALIZATOARE	220

R A P O R T
privind ajutoarele de stat acordate în România în perioada
2006-2008

CAPITOLUL 1
CONSIDERAȚII GENERALE

1.1. CONSIDERAȚII GENERALE

Politica de concurență are un rol vital în a face ca piețele să funcționeze mai bine în beneficiul agenților economici și al consumatorilor.

Politica în domeniul ajutoarelor de stat este o parte integrantă a politicii de concurență, ajutoarele de stat reprezentând măsuri selective de sprijin financiar public, acordate unor întreprinderi din anumite zone geografice sau sectoare de activitate, în vederea atingerii unor obiective de interes general, cum ar fi protecția mediului, dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii, dezvoltarea zonelor defavorizate sau salvarea/restructurarea unor agenți economici strategici.

Chiar dacă sprijinul acordat întreprinderilor de către autorități este motivat de un interes public major, acesta poate denatura mediul concurențial normal. De aceea, este necesară elaborarea și aplicarea cu strictețe a regulilor cu privire la modalitățile în care autoritățile pot interveni pe piață prin acordarea de ajutoare de stat. Ajutorul de stat poate fi compatibil cu piața comună europeană dacă urmărește obiective de interes comun, clar definite, cu efecte benefice generale

asupra dezvoltării economice, și fără a afecta comerțul cu statele membre ale Uniunii Europene.

Comisia Europeană încurajează statele membre să acorde prioritate acțiunii de întărire a competitivității economiei lor, precum și de consolidare a coeziunii sociale și regionale.

Reforma ajutoarelor de stat, inițiată de Comisie în ultimii ani, vizează redirecționarea ajutoarelor către obiectivele stabilite în Strategia de la Lisabona, precum cercetarea, dezvoltarea și inovarea, măsuri de capital de risc, formarea profesională, energiile regenerabile și alte măsuri de protecție a mediului. Reglementările comunitare impun părților interesate să verifice dacă ajutorul de stat reprezintă un instrument politic adecvat pentru atingerea obiectivelor de interes comun. Controlul ajutoarelor de stat contribuie astfel, la evitarea utilizării neraționale a resurselor publice, pentru care, în final, cetățenii sunt cei care trebuie să plătească.

Până în anul 2007, Consiliul Concurenței, ca singura autoritate administrativă autonomă în domeniul concurenței din România, a depus eforturi susținute pentru abordarea pro-activă în implementarea regulilor comunitare de concurență și ajutor de stat. *Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, republicată*¹, a stabilit rolul Consiliului Concurenței și a reglementat atribuțiile privind autorizarea, monitorizarea, inventarierea și elaborarea rapoartelor privind ajutoarele de stat acordate în România.

Începând cu 1 ianuarie 2007, urmare a aderării României la Uniunea Europeană, piața românească a devenit o parte componentă a pieței unice europene, iar operatorii economici din România au intrat în concurență directă cu operatorii economici din celelalte state membre.

¹ Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, republicată, în vigoare până la data de 1 ianuarie 2007

Având în vedere că și după data aderării României la Uniunea Europeană, exista interesul public major de continuare a acordării de ajutoare de stat, conform politicilor economice ale Guvernului, a fost abrogată *Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat*, cu modificările și completările ulterioare, intrând în vigoare *O.U.G nr. 117/2006 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat*, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 1042/28.12.2006².

În fapt, în materie de ajutor de stat, prin prevederile O.U.G. nr. 117/2006, au fost reglementate procedurile naționale, în vederea aplicării art. 87-89 din Tratatul de instituire a Comunității Europene³ și a legislației secundare adoptate în baza acestuia, direct și imediat aplicabile după 1 ianuarie 2007.

Pentru Consiliul Concurenței, anul 2007 a marcat exercitarea unui nou rol, acela de „*autoritate națională de contact*” în problematica ajutorului de stat, asigurând interfața între Comisia Europeană, pe de o parte, și autoritățile naționale inițiatoare și furnizoare de ajutor de stat, pe de altă parte.

Astfel, aderarea României la Uniunea Europeană a condus la modificarea competenței de autorizare a ajutoarelor, atribuție ce a fost transferată către Comisia Europeană. De la data aderării, reglementările comunitare în materie de ajutor de stat au devenit direct aplicabile în România, iar acordarea oricărui ajutor de stat trebuie să fie, ca regulă, precedată de obținerea unei decizii de autorizare din partea Comisiei Europene. Aceasta implică o responsabilitate sporită pentru România, care va trebui să fundamenteze corespunzător, din punct de vedere juridic și economic, orice intenție de acordare a unui ajutor de stat.

² Aprobata prin Legea nr. 137/2006, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 354/24.05.2007

³ În prezent art. 107-109 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE)

Ajutoarele de stat reprezintă o pârghie esențială pentru guvernanți. Astfel, măsurile de sprijin luate de către guvernele statelor membre pot remedia eșecurile pieței, promova investițiile, crea locuri noi de muncă și proteja mediul sau, mai nou, pot preveni colapsul sistemului bancar.

Urmare a reformelor inițiate în domeniul ajutorului de stat, mult mai puține măsuri de ajutor de stat au fost necesare a se notifica la Comisia Europeană, iar cele care nu distorsionează concurența sau comerțul între statele membre UE beneficiază de exceptare conform regulamentului Comisiei Europene⁴.

În România, în cursul anului 2007 au fost inițiate de către furnizori și avizate de către Consiliul Concurenței, în vederea transmiterii spre informare Comisiei Europene, un număr de 12 scheme exceptate de la notificare, din care 11 au ca obiectiv dezvoltarea regională, iar o schemă vizează serviciile de interes economic general (SIEG). În același timp furnizorii au transmis Consiliului Concurenței pentru informare și consultare un număr de 24 scheme de minimis.

În anul 2008 au fost inițiate de către furnizori și avizate de către Consiliul Concurenței, în vederea transmiterii spre informare Comisiei Europene, un număr de 12 scheme exceptate de la notificare, din care 9 au ca obiectiv dezvoltarea regională, 2 au ca obiectiv stimularea IMM-urilor și una are ca obiectiv cercetarea-dezvoltarea. În același timp, furnizorii au transmis Consiliului Concurenței pentru informare și consultare un număr de 22 scheme de minimis.

⁴ Regulamentul nr. 800/2008 din 6.08.2008 publicat în JO L 214/09.08.2008

În ceea ce privește măsurile de ajutor de stat notificate Comisiei Europene de către România, în vederea autorizării, menționăm că în perioada 2007-2008, Comisia a emis în total 7 decizii de autorizare.

Monitorizarea de către Comisia Europeană a ajutoarelor de stat acordate de către statele membre ale Uniunii Europene reprezintă una din activitățile cheie ale politicii comunitare în domeniul ajutorului de stat. Rezultatele acestei activități se concretizează într-un raport numit Scoreboard⁵, care reflectă situația ajutoarelor de stat acordate la nivelul Uniunii Europene.

În acest context, România are obligația de a monitoriza în plan intern acordarea ajutoarelor de stat și de a raporta Comisiei Europene toate datele și informațiile solicitate de către aceasta.

Conform prevederilor *O.U.G nr.117/2006*, Consiliul Concurenței elaborează, în continuare, anual raportul privind ajutoarele de stat acordate în România, care cuprinde informații despre ajutoarele de stat de care au beneficiat întreprinderile românești în ultimii 3 ani, inclusiv anul pentru care se face raportarea, în special cu privire la valoarea, obiectivul, tipul și modalitățile de acordare a acestora.

Spre deosebire de Scoreboard-ul ajutoarelor de stat, publicat de către Comisia Europeană, Raportul anual redactat de Consiliul Concurenței tratează ajutoarele de stat acordate în toate sectoarele economice, inclusiv sectorul Serviciilor de Interes Economic General, precum și ajutoarele de minimis acordate agenților economici fie sub formă de scheme de ajutor, fie individual.

⁵ Instrument statistic al Comisiei Europene

Prezentul raport cuprinde analiza volumului, structurii și tendințelor înregistrate în acordarea ajutoarelor de stat în România în perioada 2006-2008 și este al X-lea Raport elaborat de România.

Raportul reprezintă un instrument statistic, destinat asigurării transparenței în materia ajutorului de stat, și a fost întocmit pe baza datelor și informațiilor din raportările anuale transmise de către furnizorii de ajutor de stat precum și de organisme care administrează surse ale statului sau ale colectivităților locale, în conformitate cu prevederile *Regulamentului privind procedurile de monitorizare a ajutoarelor de stat*, emis de Consiliul Concurenței⁶.

Pentru o analiză comparativă cu Scoreboard-ul Comisiei Europene, ediția aceasta a Raportului anual prezintă evoluția ajutorului de stat național pentru perioada 2006-2008, evidențiindu-se separat ajutoarele acordate nu numai sectoarelor transporturi, pescuit și agricultură dar și cele pentru servicii de interes economic general, cât și ajutoarele de minimis.

Măsurile de sprijin financiar inițiate de autorități reprezintă, în condițiile respectării reglementărilor în domeniul ajutorului de stat, instrumente eficiente pentru îndeplinirea obiectivelor de interes național. Dacă sunt bine direcționate, acestea pot să corecteze anumite disfuncționalități ale pieței și să contribuie la creșterea competitivității agenților economici, precum și la reducerea disparităților regionale.

⁶ Regulamentul privind procedurile de monitorizare a ajutoarelor de stat, pus în aplicare prin Ordinul Președintelui Consiliului Concurenței nr. 175/20.06.2007, publicat în Monitorul Oficial nr. 436/28.06.2007; acesta înlocuiește Regulamentul Consiliului Concurenței din 13 iunie 2005 privind procedurile de raportare și monitorizare a ajutoarelor de stat, publicat în Monitorul Oficial nr. 564/01.07.2005, în vigoare până la data de 1 ianuarie 2007

Cu toate acestea, ajutorul de stat trebuie utilizat numai atunci când reprezintă un instrument adecvat pentru realizarea unor obiective precise, atunci când crează motivațiile corespunzătoare, când este proporțional cu scopul urmărit și distorsionează concurența într-o mică măsură.

Aderarea României la Uniunea Europeană a presupus eforturi susținute, orientate spre atingerea obiectivelor stabilite de Comisia Europeană în „*Planul de acțiune în domeniul ajutorului de stat*”⁷, al cărui deziderat, mereu actual, este acordarea de ajutoare de stat mai puține, dar mai bine orientate.

Consiliul European din martie 2005 a dat un nou impuls Strategiei de la Lisabona și a solicitat statelor membre să acționeze, ca parte a unei politici active de concurență, pentru reducerea nivelului general al ajutoarelor de stat, astfel încât acesta să se situeze la mai puțin de 1% din PIB, fără a compromite scopul acestora, care constă în corectarea eșecurilor pieței.

1.2. CONSIDERAȚII CU CARACTER METODOLOGIC

Elaborat pe baza raportărilor anuale primite, potrivit legii, de la instituțiile furnizoare de ajutor de stat responsabile, Raportul 2006-2008 cuprinde indicatori de volum exprimați, ca regulă, în prețuri curente (lei, respectiv euro). De asemenea, au fost calculați indicatorii respectivi și în prețuri constante la nivelul anului 2005, în vederea facilitării conturării tendințelor de dinamică. În Raport sunt prezentate atât datele anuale aferente ajutorului de stat acordat în perioada analizată 2006 - 2008, precum și acelea corespunzătoare anului 2005, luat ca an

⁷ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2005:0107:FIN:EN:PDF>

de bază. La elaborarea prezentului Raport au fost operate corecții și s-au actualizat datele raportate în perioada anterioară (2005-2007).

Trebuie subliniat faptul că unitatea de măsură utilizată în Raport a fost leul nou (RON) devenit aplicabil, potrivit legii, la data de 1 iulie 2005. În acest scop, toate sumele aferente perioadei anterioare, exprimate în rapoartele anterioare în lei vechi, au fost convertite în lei noi.

Actele normative cuprinse în Raport sunt menționate în **“Lista actelor normative care conțin scheme de ajutor de stat sau ajutoare individuale”** ce au generat efecte în perioada analizată (2006-2008). Această listă este prezentată în Anexa 2 la Raport.

Deși ajutoarele de stat acordate în agricultură fac obiectul unor reglementări specifice acestui domeniu, prezentul raport cuprinde valoarea acestora, evidențiată separat pe cele patru mari sectoare, respectiv culturi agricole vegetale, zootehnie, servicii agricole și piscicultură.

Situația sintetică a ajutoarelor de stat acordate anual în România în perioada 2006-2008 pe obiective și naturi, cuprinse în Inventarul întocmit de Consiliul Concurenței, este prezentată în **Anexa statistică** (Anexa 3 la Raport).

Raportul 2006-2008 extinde perioada analizată în Raportul 2005-2007, prin adăugarea în analiză a ajutoarelor de stat acordate în anul 2008 cât și a celor din perioada anterioară. S-a urmărit astfel, atât asigurarea comparabilității informațiilor cât și clarificarea metodologică în concordanță cu noile reglementări în domeniul ajutoarelor de stat. La elaborarea acestui raport s-a aplicat metodologia și tipologia utilizată în Scoreboard-ul ajutoarelor de stat. Astfel, în

vederea unei comparații, în termeni reali, cu statele membre ale Uniunii Europene s-a utilizat, după caz, ajutorul de stat național, respectiv valoarea acestuia exclusiv valoarea ajutorului de stat pentru agricultură, pescuit, transport, servicii de interes economic general și ajutoare de minimis.

CAPITOLUL 2

AJUTORUL DE STAT NAȚIONAL ÎN ROMÂNIA, ÎN PERIOADA 2006-2008

2.1. CARACTERIZARE GENERALĂ

Raportul anual al ajutoarelor de stat prezintă o imagine de ansamblu a ajutorului de stat național acordat în România, în perioada 2006-2008, cuprinzând totalitatea măsurilor identificate pentru această perioadă, inclusiv informații despre ajutoarele de stat acordate în domeniul agriculturii, pisciculturii, transporturilor, ajutoarele de stat acordate pentru realizarea serviciilor de interes economic general și despre măsurile de ajutor a căror valoare se situează sub pragul de minimis prevăzut de legislația europeană în vigoare⁸, care însă fac obiectul de analiză al unor capitole distincte în cadrul lucrării, nefiind tratate în acest capitol.

Evoluția nivelului și a dinamicii ajutorului de stat național în România, în perioada 2006-2008 este redată în Tabelul 2.1.

⁸ Conform Regulamentului (CE) nr. 1998/2006 al Comisiei din 15 dec. 2006 privind aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat ajutorului de minimis – 200.000 euro cumulați în trei ani.

Tabel 2.1.**Ajutorul de stat identificat la nivel național**

	2005	2006	2007	2008
Ajutorul de stat național exprimat în:				
Mii Lei prețuri curente (exceptând agricultura, pescuitul, transporturile, SIEG* și minimis)	1.561.984,17	1.749.679,53	845.398,98	947.463,17
Mii Euro **	431.077,93	496.433,40	253.318,25	257.274,06
Mii Lei prețuri constante 2005***	1.561.984,17	1.581.988,73	673.624,69	662.098,65
Dinamica %	100,00	101,28	43,13	42,39
Ponderea ajutorului de stat național (exceptând agricultura, pescuitul, transporturile, SIEG și minimis) în PIB %	0,54	0,51	0,20	0,19
Ajutorul de stat național pe locuitor – Lei prețuri constante 2005 (exceptând agricultura, pescuitul, transporturile, SIEG* și minimis)	72,12	73,04	31,17	30,70
Ajutorul de stat național pe salariat - Lei prețuri constante 2005 (exceptând agricultura, pescuitul, transporturile, SIEG* și minimis)	342,62	338,95	137,89	131,20

* SIEG = Servicii de interes economic general

** calculat pe baza cursului mediu anual al leului în raport cu euro, sursa INSSE;

*** s-a utilizat deflatorul PIB pentru transformarea în prețuri constante 2005, sursa INSSE (deflator PIB anul 2005=100%; 2006=110,6%; 2007=125,5%; 2008=143,1%);

Astfel, din tabelul 2.1. rezultă că ajutorul de stat național exprimat în lei prețuri constante 2005 prezintă o tendință generală de scădere de la 1,58 mld. lei în anul 2006 la 0,66 mld. lei în anul 2008.

Ca pondere în Produsul Intern Brut (PIB), ajutorul de stat național a avut o tendință de scădere continuă, de la 0,51% în anul 2006 la 0,20% în anul 2007 și 0,19% în anul 2008, pe fondul creșterii constante a PIB-ului și a reducerii valorii ajutoarelor de stat acordate pentru salvarea-restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate și a

ajutoarelor de stat cuprinse în categoria „alte obiective” (ex: comerț, construcții, alte ramuri ale industriei extractive, mai puțin extracția huilei, etc.), ajutoare de stat considerate de către Comisia Europeană dăunătoare unui mediu concurențial normal.

Exprimat în euro, ajutorul de stat național a avut următoarele valori aproximative: 496 mil. euro în anul 2006, 253 mil. euro în anul 2007 și 257 mil. euro în anul 2008.

Nivelul ridicat înregistrat în anul 2006 s-a datorat în special intensificării procesului de restructurare și privatizare al companiilor cu capital majoritar de stat, furnizorii de ajutor de stat acordând facilități fiscale de natura scutirilor la plată a obligațiilor bugetare și a scutirilor la plata majorărilor de întârziere unui număr însemnat de întreprinderi.

Odată cu aderarea României la Uniunea Europeană aceste forme de ajutor de stat au fost reduse considerabil, ele fiind înlocuite cu ajutoarele de stat de natura subvențiilor, granturilor și a sumelor nerambursabile, considerate de către Comisia Europeană mai puțin nocive pieței comune europene.

Din punct de vedere al dinamicii, reiese că volumul ajutorului de stat acordat în anul 2008 reprezintă mai puțin de jumătate din nivelul anului 2005 (42,39%).

Totodată, se poate constata faptul că ajutorul de stat național (exceptând agricultura, pescuitul, transporturile, SIEG și minimis) acordat pe salariat a scăzut în perioada analizată, de la 338,95 lei în anul 2006 la 131,2 lei în anul 2008, în condițiile creșterii anuale a numărului de salariați și a scăderii valorii ajutorului de stat.

2.2. DOMENIILE BENEFICIARE ALE AJUTORULUI DE STAT

Evoluția distribuției ajutorului de stat național pe domenii este prezentată în Tabelul 2.2.

Tabel 2.2.

Volumul global al ajutoarelor de stat acordate pe principalele domenii beneficiare în România, în perioada 2006-2008*

	UM	2005	2006	2007	2008
Ajutor de stat național (exceptând agricultura, pescuitul, transporturile, SIEG și minimis), din care pentru:	Mii Lei prețuri curente	1.561.984,17	1.749.679,53	845.398,98	947.463,17
	Mii Euro	431.077,93	496.433,40	253.318,25	257.274,06
	%	100,0	100,0	100,0	100,0
➤ industria prelucrătoare	Mii Lei	337.368,44	349.077,00	128.507,01	137.498,54
	Mii Euro	93.107,28	99.042,98	38.506,28	37.336,34
	%	21,60	19,95	15,20	14,51
➤ industria cărbunelui	Mii Lei	411.951,15	370.582,00	374.800,00	338.917,90
	Mii Euro	113.690,69	105.144,56	112.306,36	92.029,73
	%	26,37	21,18	44,33	35,77
➤ cercetare - dezvoltare	Mii Lei	54.960,33	110.194,79	148.867,45	238.331,80
	Mii Euro	15.168,01	31.265,37	44.607,15	64.716,59
	%	3,52	6,30	17,61	25,15
➤ protecția mediului înconjurător	Mii Lei	28.982,97	40.075,98	36.485,77	55.756,03
	Mii Euro	7.998,75	11.370,69	10.932,72	15.139,99
	%	1,86	2,29	4,32	5,88
➤ întreprinderi mici și mijlocii	Mii Lei	35.680,80	71.511,58	420,99	44,63
	Mii Euro	9.847,22	20.289,85	126,15	12,12
	%	2,28	4,09	0,05	0,005
➤ ocuparea forței de muncă	Mii Lei	8.403,07	3.674,60	1.143,75	1.538,47
	Mii Euro	2.319,09	1.042,59	342,72	417,76
	%	0,54	0,21	0,14	0,16
➤ alte obiective (comerț, construcții, servicii, industria extractivă)	Mii Lei	570.786,94	662.690,53	84.670,58	83.729,00
	Mii Euro	157.526,34	188.023,98	25.370,98	22.735,76
	%	33,54	37,87	10,02	8,84

* nu sunt incluse ajutoarele de stat pentru turism, servicii financiare, media și cultură.

Din analiza datelor prezentate în tabel rezultă că în anul 2008, cea mai mare pondere (35,77%) este deținută de ajutoarele de stat acordate pentru industria cărbunelui (extracția huilei), urmată de cele acordate în domeniul cercetării, dezvoltării și inovării (25,15%) și industriei prelucrătoare (14,51%).

Astfel:

- în ceea ce privește ponderea ajutoarelor de stat acordate **industriei cărbunelui** în total ajutor de stat național, aceasta a avut un trend ascendent, fiind de 35,77% în anul 2008 față de 21,18% cât reprezentau în anul 2006, cu o creștere accentuată în anul 2007, când ponderea acestor ajutoare de stat a fost de 44,33% în total ajutor de stat național. Aceasta s-a datorat, în special, autorizării de către Comisia Europeană a ajutorului de stat pentru Compania Națională a Huilei Petroșani (ajutorul de stat nr. N 239/2007), având ca obiectiv restructurarea industriei cărbunelui. Acest ajutor de stat, acordat pentru perioada 2007-2010, a avut ca bază legală *„Hotărârea Guvernului nr. 112/2007 pentru aprobarea subvențiilor pe produse, a subvențiilor privind protecția socială acordate companiilor, societăților naționale și societăților comerciale din sectorul minier, precum și a cheltuielilor de procesare pentru obținerea a 1 kg de octoxid de uraniu prin reprocesarea concentratelor tehnice neconforme”*;
- ajutoarele de stat acordate agenților economici care își desfășoară activitatea în domeniul **cercetării, dezvoltării și inovării** au crescut considerabil, înregistrând o pondere de 25,15% în anul 2008, față de 6,30% cât reprezentau în anul 2006, în total ajutor de stat național. Acest lucru s-a datorat autorizării de către

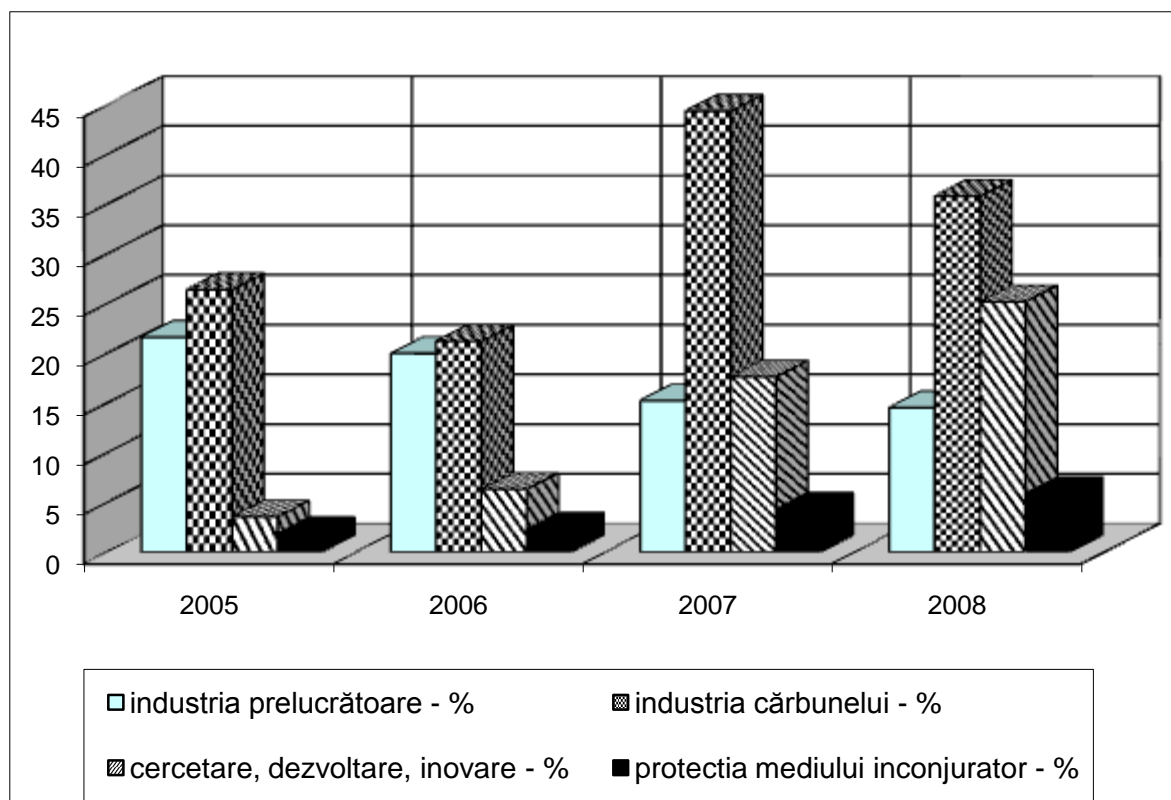
Comisia Europeană, prin Decizia N 542/2007 a ajutoarelor de stat prevăzute în cadrul Planului național de cercetare, dezvoltare și inovare II, pentru perioada 2007-2013, aprobat prin „*Hotărârea Guvernului nr. 475/2007 privind aprobarea Planului național de cercetare-dezvoltare și inovare II, pentru perioada 2007-2013*”; măsura de ajutor de stat prevăzută în cadrul schemei de ajutor de stat este formată din două submăsuri, acordate în cadrul a două programe distincte și anume:

- programul „**Parteneriate**” care are ca obiectiv creșterea competitivității cercetării-dezvoltării prin stimularea parteneriatelor în domeniile științifice și tehnologice prioritare, concretizate în tehnologii, produse și servicii inovatoare pentru rezolvarea unor probleme complexe și crearea mecanismelor de punere în aplicare;
- programul „**Inovare**” având ca obiectiv creșterea capacității de inovare și a capacității de dezvoltare tehnologică și de asimilare în producție a rezultatelor cercetării, în vederea îmbunătățirii competitivității economiei și a creșterii calității vieții;
- ajutoarele de stat acordate în cadrul **industriei prelucrătoare** au scăzut treptat în totalul ajutorului de stat național, de la 19,95% cât reprezentau în anul 2006 la 14,51% în anul 2008. Acest lucru s-a datorat, în special, reducerii ajutoarelor de stat pentru restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate și neacordării de ajutoare de stat în sectoare sensibile din punct de vedere concurențial (ex: industria metalurgică-oțel, construcții navale, fire și fibre sintetice, industria construcțiilor de autoturisme).

Structura ajutorului de stat acordat pe principalele domenii beneficiare este prezentată în Graficul 2.1.

Graficul 2.1.

Evoluția structurii ajutorului de stat național pe principalele domenii beneficiare*

* ponderea fiecărui domeniu beneficiar în total ajutor de stat național exceptând agricultura, pescuitul, transporturile, SIEG și minimis

2.2.1. Instrumente financiare utilizate

În tabelul următor este prezentată structura ajutorului de stat național în funcție de natura acestuia.

Tabel 2.3.**Structura ajutorului de stat național în funcție de natura ajutorului**

	2005	2006	2007	2008
AJUTORUL DE STAT NAȚIONAL – Mii Lei prețuri curente (exceptând agricultura, pescuitul, transporturile, SIEG și minimis)				
TOTAL, din care de natura:	1.561.984,17	1.749.679,53	845.398,98	947.463,17
➤ Renunțării la venituri	606.009,90	559.395,97	121.620,36	32.194,31
Pondere în AN (%)*	38,80	31,97	14,39	3,40
din care:				
○ Scutiri și reduceri la plata obligațiilor fiscale	441.484,89	307.092,69	94.286,47	17.564,08
Pondere în AN (%)*	28,26	17,55	11,15	1,85
○ Scutiri și reduceri la plata majorărilor de întârziere	164.525,01	252.303,28	27.333,89	14.630,23
Pondere în AN (%)*	10,53	14,42	3,23	1,54
○ Garanții de stat	0,00	0,00	0,00	0,00
Pondere în AN (%)*	0,00	0,00	0,00	0,00
➤ Cheltuieli bugetare	955.974,27	1.190.283,56	723.778,62	915.268,86
Pondere în AN (%)*	61,20	68,03	85,61	96,60
din care:				
○ Subvenții, granturi, alocații, prime, dobândă subvenționată, alte sume nerambursabile	889.843,63	1.167.320,63	660.576,62	852.739,86
Pondere în AN (%)*	56,97	66,72	78,13	90,00
○ Participarea cu capital a statului, conversia datoriilor	65.754,69	22.882,00	63.202,00	62.529,00
Pondere în AN (%)*	4,21	1,31	7,48	6,60
○ Credite bugetare	375,95	80,93	0,00	0,00
Pondere în AN (%)*	0,02	0,005	0,00	0,00

* AN = ajutor de stat național (exceptând agricultura, pescuitul, transporturile, SIEG și minimis)

Din datele prezentate rezultă că în anul 2008 a continuat tendința înregistrată pentru prima dată în anul 2005, de creștere a ponderii ajutoarelor de stat de natura „*cheltuielilor bugetare*” în total ajutor de stat național, în defavoarea ajutoarelor de stat de natura „*renunțării la venituri*” din partea statului; în anul 2008 ***cheltuielile bugetare*** au

deținut o pondere de 96,60% față de 61,20% cât dețineau în anul 2005, în total ajutor de stat național și 68,03% în 2006.

Acest lucru s-a datorat în special nivelului ridicat al ajutoarelor de stat de natura subvențiilor, granturilor, alocațiilor, primelor, creditelor cu dobândă subvenționată, altor sume nerambursabile (90,00%) acordate de către furnizorii de ajutor de stat, în principal, agenților economici care își desfășoară activitatea în domeniul cercetării-dezvoltării și inovării, Companiei Naționale a Huilei Petroșani care își desfășoară activitatea în sectorul extracției huilei precum și în cadrul programelor de protejare a mediului înconjurător, prin subvenționarea de către furnizorii de ajutor de stat a programelor de ecologizare și conservare de mine realizate de către Conversmin S.A. București, S.C. Romplumb S.A. Baia Mare și C.N. Uraniu S.A. București.

Tot în cadrul cheltuielilor bugetare sunt cuprinse și ajutoarele de stat de natura participărilor cu capital ale statului sau conversiei datoriilor în acțiuni, care în anul 2008 au avut o pondere de numai 6,60% în total ajutor de stat național, cele mai importante sume fiind acordate de către Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri pentru activități de investiții generale, realizate la *Compania Națională a Uraniului S.A. București*, prin „*H.G. nr. 1431/ 2008 privind aprobarea bugetelor de venituri și cheltuieli rectificate pe anul 2008 ale Societății Naționale a Lignitului Oltenia - S.A. și Companiei Naționale a Uraniului - S.A., aflate sub autoritatea Ministerului Economiei*”.

Ajutorului de stat de natura **renunțărilor la venituri** îi revine în anul 2008 o pondere de 3,40% din ajutorul de stat național, cu o tendință accentuată de scădere, față de 31,97% cât deținea în anul 2006. În anul 2005 s-a înregistrat cea mai mare pondere în ajutorul de

stat național (38,80%) acest fapt datorându-se în special valorii ridicate a ajutoarelor de stat acordate sub forma scutirii agenților economici de la plata obligațiilor bugetare precum și de la plata majorărilor și penalităților de întârziere, acordate în baza *„Legii nr. 137/2002 privind unele măsuri pentru accelerarea privatizării”* și/sau în baza *„O.U.G. nr. 8/2006 privind aprobarea unor măsuri financiare pentru operatorii economici de sub autoritatea Ministerului Economiei și Comerțului pe anul 2005”*.

Scutirile și reducerile de la plata majorărilor de întârziere și a penalităților au cea mai scăzută pondere în cadrul ajutorului de stat de natura *renunțării la venituri* în anul 2008 (1,54%) și acest lucru se datorează, în special, renunțării din partea furnizorilor de ajutor de stat la acordarea de ajutoare de stat de natura facilităților fiscale pentru restructurarea unor agenți economici în baza *O.U.G. nr. 26/2004 privind unele măsuri pentru finalizarea privatizării societăților comerciale aflate în portofoliul Autorității pentru Privatizare și Administrarea Participațiilor Statului și consolidarea unor privatizări* precum și *Legii nr. 266/2006 pentru aprobarea O.G. nr. 28/2006 privind reglementarea unor măsuri financiar-fiscale*.

Structura instrumentelor financiare utilizate la alocarea ajutorului de stat național **sub forma cheltuielilor bugetare** (100%), este prezentată în Tabelul 2.4.

Tabel 2.4.**Ajutorul de stat național de natura cheltuielilor bugetare**

- în procente -

Specificație	2005	2006	2007	2008
Cheltuieli bugetare, din care:	100,0	100,0	100,0	100,0
➤ Subvenții, granturi, alocații, prime, dobândă subvenționată, alte sume nerambursabile	93,08	98,07	91,27	93,17
➤ Participarea cu capital a statului	6,88	1,92	8,73	6,83
➤ Credite bugetare	0,04	0,01	0,00	0,00

Evoluția structurii instrumentelor financiare utilizate pentru acordarea ajutorului de stat național, **de natura renunțării la venituri din partea statului** (100%), este prezentată în Tabelul nr. 2.5.

Tabel 2.5.**Ajutorul de stat național de natura renunțării la venituri**

- în procente -

Specificație	2005	2006	2007	2008
Renunțare la venituri, din care:	100,0	100,0	100,0	100,0
➤ Scutiri și reduceri la plata obligațiilor fiscale	72,85	54,90	77,53	54,56
➤ Scutiri și reduceri la plata majorărilor de întârziere și a penalităților aferente	27,15	45,10	22,47	45,44
➤ Acordarea de garanții de stat	0,00	0,00	0,00	0,00

2.3. CLASIFICAREA AJUTOARELOR DE STAT ÎN FUNCȚIE DE OBIECTIVUL PRINCIPAL

Potrivit practicii europene, evaluarea compatibilității ajutoarelor de stat cu un mediu concurențial normal și, în consecință, autorizarea acestora, se face în funcție de obiectivul principal avut în vedere la alocarea lor. Aceasta deoarece se are în vedere, pe de o parte, impactul anticoncurențial generat de acordarea ajutoarelor de stat în domeniul în care acționează agenții economici beneficiari iar, pe de altă parte,

scopul urmărit de statele membre (obiectivul principal), prin promovarea schemelor de ajutor de stat și a ajutoarelor de stat individuale.

Raportul ajutoarelor de stat acordate în România în perioada 2006-2008 s-a realizat pe baza informațiilor transmise de către furnizorii de ajutor de stat, inclusiv date referitoare la ajutoarele de stat acordate în baza unor scheme de ajutor de stat sau ajutoare de stat individuale.

În concordanță cu legislația europeană, în prezentul raport analizăm ajutoarele de stat pe următoarele categorii, în funcție de obiectivul principal urmărit la acordare, astfel:

- ajutoare de stat pentru **agricultură și pescuit** (care fac obiectul unui capitol distinct în Raport);
- ajutoare de stat pentru **obiective orizontale**:
 - *cercetare-dezvoltare, inovare;*
 - *mediul înconjurător;*
 - *întreprinderi mici și mijlocii;*
 - *comerț;*
 - *economisirea energiei;*
 - *salvare-restructurare;*
 - *crearea de locuri de muncă;*
 - *pregătire profesională;*
 - *capital de risc;*
 - *alte obiective;*
- ajutoare de stat pentru **obiective sectoriale**, respectiv ajutoare acordate sectoarelor sensibile din punct de vedere concurențial:
 - *siderurgie (oțel);*
 - *construcții navale;*
 - *alte sectoare ale industriei prelucrătoare;*
 - *cărbune;*

- *transporturi (ajutorul de stat acordat sectorului transporturi face obiectul de analiză al unui capitol distinct în cadrul raportului);*
- *turism;*
- *servicii financiare;*
- *alte obiective;*
- **ajutoare regionale** care se acordă:
 - *zonelor pentru care au fost elaborate programe de dezvoltare regională altele decât zonele defavorizate;*
 - *zonelor defavorizate;*
- **cultură și conservarea patrimoniului;**
- **ajutoare de stat acordate pentru servicii de interes economic general;**
- **ajutoare de minimis.**

Criteriile și modalitățile de evaluare a ajutoarelor de stat, în vederea autorizării lor, sunt specifice fiecărei grupe și subgrupe.

Așa cum a fost identificat din centralizarea raportărilor primite de la furnizori de ajutor de stat și din inventarul anual întocmit având ca bază actele normative care conțin scheme de ajutor de stat și alocări individuale, ajutorul de stat național pe obiective, în perioada 2006-2008, se prezintă sintetic în Tabelul nr. 2.6.

Tabel 2.6.**Nivelul și structura ajutorului de stat național pe obiective, în perioada 2006-2008**

	2005	2006	2007	2008
Ajutorul de stat național (exceptând agricultura, pescuitul, transporturile, SIEG și minimis) exprimat în:				
Mii Lei prețuri curente	1.561.984,17	1.749.679,53	845.398,98	947.463,17
Mii Euro prețuri curente	431.077,93	496.433,40	253.318,40	257.274,06
Mii Lei prețuri constante 2005	1.561.984,17	1.581.988,73	673.624,69	662.098,65
Din care pentru:				
➤ obiective orizontale				
Mii Lei prețuri curente	946.002,14	1.255.859,26	381.228,08	424.638,65
Mii Euro prețuri curente	261.078,61	356.322,67	114.232,49	115.306,34
pondere în total ajutor (%)	60,56	71,78	45,09	44,82
➤ obiective sectoriale (exceptând transporturile)				
Mii Lei prețuri curente	516.337,13	392.872,49	396.589,06	368.598,90
Mii Euro prețuri curente	142.499,23	111.469,00	118.835,30	100.089,31
pondere în total ajutor (%)	33,06	22,45	46,92	38,90
➤ obiective regionale				
Mii Lei prețuri curente	99.644,90	100.947,78	67.581,84	154.225,62
Mii Euro prețuri curente	27.500,10	28.641,73	20.250,45	41.878,41
pondere în total ajutor (%)	6,38	5,77	7,99	16,28

Din datele prezentate în tabel rezultă:

- ajutoarele de stat acordate pe **obiective orizontale** au avut o pondere relativ constantă de 45,09% în anul 2007 și 44,82% în anul 2008, față de 71,78% cât reprezentau în anul 2006, datorită numărului scăzut al ajutoarelor de stat acordate pentru restructurarea firmelor aflate în dificultate. În același timp, trebuie evidențiat faptul că cea mai mare parte a ajutoarelor de stat pentru întreprinderi mici și mijlocii, în anii 2007 și 2008 au fost acordate sub forma unor ajutoare de minimis, ajutoare mult mai permissive și mai ușor de obținut de către agenții economici,

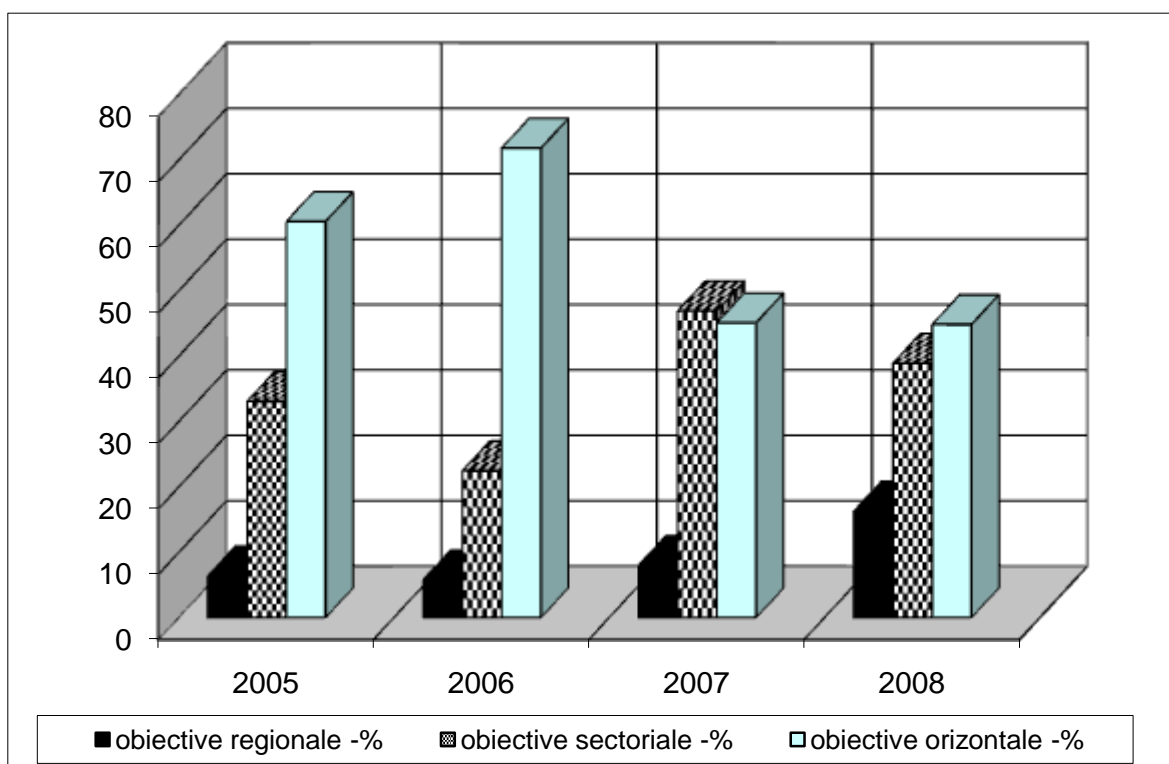
acestea fiind în concordanță cu prevederile legislației comunitare în domeniul ajutorului de stat;

- dintre ajutoarele de stat acordate pentru obiective orizontale, cele acordate pentru cercetare dezvoltare au cunoscut o evoluție ascendentă. Astfel, dacă în anul 2006 aceste ajutoare de stat reprezentau 6,30% din total ajutor de stat național, în anul 2007 reprezentau deja 17,61%, ca în anul 2008 să reprezinte peste un sfert (25,15%) din totalul ajutoarelor de stat acordate.
- după o evoluție oscilantă, ponderea ajutoarelor de stat acordate pentru **obiectivele sectoriale** scade în anul 2008 la 38,90% din totalul ajutoarelor de stat acordate, față de 46,91% în anul 2007. Totuși tendința este de reducere a ajutoarelor de stat acordate pentru obiective sectoriale, sensibile din punct de vedere concurențial, și acest lucru se realizează în concordanță cu politica europeană în domeniul ajutoarelor de stat, susținută și promovată de Comisia Europeană. În anul 2008 ajutorul de stat acordat de către Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri pentru Compania Națională a Huilei-Petroșani a fost cel mai important ca valoare;
- ponderea ajutoarelor de stat având ca obiectiv principal **dezvoltarea regională** în ajutorul de stat național a înregistrat o creștere importantă, de la 5,77% în anul 2006 la 16,28% în anul 2008, creștere explicată, în principal, prin promovarea de către autoritățile române a unui număr mare de scheme de ajutor de stat exceptate de la obligația notificării către Comisia Europeană ce au avut ca obiectiv principal de acordare dezvoltarea regională, dintre care enumerăm ajutoarele de stat acordate de către Ministerul Finanțelor Publice, având ca bază legală „*H.G. nr. 1165/2007 pentru stimularea creșterii economice*

prin sprijinirea realizării de investiții”, Administrația Fondului pentru Mediu prin „Hotărârea Comitetului de Avizare al AFM nr. 5/2007 - Proiect privind prevenirea, reducerea și controlul integrat al poluării (XR 102/2007)”, „Hotărârea Comitetului de avizare al Administrației Fondului pentru Mediu, nr. 7/2007 - Proiect privind reciclarea și depozitarea deșeurilor provenite din activități industriale și gospodării individuale (XR 171/2007)”, „Hotărârea Comitetului de Avizare al AFM nr. 15/2007 - Proiect privind promovarea tehnologiilor curate și a producerii energiei din surse regenerabile de energie (XR 150/2007)”.

Graficul 2.2.

Ajutorul de stat național în funcție de obiectivul principal al acordării, în perioada 2006-2008*

* ponderea fiecărui obiectiv principal de acordare în total ajutor de stat național exceptând agricultura, pescuitul, transporturile, SIEG și minimis (prețuri curente)

2.3.1. Obiective orizontale

În concordanță cu clasificările comunitare în vigoare, ajutoarele de stat din această grupă se acordă pentru: cercetare-dezvoltare, inovare, mediu, întreprinderi mici și mijlocii, comerț, economisirea energiei, salvare-restructurare, creare de locuri de muncă, pregătire profesională și alte obiective.

Structura acestor ajutoare de stat evidențiază necesitatea corelării programelor de dezvoltare macroeconomică cu orientarea resurselor financiare ale economiei românești (Tabelul 2.7.).

Tabel 2.7.

Structura ajutorului de stat național pe obiective orizontale

- în procente -

Obiective orizontale	2005	2006	2007	2008
TOTAL , din care pentru:	100,00	100,00	100,00	100,00
➤ cercetare – dezvoltare, inovare	5,81	8,77	39,05	56,13
➤ mediu	3,06	3,19	9,57	13,13
➤ întreprinderi mici și mijlocii	3,77	5,69	0,11	0,01
➤ salvare – restructurare	26,13	29,28	28,76	10,65
➤ creare locuri de munca	0,89	0,29	0,30	0,36
➤ alte obiective	60,34	52,77	22,21	19,72

Din datele prezentate în tabel rezultă că ajutoarele de stat având ca obiectiv principal de acordare salvarea-restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate au înregistrat o scădere accentuată în total ajutor de stat acordat pentru obiective orizontale, de la 29,28% cât reprezentau în anul 2006 la 10,65% în anul 2008.

Acest lucru s-a datorat în principal neacordării de către furnizorii de ajutor de stat a unor ajutoare de stat de natură fiscală, dăunatoare

unei economii de piață viabile, din categoria cărora fac parte și ajutoarele de stat acordate pentru salvarea-restructurarea unor agenți economici aflați în dificultate și reorientării ajutoarelor de stat către obiective mai puțin dăunătoare unui climat concurențial normal precum cercetarea, dezvoltarea, inovarea, protecția mediului, pregătirea profesională și crearea de locuri de muncă.

Ajutoarele de stat pentru cercetare-dezvoltare și inovare au crescut la 56,13% în anul 2008, față de 8,77% cât reprezentau la nivelul anului 2006 în structura ajutorului de stat acordat pe obiective orizontale.

Comisia Europeană încurajează promovarea de scheme de ajutor de stat care să conducă la dezvoltarea cercetării, dezvoltării, inovării, protecției mediului înconjurător, la crearea de locuri de muncă și promovarea pregătirii profesionale, ajutoare de stat mai puțin dăunătoare într-un mediu concurențial normal și care pe viitor trebuie să dețină o pondere cât mai însemnată în obiectivele orizontale.

În ceea ce privește ajutoarele de stat evidențiate în cadrul grupei „alte obiective”, acestea dețineau în anul 2008 o pondere de 19,72% în total ajutor de stat național acordat pentru obiective orizontale, în scădere față de anul 2006 când au avut o pondere de 52,77%. Acest lucru s-a datorat în special reducerii subvențiilor pe produs acordate agenților economici ce își desfășoară activitatea în industria extractivă (mai puțin extracția huilei) de către Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri.

2.3.2. Obiective sectoriale

Ajutoarele de stat din această grupă sunt acordate agenților economici care operează în următoarele sectoare de activitate:

- industria prelucrătoare;
- siderurgie (oțel);
- construcții navale;
- producția de vehicule cu motor (autoturisme, camioane, autobuze, tractoare etc.);
- fire și fibre sintetice;
- industria extractivă:
 - extracția cărbunelui (huilă);
- transporturi (feroviare, maritime, fluviale, combinate, aeriene) care fac obiectul analizei unui capitol separat;
- turism;
- servicii financiare;
- media și cultură.

Structura ajutoarelor de stat pe obiectivele sectoriale este prezentată în tabelul următor:

Tabel 2.8.**Structura ajutorului de stat național pe obiective sectoriale (exceptând sectorul transporturi)**

- în procente -

Obiective sectoriale	2005	2006	2007	2008
TOTAL, din care pentru:	100,00	100,00	100,00	100,00
➤ oțel	0,00	0,00	0,00	0,00
➤ construcții navale	6,82	0,00	0,00	0,00
➤ alte sectoare sensibile concurențial din industria prelucrătoare	10,45	0,00	0,00	0,00
➤ cărbune: ajutoare de stat pentru producția curentă	39,15	77,10	94,51	91,95
➤ cărbune: alte ajutoare	40,63	17,23	0,00	0,00
➤ turism	0,74	1,43	0,00	0,00
➤ servicii financiare	0,13	0,46	0,00	0,00
➤ media și cultură	2,08	3,78	5,49	8,05

Ajutoarele de stat acordate în cadrul sectoarelor sensibile concurențial vor fi analizate separat în cadrul fiecărui capitol, pe domeniile de activitate în care acționează agenții economici beneficiari, în funcție de specificul piețelor concurențiale și de importanța sectorului în ansamblul economiei naționale.

Menționăm faptul că, în perioada 2007-2008 furnizorii de ajutor de stat nu au mai acordat ajutoare de stat care să aibă ca obiectiv principal de acordare sectoarele sensibile din punct de vedere concurențial, respectiv industria siderurgică, industria construcțiilor de nave, industria vehiculelor cu motor și industria firelor și fibrelor sintetice.

În anul 2008, în cadrul obiectivelor sectoriale cea mai importantă pondere (91,95%) o deține ajutorul de stat acordat în industria cărbunelui (huilei), în vederea restructurării industriei cărbunelui pentru perioada 2007-2010, ajutor autorizat de către Comisia

Europeană în anul 2007 (N 239/2007), beneficiar de ajutor de stat fiind C.N. Huilei Petroșani; în același an, ajutoarele de stat acordate sub forma unor credite de către Centrul Național al Cinematografiei în domeniul media și cultură (pentru producția de film) au reprezentat 8,05% în total ajutor de stat acordat pentru obiective sectoriale, ajutoare de stat cuprinse în lista ajutoarelor de stat existente, anexată Tratatului de aderare a țării noastre la Uniunea Europeană și acordate în baza Legii nr. 630/2002 privind cinematografia.

2.3.3. Obiective regionale

Ajutorul de stat regional se prezintă pe cele 2 componente:

- ajutoare de stat acordate în zonele pentru care au fost elaborate programe naționale de dezvoltare regională, altele decât zonele defavorizate;
- ajutoare de stat acordate pentru zone defavorizate.

Tabel 2.9.

Structura ajutorului de stat național pe obiective regionale

Obiective regionale	UM	2005	2006	2007	2008
Total ajutor de stat regional	Mii Lei	99.644,90	100.947,78	67.581,84	154.225,62
	Mii Euro	27.500,10	28.641,73	20.250,45	41.878,41
	Mii Lei prețuri constante 2005	99.644,90	91.272,86	53.850,07	107.774,72
Zone pentru care au fost elaborate programe naționale de dezvoltare regională, altele decât zonele defavorizate	Mii Lei	35.277,90	29.489,98	44.600,13	145.946,85
	%	35,40	29,21	65,99	94,63
Zone defavorizate	Mii Lei	64.367,00	71.457,80	22.981,71	8.278,77
	%	64,60	70,79	34,01	5,37

Ajutoarele de stat acordate în „zone pentru care au fost elaborate programe naționale de dezvoltare regională, altele decât zonele defavorizate”, în anul 2008, au deținut o pondere de 94,63% din total ajutor de stat acordat pentru obiective regionale, față de 29,21% cât reprezenta în anul 2006. Acest lucru s-a datorat numărului mare de scheme de ajutor de stat exceptate de la obligativitatea notificării către Comisia Europeană, promovate de către furnizorii de ajutor de stat după anul 2007. Cele mai importante ajutoare de stat au fost acordate de către Ministerul Finanțelor Publice prin *H.G nr. 1165/2007 pentru stimularea creșterii economice prin sprijinirea realizării de investiții (XR 182/2007)* și de către Administrația Fondului pentru Mediu în baza unor scheme de ajutor de stat, în cadrul unor proiecte de dezvoltare regională, dintre care amintim „*Proiectul privind prevenirea, reducerea și controlul integrat al poluării*” (XR 102/2007) și „*Proiectul privind promovarea tehnologiilor curate și a producerii energiei din surse regenerabile de energie*” (XR 150/2007).

În cadrul „zonelor defavorizate” ajutoarele de stat au fost acordate în baza *O.U.G. nr. 24/1998 privind regimul zonelor defavorizate-republicată*.

Ponderea ajutoarelor de stat acordate pentru zone defavorizate a scăzut în total ajutor de stat acordat pentru obiective regionale, de la 70,79% în anul 2006 la 5,37% în anul 2008. Acest lucru s-a datorat în special scăderii numărului de agenți economici beneficiari de ajutor de stat, eligibili să primească facilități fiscale în limita intensității maxime admise, cât și reducerii numărului de zone defavorizate prin expirarea perioadei pentru care au fost declarate zone defavorizate.

CAPITOLUL 3

AJUTORUL DE STAT ACORDAT INDUSTRIEI PRELUCRĂTOARE DIN ROMÂNIA, ÎN PERIOADA 2006-2008

3.1. VOLUM ȘI TENDINȚE

În perioada 2006-2008, față de nivelul atins în 2005, ajutoarele de stat acordate industriei prelucrătoare au scăzut accentuat (de la 93,55% în anul 2006 la 28,48% în anul 2008), ca urmare a reducerii intervenției directe a Guvernului în economia românească și a creșterilor înregistrate de ramurile prelucrătoare la capitoarele competitivitate și productivitate a muncii.

De asemenea, aplicarea directă și fără degrevări a legislației europene în materie de concurență și ajutor de stat, încă înainte de 1 ianuarie 2007, dată la care România a aderat la Uniunea Europeană, a contribuit semnificativ la reducerea ajutoarelor de stat acordate în economie.

Principalii indicatori care caracterizează evoluția ajutorului de stat acordat industriei prelucrătoare în perioada 2006-2008 sunt prezentați în Tabelul 3.1.

Tabel 3.1.**Volumul ajutoarelor de stat acordate industriei prelucrătoare în perioada 2006 – 2008**

	2005	2006	2007	2008
Total ajutor de stat pentru industria prelucrătoare:				
Mii Lei prețuri curente	337.368,44	349.077,00	128.507,01	137.498,54
Mii Euro prețuri curente	93.108,25	99.042,98	38.506,28	37.336,34
Mii Lei prețuri constante 2005	337.368,44	345.621,16	102.396,02	96.085,63
Dinamica ajutorului de stat acordat industriei prelucrătoare (%)	100,00	93,55	30,35	28,48
Cuantumul anual al ajutorului de stat pe salariat din industria prelucrătoare (Lei/salariat)	236,78	247,78	91,60	100,53
Ponderea ajutorului de stat pentru industria prelucrătoare:				
Ponderea ajutorului de stat pentru industria prelucrătoare în ajutorul de stat național* (%)	21,60	19,95	15,20	14,51
Ponderea ajutorului de stat pentru industria prelucrătoare în Produsul Intern Brut	0,12	0,10	0,03	0,03

* Exclusiv ajutoarele de stat acordate în agricultură, pescuit, transporturi, SIEG și minimis

În perioada 2006-2008 observăm o tendință de scădere semnificativă a nivelului ajutoarelor de stat acordate pentru industria prelucrătoare, acest lucru datorându-se reducerii volumului ajutoarelor de stat acordate pentru salvarea și restructurarea firmelor aflate în dificultate, pentru crearea de noi locuri de muncă, pentru sectorul construcțiilor navale, al producției de autovehicule și nu în ultimul rând pentru dezvoltarea regională (acordate firmelor care își desfășoară activitatea în zone defavorizate).

Astfel, dacă în anul 2006 ajutoarele de stat acordate agenților economici din industria prelucrătoare reprezentau 19,95% din ajutorul de stat național (exceptând agricultura, pescuitul, transporturile, SIEG și minimis), pe fondul transpunerii legislației comunitare în România și a

reformeii politicii economice a furnizorilor de ajutor de stat, în anul 2008 s-a înregistrat un nivel minim de 14,51%.

În prețuri constante 2005, valoarea ajutorului de stat și-a menținut aceeași tendință descrescătoare, reprezentând în anul 2008 numai 28,48% din valoarea atinsă în anul 2005 (96.085,63 mii lei față de 337.368,44 mii lei). Raportat la moneda unică (Euro), în anul 2006 ajutorul de stat pentru această industrie atingea o valoare de peste 99 milioane euro, pentru ca mai apoi, în anul 2008, valoarea să scadă până la 37,3 milioane euro.

Este de remarcat și faptul că un factor important al evoluției ajutoarelor de stat l-a constituit însăși politica aplicată de Consiliul Concurenței și Comisia Europeană în acest domeniu. Prin colaborarea permanentă cu furnizorii de ajutor de stat, Consiliul Concurenței a contribuit la conștientizarea și respectarea obiectivului politicii comunitare din domeniul ajutorului de stat referitor la reducerea volumului și o mai bună focalizare a ajutoarelor de stat.

3.2. CLASIFICAREA AJUTOARELOR DE STAT PENTRU INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE ÎN FUNCȚIE DE OBIECTIVUL PRINCIPAL

În prezentul subcapitol, ajutoarele de stat acordate industriei prelucrătoare au fost grupate în funcție de obiectivul principal avut în vedere la acordare de către furnizorii ajutoarelor de stat, astfel:

- **ajutoare de stat pentru obiective orizontale:** cercetare, dezvoltare și inovare, protecția mediului înconjurător, înființarea și dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii, salvarea și/sau restructurarea firmelor aflate în dificultate, crearea de noi locuri de muncă, economisirea energiei, alte obiective orizontale;

- **ajutoare de stat pentru obiective sectoriale:** siderurgie, construcții navale, producția de vehicule cu motor (autoturisme, camioane, autobuze, tractoare etc.), fire și fibre sintetice (sectoare sensibile concurențial);
- **ajutoare de stat acordate pentru obiective regionale:** zone defavorizate și zone pentru care au fost elaborate programe naționale de dezvoltare.

În Tabelul 3.2. sunt prezentate sintetic valorile care reflectă nivelul și structura ajutoarelor de stat acordate industriei prelucrătoare, în perioada 2006-2008, evidențiate în funcție de obiectivul principal pentru care au fost alocate.

Tabel 3.2.**Ajutoarele de stat acordate industriei prelucrătoare, pe obiective principale, în perioada 2006-2008**

	2005	2006	2007	2008
Total ajutor de stat acordat industriei prelucrătoare				
Mii Lei prețuri curente	337.368,44	349.077,00	128.507,01	137.498,54
Mii Euro prețuri curente	93.108,25	99.042,98	38.506,28	37.336,34
Mii Lei prețuri constante 2005	337.368,44	345.621,16	102.396,02	96.085,63
din care pentru realizarea unor:				
Obiective orizontale				
Mii Lei prețuri curente	186.548,16	295.230,99	95.384,26	37.016,50
Mii Euro prețuri curente	51.484,29	83.765,35	28.581,27	10.051,46
Mii Lei prețuri constante 2005	186.548,16	266.935,80	76.003,39	25.867,58
Pondere în ajutorul pentru industria prelucrătoare - (%)	55,30	84,57	74,22	26,92
Obiective sectoriale				
Mii Lei prețuri curente	89.186,03	0,00	0,00	0,00
Mii Euro prețuri curente	24.613,91	0,00	0,00	0,00
Mii Lei prețuri constante 2005	89.186,03	0,00	0,00	0,00
Pondere în ajutorul pentru industria prelucrătoare - (%)	26,43	0,00	0,00	0,00
Obiective regionale				
Mii Lei prețuri curente	61.634,25	53.846,00	33.122,75	100.482,04
Mii Euro prețuri curente	17.010,06	15.277,63	9.925,01	27.284,88
Mii Lei prețuri constante 2005	61.634,25	48.685,35	26.392,63	70.218,06
Pondere în ajutorul pentru industria prelucrătoare - (%)	18,27	15,43	25,78	73,08

Analizând datele de mai sus, se constată că, în perioada 2006-2007, ajutorul de stat acordat industriei prelucrătoare a fost destinat în special susținerii unor **obiective orizontale** care, spre deosebire de cele sectoriale, sunt mai puțin dăunătoare din punct de vedere concurențial. În 2006 și 2007 ponderea acestora în totalul ajutoarelor de stat pentru industria prelucrătoare a fost de 84,75% și respectiv 74,22%, coborând în mod semnificativ în anul 2008 până la un nivel de 26,92%. Această scădere a apărut pe seama micșorării

volumului ajutoarelor de stat pentru salvare-restructurare acordate în perioada 2004-2008 la privatizarea întreprinderilor deținute de stat.

În perioada analizată 2006-2008, furnizorii nu au mai acordat ajutoare de stat pentru sprijinirea unor **obiective sectoriale**. Interdicțiile sau condițiile multiple existente în legislația comunitară referitoare la acordarea unor ajutoare având un astfel de obiectiv au fost motivele ce au dus la neimplementarea unor astfel de măsuri de sprijin de către autoritățile publice.

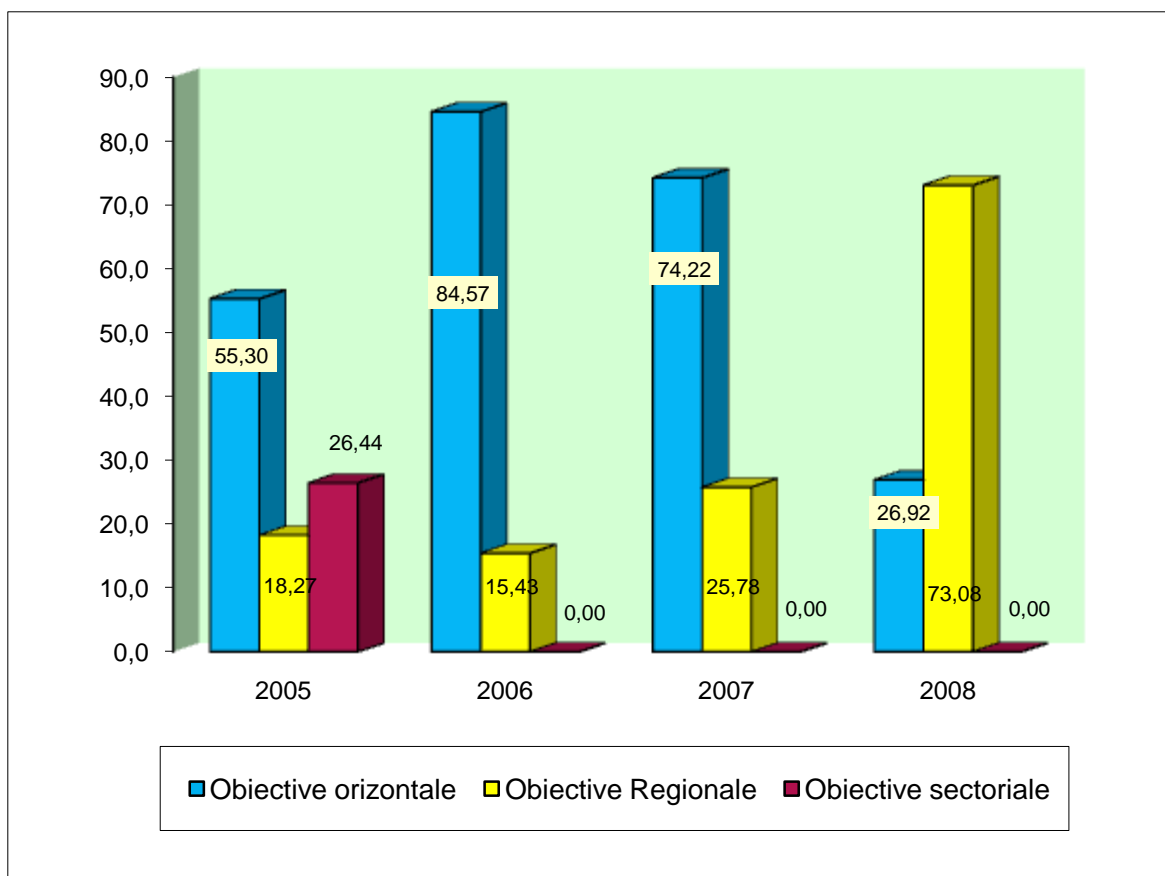
În perioada 2006-2008, ponderea ajutorului de stat acordat pentru realizarea de **obiective regionale** a înregistrat o evoluție ascendentă, de la 53.846 mii lei în anul 2006 la 100.482 mii lei în anul 2008. Ca pondere în total ajutoare de stat pentru industria prelucrătoare, creșterea a fost de la 15,43% în anul 2006 la 73,08% în anul 2008.

Această majorare își găsește explicația în implementarea Hotărârii Guvernului României nr. 1165/2007 *pentru stimularea creșterii economice prin sprijinirea realizării de investiții* (schema de ajutor de stat XR 182/2007) care a condus la acordarea către beneficiari a unui quantum de 70.976,1 mii lei în anul 2008.

În Graficul 3.1. sunt redate variațiile structurii ajutoarelor de stat destinate industriei prelucrătoare, în funcție de grupele de obiective urmărite la acordare de către furnizorul de ajutor de stat.

Graficul 3.1.

Ajutor de stat pentru industria prelucrătoare. Nivel și structură în funcție de obiectivul principal în perioada 2006-2008

În continuare, în funcție de obiectivul principal urmărit la acordare, sunt prezentate detalii pentru fiecare dintre cele 3 categorii de ajutoare de stat destinate industriei prelucrătoare.

3.2.1. Obiective orizontale

Ajutoarele de stat acordate pentru firmele care își desfășoară activitatea în industria prelucrătoare, pentru obiectivele orizontale (dezvoltarea sectorului de întreprinderi mici și mijlocii, protecția mediului înconjurător, stimularea realizării de investiții, salvarea și/sau restructurarea firmelor aflate în dificultate, crearea de noi locuri de muncă, alte obiective, etc.), au deținut o pondere semnificativă în anii

2006 și 2007 (84,75% și respectiv 74,22%) însă au scăzut semnificativ, până la un nivel de 26,92% în anul 2008.

Scăderea ponderilor a fost o consecință a faptului că în anii 2007 și 2008 nu s-au mai acordat ajutoare de stat pentru salvarea-restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate.

În Tabelul 3.3. este prezentată evoluția structurii ajutoarelor de stat acordate pentru industria prelucrătoare în vederea realizării unor obiective orizontale, în perioada 2006-2008.

Tabel 3.3.

Structura ajutoarelor de stat pentru industria prelucrătoare pe obiective orizontale

- în procente -

	2005	2006	2007	2008
Ponderea ajutorului de stat acordat obiectivelor orizontale în total ajutoare pentru industria prelucrătoare				
TOTAL , din care pentru:	55,30	84,57	74,22	26,92
➤ cercetare-dezvoltare	0,00	0,00	0,00	0,00
➤ mediu	6,57	8,34	14,79	12,73
➤ întreprinderi mici și mijlocii	5,36	14,61	0,07	0,01
➤ economisirea energiei	0,00	0,00	0,00	0,00
➤ salvare-restructurare	38,48	59,46	58,86	13,81
➤ crearea de noi locuri de muncă	1,36	0,60	0,36	0,37
➤ alte obiective	3,52	1,56	0,14	0,00
Ponderea ajutorului de stat acordat industriei prelucrătoare în cadrul obiectivelor orizontale				
TOTAL , din care pentru:	100,00	100,00	100,00	100,00
➤ cercetare-dezvoltare	0,00	0,00	0,00	0,00
➤ mediu	11,89	9,86	19,92	47,28
➤ întreprinderi mici și mijlocii	9,69	17,28	0,10	0,05
➤ economisirea energiei	0,00	0,00	0,00	0,00
➤ salvare-restructurare	69,59	70,31	79,30	51,30
➤ crearea de noi locuri de muncă	2,47	0,71	0,49	1,37
➤ alte obiective	6,36	1,85	0,19	0,00

Datele din tabel pun în evidență modificările de structură rezultate din aplicarea politicilor macroeconomice de sprijinire a economiei naționale prin măsuri de ajutor de stat.

Ajutoarele de stat având drept obiectiv protecția mediului și respectiv salvarea-restructurarea firmelor aflate în dificultate reprezintă principalele măsuri de sprijin orizontale de care au beneficiat companiile din industria prelucrătoare, iar împreună au totalizat peste 25% din totalul ajutoarelor de stat acordate industriei prelucrătoare în anul 2008.

În total obiective orizontale, **ajutoarele de stat acordate pentru salvarea și restructurarea** întreprinderilor aflate în dificultate au avut cea mai mare pondere în perioada analizată. Acest indicator a înregistrat un trend descrescător pe întreaga perioadă analizată, de la 70,31% în anul 2006 la 51,30% în anul 2008, cu un vârf de 79,30% în anul 2007. Analizate în perspectivă, aceste ajutoare de stat înregistrează un trend descrescător pe întreaga perioadă analizată, de la 207,56 milioane lei în anul 2006 până la 18,98 milioane lei prețuri curente în anul 2008.

În privința **IMM**-urilor, evoluția ajutoarelor de stat pentru această categorie de întreprinderi din industria prelucrătoare a fost de asemenea descrescătoare. În anul 2006, ponderea acestora în totalul ajutoarelor de stat pentru industria prelucrătoare a fost de 14,61%, ulterior scăzând drastic până la 0,07% în 2007 și respectiv 0,01% în 2008.

În ceea ce privește ponderea ajutoarelor de stat acordate pentru **protecția mediului** în totalul ajutorului de stat destinat industriei prelucrătoare, este de menționat că aceasta a înregistrat o tendință crescătoare în perioada 2006-2008. Astfel, dacă în anul 2006 indicatorul

respectiv avea valoarea de 8,34%, în anul 2008 a înregistrat un nivel superior, de 12,73%, cu un vârf în anul 2007 de 14,79%.

Se constată faptul că a fost întărită politica privind **protecția mediului**, ponderea ajutoarelor de stat direcționate către acest obiectiv înregistrând creșteri semnificative în anii 2007 și 2008 față de anul 2006 pe același fond al aderării României la Uniunea Europeană. Raportat la total ajutoare de stat pentru obiective orizontale în industria prelucrătoare, ajutoarele de stat pentru protecția mediului au avut o creștere majoră, de la 9,86% în 2006 la 19,92% în 2007 și 47,28% în 2008.

Un alt factor care a influențat, în perioada analizată, ponderea ajutoarelor de stat destinate unor obiective legate de protecția mediului, a fost și implementarea reglementării comunitare în domeniu (orientările comunitare privind ajutorul de stat pentru protecția mediului). Aceasta a impus aplicarea principiului echilibrului între asigurarea liberei concurențe și cerințele politicii de protecție a mediului, în acest context, ambele politici - concurența, respectiv protecția mediului - fiind componente importante ale politicii generale a statului.

Scăderea ponderii ajutoarelor de stat acordate pentru atingerea unor obiective orizontale în totalul ajutoarelor de stat pentru industria prelucrătoare s-a datorat eliminării ajutoarelor de stat acordate industriei prelucrătoare pentru salvarea sau restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate, fondurile bugetare fiind direcționate spre obiective mai puțin sensibile din punct de vedere concurențial și cu un impact mai mare în demersurile de dezvoltare națională, precum ajutoarele de stat acordate pentru dezvoltare regională.

3.2.2. Obiective sectoriale

Obiectivele sectoriale trebuie abordate în contextul posibilelor incidente ale unor probleme de supracapacitate raportată la piața pe care activează agenții economici, astfel încât se impune interzicerea atât a ajutoarelor pentru producție, cât și a celor destinate investițiilor care ar conduce la o creștere a capacităților de producție. O abordare mai flexibilă este posibilă în privința măsurilor de salvare pentru companiile care intenționează punerea în aplicare a unor soluții pe termen lung, cu condiția ca aceste măsuri să rezolve probleme sociale importante.

O situație de ansamblu a evoluției structurii ajutoarelor de stat acordate pentru sectoarele sensibile din industria prelucrătoare este prezentată în Tabelul 3.4.

Tabel 3.4.

Structura pe obiective sectoriale a ajutorului de stat pentru industria prelucrătoare în perioada 2006 – 2008

- în procente -

	2005	2006	2007	2008
Ponderea ajutorului de stat acordat pe obiective sectoriale în total ajutoare pentru industria prelucrătoare				
TOTAL , din care pentru:	26,43	0,00	0,00	0,00
➤ Siderurgie (oțel)	0,00	0,00	0,00	0,00
➤ Construcții de nave	10,44	0,00	0,00	0,00
➤ Alte sectoare prelucrătoare	15,99	0,00	0,00	0,00
Structura ajutorului de stat acordat pe obiective sectoriale în cadrul industriei prelucrătoare				
TOTAL , din care pentru:	100,00	0,00	0,00	0,00
➤ Siderurgie (oțel)	0,00	0,00	0,00	0,00
➤ Construcții de nave	39,50	0,00	0,00	0,00
➤ Alte sectoare prelucrătoare	60,50	0,00	0,00	0,00

Ajutoarele de stat acordate în România pentru **industria siderurgică** au făcut obiectul negocierilor în procesul de aderare a României la Uniunea Europeană.

Conform Tratatului de aderare *“nu se acordă sau plătește, sub nicio formă, niciun ajutor de stat combinatelor siderurgice care intră sub incidența programului național de restructurare de la 1 ianuarie 2005 până la 31 decembrie 2008, sfârșitul perioadei de restructurare, și nu se acordă sau plătește sectorului siderurgic românesc niciun ajutor de stat pentru restructurare după 31 decembrie 2004”*. Drept consecință, instituțiile publice din România nu au mai inițiat măsuri de sprijin pentru întreprinderile ce activează în acest domeniu.

În ceea ce privește șantierele navale, se constată că în perioada analizată acestea nu au primit ajutoare de stat, 2005 fiind ultimul an în care s-au acordat ajutoare de stat acestei industrii, ponderea înregistrată în totalul industriei prelucrătoare fiind de 10,44% în acel an.

Politica comunitară în domeniul ajutoarelor de stat a susținut ca prioritară implementarea măsurilor de sprijin acordate, în principal, pentru obiective orizontale.

3.2.3. Obiective regionale

În general, politica de dezvoltare regională reprezintă un ansamblu de măsuri planificate și promovate de autoritățile administrației publice centrale și locale, în parteneriat cu diverși actori (privați, publici, voluntari), în scopul asigurării unei creșteri economice, dinamice și durabile, prin valorificarea eficientă a potențialului regional și local.

Aceste eforturi concertate sunt realizate în principal în scopul îmbunătățirii condițiilor de viață ale locuitorilor din zonele defavorizate și a regiunilor mai puțin dezvoltate. Principalele domenii care pot fi vizate de politicile regionale sunt: dezvoltarea întreprinderilor, piața forței de muncă, atragerea investițiilor, transferul de tehnologie, dezvoltarea sectorului I.M.M.-urilor, îmbunătățirea infrastructurii, calitatea mediului înconjurător, dezvoltarea rurală, sănătatea, educația, învățământul, cultura, etc.

O bună parte din aceste domenii trebuie susținute încă din faza de proiect prin ajutoare de stat, ajutoare care conform reglementărilor europene pot atinge intensități de până la 65% din valoarea costurilor eligibile pe teritoriul României, excepție făcând regiunea București-Ilfov cu numai 50 de procente.

În acest sens, Consiliul Concurenței a abordat pro-activ problematica ajutorului de stat pentru obiectivele regionale încurajând furnizorii de ajutor de stat să dezvolte noi scheme de ajutor de stat printr-o promovare constantă a problematicii specifice, imprimând astfel o tendință crescătoare pentru ajutorul de stat din industria prelucrătoare destinat realizării de „obiective regionale” în perioada analizată.

Totuși, acolo unde a fost cazul, Consiliul Concurenței pe baza rezultatelor acțiunilor repetate de monitorizare, control și investigație efectuate conform prerogativele sale stabilite de reglementările legale în vigoare, a emis decizii de recuperare sau de stopare, după caz, a acelor ajutoare de stat pentru care au fost constatate depășiri ale intensității maxim permise.

În Tabelul 3.5. este prezentată evoluția ponderilor ajutoarelor de stat acordate pentru obiective regionale în total ajutor de stat acordat industriei prelucrătoare, respectiv în total obiective regionale.

Tabel 3.5.

Structura pe obiective regionale a ajutorului de stat pentru industria prelucrătoare în perioada 2006-2008

- în procente-

	2005	2006	2007	2008
Ponderea ajutorului de stat acordat pe obiective regionale în total ajutoare de stat acordate pentru industria prelucrătoare				
TOTAL , din care pentru:	18,27	15,43	25,78	73,08
➤ Zone pentru care au fost elaborate programe naționale de dezvoltare	3,25	1,31	13,48	70,20
➤ Zone defavorizate	15,02	14,12	12,30	2,87
Structura ajutorului de stat acordat pe obiective regionale în cadrul industriei prelucrătoare				
TOTAL , din care pentru:	100,00	100,00	100,00	100,00
➤ Zone pentru care au fost elaborate programe naționale de dezvoltare	17,79	8,48	52,29	96,04
➤ Zone defavorizate	82,21	91,52	47,71	3,96

Conform datelor prezentate în tabelul de mai sus, în perioada 2007-2008, ponderea ajutoarelor de stat acordate pentru dezvoltarea zonelor pentru care au fost elaborate programe naționale de dezvoltare în total obiective regionale a fost foarte mare, înregistrând valori de 52,29% în anul 2007, respectiv 96,07% în anul 2008. În anul 2006 s-a înregistrat cea mai scăzută valoare, de numai 8,48% din total ajutoare de stat acordate pe obiective regionale în cadrul industriei prelucrătoare.

Această tendință de creștere a avut o dublă explicație, pe de o parte a fost evoluția descrescătoare a ajutoarelor de stat acordate în cadrul zonelor defavorizate din România (în intervalul 2005-2008 a expirat perioada de existență a șapte dintre zonele defavorizate, urmare a atingerii termenului limită de constituire și numărul de agenți

economici s-a redus, de la an la an, ca urmare a atingerii intensității maxim admise a ajutorului de stat) și pe de altă parte volumul crescut al ajutoarelor de stat regionale, acordate după 1 ianuarie 2007, precum ajutoarele de stat regionale acordate de Administrația Fondului pentru Mediu în anul 2007 și ajutoarele de stat acordate în baza H.G. nr. 1165/2007 pentru stimularea creșterii economice prin sprijinirea realizării de investiții (XR 182/2007) în anul 2008, acestea fiind cele mai importante ca valoare.

Din punct de vedere al naturii ajutoarelor de stat având ca obiectiv principal de acordare dezvoltarea regională, au fost plătite, mai ales, sub forma granturilor, a sumelor nerambursabile în anul 2008, precum și sub forma scutirilor de la plata impozitului pe profit pentru întreaga durată de existență a zonelor defavorizate (cu luarea în considerare a limitării impuse de respectarea intensității maxim admise a ajutorului de stat).

Obiectivele generale ale politicii de dezvoltare regională urmăresc diminuarea dezechilibrelor regionale existente, prin stimularea dezvoltării echilibrate, revitalizarea zonelor defavorizate, prevenirea creării de noi dezechilibre, stimularea cooperării interregionale și crearea de noi locuri de muncă.

Acordând un interes special ajutorului de stat regional, Uniunea Europeană a prefigurat, încă din anul 2005, o nouă reglementare, stabilind un sistem complex de repartizare a ajutorului de stat regional între statele membre, definit de criterii și limite precise și transparente și a supus acestora spre dezbateri, proiectul unui set de **Linii Directoare pentru perioada 2007-2013**. Noile Linii Directoare au intrat în vigoare la data de 1 ianuarie 2007.

3.3. INSTRUMENTE FINANCIARE UTILIZATE

În perioada 2006-2008 instrumentele financiare prin care au fost acordate majoritatea ajutoarelor de stat pentru industria prelucrătoare sunt detaliate mai jos în ordinea ponderii acestora în totalul ajutorului:

- **(A1)** - subvenții, alocații, prime, subvenționarea dobânzii, alte sume nerambursabile;
- **(A2)** - scutiri și reduceri la plata obligațiilor fiscale;
- **(B1)** - participarea cu capital a statului;
- **(C2)** - scutiri și reduceri la plata majorărilor de întârziere și a penalităților aferente;
- **(D1)** - garanții de stat.

În tabelul de mai jos se poate observa volumul și modul prin care statul a sprijinit întreprinderile din economia națională în perioada analizată, în scopul susținerii industriei prelucrătoare confruntate direct cu mediul concurențial comunitar începând cu 1 ianuarie 2007 .

Ponderea structurii ajutorului de stat acordat industriei prelucrătoare, în perioada 2006-2008 și evoluția multianuală în funcție de instrumentele financiare utilizate sunt prezentate în Tabelul 3.6.

Tabel 3.6.**Structura ajutorului de stat acordat în industria prelucrătoare în funcție de instrumentele financiare utilizate, în perioada 2006-2008**

- în procente -

Natura ajutorului de stat	2005	2006	2007	2008
A1 - subvenții, alocații, prime, subvenționarea dobânzii, alte sume nerambursabile	13,86	21,69	27,00	82,53
A2 - scutiri și reduceri la plata obligațiilor fiscale	33,80	31,44	58,58	6,83
B1 - participarea cu capital a statului	10,17	2,03	0,00	0,00
C1 - scutiri de dobândă la creditele bugetare	0,00	0,00	0,00	0,00
C2 - total scutiri și reduceri la plata majorărilor de întârziere și a penalităților aferente	42,17	44,84	14,42	10,64
D1 - acordarea de garanții de stat	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAL	100,00	100,00	100,00	100,00

În perioada 2006-2008 constatăm fluctuații puternice în ceea ce privește utilizarea instrumentelor financiare prin care s-au acordat ajutoare de stat pentru industria prelucrătoare. Dintre acestea, cele mai sesizabile sunt la nivelul ponderilor deținute de instrumentele de tip A1 (subvenții, alocații, prime, subvenționarea dobânzii, alte sume nerambursabile) și C2 (scutiri și reduceri la plata majorărilor de întârziere și a penalităților aferente).

Scutirile și reducerile la plata majorărilor de întârziere și a penalităților aferente împreună cu scutirile și reducerile la plata obligațiilor fiscale dețin în anul 2006 o majoritate covârșitoare în balanța instrumentelor utilizate.

Anul 2007 cunoaște o evoluție normală dacă luăm în considerare aderarea României la Uniunea Europeană, granturile și subvențiile încep să reprezinte principalul instrument pentru ajutoarele de stat ce se vor acorda în următorul interval de timp (2007-2013), pe diverse programe europene, perioadă care poate aduce României fonduri structurale de peste 17 miliarde euro.

Ajutorul de stat din această categorie de instrumente a fost acordat, în principal, în cadrul industriei prelucrătoare, sub formă de subvenții, alocații, prime și sume nerambursabile, acestea reprezentând ajutoare de stat cu un grad mai mic de condiționare la nivelul întregii Uniuni Europene.

În Tabelul 3.7. putem urmări cuantumul și evoluția ajutoarelor de stat acordate industriei prelucrătoare, grupate în funcție de instrumentele financiare utilizate în cele două mari categorii: cheltuieli bugetare, respectiv renunțări la venituri din partea statului.

Tabel 3.7.

Ajutoarele de stat acordate în industria prelucrătoare în funcție de natura acestora

	UM	2005	2006	2007	2008
1.Cheltuieli bugetare (A1+B1)					
Prețuri curente	Mii Lei	81.066,55	82.797,56	34.701,33	113.476,21
	Mii Euro	22.373,06	23.492,00	10.398,03	30.813,32
Pondere în total ajutor acordat industriei prelucrătoare	%	24,03	23,72	27,00	82,53
Prețuri constante 2005	Mii Lei	81.066,55	74,862.17	27,650.46	79.298,54
2. Renunțare la venituri (A2+C1+C2+D1)					
Prețuri curente	Mii Lei	256.301,55	266.279,44	93.805,68	24.022,32
	Mii Euro	70.735,10	75.550,98	28.108,26	6.523,02
Pondere în total ajutor acordat industriei prelucrătoare	%	75,97	76,28	73,00	17,47
Prețuri constante 2005	Mii Lei	256.301,55	240.758,99	93.805,68	24.022,32

După cum se poate observa din Tabelul 3.7., în perioada 2006-2007, ajutoarele de stat de natura renunțării la venituri din partea statului au deținut o pondere majoritară în total ajutoare de stat pentru industria prelucrătoare, atingând valori de peste 70 procente (76,28% în anul 2006 și 73,00% în anul 2007) și au cunoscut o scădere abruptă de până la 17,47% în anul 2008.

Renunțarea din partea furnizorilor de ajutor de stat la facilitățile fiscale acordate mai ales pentru restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate financiară reprezintă principala cauză care a condus la această situație.

După aderarea României la Uniunea Europeană, aplicarea directă a legislației comunitare și depunerea de proiecte pentru finanțarea afacerilor a condus la reducerea facilităților fiscale și la acordarea de ajutoare de stat mai puțin dăunătoare, sub forma cheltuielilor bugetare directe.

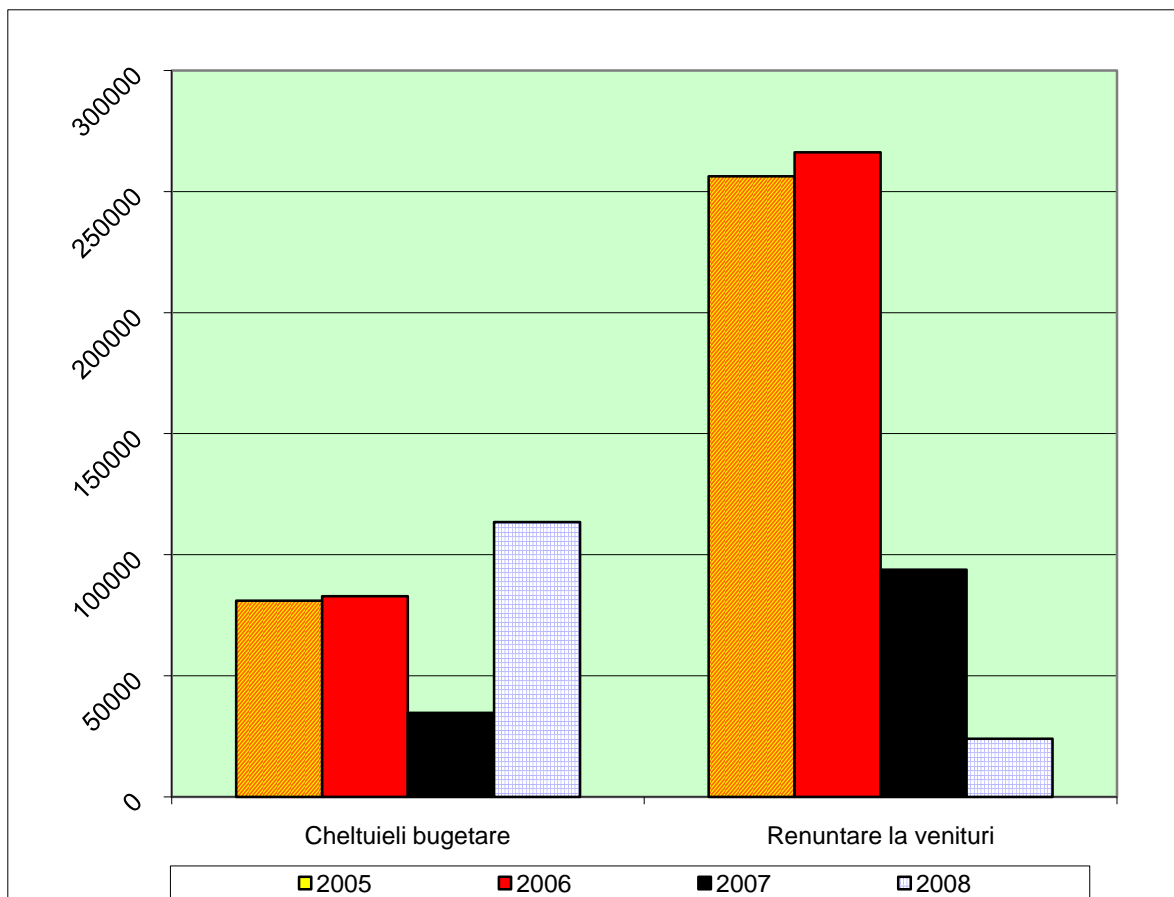
În acest context, în anul 2008, ponderea ajutoarelor de stat de natura renunțării la venituri în totalul ajutorului de stat acordat industriei prelucrătoare a fost de numai 17,47%, iar cheltuielile bugetare (A1) au crescut până la 82,53%.

Această evoluție poate exprima, pe de o parte, conștientizarea la nivelul furnizorilor de ajutor de stat a necesității reducerii implicării statului în economia de piață, mai ales prin renunțarea la veniturile sale ca urmare a incapacității de funcționare a întreprinderilor cu probleme și pe de altă parte, observarea influenței benefice a ajutorului de stat în atragerea de noi fonduri care concură la stabilitate, dezvoltare, progres și cunoaștere.

Graficul 3.2. ne oferă o imagine a volumului ajutorului de stat acordat în industria prelucrătoare și a evoluției instrumentelor financiare utilizate de furnizorii de ajutor de stat.

Graficul 3.2.

Evoluția instrumentelor financiare utilizate pentru acordarea ajutoarelor de stat industriei prelucrătoare, în perioada 2006 – 2008

Consiliul Concurenței prin colaborarea permanentă cu furnizorii de ajutor de stat a contribuit la conștientizarea și respectarea obiectivului politicii comunitare din domeniul ajutorului de stat (reducerea volumului și o mai bună focalizare a ajutoarelor de stat) pe de o parte și a promovat dezvoltarea pieței concurențiale contribuind în mod indirect la întărirea capacității companiilor pe piață, la creșterea competitivității industriale și la progresul economiei românești în ansamblu pe de altă parte, urmare a rolului său atribuit de prevederile legale și a atitudinii pro-active în acest domeniu.

CAPITOLUL 4

AJUTORUL DE STAT ACORDAT INDUSTRIEI EXTRACTIVE DIN ROMÂNIA, ÎN PERIOADA 2006-2008

Industria extractivă deține un rol important în economia României, asigurând materiile prime pentru multe sectoare industriale majore, precum construcțiile, metalurgia, petrochimia, sectorul energetic, etc.

În perioada premergătoare aderării țării noastre la Uniunea Europeană, diverse studii au relevat faptul că sectorul industriei extractive din România, aflat preponderent în proprietate publică, funcționa pe principii neeconomice și că întâmpina mari dificultăți în a îndeplini cerințele Comisiei Europene cu privire la protecția mediului. Prin urmare, Comisia a recomandat urgentarea privatizării și restructurării acestei ramuri a industriei naționale, precum și elaborarea unei strategii coerente care să asigure atât dezvoltarea sa și garantarea siguranței aprovizionării cu energie, cât și un nivel ridicat al protecției mediului.

În acest context, ajutoarele de stat acordate industriei extractive din România, în perioada 2006-2008, au avut o pondere semnificativă în totalul ajutorului de stat național⁹.

⁹ fără agricultură, pescuit, transport, SIEG și minimis

4.1. DATE GENERALE PRIVIND AJUTOARELE DE STAT PENTRU INDUSTRIA EXTRACTIVĂ

Ajutoarele de stat pentru industria extractivă se regăsesc, cu excepția celor pentru industria cărbunelui, în categoria ajutoarelor acordate pentru obiective orizontale: protecția mediului (cheltuieli pentru ecologizări ca urmare a închiderii unor mine și cariere), salvare-restructurare și „alte obiective”.

Ajutoarele de stat de care au beneficiat companiile și societățile din industria cărbunelui, fac parte din categoria ajutoarelor acordate pentru obiective sectoriale (sectoare sensibile din punct de vedere concurențial) și s-au concretizat în „ajutoare pentru producția curentă” și „alte ajutoare”.

Ajutoarele de stat acordate în România, în perioada 2006-2008, pentru industria extractivă, sunt prezentate în tabelul 4.1.

Tabel 4.1.

Volumul ajutoarelor de stat acordate industriei extractive*, în perioada 2006-2008

	U.M.	2005	2006	2007	2008
TOTAL ajutor de stat pentru industria extractivă (<i>prețuri curente</i>)	Mii Lei*	965.819,80	1.125.480,61	499.950,09	487.152,93
	Mii Euro**	266.550,70	319.330,57	149.806,76	132.281,46
TOTAL ajutor de stat pentru industria extractivă (<i>exprimat în prețuri constante la nivelul anului 2005</i>)	Mii Lei***	965.819,80	1.017.613,57	398.366,61	340.428,32
Dinamica (<i>pentru valorile exprimate în prețuri constante la nivelul anului 2005</i>)	%	100	105,36	41,25	35,25

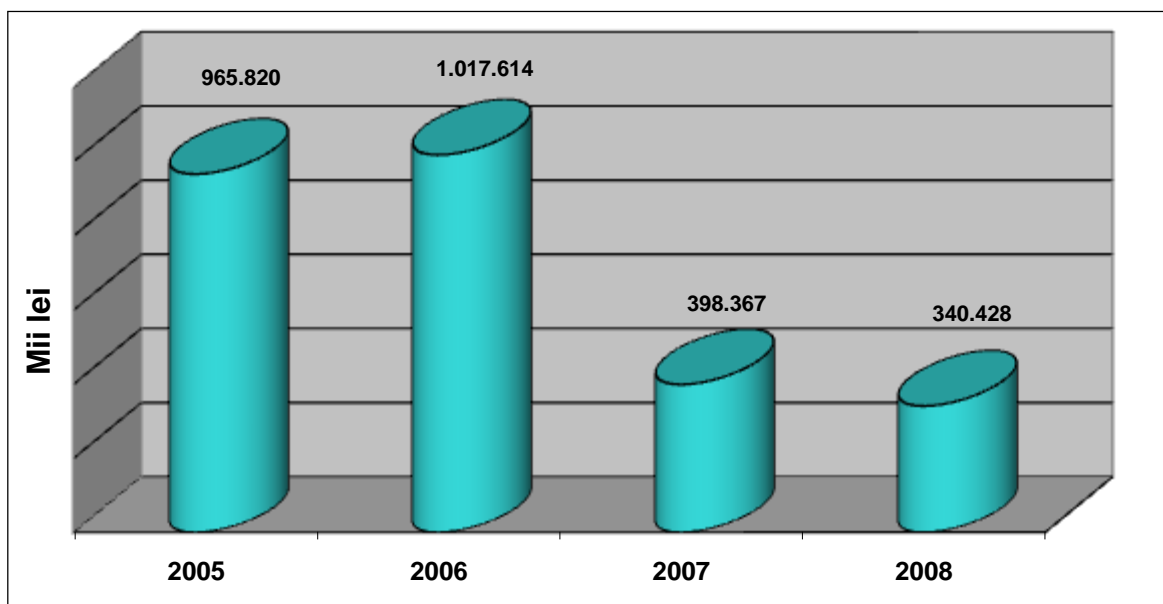
* exclusiv ajutoarele de stat acordate în agricultură, pescuit, transporturi, SIEG și minimis

** calculat pe baza cursului mediu anual al leului în raport cu euro, sursa INSSE (lei/euro anul 2005 = 3,62344; 2006 = 3,5245; 2007 = 3,3373; 2008 = 3,6827)

*** s-a utilizat deflatorul PIB pentru transformarea în prețuri constante 2005, sursa INSSE (deflator PIB anul 2005 = 100%; 2006 = 110,6%; 2007 = 125,5%; 2008 = 143,1%)

Graficul 4.1.

Evoluția, în perioada 2006-2008, a ajutorului de stat pentru industria extractivă (mii lei - *exprimat în prețuri constante la nivelul anului 2005*)

În perioada 2006-2008, ajutorul de stat acordat industriei extractive (exprimat în prețuri constante 2005) a avut o evoluție abrupt descrescătoare, cu o scădere semnificativă de 61% în 2007 față de 2006 (de la 1.017.613,57 mii lei la 398.366,61 mii lei). Tendința descrescătoare s-a menținut și în 2008 (scădere cu 15% față de 2007).

Reducerea volumului ajutorului de stat pentru industria extractivă s-a realizat pe seama micșorării cuantumului măsurilor de sprijin acordate pentru „producția de cărbune”, altele decât „subvenția pe produs”, și pentru „producția de minereuri feroase, neferoase, radioactive, rare și nemetalifere”.

Evoluția ponderii ajutoarelor de stat acordate pentru industria extractivă în total ajutor național¹⁰, este prezentată în tabelul 4.2. și în graficul 4.2.

Tabel 4.2.

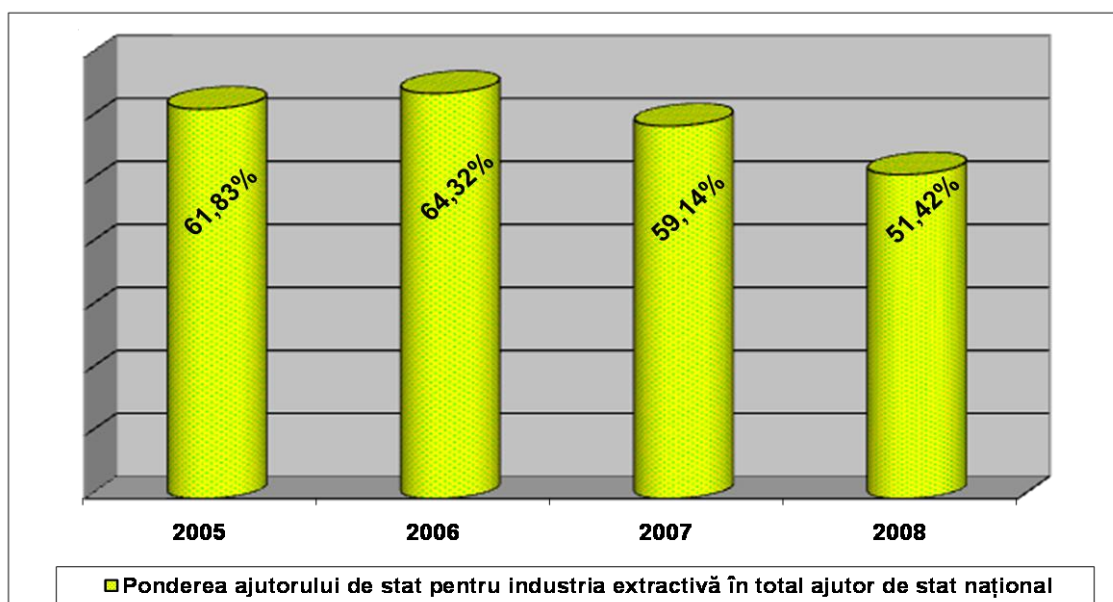
Ponderea ajutorului de stat acordat industriei extractive în totalul ajutorului de stat național*, în perioada 2006-2008

	U.M.	2005	2006	2007	2008
Total ajutor de stat pentru industria extractivă	Mii Lei	965.819,80	1.125.480,61	499.950,09	487.152,93
Ajutorul de stat național*	Mii Lei	1.561.984,17	1.749.679,53	845.398,98	947.463,17
Ponderea ajutorului de stat pentru industria extractivă în total ajutor de stat național*	%	61,83	64,32	59,14	51,42

* exclusiv ajutoarele de stat acordate în agricultură, pescuit, transporturi, SIEG și minimis

Graficul 4.2.

Evoluția ponderii ajutorului de stat acordat pentru industria extractivă în total ajutor de stat național*, în perioada 2006 – 2008

*exclusiv ajutoarele de stat acordate în agricultură, pescuit, transporturi, SIEG și minimis;

¹⁰ exclusiv ajutoarele de stat acordate în agricultură, pescuit, transporturi, SIEG și minimis

Ponderea ajutorului acordat industriei extractive în totalul ajutorului de stat național (exclusiv ajutoarele de stat acordate în agricultură, pescuit, transporturi, SIEG și minimis) a înregistrat o evoluție descendentă, de la 64,32% în 2006 la 59,14% și respectiv 51,42% în 2007 și respectiv 2008.

Principalii beneficiari de ajutor de stat din acest sector au fost: Compania Națională a Huilei S.A. Petroșani, Compania Națională a Cuprului, Aurului și Fierului Minvest S.A. Deva, Compania Națională a Metalelor Prețioase și Neferoase Remin S.A. Baia Mare, Societatea Națională a Lignitului Oltenia S.A., Societatea Națională a Cărbunelui S.A. Ploiești.

Situația ajutorului de stat, calculat pe salariat din industria extractivă, este prezentată în tabelul 4.3. și în graficul 4.3.

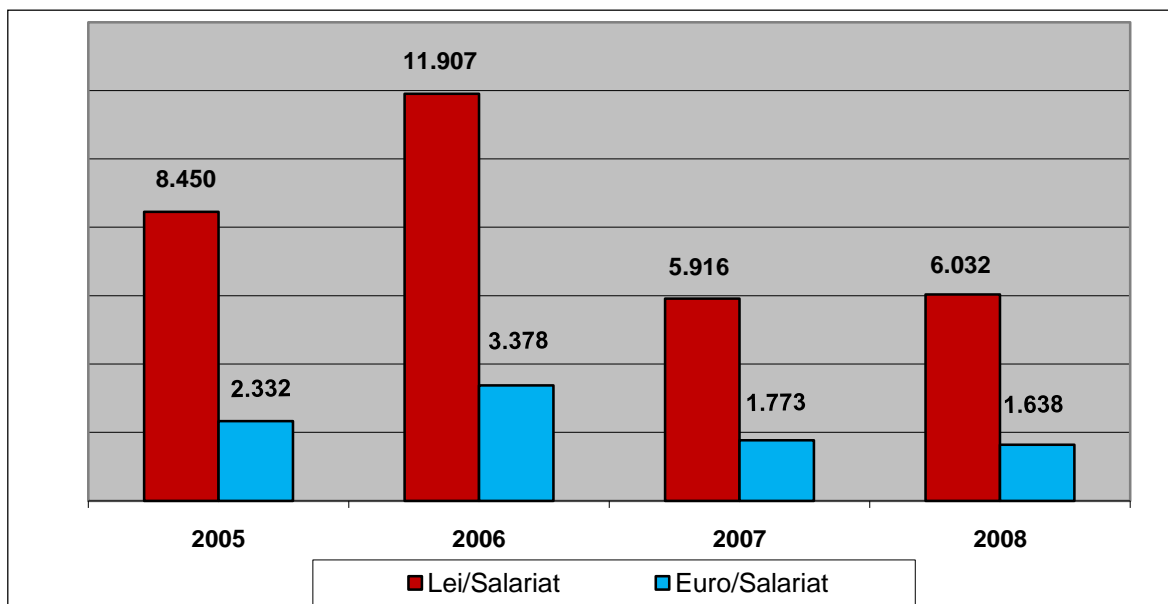
Tabel 4.3.

Situația ajutorului de stat calculat pe salariat din industria extractivă, în perioada 2006-2008

	U.M.	2005	2006	2007	2008
Total ajutor de stat pentru industria extractivă	Mii Lei	965.819,80	1.125.480,61	499.950,09	487.152,93
	Mii Euro	266.550,70	319.330,57	149.806,76	132.281,46
Număr mediu de salariați din industria extractivă	salariați	114.301	94.520	84.508	80.762
Cuantum anual al ajutorului de stat/salariat din industria extractivă	Lei/salariat	8.449,79	11.907,33	5.916,01	6.031,96
	Euro/salariat	2.332,01	3.378,44	1.772,69	1.637,92

Graficul 4.3.

Evoluția ajutorului de stat calculat pe salariat din industria extractivă, în perioada 2006-2008

Cuantumul ajutorului de stat acordat industriei extractive pe salariat, exprimat atât în lei cât și în euro, a înregistrat de asemenea o evoluție descrescătoare, de la un maxim atins în anul 2006 (la valorile calculate în lei și euro), spre minime în 2007 (la valorile calculate în lei) și în 2008 (la valorile calculate în euro). Reducerile au fost substanțiale, valorile minime din anul 2008 fiind cuantificate la jumătate din valorile anului de vârf 2006.

Astfel:

- în anul 2006 ajutorul acordat industriei extractive a crescut, în timp ce numărul de salariați din acest sector s-a redus, fapt ce a condus la atingerea vârfurilor de 11.907 lei/salariat, respectiv 3.378 euro/salariat;
- în anul 2007 ajutorul de stat acordat industriei extractive a suferit o reducere mult mai accentuată, față de perioada anterioară, decât reducerea numărului de salariați din industria extractivă și, în

consecință, indicatorul analizat a atins cele mai mici valori ale perioadei și anume 5.916 lei/salariat, respectiv 1.773 euro/salariat;

- în anul 2008 cuantumul ajutorului de stat și numărul de salariați din industrie au continuat să scadă, rezultând o valoare a ajutorului pe salariat de 6.032 lei/salariat, respectiv 1.638 euro/salariat.

4.2. OBIECTIVELE AJUTOARELOR DE STAT PENTRU INDUSTRIA EXTRACTIVĂ

Conform practicii europene, ajutoarele de stat acordate industriei extractive au fost grupate, în funcție de obiectivul principal, în: ajutoare de stat pentru realizarea unor obiective orizontale (protecția mediului, salvare-restructurare, alte obiective), ajutoare pentru obiective sectoriale (ajutoarele de stat pentru industria cărbunelui, etc.) și ajutoare pentru obiective regionale.

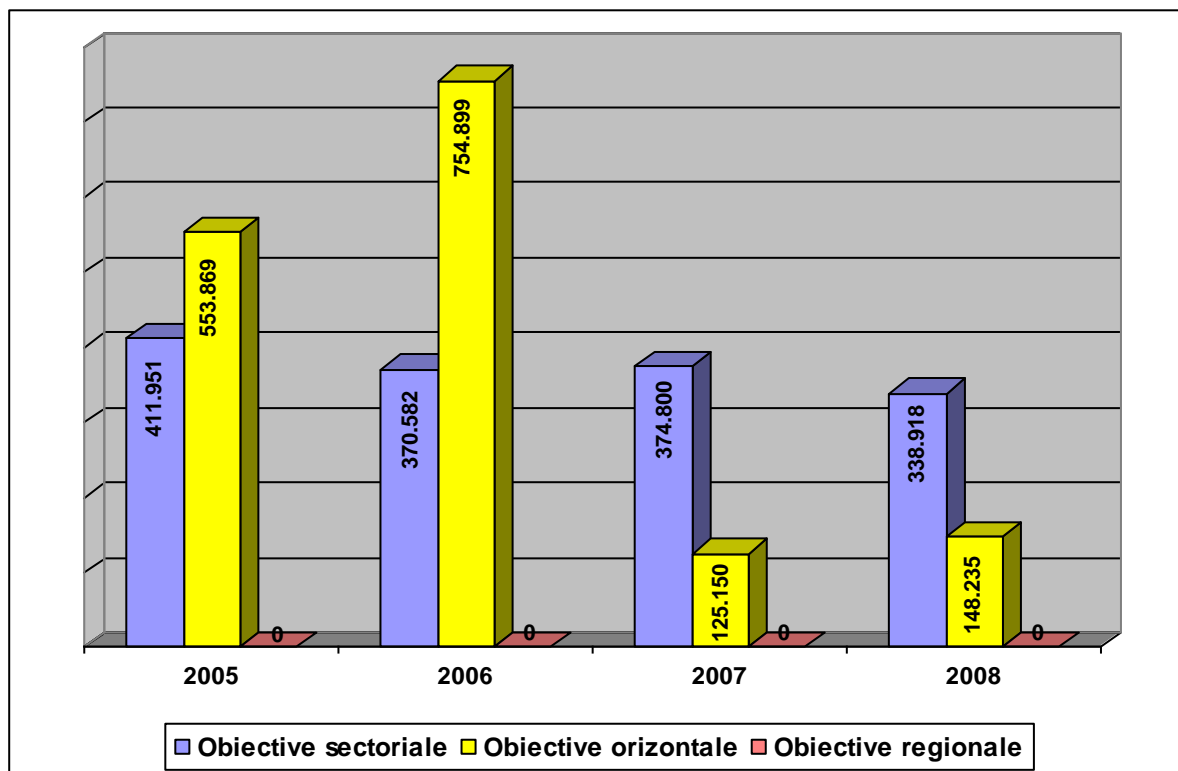
Gruparea ajutoarelor de stat din industria extractivă, în funcție de obiectivul principal avut în vedere la alocare, în perioada 2006-2008, este prezentată în tabelul 4.4. și în graficul 4.4.

Tabel 4.4.**Ajutorul de stat acordat industriei extractive pe obiective principale, în perioada 2006-2008**

	UM	2005	2006	2007	2008
AJUTOR DE STAT ACORDAT INDUSTRIEI EXTRACTIVE					
TOTAL ajutor de stat pentru industria extractivă (<i>prețuri curente</i>)	Mii Lei	965.819,80	1.125.480,61	499.950,09	487.152,93
	Mii Euro	266.550,70	319.330,57	149.806,76	132.281,46
TOTAL ajutor de stat pentru industria extractivă (<i>prețuri constante 2005</i>)	Mii Lei	965.819,80	1.017.613,57	398.366,61	340.428,32
OBIECTIVE ORIZONTALE					
TOTAL ajutor de stat acordat industriei extractive pentru obiective orizontale (<i>prețuri curente</i>)	Mii Lei	553.868,65	754.898,61	125.150,09	148.235,03
	Mii Euro	152.858,82	214.186,02	37.500,40	40.251,73
TOTAL ajutor de stat acordat industriei extractive pentru obiective orizontale (<i>prețuri constante 2005</i>)	Mii Lei	553.868,65	682.548,47	99.721,19	103.588,42
Pondere în ajutorul de stat acordat industriei extractive	%	57,35	67,07	25,03	30,43
OBIECTIVE SECTORIALE					
TOTAL ajutor de stat acordat industriei extractive pentru obiective sectoriale (<i>prețuri curente</i>)	Mii Lei	411.951,15	370.582,00	374.800,00	338.917,90
	Mii Euro	113.691,88	105.144,56	112.306,36	92.029,73
TOTAL ajutor de stat acordat industriei extractive pentru obiective sectoriale (<i>prețuri constante 2005</i>)	Mii Lei	411.951,15	335.065,10	298.645,42	236.839,90
Pondere în ajutorul de stat acordat industriei extractive	%	42,65	32,93	74,97	69,57
OBIECTIVE REGIONALE					
TOTAL ajutor de stat acordat industriei extractive pentru obiective regionale (<i>prețuri curente</i>)	Mii Lei	0,00	0,00	0,00	0,00

Graficul 4.4.

Evoluția ajutorului de stat acordat industriei extractive pe obiective principale, în perioada 2006-2008

Din datele prezentate rezultă că ajutoarele de stat din industria extractivă au fost acordate numai pentru obiective orizontale și sectoriale, astfel:

- în anul 2006, ajutoarele pentru obiective orizontale au deținut cea mai mare pondere în total ajutor pentru industria extractivă (67,07%), în timp ce ajutoarele pentru obiective sectoriale s-au redus, față de 2005, atât ca pondere (32,93%), cât și ca valoare absolută;
- anul 2007 s-a caracterizat printr-o schimbare a structurii ajutorului pe obiective: ponderea ajutoarelor pentru obiective orizontale în total ajutoare acordate industriei extractive s-a redus drastic (până la 25,03%), în timp ce ponderea ajutoarelor pentru obiective sectoriale a înregistrat o creștere semnificativă, ceea ce a condus

la înregistrarea unui vârf al ponderii ajutoarelor pentru obiective sectoriale (74,97%). Singurul beneficiar al ajutoarelor de stat sectoriale acordate în anul 2007 a fost Compania Națională a Huilei S.A. Petroșani (ajutor autorizat prin Decizia Comisiei Europene nr. N 239/2007);

- în anul 2008, raportul dintre obiectivele orizontale și cele sectoriale s-a păstrat, primele situându-se la un nivel de 30,43% din total ajutoare de stat pentru industria extractivă, față de 69,57% în cazul ajutoarelor cu obiective sectoriale. Asemeni situației din anul 2007, a existat un singur beneficiar al ajutoarelor sectoriale menționate, respectiv Compania Națională a Huilei S.A. Petroșani (ajutor autorizat prin Decizia Comisiei Europene nr. N 239/2007).

4.2.1. Obiective orizontale

În cadrul ajutoarelor de stat pentru obiective orizontale în industria extractivă sunt incluse:

- ajutoarele de stat pentru **protecția mediului**, indiferent de ramura industriei extractive care a generat fenomene de poluare și a impus un proces de ecologizare ulterioară (aceasta mai ales în zonele în care au avut loc închideri de mine și cariere);
- ajutoarele de stat pentru **salvarea și restructurarea** firmelor în dificultate din industria extractivă (altele decât cele din industria cărbunelui) care au potențial de a deveni viabile și a căror intrare în faliment ar implica pentru stat costuri mai mari decât valoarea ajutorului pentru restructurare. Ajutoarele de restructurare au fost acordate cu condiția respectării unor planuri de restructurare bine stabilite, care să asigure restaurarea viabilității într-un termen cât mai scurt;

- ajutoarele de stat grupate în „**alte obiective**”, care se referă în principal la subvenții pentru extracția petrolului, a gazelor naturale, extracția și prepararea minereurilor feroase, neferoase și nemetalifere, precum și pentru alte activități extractive.

Evoluția structurii ajutorului de stat acordat industriei extractive în vederea realizării unor obiective orizontale este prezentată în tabelul 4.5. și în graficul 4.5.

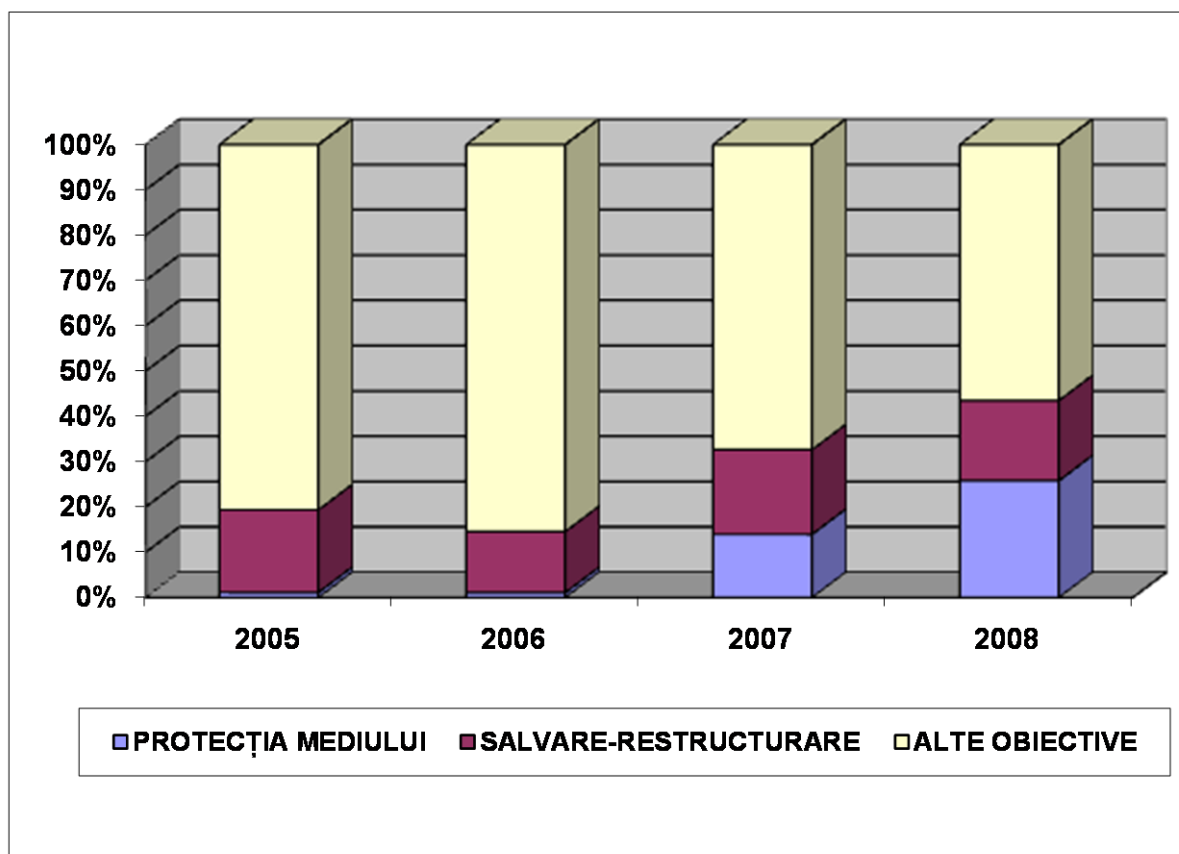
Tabel 4.5.

Structura ajutorului de stat acordate industriei extractive pe obiective orizontale, în perioada 2006-2008

	%			
	2005	2006	2007	2008
Ponderea ajutorului de stat acordat pentru obiective orizontale în total industrie extractivă				
TOTAL, din care pentru:	57,35	67,07	25,03	30,43
➤ protecția mediului	0,66	0,75	3,50	7,85
➤ salvare-restructurare	10,46	9,05	4,68	5,39
➤ alte obiective	46,23	57,29	16,85	17,19
Structura ajutoarelor de stat pe obiective orizontale				
TOTAL obiective orizontale, din care pentru:	100	100	100	100
➤ protecția mediului	1,16	1,11	13,97	25,81
➤ salvare-restructurare	18,23	13,48	18,69	17,71
➤ alte obiective	80,61	85,41	67,34	56,48

Graficul 4.5.

Structura ajutorului de stat acordat industriei extractive pe obiective orizontale, în perioada 2006-2008

Ponderea ajutoarelor de stat pentru obiective orizontale, în totalul ajutoarelor de stat acordate industriei extractive, în perioada analizată, a înregistrat o evoluție descrescătoare, de la 67,07% în 2006 la 30,43% în 2008. Această evoluție are loc pe fondul scăderii, în perioada 2006-2008, a volumului ajutoarelor de stat pentru industria extractivă.

A. În totalul ajutoarelor acordate industriei extractive:

- ponderea ajutoarelor pentru **protecția mediului** a fost foarte redusă în perioada de pre-aderare a României la UE (0,75% în 2006), dar au crescut semnificativ în anii post-aderare (3,50% în 2007 și 7,85% în 2008);

- ponderea ajutoarelor pentru **salvare-restructurare** este și ea redusă și are o tendință de scădere, aspect pozitiv care poate semnala apropierea de final a procesului de restructurare a sectorului minier;
- ponderea ajutorului pentru **alte obiective** este semnificativă de-a lungul întregii perioade, suferind însă o reducere foarte accentuată în anul 2007 (când s-a atins minimul perioadei, 16,85%), pe fondul redirecționării ajutoarelor din industria extractivă de la obiective orizontale către obiective sectoriale.

B. În totalul ajutoarelor având obiective orizontale, ajutoarele pentru **alte obiective**, acordate în principal de către Ministerul Economiei sub forma subvențiilor, deși într-o continuă scădere (de la 85,41% în 2006 la 56,48% în 2008), dețin totuși o pondere foarte ridicată. Se remarcă totuși creșterea ponderii ajutoarelor pentru **protecția mediului** în total ajutoare cu obiectiv orizontal (de la 1,11% în 2006 la 25,81% în 2008).

Ajutoarele pentru **salvare-restructurare** au fost acordate, în principal, Societății Naționale a Lignitului Oltenia S.A., Companiei Naționale Minvest S.A. Deva, Companiei Naționale Remin S.A. Baia Mare, S.C. Minbucovina S.A. Baia Mare, S.C. Cuprumin S.A. Abrud și S.C. Băița S.A. Ștei. Facilitățile au constat în principal în transferuri de capital și în acordarea unor subvenții în baza O.U.G. nr. 8/2006, H.G. nr. 49/2006, H.G. nr. 498/2006 și a H.G. nr. 1431/2008.

Ajutoarele pentru **protecția mediului** au fost acordate în cea mai mare parte Societății Comerciale de Conservare și Închidere a Minelor Conversmin S.A. București. Această societate de stat a fost înființată prin H.G. nr. 313/2002 (modificată prin H.G. nr. 1158/2004) în scopul

realizării lucrărilor de închidere și conservare a minelor precum și a celor de refacere a mediului (ecologizare). Facilitățile au fost acordate sub forma unor subvenții și transferuri prin legile bugetului pentru anii 2006, 2007 și 2008.

În cazul ajutoarelor acordate pentru **alte obiective**, cei mai importanți beneficiari au fost Compania Națională Remin S.A. Baia Mare, Compania Națională Minvest S.A. Deva, Societatea Națională a Lignitului Oltenia S.A. și Compania Națională a Uraniului S.A. Facilitățile au fost acordate, în principal, în baza H.G. nr. 49/2006, O.G. nr. 1/2007 și a H.G. nr. 1431/2008.

4.2.2. Obiective sectoriale

În perioada 2006-2008, ajutoarele sectoriale acordate în industria extractivă din România s-au îndreptat, în exclusivitate, către **sectorul minier carbonifer**.

Contextul general al activităților din acest sector economic a fost stabilit prin *Strategia industriei miniere pentru perioada 2004-2010* aprobată prin H.G. nr. 615/2004. Principalele sale principii sunt:

- valorificarea produselor miniere în condițiile pieței libere, la concurență cu orice alți furnizori interni sau externi;
- reconsiderarea perimetrelor de exploatare în vederea concentrării extracției pe zonele cele mai productive;
- realizarea producției miniere la costuri competitive;
- optimizarea numărului de personal și a salarizării acestuia, astfel încât exploatările să funcționeze eficient;

- modernizarea, reabilitarea și re tehnologizarea minelor viabile și cu condiții de viabilizare, astfel încât să faciliteze transferul licențelor de exploatare către operatori privați;
- restructurarea capacităților de producție și îmbunătățirea performanțelor tehnologice, oprirea activității și închiderea minelor neviabile;
- diminuarea treptată a subvențiilor până la eliminarea acestora în anul 2007, în sectorul minereuri și lignit;
- eliminarea subvențiilor pentru protecția socială a personalului angajat în industria minieră până în anul 2007;
- promovarea unui management orientat către piață și eficiență economică;
- desfășurarea activităților miniere în condiții de protecție a mediului.

Ajutoarele de stat acordate industriei cărbunelui în perioada 2006-2008 sunt prezentate în tabelul 4.6. și în graficul 4.6.

Tabel 4.6.

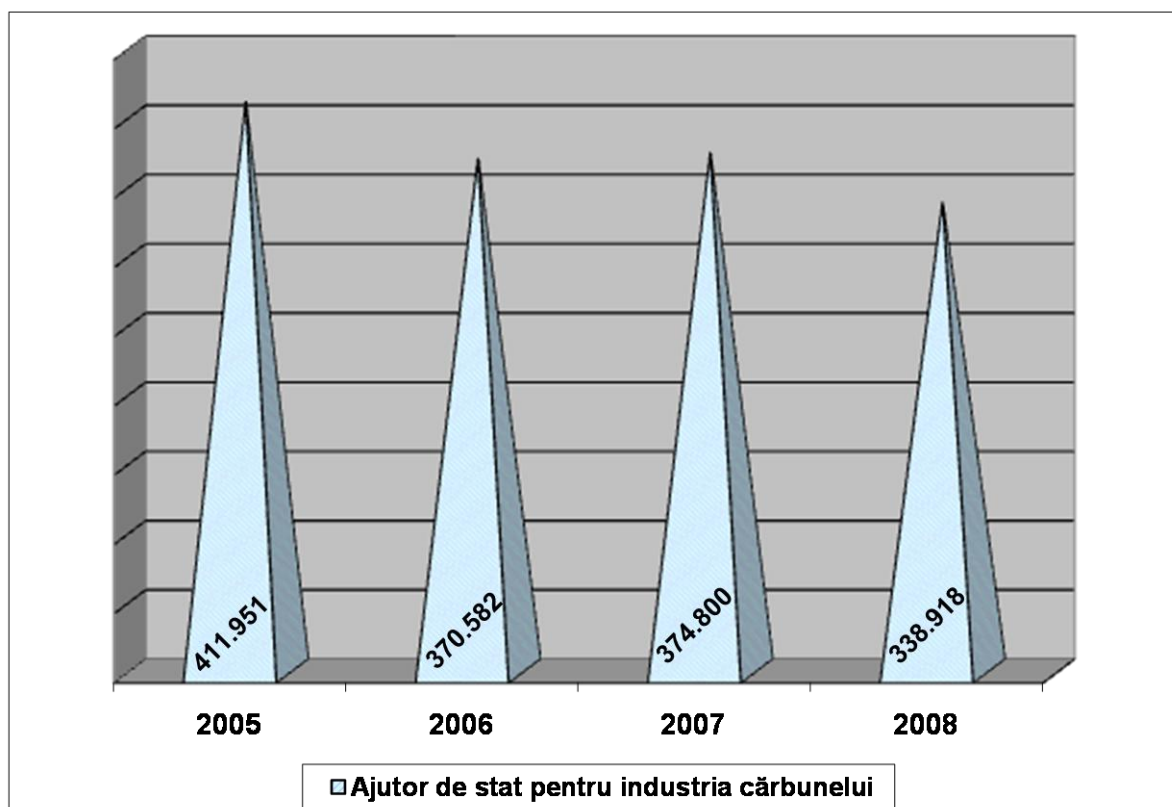
Volumul ajutoarelor de stat acordate pentru industria cărbunelui, în perioada 2006-2008

	U.M.	2005	2006	2007	2008
TOTAL ajutor de stat pentru industria cărbunelui (<i>prețuri curente</i>)	Mii Lei	411.951,15	370.582,00	374.800,00	338.917,90
	Mii Euro	113.691,88	105.144,56	112.306,36	92.029,73
TOTAL ajutor de stat pentru industria cărbunelui (<i>prețuri constante 2005</i>)	Mii Lei	411.951,15	335.065,10	298.645,42	236.839,90

* exclusiv ajutoarele de stat acordate în agricultură, pescuit, transporturi, SIEG și minimis

Graficul 4.6.

Evoluția ajutorului de stat acordat industriei cărbunelui, în perioada 2006-2008

În perioada 2006-2008, volumul **ajutoarelor de stat acordate pentru industria cărbunelui** s-a redus, ajutoarele acordate acestui sector în 2008 (în prețuri constante 2005) reprezentând aproximativ 70% din ajutoarele de care a beneficiat această industrie în anul 2005. Această evoluție a fost determinată în principal de reducerea semnificativă a măsurilor de ajutor de stat de natura scutirilor/reducerilor la plată a obligațiilor către bugetul consolidat al statului în acest sector.

Principalii beneficiari ai ajutoarelor din acest sector au fost Compania Națională a Huilei S.A. Petroșani, Societatea Națională a Cărbunelui S.A. Ploiești și Societatea Națională a Lignitului Oltenia S.A. Facilitățile au fost acordate sub forma subvențiilor și a

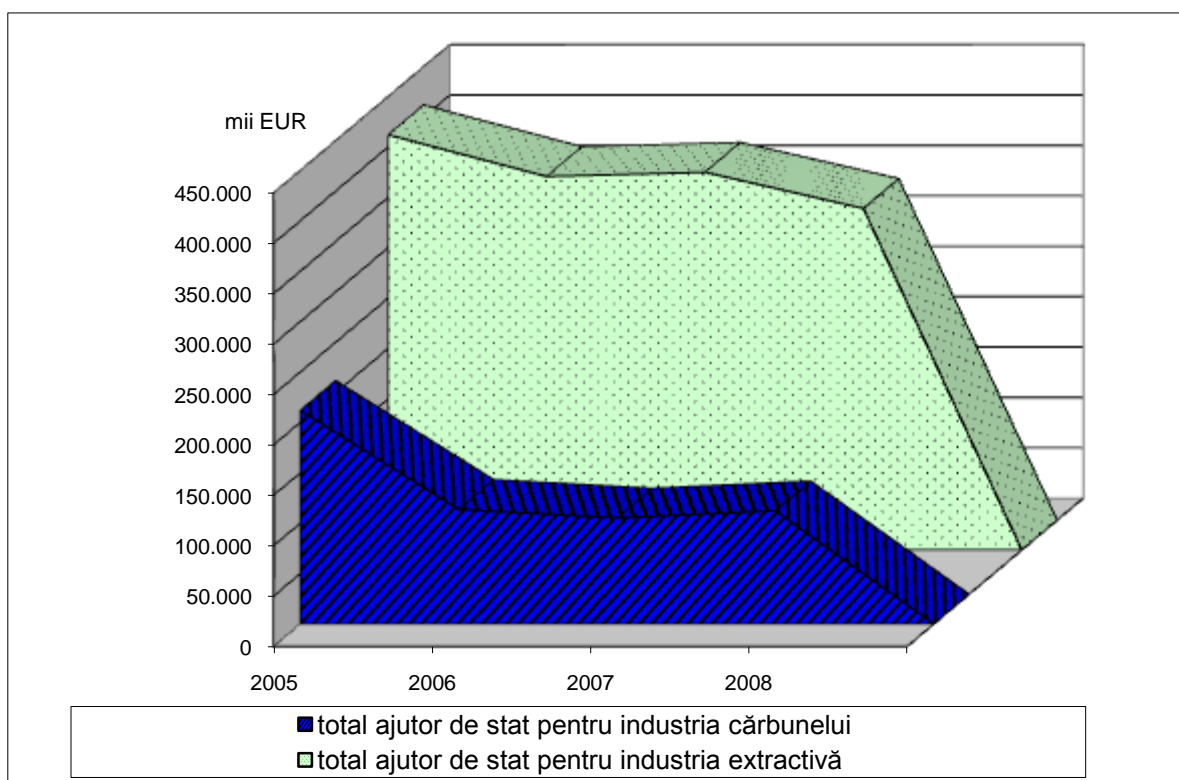
scutirilor/reducerilor la plata unor obligații bugetare, furnizorul principal fiind Ministerul Economiei.

În anii 2007 și 2008, singurul beneficiar de ajutor de stat din industria minieră a fost Compania Națională a Huilei S.A. Petroșani. Ajutorul s-a concretizat în subvenții acordate de către Ministerul Economiei și a fost autorizat prin Decizia Comisiei Europene nr. N 239/2007.

Evoluția ajutorului de stat acordat industriei extractive și industriei cărbunelui, în perioada 2006-2008, este prezentată în Graficul 4.7.

Graficul 4.7.

Evoluția ajutorului de stat acordat industriei extractive și industriei cărbunelui, în mii Euro, în perioada 2006-2008

Evoluția ponderii ajutorului de stat acordat industriei cărbunelui în ajutorul de stat național¹¹ este prezentată în tabelul 4.7. și în graficul 4.8.

Tabel 4.7.

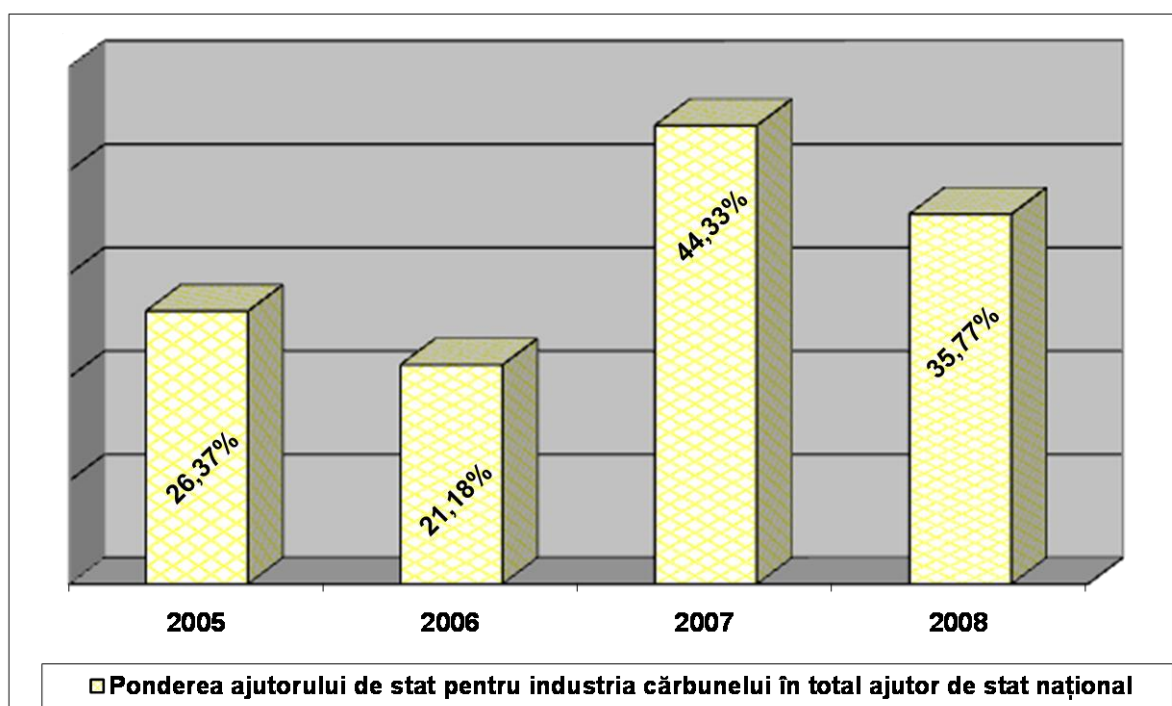
Ponderea ajutorului de stat acordat industriei cărbunelui în ajutorul de stat național, în perioada 2006-2008

		%			
	U.M.	2005	2006	2007	2008
Autorul de stat pentru industria cărbunelui	Mii Lei	411.951,15	370.582,00	374.800,00	338.917,90
Ajutorul de stat național*	Mii Lei	1.561.984,17	1.749.679,53	845.398,98	947.463,17
Ponderea ajutorului de stat pentru industria cărbunelui în ajutorul național	%	26,37	21,18	44,33	35,77

* exclusiv ajutoarele de stat acordate în agricultură, pescuit, transporturi, SIEG și minimis

Graficul 4.8.

Evoluția ponderii ajutorului de stat acordate pentru industria cărbunelui în total ajutor de stat național, în perioada 2006-2008

¹¹ exclusiv ajutoarele de stat acordate în agricultură, pescuit, transporturi, SIEG și minimis

Ponderea ajutorului de stat acordat industriei cărbunelui în ajutorul de stat național¹² în perioada 2006-2008 a avut o evoluție oscilantă:

- în anul 2006, indicatorul a atins minimul perioadei analizate, respectiv 21,18%, datorită reducerii ajutorului acordat sectorului carbonifer și a creșterii ajutorului de stat național;
- 2007 a fost anul în care ponderea a înregistrat valoarea maximă a perioadei (44,33%), pe fondul unei ușoare creșteri a ajutorului acordat industriei carbonifere și a unei reduceri drastice a ajutorului național;
- în anul 2008, indicatorul a înregistrat o valoare mai mică (35,77%) decât cea din anul anterior, deoarece s-au înregistrat evoluții în sens diferit ale celor două variabile, ajutorul acordat industriei cărbunelui diminuându-se în timp ce ajutorul de stat național s-a majorat.

Situația ajutorului de stat calculat pe salariat din industria cărbunelui este prezentată în tabelul 4.8. și în graficul 4.9.

Tabel 4.8.

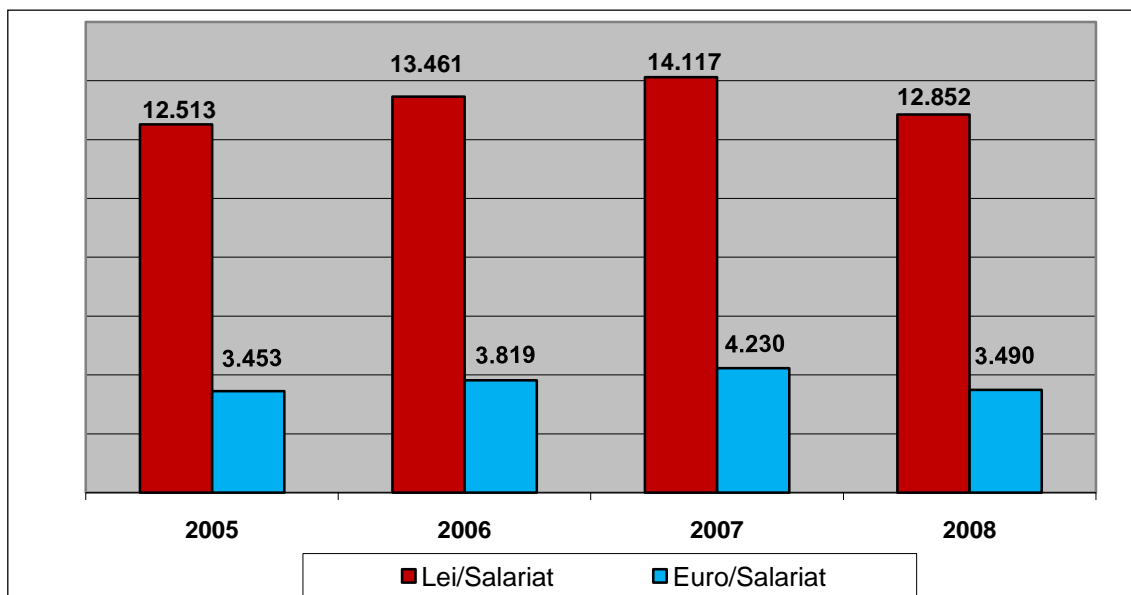
Situația ajutorului de stat calculat pe salariat din industria cărbunelui, în perioada 2006-2008

	U.M.	2005	2006	2007	2008
Ajutor de stat pentru industria cărbunelui	Mii Lei	411.951,15	370.582,00	374.800,00	338.917,90
	Mii Euro	113.691,88	105.144,56	112.306,36	92.029,73
Număr mediu de salariați din industria cărbunelui	Salariați	32.921	27.530	26.549	26.371
Cuantum anual al ajutorului de stat/salariat din industria cărbunelui	Lei/salariat	12.513,32	13.461,02	14.117,29	12.851,92
	Euro/salariat	3.453,48	3.819,27	4.230,15	3.489,81

¹² exclusiv ajutoarele de stat acordate în agricultură, pescuit, transporturi, SIEG și minimis

Graficul 4.9.

Evoluția ajutorului de stat calculat pe salariat din industria cărbunelui, în perioada 2006-2008

Cuantumul anual al **ajutorului de stat pe salariat din industria cărbunelui**, exprimat atât în mii lei cât și în mii euro, a înregistrat un trend ușor descendent, cu un vârf în anul 2007. Astfel:

- în anul 2006, ajutorul de stat acordat industriei cărbunelui s-a diminuat mai puțin decât a scăzut numărul de salariați din acest sector, ceea ce a condus la o creștere a indicatorului analizat (13.461,02 lei respectiv 3.819,27 euro per salariat);
- anul 2007 a fost anul de vârf al perioadei analizate, în care ajutorul pe salariat din industria cărbunelui a ajuns la 14.117,29 lei/salariat, respectiv 4.230,15 euro/salariat, pe fondul creșterii ajutorului pentru acest sector și al reducerii numărului de salariați;
- anul 2008 înregistrează o scădere față de anul 2007 și chiar 2006, cu valori de 12.851,92 lei/salariat, respectiv 3.489,81 euro/salariat.

Conform practicii europene, ajutoarele de stat acordate industriei cărbunelui au fost grupate în:

- ajutoare de stat pentru “**producția curentă**” – subvenții pe produs, facilități privind plata datoriilor curente către bugetul de stat și bugetul asigurărilor sociale, alte ajutoare acordate în scopul facilitării procesului de producție;
- ajutoare de stat grupate în “**alte ajutoare**” pentru agenții economici care operează în industria cărbunelui: ajutoare pentru investiții destinate atât re tehnologizării minelor viabile, cât și închiderii și conservării minelor nerentabile, unele ajutoare pentru stimularea prospecțiunilor geologice, etc.

Sintetic, structura ajutoarelor de stat sectoriale acordate pentru industria cărbunelui este redată în tabelul 4.9.

Tabel 4.9.

Structura ajutoarelor de stat din industria extractivă pe obiective sectoriale (industria cărbunelui)

	%			
	2005	2006	2007	2008
Ponderea ajutorului de stat acordat pentru industria cărbunelui în total industrie extractivă				
TOTAL, din care pentru:	42,65	32,93	74,97	69,57
- cărbune - ajutoare de stat pentru producția curentă	20,93	26,91	74,97	69,57
- cărbune - alte ajutoare	21,72	6,02	0,00	0,00
Structura ajutoarelor de stat pe obiective sectoriale				
TOTAL obiective sectoriale, din care pentru:	100,00	100,00	100,00	100,00
- cărbune - ajutoare de stat pentru producția curentă	49,07	81,74	100,00	100,00
- cărbune - alte ajutoare	50,93	18,26	0,00	0,00

A. Ponderea ajutorului pentru industria cărbunelui în ajutorul acordat industriei extractive a înregistrat o evoluție oscilantă:

- în anul 2006 s-a înregistrat minimul perioadei, 32,93%, pe fondul diminuării ajutorului pentru industria cărbunelui și a creșterii ajutorului acordat industriei extractive;
- anul 2007 a fost unul de vârf pentru indicatorul analizat (74,97%), datorită creșterii ajutorului pentru industria carboniferă și a diminuării ajutorului acordat industriei extractive;
- anul 2008 s-a caracterizat printr-o reducere a ponderii, comparativ cu anul precedent (de la 74,97% la 69,57%), motivația fiind scăderea ajutorului pentru industria cărbunelui și creșterea ajutorului pentru alte ramuri ale industriei extractive.

Ajutoarele de stat acordate pentru **producția curentă** au avut o pondere importantă în totalul ajutoarelor acordate industriei extractive, și într-o continuă creștere, în anul 2007 atingând un maxim de 74,97%. Pentru producția curentă, Ministerul Economiei a acordat facilități sub forma subvențiilor și a transferurilor. Principalul beneficiar a fost Compania Națională a Huilei S.A. Petroșani, care a primit ajutor de stat în baza H.G. nr. 49/2006 și a H.G. nr. 112/2007.

Acordarea de ajutoare pentru industria carboniferă, **altele decât cele pentru producția curentă**, a fost sistată începând cu anul 2007, odată cu aderarea la Uniunea Europeană. În anul 2006 acestea s-au acordat sub forma scutirilor/reducerilor la plata unor obligații bugetare restante și a subvențiilor, furnizorul fiind Ministerul Economiei. Principalii beneficiari ai acestor facilități au fost Compania Națională a Huilei S.A. Petroșani, Societatea Națională a Lignitului Oltenia S.A. și Societatea Națională a Cărbunelui S.A. Ploiești, în baza O.U.G. nr. 8/2006.

B. În total obiective sectoriale:

- ponderea ajutoarelor pentru **producția curentă** a înregistrat o evoluție ascendentă (de la 81,74% în 2006 la 100% în anul 2007 și 2008);
- ponderea ajutoarelor pentru **cărbune – alte ajutoare** a cunoscut o diminuare accentuată, de la peste 50% în 2005 la o valoare nulă în 2007 și 2008.

Ajutoarele de stat acordate industriei cărbunelui au fost orientate în principal către sectorul huiă deoarece, spre deosebire de lignit, acesta este caracterizat, printre altele, de reducerea nivelului tehnologic (cauzată de dotările insuficiente cu echipamente performante, de rămăneri în urmă în executarea lucrărilor de investiții, etc).

4.3. INSTRUMENTE FINANCIARE UTILIZATE

4.3.1. Instrumente financiare utilizate la acordarea ajutoarelor de stat pentru industria extractivă

Ajutoarele de stat pentru industria extractivă au fost acordate sub forma subvențiilor, participărilor cu capital ale statului și scutirilor și/sau reducerilor la plata unor obligații fiscale restante.

Evoluția cuantumului ajutorului de stat în **industria extractivă**, în funcție de instrumentele financiare utilizate, este redată în tabelul 4.10. și în graficul 4.10.

Tabel 4.10.

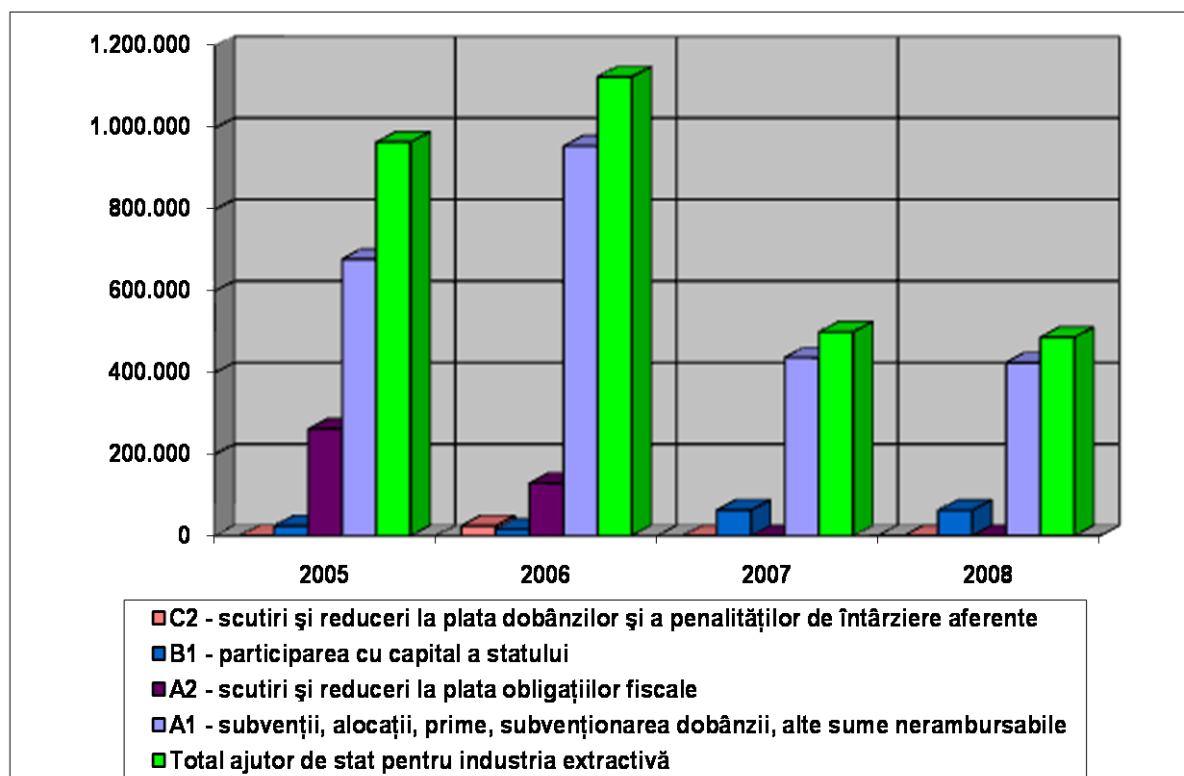
Evoluția volumului ajutorului de stat din industria extractivă în funcție de instrumentele financiare utilizate, în perioada 2006-2008

mii lei

NATURA AJUTORULUI (tipuri de instrumente financiare utilizate)	2005	2006	2007	2008
A1 - subvenții, alocații, prime, subvenționarea dobânzii, alte sume nerambursabile	678.427,33	956.174,30	436.748,09	424.623,93
A2 - scutiri și reduceri la plata obligațiilor fiscale	262.147,20	129.022,37	0,00	0,00
B1 - participarea cu capital a statului	24.582,91	15.732,00	63.202,00	62.529,00
C1 - credite bugetare	0,00	0,00	0,00	0,00
C2 - scutiri și reduceri la plata dobânzilor și a penalităților de întârziere aferente	662,36	24.551,94	0,00	0,00
D1 - acordarea de garanții de stat	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAL	965.819,80	1.125.480,61	499.950,09	487.152,93

Graficul 4.10.

Evoluția ajutorului de stat acordat industriei extractive și industriei cărbunelui, în mii lei, în perioada 2006-2008

Structura ajutorului de stat în **industria extractivă**, în funcție de instrumentele financiare utilizate, este redată în tabelul 4.11.

Tabel 4.11.

Structura ajutorului de stat din industria extractivă în funcție de instrumentele financiare utilizate, în perioada 2006 – 2008

	%			
NATURA AJUTORULUI <i>(tipuri de instrumente financiare utilizate)</i>	2005	2006	2007	2008
A1 - subvenții, alocații, prime, subvenționarea dobânzii, alte sume nerambursabile	70,24	84,96	87,36	87,16
A2 - scutiri și reduceri la plata obligațiilor fiscale	27,14	11,46	0,00	0,00
B1 - participarea cu capital a statului	2,55	1,40	12,64	12,84
C1 - scutiri de dobândă la creditele bugetare	0,00	0,00	0,00	0,00
C2 - total scutiri și reduceri la plata dobânzilor și a penalităților de întârziere aferente	0,07	2,18	0,00	0,00
D1 - acordarea de garanții de stat	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAL	100,00	100,00	100,00	100,00

Din datele prezentate în tabel, rezultă că ponderea **subvențiilor** în totalul ajutorului de stat acordat în industria extractivă este semnificativă și în creștere pe întreaga perioadă analizată, de la 84,96% în anul 2006 la 87,16% în 2008. S-au acordat subvenții pe produse, subvenții privind protecția socială pentru unele activități miniere, precum și subvenții pentru acțiuni de ecologizare, atât pentru obiective orizontale (minereuri neferoase, rare și nemetalifere) cât și pentru obiective sectoriale (produse din industria cărbunelui). Cea mai mare parte a subvențiilor a fost orientată către obiectivele orizontale, mai exact către „alte obiective”. Totuși, în anul 2007, conform obiectivelor *Strategiei industriei miniere*, s-au redus subvențiile acordate sectorului minereuri și lignit acestea fiind direcționate către extracția huilei.

Subvențiile s-au acordat în principal în baza H.G. nr. 49/2006, H.G nr. 144/2005 și H.G. nr. 112/2007, cei mai importanți beneficiari

fiind: Compania Națională a Huilei S.A. Petroșani, Compania Națională Remin S.A. Baia Mare, Compania Națională Minvest S.A. Deva, Societatea Națională a Lignitului Oltenia S.A. și Societatea Națională a Cărbunelui S.A. Ploiești.

Un alt instrument financiar utilizat a fost reprezentat de **scutirile și reducerile la plata obligațiilor bugetare restante**, acordate cu preponderență pentru salvare-restructurare. Utilizarea acestui instrument financiar a transpus unul dintre obiectivele principale ale restructurării sectorului minier, și anume, compensarea până în anul 2006 a pierderilor înregistrate de companiile/societățile miniere care se preconiza că vor rămâne în funcțiune și vor deveni viabile în viitor. Prin urmare, aceste scutiri au avut o evoluție descendentă, până la anularea totală a unor astfel de stimulente, în anii 2007 și 2008 ne mai fiind acordate scutiri/reduceri la plata obligațiilor fiscale restante.

Scutirile și reducerile la plata obligațiilor bugetare restante au fost acordate în principal pentru „cărbune – alte obiective” și pentru „salvare - restructurare”. Cele mai importante acte normative în baza cărora s-au acordat aceste facilități au fost O.U.G. nr. 8/2006 și H.G. nr. 49/2006, iar principalii beneficiari au fost Compania Națională a Huilei S.A. Petroșani și Societatea Națională a Lignitului Oltenia S.A. .

Participarea cu capital a statului a avut ca scop sprijinirea reabilitării și modernizării capacităților de producție – prin eliminarea deficiențelor tehnologice și introducerea în fluxul tehnologic a unor utilaje noi și performante – precum și protecția mediului.

În 2006, participarea cu capital a statului are o pondere nesemnificativă (1,4%) în totalul ajutorului acordat industriei extractive. Începând cu anul 2007, statul a decis utilizarea acestui instrument

financiar de acordare a ajutorului în detrimentul scutirilor și reducerilor la plata obligațiilor fiscale, ponderea lui în total ajutor acordat industriei extractive devenind 12,64% în 2007 și 12,84% în 2008.

Participarea cu capital a statului s-a realizat în principal în baza O.G. nr. 1/2007, H.G. nr. 49/2006, H.G. nr. 498/2006 și H.G. nr. 1431/2008, cei mai importanți beneficiari fiind Compania Națională a Uraniului S.A. și Compania Națională Minvest S.A. Deva.

Nivelul și structura ajutorului de stat din **industria extractivă** în perioada 2006 – 2008, în funcție de cele două mari componente – **cheltuieli bugetare** și **renunțări la venituri** – este prezentată în tabelul 4.12.

Tabel 4.12.

Nivelul și structura ajutorului de stat din industria extractivă, în funcție de natura acestuia, în perioada 2006-2008

	U.M.	2004	2005	2006	2007
TOTAL (prețuri curente), din care:	Mii Lei	965.819,80	1.125.480,61	499.950,09	487.152,93
1. Cheltuieli bugetare (A1+B1)					
Prețuri curente	Mii Lei	703.010,24	971.906,30	499.950,09	487.152,93
	Mii Euro	194.019,50	275.757,21	149.806,76	132.281,46
Pondere în total ajutor acordat industriei extractive	%	72,79	86,35	100	100
2. Renunțare la venituri (A2+C1+C2+D1)					
Prețuri curente	Mii Lei	262.809,56	153.574,31	0,00	0,00
	Mii Euro	72.531,20	43.573,36	0,00	0,00
Pondere în total ajutor acordat industriei extractive	%	27,21	13,66	0,00	0,00

În perioada analizată, statul și-a schimbat politica de susținere a industriei extractive, recurgând la cheltuieli bugetare și apelând din ce în ce mai puțin la facilități ce presupuneau renunțarea la venituri. Cheltuielile bugetare s-au concretizat în principal în subvenții și alocații

și mai puțin în participarea statului cu capital. În anii 2007 și 2008, singura modalitate de susținere a industriei extractive a fost prin cheltuieli bugetare.

4.3.2 Instrumente financiare utilizate la acordarea ajutoarelor de stat pentru industria cărbunelui

Ajutoarele de stat pentru **industria cărbunelui** au fost acordate sub forma subvențiilor, participărilor cu capital ale statului și scutirilor și/sau reducerilor la plata unor obligații fiscale restante.

Evoluția și structura ajutoarelor de stat acordate în industria cărbunelui, pe tipuri de instrumente financiare utilizate, este redată în tabelele 4.13. și respectiv 4.14.

Tabel 4.13.

Evoluția volumului ajutorului de stat din industria cărbunelui, în funcție de instrumentele financiare utilizate, în perioada 2006-2008

- mii lei -

NATURA AJUTORULUI (tipuri de instrumente financiare utilizate)	2005	2006	2007	2008
A1 - subvenții, alocații, prime, subvenționarea dobânzii, alte sume nerambursabile	241.033,13	302.905,87	374.800,00	338.917,90
A2 - scutiri și reduceri la plata obligațiilor fiscale	170.527,74	55.067,78	0,00	0,00
B1 - participarea cu capital a statului	0,00	0,00	0,00	0,00
C1 - credite bugetare	0,00	0,00	0,00	0,00
C2 - scutiri și reduceri la plata dobânzilor și a penalităților de întârziere aferente	390,28	12.608,35	0,00	0,00
D1 - acordarea de garanții de stat	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAL	411.951,15	370.582,00	374.800,00	338.917,90

Tabel 4.14.**Structura ajutorului de stat din industria cărbunelui, în funcție de instrumentele financiare utilizate, în perioada 2006-2008**

				%
NATURA AJUTORULUI (tipuri de instrumente financiare utilizate)	2005	2006	2007	2008
A1 - subvenții, alocații, prime, subvenționarea dobânzii, alte sume nerambursabile	58,51	81,74	100,00	100,00
A2 - scutiri și reduceri la plata obligațiilor fiscale	41,40	14,86	0,00	0,00
B1 - participarea cu capital a statului	0,00	0,00	0,00	0,00
C1 - scutiri de dobândă la creditele bugetare	0,00	0,00	0,00	0,00
C2 - total scutiri și reduceri la plata dobânzilor și a penalităților de întârziere aferente	0,09	3,40	0,00	0,00
D1 - acordarea de garanții de stat	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAL	100,00	100,00	100,00	100,00

În perioada 2006-2008, principalul instrument financiar de acordare a ajutorului de stat în industria cărbunelui l-au reprezentat **subvențiile și alocațiile bugetare**, care în anii 2007 și 2008 au devenit unicele tipuri de ajutoare acordate. Cele mai importante sume au fost înregistrate la subvențiile pe produs, acordate în baza H.G. nr. 49/2006 și H.G. nr. 112/2007, Companiei Naționale a Huilei S.A. Petroșani.

În anul 2005, **scutirile și reducerile la plata obligațiilor fiscale restante** au deținut o pondere semnificativă în totalul ajutorului acordat industriei carbonifere (41,4%), dar au scăzut (14,86% în anul 2006) până la eliminare, în anii 2007 și 2008.

Principalii beneficiari de scutiri și reduceri la plata obligațiilor fiscale restante au fost Compania Națională a Huilei S.A. Petroșani și Societatea Națională a Lignitului Oltenia S.A., în baza O.U.G. nr. 8/2006.

Aşa cum se poate observa din tabel, ponderea **scutirilor, reducerilor şi eşalonărilor la plată a dobânzilor şi penalităţilor de întârziere** aferente obligaţiilor bugetare restante a fost nesemnificativă, iar celelalte instrumente financiare nu au fost utilizate de către stat în perioada analizată.

Evoluţia ajutoarelor de stat acordate în industria cărbunelui în funcţie de natura ajutoarelor (cheltuieli bugetare şi renunţări la venituri) este redată în tabelul 4.15.

Tabel 4.15.

Nivelul ajutorului de stat din industria cărbunelui, în funcţie de natura acestuia, în perioada 2006-2008

					%
	U.M.	2005	2006	2007	2008
TOTAL (preţuri curente), din care:	Mii Lei	411.951,15	370.582,00	374.800,00	338.917,90
1. Cheltuieli bugetare (A1+B1)					
Preţuri curente	Mii Lei	241.033,13	302.905,87	374.800,00	338.917,90
	Mii Euro	66.521,26	85.942,93	112.306,36	92.029,73
Pondere în total ajutor acordat industriei extractive	%	58,51	81,74	100	100
2. Renunţare la venituri (A2+C1+C2+D1)					
Preţuri curente	Mii Lei	170.918,02	67.676,13	0,00	0,00
	Mii Euro	47.170,62	19.201,63	0,00	0,00
Pondere în total ajutor acordat industriei extractive	%	41,49	18,26	0,00	0,00

În sectorul cărbune, în perioada analizată, volumul ajutoarelor de stat de natura **cheltuielilor bugetare** a depăşit volumul celor reprezentând **renunţarea la venituri**, în anii 2007 şi 2008 reprezentând unica forma de acordare a măsurilor de sprijin în această ramură, concretizându-se în special în subvenţii pe produs.

Prin *Strategia industriei miniere pentru perioada 2004-2010*, aprobată prin H.G. nr. 615/2004, statul și-a propus să finanțeze din resurse bugetare atât măsuri și acțiuni de modernizare și reabilitare a celor mai performante mine în vederea oferirii acestora spre privatizare, cât și lucrări de infrastructură în scopul dezvoltării unui mediu favorabil sectorului privat. Dezvoltarea în timp a unui mediu atractiv de afaceri și a unei infrastructuri adecvate, va conduce la schimbarea raportului între fondurile de investiții din surse bugetare și din cele private, în favoarea acestora din urmă.

În urma analizei efectuate pentru perioada 2006-2008, se poate observa atingerea, în mod gradat, a obiectivelor stabilite în *Strategia industriei miniere*.

Volumul ajutorului de stat acordat întregii industrii extractive, precum și al celui acordat industriei cărbunelui – exprimate în prețuri constante 2005, în vederea eliminării efectului inflației – s-au redus simțitor.

În perioada 2006-2008, cea mai mare parte a ajutoarelor a fost direcționată spre obiectivele orizontale (în principal spre „alte obiective”), pe când în 2007 și 2008, cea mai mare pondere au avut-o ajutoarele pentru obiective sectoriale (acordate numai pentru acoperirea unor cheltuieli curente de producție).

Subvențiile acordate pentru industria extractivă au fost canalizate spre sectorul ulei, în detrimentul sectoarelor de minereuri și cărbune brun, așa cum s-a stabilit prin *Strategia industriei miniere*.

Cele mai importante facilități de care au beneficiat societățile comerciale și companiile naționale care își desfășoară activitatea în industria extractivă, au fost de natura cheltuielilor bugetare, reprezentând subvenții pe produs, subvenții pentru protecția socială, precum și subvenții pentru acțiuni de ecologizare.

Urmare a aplicării integrale a *Strategiei industriei miniere* se așteaptă atingerea următoarelor obiective generale:

- abordarea activității miniere pe principii comerciale;
- reducerea implicării directe a statului prin atragerea cât mai multor investiții din sectorul privat;
- desfășurarea activităților miniere în concordanță cu cerințele Uniunii Europene cu privire la protecția mediului;
- rezolvarea problemelor sociale determinate de închiderea unor mine și de restructurarea minelor cu potențial.

CAPITOLUL 5

AJUTORUL DE STAT ACORDAT ÎN ROMÂNIA

ÎNTEPRINDERILOR CE AU PRESTAT SERVICII DE INTERES

ECONOMIC GENERAL, ÎN PERIOADA 2006-2008

Serviciile de interes economic general (SIEG) sunt definite în legislația comunitară în domeniul concurenței drept activități economice pe care autoritățile publice le identifică ca având o importanță deosebită pentru cetățeni și care, dacă nu ar exista intervenția publică, nu ar fi furnizate consumatorilor (sau ar fi furnizate în condiții speciale).

În România, *Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat*¹³ definea, la art. 11, serviciul de interes economic general ca fiind „*acel serviciu prestat în condiții de piață, pentru care există obligații impuse de autoritățile publice privind accesul consumatorilor în mod nediscriminatoriu și/sau alte obligații impuse*”. După data aderării României la Uniunea Europeană, au devenit direct aplicabile prevederile comunitare ce au drept izvor articolul 86 din Tratatul de constituire a Comunității Europene.

Obligațiile ce revin întreprinderilor cărora le este încredințată prestarea unor servicii de interes economic general au în vedere, în general, aspecte precum: continuitate din punct de vedere cantitativ și calitativ, adaptabilitate la cerințele consumatorilor, accesibilitate egală și nediscriminatorie la serviciul public, transparență decizională și protecția utilizatorilor, asigurarea sănătății și calității vieții, etc.

Impunerea acestor condiții de către autoritățile publice poate fi acompaniată de măsuri de sprijinire a activității desfășurate de

¹³ abrogată, începând cu data de 1 ianuarie 2007, de O.U.G. nr. 117/2006 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat

întreprinderile respective. Condiția principală pentru acordarea sprijinului financiar trebuie să aibă în vedere doar compensarea, totală sau parțială, a diferenței dintre costurile rezultate din prestarea acestui serviciu și veniturile relevante ale companiei, luând în considerare un profit rezonabil în realizarea acestor obligații.

Pentru perioada 2006-2008, ajutoarele de stat acordate în România întreprinderilor ce au prestat servicii de interes economic general se prezintă după cum urmează:

Tabel 5.1.

Situația ajutoarelor de stat pentru SIEG*, în perioada 2006-2008

Unitate de măsură	2005	2006	2007	2008
Mii Lei	1.271.155,57	1.611.225,03	1.471.507,27	1.309.279,66
Mii Euro**	350.814,77	457.149,96	440.927,48	355.521,67
Mii Lei *** (exprimat în prețuri constante la nivelul anului 2005)	1.271.155,57	1.456.803,82	1.172.515,75	914.940,36
Dinamica % (pentru valorile exprimate în prețuri constante la nivelul anului 2005)	100	114,60	92,24	71,98

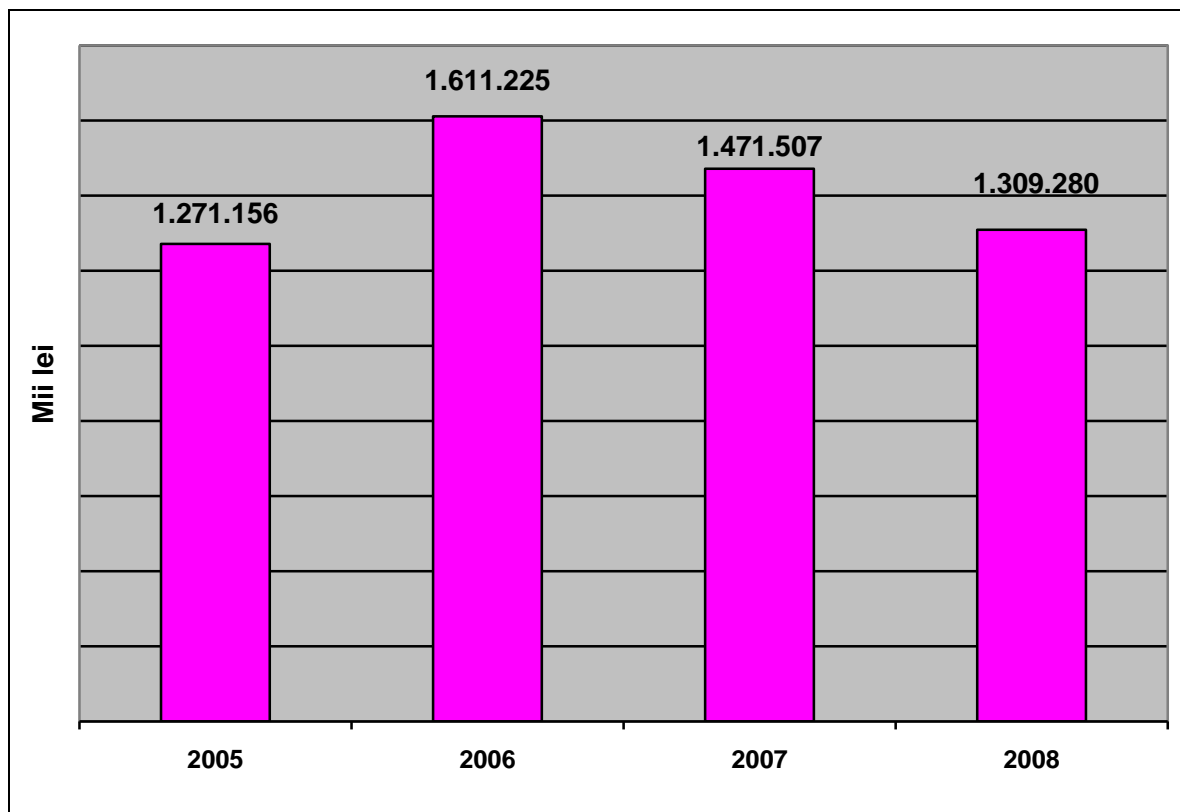
* exclusiv ajutoarele de stat acordate în agricultură, pescuit, transport și minimis

** calculat pe baza cursului mediu anual al leului în raport cu euro, sursa INSSE (lei/euro anul 2005 = 3,623438; 2006 = 3,5245; 2007 = 3,3373; 2008 = 3,6827)

*** s-a utilizat deflatorul PIB pentru transformarea în prețuri constante 2005, sursa INSSE (deflator PIB anul 2005 = 100%; 2006 = 110,6%; 2007 = 125,5%; 2008 = 143,1%)

Graficul 5.1.

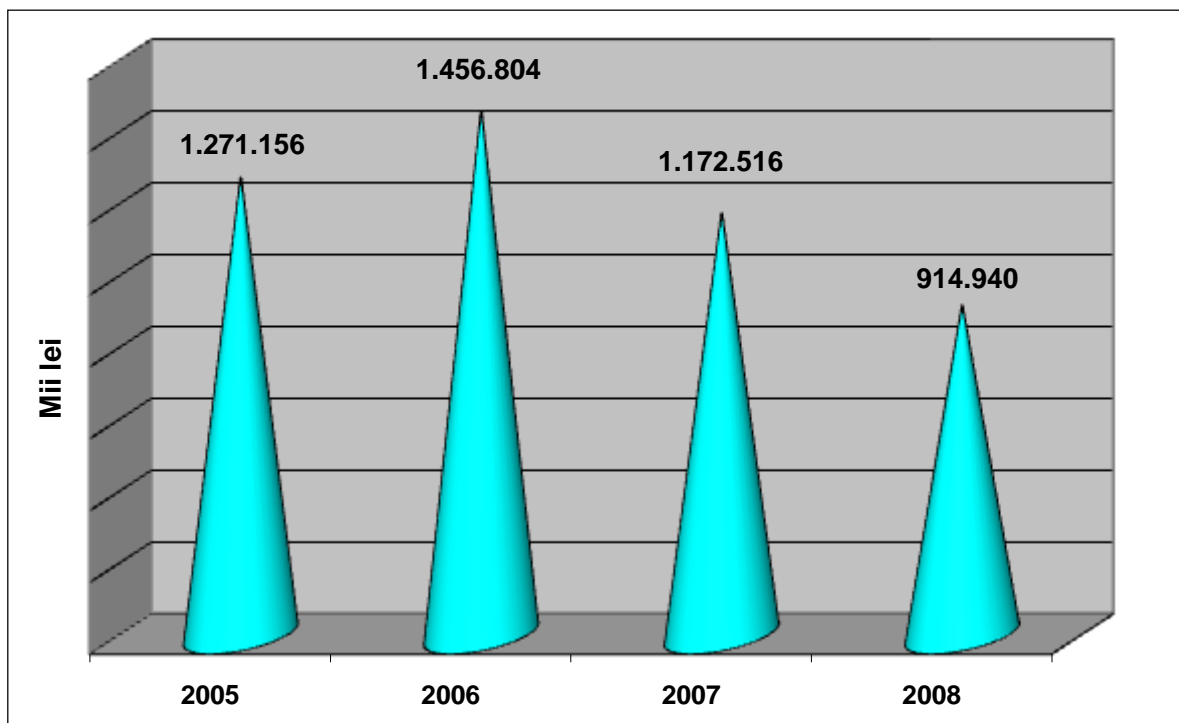
Evoluția ajutorului de stat pentru SIEG în perioada 2006-2008

În perioada analizată (2006-2008) cuantumul anual al ajutoarelor de stat acordate în sectorul serviciilor de interes economic general a scăzut de la 1.616.064 mii lei în 2006 la 1.471.507 mii lei în 2007 și respectiv la 1.309.279 mii lei în 2008. Această evoluție descrescătoare urmează tendința de scădere înregistrată de volumul ajutorului de stat acordat în România.

Graficul 5.2.

Evoluția ajutorului de stat pentru SIEG în perioada 2006-2008
(mii lei exprimat în prețuri constante la nivelul anului 2005)

În cazul în care valoarea ajutoarelor acordate este exprimată în prețuri constante la nivelul anului 2005, valoarea ajutorului de stat înregistrează o tendință de scădere, pornind în anul 2006 de la 1.456.803 mii lei și ajungând în anii 2007 și 2008 până la nivelurile de 1.172.515 mii lei și respectiv 914.940 mii lei. Comparând cu valoarea ajutorului acordat în anul 2005 (1.271,155 mii lei), evoluția ulterioară a nivelului ajutorului de stat pentru SIEG-uri este descendentă, cu un vârf în 2006.

Ponderea ajutoarelor acordate pentru SIEG în ajutorul de stat național este prezentată în tabelul 5.2. și în graficul 5.3.

Tabel 5.2.

Raportul dintre ajutorul acordat pentru SIEG* și ajutorul de stat național (exclusiv agricultură, pescuit, transporturi și SIEG), în perioada 2006-2008**

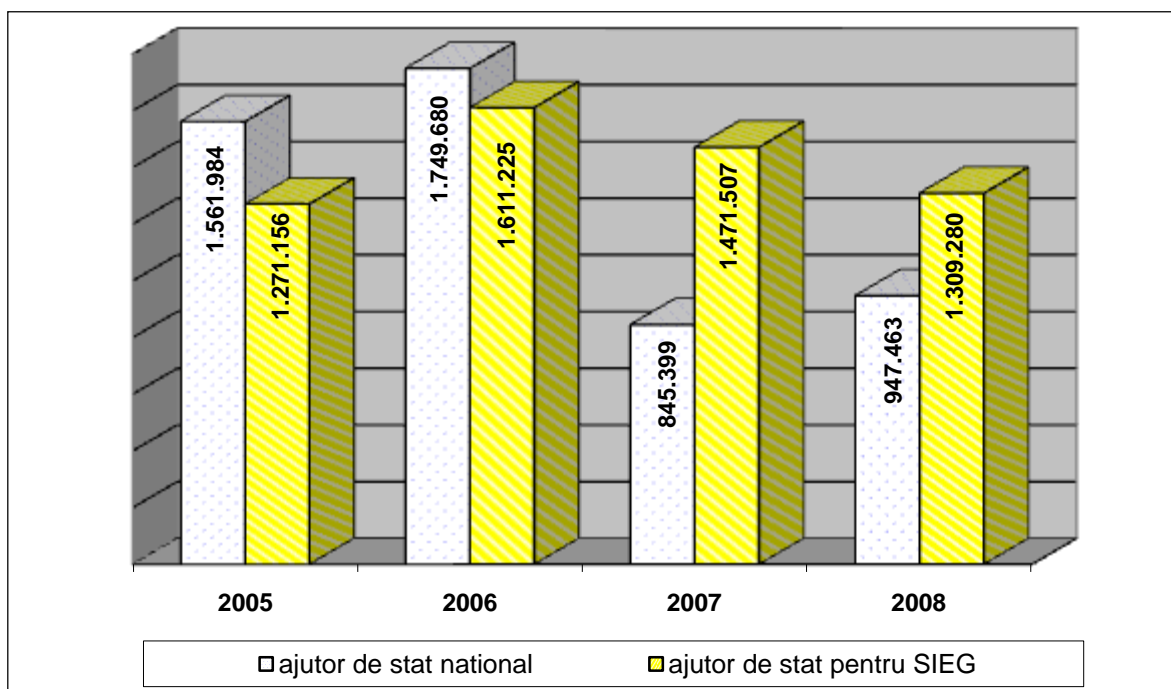
	(mii lei)			
	2005	2006	2007	2008
Ajutorul de stat pentru SIEG*	1.271.155,57	1.611.225,03	1.471.507,27	1.309.279,66
Ajutorul de stat național**	1.561.984,17	1.749.679,53	845.398,98	947.463,17
Raport între ajutorul acordat pentru SIEG și ajutorul de stat național**	1 / 1,23	1 / 1,09	1 / 0,57	1 / 0,72

* Exclusiv ajutoarele de stat acordate în agricultură, pescuit, transporturi și minimis

** Exclusiv ajutoarele de stat acordate în agricultură, pescuit, transporturi, SIEG și minimis

Graficul 5.3.

Evoluția comparativă a ajutorului acordat pentru SIEG și a ajutorului de stat național* în perioada 2006-2008 (mii lei)

* Exclusiv ajutoarele de stat acordate în agricultură, pescuit, transporturi, SIEG și minimis

În cadrul perioadei analizate se disting două situații distincte: în anii 2005 și 2006 raportul dintre ajutorul național și ajutorul pentru SIEG este supraunitar, în timp ce în anii 2007 și 2008 raportul se inversează, valoarea ajutoarelor pentru SIEG depășind-o pe cea a ajutorului național¹⁴.

Această evoluție se observă și în cazul în care se realizează o analiză a valorilor exprimate în prețuri constante la nivelul anului 2005. Conform datelor prezentate în cadrul tabelului 5.3. și graficului 5.4., nivelul ajutoarelor pentru SIEG depășește, începând cu anul 2006, valoarea ajutorului de stat național¹⁵.

Tabel 5.3.

Evoluția comparativă a ajutorului acordat pentru SIEG* și a ajutorului de stat național (exclusiv agricultură, pescuit, transporturi, SIEG și minimis), în perioada 2006-2008 (mii lei exprimate în prețuri constante la nivelul anului 2005)

	2005	2006	2007	2008
Ajutorul de stat pentru SIEG*	1.271.155,57	1.456.803,82	1.172.515,75	914.940,36
Ajutorul de stat național**	1.561.984,17	1.581.988,73	673.624,69	662.098,65

* Exclusiv ajutoarele de stat acordate în agricultură, pescuit, transporturi și minimis

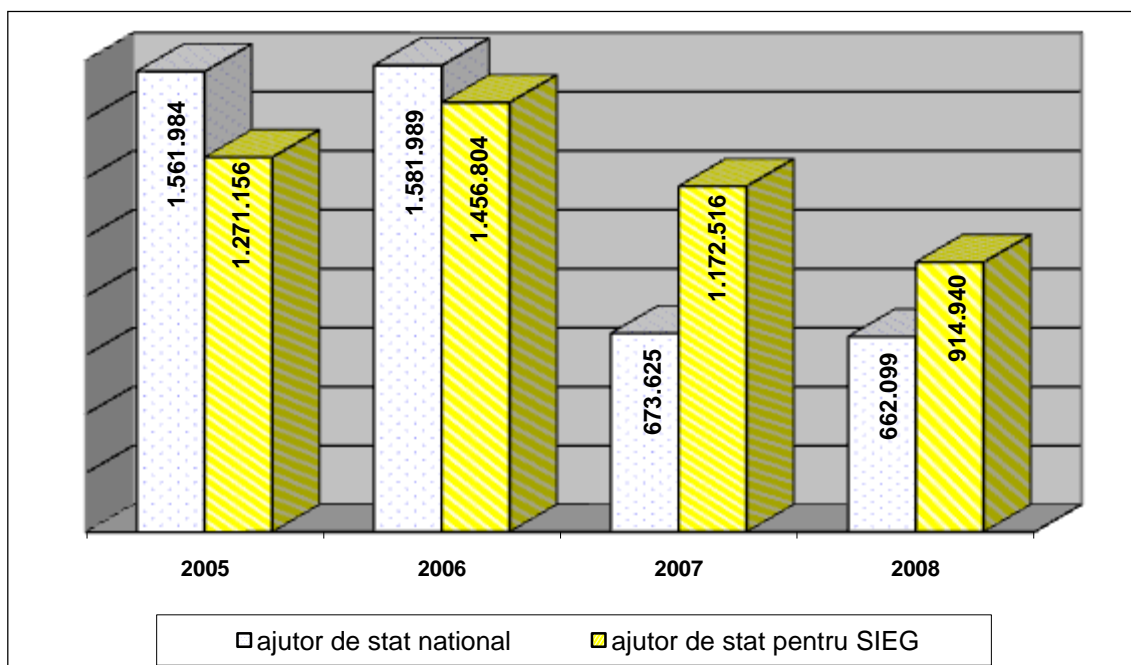
** Exclusiv ajutoarele de stat acordate în agricultură, pescuit, transporturi, SIEG și minimis

¹⁴ exclusiv ajutoarele de stat acordate în agricultură, pescuit, transporturi, SIEG și minimis

¹⁵ exclusiv ajutoarele de stat acordate în agricultură, pescuit, transporturi, SIEG și minimis

Graficul 5.4.

Evoluția comparativă a ajutorului acordat pentru SIEG și a ajutorului de stat național* în perioada 2006-2008 (mii lei exprimate în prețuri constante la nivelul anului 2005)

* Exclusiv ajutoarele de stat acordate în agricultură, pescuit, transporturi, SIEG și minimis

În perioada analizată, companiile din România care au prestat servicii de interes economic general au beneficiat de măsuri de sprijin acordate fie ca ajutoare individuale (*ajutoare ad-hoc*), fie prin intermediul unor scheme de ajutor de stat.

O situație comparativă a acestor modalități de acordare a ajutoarelor de stat este prezentată în tabelul 5.4.

Tabel 5.4.

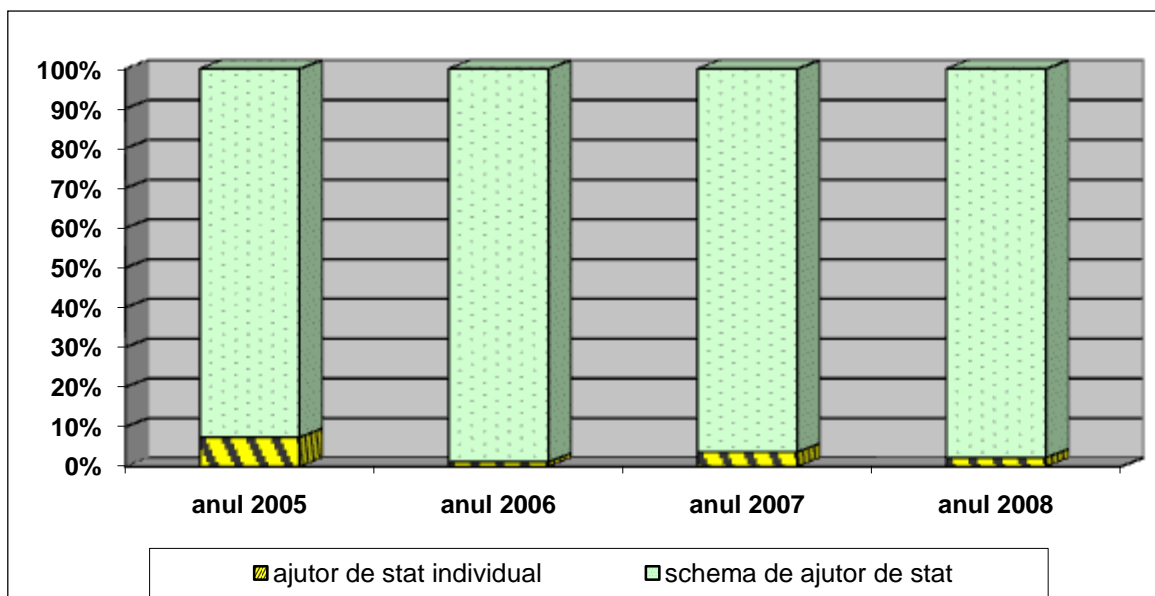
Modalități de acordare a ajutoarelor de stat pentru SIEG*, în perioada 2006-2008

Anul	2005		2006		2007		2008	
	mii lei	%	mii lei	%	mii lei	%	mii lei	%
Ajutoare de stat individuale	94.465,92	7,43	19.875,45	1,23	54.120,65	3,68	29.985,08	2,29
Scheme de ajutor de stat	1.176.689,65	92,57	1.591.349,58	98,77	1.417.386,62	96,32	1.279.294,58	97,71
Total	1.271.155,57	100	1.611.225,03	100	1.471.507,27	100	1.309.279,66	100

* Exclusiv ajutoarele de stat acordate în agricultură, pescuit, transporturi și minimis

Graficul 5.5.

Ponderea ajutoarelor de stat pentru SIEG în funcție de modalitatea de acordare

Din analiza efectuată se observă că ajutoarele de stat pentru SIEG au fost acordate, în majoritatea cazurilor (peste 90%), prin intermediul schemelor de ajutor de stat.

Evoluția înregistrată în perioada 2006-2008 urmează tendința comunitară în ceea ce privește acordarea de facilități, preponderent prin intermediul unor scheme de ajutor de stat care, prin instituirea unui cadru general larg, majorează gradul de accesibilitate al măsurilor de sprijin, sporind astfel numărul de operatori economici eligibili și creând premisele pentru o dezvoltare socio – economică susținută și efectivă.

Luând în considerare modalitatea concretă prin care agenții economici ce prestează servicii de interes economic general au beneficiat de ajutor de stat, se constată utilizarea a cinci măsuri de sprijin care îmbracă următoarele forme: subvenții, garanții, scutiri la plata obligațiilor bugetare (impozit pe profit, taxă pe valoarea adăugată, taxe vamale etc.), investiții de capital din partea statului și scutiri la plata majorărilor și penalităților de întârziere.

Situația ajutoarelor de stat, în funcție de modalitatea prin care agenții economici au beneficiat de aceste avantaje este prezentată în tabelul 5.5.

Tabel 5.5.

Situația ajutoarelor de stat pentru SIEG*, în funcție de natura măsurilor de sprijin, în perioada 2006-2008

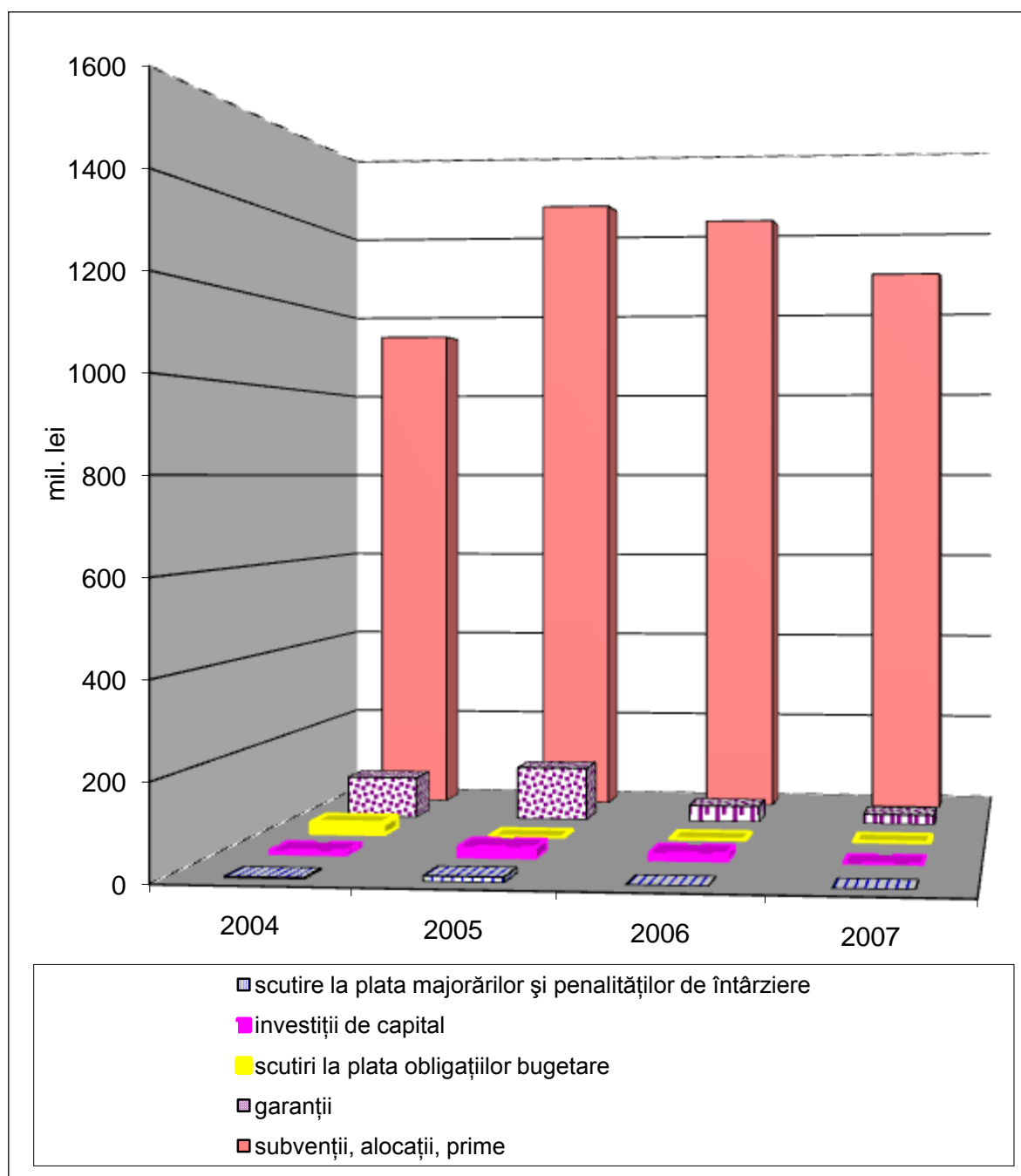
mii lei				
Anul	2005	2006	2007	2008
Subvenții, alocații, prime	1.139.095,98	1.456.799,90	1.417.112,79	1.284.812,10
Scutiri la plata obligațiilor bugetare	26.962,04	260,68	1.156,59	1.374,44
Investiții de capital	10.208,58	24.129,60	17.330,00	1.700,05
Scutire la plata majorărilor și penalităților de întârziere	3.220,59	11.154,15	0,00	0,00
Garanții	91.668,38	118.880,70	35.907,89	21.393,07
Total	1.271.155,57	1.611.225,03	1.471.507,27	1.309.279,66

* Exclusiv ajutoarele de stat acordate în agricultură, pescuit, transporturi și minimis

Reprezentarea grafică a evoluției ajutoarelor de stat pentru SIEG, în funcție de natura măsurilor de sprijin se regăsește în graficul 5.6.

Graficul 5.6.

Evoluția ajutorului de stat pentru SIEG, în funcție de natura măsurilor de sprijin, în perioada 2006-2008

Din analiza graficului 5.6. se observă că, doar cu o excepție, toate tipurile de ajutoare au înregistrat scăderi, pe fondul micșorării valorii totale a ajutorului de stat pentru SIEG în perioada 2006-2008. Excepția este reprezentată de ajutoarele sub forma scutirilor la plata obligațiilor bugetare care cresc de la 260,68 mii lei în 2006, la 1.374,44 mii lei în 2007, însă departe de nivelul din anul 2005 de 26.962,04 mii lei.

Structura ajutoarelor de stat, în funcție de modalitatea prin care agenții economici au beneficiat de aceste avantaje este prezentată în tabelul 5.6.

Tabel 5.6.

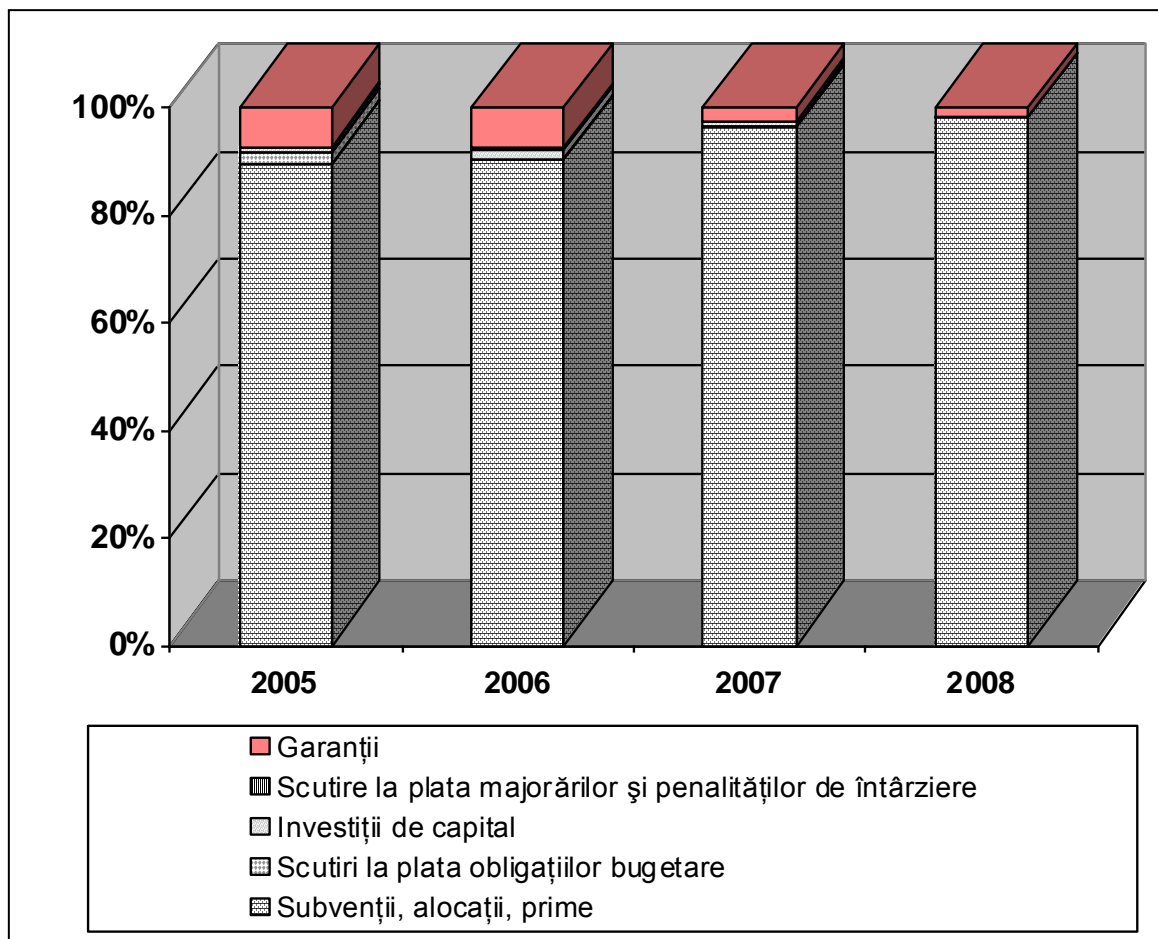
Ponderea ajutoarelor de stat pentru SIEG*, în funcție de natura măsurilor de sprijin, în perioada 2006-2008

Anul	%			
	2005	2006	2007	2008
Subvenții, alocații, prime	89,61	90,42	96,30	98,13
Scutiri la plata obligațiilor bugetare (impozit profit, TVA, taxe vamale etc.)	2,12	0,02	0,08	0,10
Investiții de capital	0,80	1,50	1,18	0,13
Scutire la plata majorărilor și penalităților de întârziere	0,25	0,69	0,00	0,00
Garanții	7,21	7,38	2,44	1,63
Total	100	100	100	100

* Exclusiv ajutoarele de stat acordate în agricultură, pescuit, transporturi și minimis

Graficul 5.7.

Structura ajutoarelor de stat pentru SIEG în funcție de forma măsurilor de sprijin utilizate

Se remarcă faptul că furnizorii de ajutor de stat au ales ca formă de acordare a facilităților pentru SIEG, în majoritatea cazurilor, subvențiile. În anul 2008, ajutoarele acordate prin alte forme decât subvenții, alocații sau prime reprezintă sub 2% din totalul ajutoarelor de stat acordate pentru întreprinderile ce au prestat servicii de interes economic general.

Companiile românești ce au beneficiat, în perioada avută în vedere, de ajutoare de stat acordate în vederea prestării unor servicii de interes economic general au activat în domenii precum: producția energiei termice, a energiei electrice (obținută prin intermediul

termocentralelor ori hidrocentralelor), distribuția apei potabile, colectarea și epurarea apelor uzate, colectarea, canalizarea și evacuarea apelor pluviale.

Având în vedere totalitatea serviciilor comunitare de utilități publice definite de *Legea serviciilor comunitare de utilități publice* nr. 51/2006, se pot acorda ajutoare de stat pentru prestarea unor servicii de interes economic general și în domenii precum: salubritatea localităților, iluminatul public sau administrarea domeniului public și privat al unităților administrativ teritoriale.

Situația ajutoarelor de stat de care au beneficiat prestatorii de servicii de interes economic general, în perioada 2006-2008, structurată pe domeniile principale de activitate, este prezentată în tabelul 5.7.

Tabel 5.7.

Situația ajutoarelor de stat pentru SIEG* în perioada 2006-2008, structurată pe domeniile principale de activitate

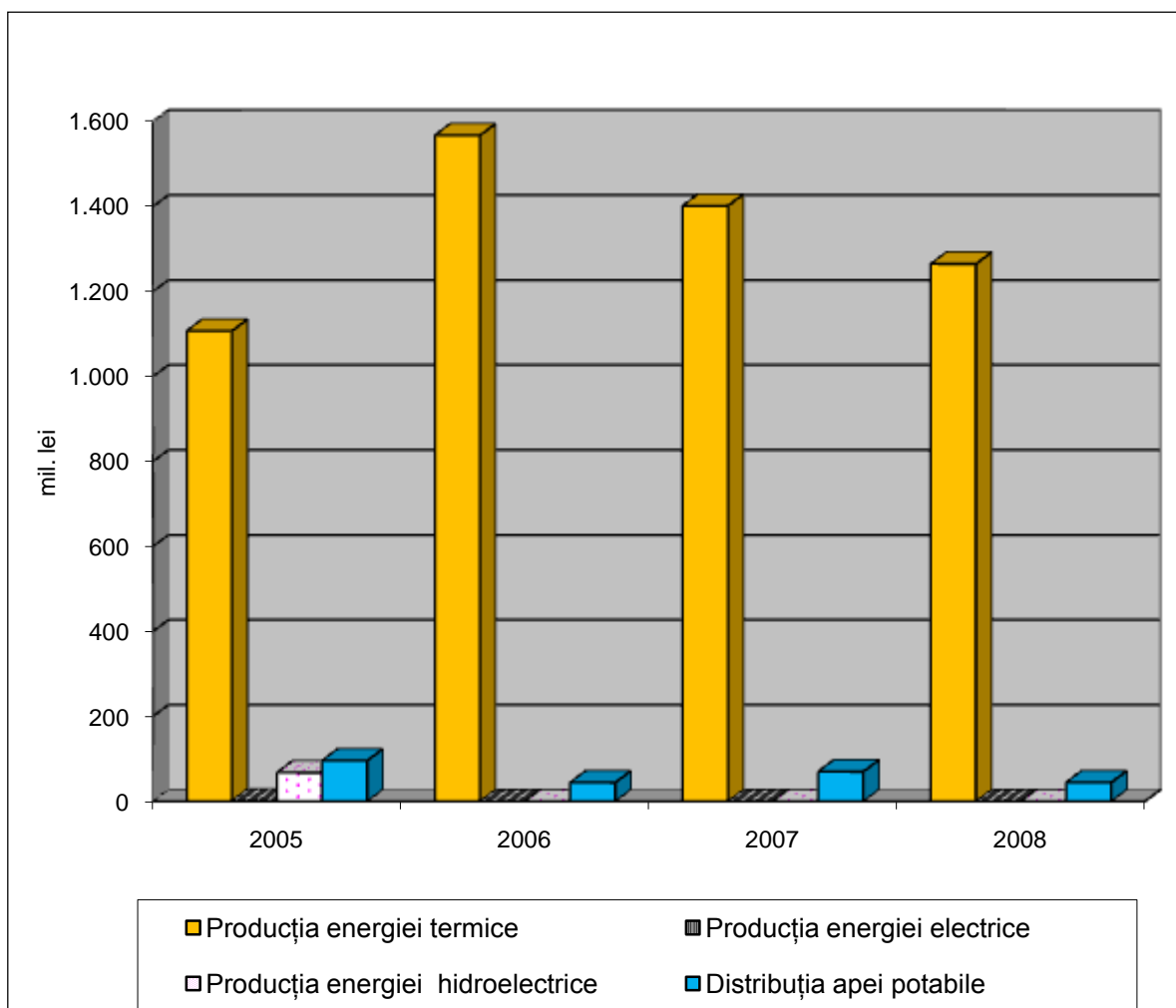
Anul	mii lei			
	2005	2006	2007	2008
Producția energiei termice	1.106.980,98	1.567.324,37	1.401.839,86	1.264.918,77
Producția energiei electrice	1.282,06	0,00	0,00	0,00
Producția energiei hidroelectrice	67.302,30	0,00	0,00	0,00
Distribuția apei potabile, colectarea și tratarea apei uzate	95.590,23	43.900,66	69.667,41	44.360,89
Total	1.271.155,57	1.611.225,03	1.471.507,27	1.309.279,66

* Exclusiv ajutoarele de stat acordate în agricultură, pescuit, transporturi și minimis

Reprezentarea grafică a datelor cuprinse în tabelul 5.7. se regăsește în graficul 5.8.

Graficul 5.8.

Situația ajutoarelor de stat pentru SIEG în perioada 2006-2008, în funcție de domeniile principale de activitate ale beneficiarilor

Se poate observa că ajutoarele acordate pentru SIEG sunt îndreptate preponderent spre sprijinirea activităților de producție a energiei termice, pe fondul existenței în România a unui sistem centralizat la nivelul localităților urbane în domeniul producției și furnizării agentului termic și a apei calde pentru populație. Începând cu anul 2006 s-a renunțat la subvenționarea producției de energie electrică (obținută în termocentrale sau în hidrocentrale).

Structura ajutoarelor de stat, în funcție de domeniile principale de activitate ale beneficiarilor, este prezentată în tabelul 5.8.

Tabel 5.8.

Ponderea ajutoarelor de stat pentru SIEG*, în funcție de domeniile principale de activitate ale beneficiarilor, în perioada 2006-2008

Anul	%			
	2005	2006	2007	2008
Producția energiei termice	87,08	97,28	95,27	96,61
Producția energiei electrice	0,10	0,00	0,00	0,00
Producția energiei hidroelectrice	5,29	0,00	0,00	0,00
Distribuția apei potabile, colectarea și tratarea apei uzate	7,52	2,72	4,73	3,39
Total	100	100	100	100

* Exclusiv ajutoarele de stat acordate în agricultură, pescuit, transporturi și minimis

Din analiza datelor cuprinse în tabelul 5.8. se observă că, în perioada 2006-2008, peste 95% din măsurile de sprijin au avut drept țintă activitatea de producție a energiei termice, restul îndreptându-se către întreprinderi cu activități în domeniul distribuției apei potabile, colectării și tratării apei uzate.

Situația ajutoarelor de stat acordate în cursul anului 2008, în funcție de sectorul de activitate și modalitatea prin care agenții economici au beneficiat de aceste avantaje, este cuprinsă în tabelul 5.9.

Tabel 5.9.

Situația ajutoarelor de stat pentru SIEG*, în funcție de sectorul de activitate și modalitatea de acordare, în anul 2008

Anul 2008	Producția energiei termice		Producția energiei electrice	Producția energiei hidroelectrice	Distribuția apei potabile, colectarea și tratarea apelor uzate	
	mii lei	%	mii lei	mii lei	mii lei	%
Total, din care:	1.264.918,77	100	0,00	0,00	44.360,89	100
➤ Subvenții, alocații, prime	1.264.918,77	100	0,00	0,00	19.893,33	44,84
➤ Scutiri la plata obligațiilor bugetare	0,00	0,00	0,00	0,00	1.374,44	3,10
➤ Investiții de capital	0,00	0,00	0,00	0,00	1.700,05	3,83
➤ Scutire la plata majorărilor și penalităților de întârziere	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
➤ Garanții	0,00	0,00	0,00	0,00	21.393,07	48,23

* Exclusiv ajutoarele de stat acordate în agricultură, pescuit, transporturi și minimis

Din datele prezentate în tabel, se observă că, în anul 2008, au beneficiat de ajutor de stat pentru SIEG doar agenți economici din două domenii de activitate: producătorii de energie termică și operatorii economici din domeniul de distribuție a apei potabile, colectare și tratare a apei uzate. În domeniul energiei termice, ajutoarele de stat au fost acordate, integral (100%), prin intermediul subvențiilor, în timp ce pentru distribuția apei potabile și colectarea apelor uzate s-au utilizat patru din cele cinci forme de acordare (garanții - 48,23%, subvenții - 44,84%, investiții de capital - 3,83%, scutiri la plata obligațiilor bugetare - 3,10%), excepția fiind reprezentată de scutirile la plata majorărilor și penalităților de întârziere.

Ajutoarele de stat pentru **compensarea obligației de prestare a serviciului de producere, transport, distribuție și furnizare a energiei termice** în sistem centralizat au avut drept obiectiv:

- compensarea creșterilor neprevizionate ale prețurilor la combustibilii folosiți pentru producerea de energie termică furnizată populației prin sisteme centralizate;
- acoperirea integrală a diferenței dintre prețul de producere, transport, distribuție și furnizare a energiei termice și prețurile locale de facturare a energiei termice;
- re tehnologizarea, modernizarea și eficientizarea sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică.

Prin *Ordonanța Guvernului nr. 36/2006 privind instituirea prețurilor locale de referință pentru energia termică furnizată populației prin sisteme centralizate*¹⁶ se stabilesc modalitățile prin care statul asigură creșterile neprevizionate ale prețurilor la combustibili și respectiv acoperirea diferențelor de preț.

Compensarea creșterilor neprevizionate ale prețurilor la combustibilii utilizați pentru producerea energiei termice furnizate populației prin sisteme centralizate trebuie să reprezinte maxim 45% din costurile determinate pentru combustibilul folosit pentru producerea energiei termice destinate populației și se acordă furnizorilor de energie termică de la bugetul de stat.

Autoritățile administrației publice locale asigură din bugetele locale sumele necesare acoperirii integrale a diferenței dintre prețul de producere, transport, distribuție și furnizare a energiei termice livrate

¹⁶ publicată în Monitorul Oficial cu numărul 692 din data de 14 august 2006

populației și prețurile locale de referință, după acordarea sumelor de la bugetul de stat dar nu mai puțin de 10% din valoarea costurilor totale.

Pentru acordarea compensărilor prevazute de *Ordonanța Guvernului nr. 36/2006* a fost adoptată o *Schemă de ajutor de stat pentru compensarea pierderilor înregistrate ca urmare a prestării serviciilor de interes economic general de către societățile care produc, transportă, distribuie și furnizează energie termică*¹⁷. Schema a fost elaborată ținând seama de prevederile Deciziei 2005/842/CE, fiind exceptată de la obligația notificării. Ea se aplică pe perioada 2007-2009, iar bugetul total al schemei de ajutor de stat pentru întreaga perioadă de aplicare a schemei este de 4.272.352.358 lei.

Sumele rămase disponibile urmare a reducerii graduale a subvențiilor pentru energia termică furnizată populației dintr-o unitate administrativ-teritorială vor fi utilizate pentru re tehnologizarea, modernizarea și eficientizarea sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică din unitatea respectivă.

Prin *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 48/2004 pentru adoptarea unor măsuri privind furnizarea energiei termice populației, pentru încălzirea locuinței și prepararea apei calde de consum, prin sisteme publice centralizate de alimentare cu energie termică*¹⁸ s-au prevazut sume de la bugetul de stat (defalcate din taxa pe valoarea adăugată) pentru re tehnologizarea, modernizarea și dezvoltarea sistemelor centralizate de producere și distribuire a energiei termice în vederea atingerii parametrilor optimi pentru reducerea costurilor de producție, astfel încât să fie posibilă eliminarea treptată a subvențiilor

¹⁷ aprobată prin Ordinul Ministrului Internelor și Reformei Administrative nr.125/2007 și publicată în Monitorul Oficial nr. 91/5.02.2007

¹⁸ publicată în Monitorul Oficial nr. 563/24.06.2004 și aprobată prin Legea nr.430/2004

pentru energia termică livrată populației, precum și pentru rambursarea împrumuturilor contractate în același scop și plata dobânzilor, comisioanelor și a altor costuri aferente acestora.

Aceste sume trebuie să se acorde numai în condiții justificate, pe bază de studii de fezabilitate prezentate de către operatorii producători și/sau distribuitori de energie termică în sistem centralizat, însușite de către autoritățile administrației publice locale și avizate de către Ministerul Administrației și Internelor.

Acordarea de ajutoare de stat pentru **compensarea obligației de prestare a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare** a avut drept cauză necesitatea realizării unor investiții de reabilitare, modernizare și dezvoltare a infrastructurii publice de apă și de canalizare din unele localități ale țării.

Finanțarea națională a fost asigurată prin:

- împrumutul direct al agentului economic la Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD), împrumut garantat de Ministerul Finanțelor sau de către autoritatea locală;
- subîmprumutarea agentului economic de către Ministerul Finanțelor cu dobândă bonificată [subîmprumutarea creditului contractat de Ministerul Finanțelor de la Banca Europeană pentru Investiții (BEI)];
- subîmprumutarea agentului de către autoritatea locală, cu dobândă preferențială (subîmprumutarea creditului contractat de autoritatea locală de la BEI sau BERD);
- din fonduri de la bugetul de stat sau de la bugetul local.

Totodată, autoritățile administrației publice locale pot participa și la acoperirea cheltuielilor neeligibile ale proiectului de investiții.

În general, proiectele constau în realizarea de investiții privind îmbunătățirea sistemelor de alimentare cu apă potabilă, canalizare și a stațiilor de epurare. Componentele finanțate sunt următoarele:

- tratarea și distribuția apei potabile;
- colectarea și epurarea apelor uzate;
- asistență tehnică, supervizare pe parcursul implementării.

În Uniunea Europeană, prestarea de servicii de interes economic general se realizează în domenii extrem de variate precum telecomunicații, internet, furnizarea de apă, electricitate, gaz, energie termică, salubritate, transporturi, servicii poștale, televiziune etc., iar autoritățile publice susțin în mare măsură astfel de activități.

Prezența unor astfel de servicii în domenii atât de diverse este un rezultat al insuccesului pieței dovedit prin incapacitatea instituțiilor de piață ale unui sistem economic de a susține activitățile necesare din punct de vedere social sau de a le elimina pe cele nedorite de piață. În acest context, prin acordarea unor ajutoare de stat către agenții economici ce prestează servicii de interes economic general se încearcă eliminarea sau cel puțin diminuarea cazurilor de eșec ale pieței și întreținerea unei dezvoltări regionale sănătoase.

CAPITOLUL 6

AJUTORUL DE STAT ACORDAT PENTRU FORȚA DE MUNCĂ ÎN ROMÂNIA, ÎN PERIOADA 2006-2008

6.1. CONSIDERAȚII GENERALE

Aderarea României la Uniunea Europeană la începutul anului 2007 a impus un amplu proces de pregătire prin care a trecut țara noastră, din care unul dintre cele mai importante aspecte a fost alinierea la noua Strategie Europeană pentru ocuparea forței de muncă. Aceasta a fost elaborată cu scopul de a încuraja schimbul de informații și participarea tuturor statelor membre la discuții pe această temă, astfel încât să fie identificate soluții sau bune practici care să sprijine crearea de locuri de muncă, mai multe și mai bune, în fiecare stat membru în parte.

Practic, această Strategie reprezintă instrumentul esențial de coordonare, la nivel comunitar, a priorităților din domeniul politicilor de ocupare a forței de muncă.

Noua strategie de ocupare a forței de muncă a fost adoptată în ianuarie 2003, fiind mai bine adaptată nevoilor unei populații îmbătrânite, sporind participarea femeilor pe piața muncii și luând în considerare ritmul din ce în ce mai rapid în care economia se schimbă. Această nouă strategie se bazează de fapt pe 3 obiective cheie interdependente: ocuparea deplină, calitatea și productivitatea muncii, coeziunea și incluziunea socială. Organizarea acestor obiective se face pe baza unor indicatori comuni și a unor ținte cuantificabile în materie de ocupare a forței de muncă.

Având în vedere acest context, politica națională promovată de România în domeniul ocupării forței de muncă a fost adaptată în mod corespunzător, aliniindu-se astfel la obiectivele Strategiei Europene. Pentru a stabili prioritățile politicii de ocupare, s-au avut în vedere următoarele documente: strategiile de dezvoltare a resurselor umane elaborate în cadrul Planurilor Naționale de Dezvoltare, programele guvernamentale precum și studiile specializate de monitorizare a evoluțiilor de pe piața muncii (studii realizate de institutele naționale de statistică și de prognoză).

Pentru a respecta normele Strategiei Europene, au fost elaborate planuri și programe naționale de acțiune pentru ocuparea forței de muncă. Aceste planuri și programe au cuprins măsuri pe care România și-a propus să le implementeze pe termen scurt, având drept scop crearea unor condiții necesare pentru creșterea ocupării forței de muncă și reducerea șomajului, sprijinirea învățării permanente, creșterea calității și a productivității muncii, combaterea discriminării și a excluderii sociale, precum și pentru întărirea coeziunii și a incluziunii sociale.

Elaborarea Programului de Ocupare a Forței de Muncă pentru anul 2008 a avut la bază următoarele documente strategice:

- Programul de Guvernare pentru perioada 2005-2008;
- Strategia Națională de Ocupare a Forței de Muncă pentru perioada 2004-2010;
- Planul Național de Reforme;
- Obiectivele strategice ale Uniunii Europene în materie de ocupare;
- Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, modificată și completată.

Principalele **obiective generale** ale Programului de ocupare a forței de muncă pentru anul 2008 au fost:

- flexibilitatea pe piața muncii prin creșterea șanselor de ocupare a persoanelor în căutarea unui loc de muncă;
- promovarea incluziunii sociale și asigurarea protecției și securității sociale la locul de muncă.

Printre **obiectivele specifice** ale programului putem enumera în principal:

- combaterea efectelor șomajului structural;
- incluziunea socială a grupurilor vulnerabile pe piața forței de muncă;
- grad ridicat de adaptabilitate a forței de muncă la cerințele pieței prin stimularea mobilității profesionale și geografice a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă;
- prelungirea vieții active;
- asigurarea egalității de șanse pe piața muncii.

Dintre măsurile prevăzute a se implementa prin Programul de ocupare a forței de muncă în anul 2008 și prin care se urmărește îndeplinirea obiectivelor Programului, amintim:

- stimularea mobilității forței de muncă prin acordarea de prime de încadrare sau instalare, după caz;
- acordarea gratuită de servicii de consultanță și asistență pentru începerea unei activități independente sau inițierea unei afaceri, în scopul creșterii gradului de ocupare prin înființarea propriei afaceri;
- acordarea de subvenții angajatorilor pentru încadrarea persoanelor de peste 45 de ani, întreținători unici de familie, părinți unici susținători ai familiilor monoparentale sau pentru

încadrarea persoanelor care mai au 3 ani până la îndeplinirea condițiilor de pensionare, astfel readucând șomajul în rândul persoanelor cu nevoi speciale și prelungind viața activă a persoanelor aflate în dificultate de a se reintegra pe piața forței de muncă după o anumită vârstă;

- acordarea de subvenții angajatorilor pentru încadrarea persoanelor cu handicap;
- acordarea de acompaniament personalizat tinerilor cu risc de marginalizare socială prin încheierea de contracte de solidaritate și oferirea de servicii specifice;
- acordarea de servicii gratuite de informare și consiliere profesională persoanelor în căutarea unui loc de muncă, prin furnizarea de informații privind piața muncii și evoluția ocupațiilor, evaluarea și autoevaluarea personalității în vederea orientării profesionale precum și dezvoltarea abilității și încrederii în sine a persoanelor în căutarea unui loc de muncă;
- acordarea de alocații pentru șomerii care se încadrează înainte de expirarea șomajului, încercându-se astfel prevenirea șomajului de lungă durată în rândul tinerilor până în vârstă de 25 de ani și a celorlalte categorii de șomeri, supuși riscului rămânerii în șomaj mai mult de 6 luni, respectiv 12 luni.

Principalul instrument legislativ de implementare a politicii privind piața muncii a fost Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea forței de muncă, modificată și completată, lege care a creat premisele pentru asigurarea unui nivel ridicat al ocupării și adaptabilității forței de muncă la cerințele pieței muncii.

Legea 76/2002, cu modificările și completările ulterioare, a avut drept scop realizarea următoarelor obiective pe piața muncii:

- prevenirea șomajului și combaterea efectelor sociale ale acestuia;
- încadrarea sau reîncadrarea în muncă a persoanelor în căutarea unui loc de muncă;
- sprijinirea ocupării persoanelor aparținând unor categorii defavorizate ale populației;
- asigurarea egalității șanselor pe piața muncii;
- stimularea șomerilor în vederea ocupării unui loc de muncă;
- stimularea angajatorilor pentru încadrarea persoanelor în căutarea unui loc de muncă;
- îmbunătățirea structurii ocupării pe ramuri economice și zone geografice;
- creșterea mobilității forței de muncă în condițiile schimbărilor structurale care se produc în economia națională;
- protecția persoanelor în cadrul sistemului asigurărilor pentru șomaj.

În ceea ce privește stimularea angajatorilor pentru încadrarea în muncă a șomerilor, aceasta se poate realiza prin mai multe căi:

- acordarea unor credite în condiții avantajoase în vederea creării de noi locuri de muncă;
- subvenționarea locurilor de muncă din bugetul asigurărilor pentru șomaj pentru: persoane cu handicap, absolvenți de învățământ, șomeri în vârstă de peste 45 de ani, șomeri unici întreținători de familie, șomeri care în termen de 3 ani de la data angajării îndeplinesc conform legii condițiile pentru a solicita pensia anticipată parțială sau pentru limita de vârstă;
- acordarea altor facilități.

Creditele în condiții avantajoase se acordă din bugetul asigurărilor pentru șomaj, în baza unor proiecte de fezabilitate, proporțional cu numărul de locuri de muncă ce vor fi create, pentru o perioadă de cel mult 3 ani pentru investiții și de 1 an pentru asigurarea producției, având o dobândă de 50% din taxa oficială a scontului stabilită de Banca Națională a României.

Beneficiarii acestor credite trebuie să îndeplinească anumite condiții, printre care:

- să aibă cel mult 250 de angajați;
- activitatea de bază să se realizeze în producție, servicii sau turism;
- pe cel puțin 50% din locurile de muncă nou-create să fie încadrat personal provenind din rândul șomerilor înregistrați la agențiile pentru ocuparea forței de muncă, iar aceștia să fie menținuți în activitate cel puțin 3 ani;
- locurile de muncă nou-create nu trebuie să fie rezultate din disponibilizarea unor foști angajați în ultimele 12 luni premergătoare încheierii contractului de creditare.

Destinațiile pentru care s-au acordat aceste credite au fost următoarele:

- finanțarea stocurilor de materii prime, materiale, obiecte de inventar și a altor necesități privind activitatea curentă (având o perioadă maximă de rambursare de 1 an);
- finanțarea cheltuielilor de capital, și anume: utilaje și echipamente, instalații de lucru, construcții speciale, construcții, amenajări și dotări, mijloace de transport, calculatoare și altele asemenea, potrivit prevederilor din studiul de fezabilitate al proiectului (având o perioadă maximă de rambursare de 3 ani);

- finanțarea investițiilor complexe care necesită finanțarea concomitentă a cheltuielilor de capital și a stocurilor de materii prime, materiale și obiecte de inventar sau a altor necesități privind activitatea curentă, potrivit prevederilor din studiul de fezabilitate.

Facilitățile acordate angajatorilor în scopul creșterii gradului de ocupare și a productivității muncii au făcut obiectul analizei Consiliului Concurenței în vederea autorizării acestora ca ajutoare de stat compatibile cu mediul concurențial normal.

Schemele de ajutor de stat au fost autorizate de Consiliul Concurenței prin 3 Decizii de autorizare, și anume, Deciziile nr. 224/2004, nr. 225/2004 și nr. 226/2004, având ca obiective dezvoltarea regională, crearea de noi locuri de muncă și pregătirea profesională a personalului propriu. Deciziile respective au fost emise în baza *Regulamentului privind ajutorul de stat regional*, a *Regulamentului privind ajutorul de stat pentru instruirea angajaților* și a *Regulamentului privind ajutorul de stat pentru ocuparea forței de muncă*, regulamente elaborate de Consiliul Concurenței și armonizate cu reglementările comunitare.

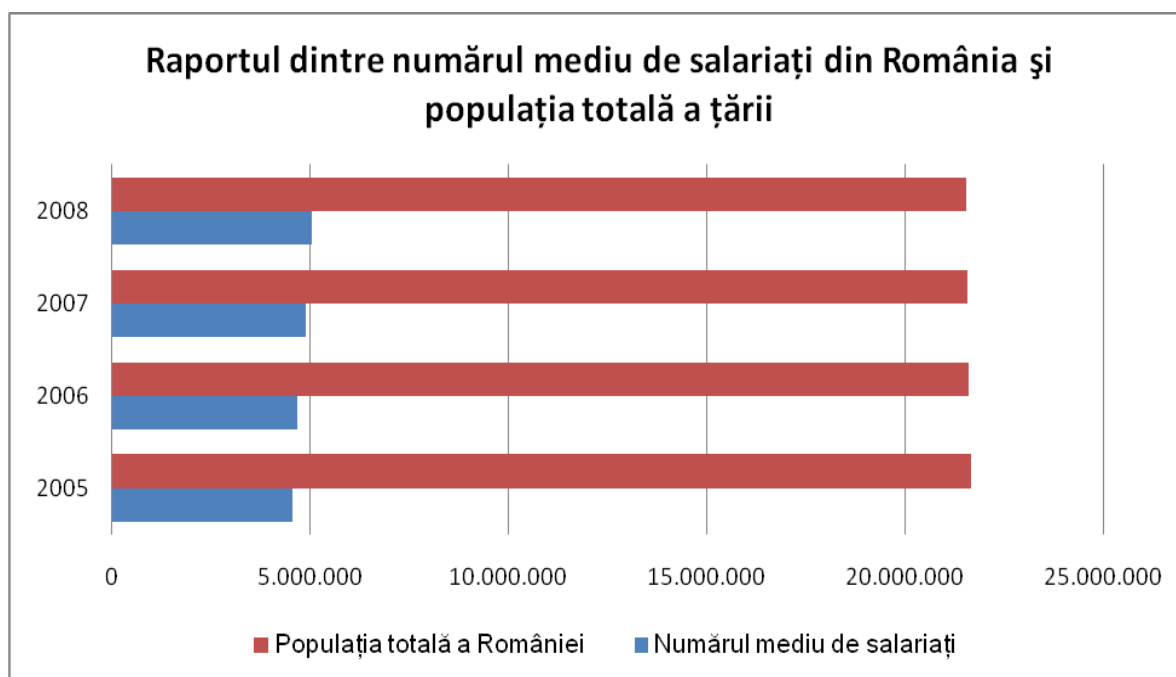
6.2. FORȚA DE MUNCĂ DIN ROMÂNIA

Piața muncii din România a înregistrat în decursul perioadei analizate o ușoară expansiune, numărul mediu de salariați înregistrând o ușoară creștere pe parcursul celor 3 ani analizați în prezentul raport. Acest fapt se datorează în mare parte dezvoltării economice a României în urma aderării la Uniunea Europeană și este cu atât mai interesant cu cât populația totală a României în aceeași perioadă a înregistrat o scădere constantă.

Graficul 6.1. ilustrează cel mai bine raportul dintre numărul mediu de salariați din România și populația totală.

Graficul 6.1.

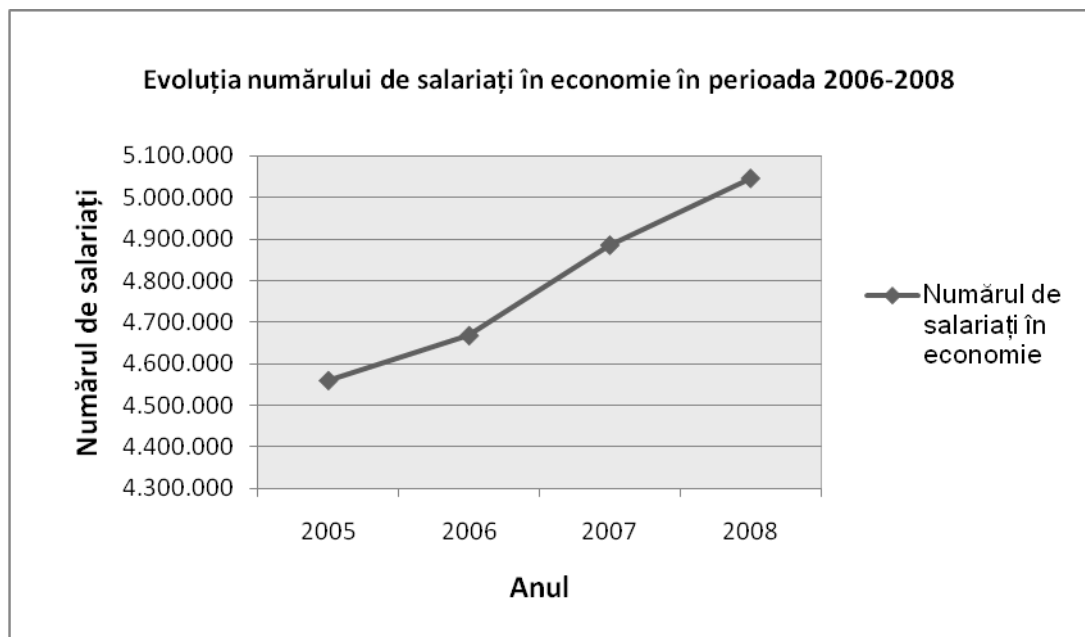
Raportul dintre numărului mediu de salariați din România și populația totală a țării

Ponderea numărului mediu de salariați din România în populația totală a crescut constant în ultimii 3 ani, de la 21,59% în anul 2006 la 23,44% în anul 2008, reflectând astfel înmulțirea locurilor de muncă constituite în urma aderării la Uniunea Europeană și implicit a dezvoltării economice aferente acestui fapt.

Graficul 6.2.

Evoluția numărului de salariați în economie în perioada 2006-2008

Evoluția numărului de salariați în economie în perioada analizată a înregistrat o evoluție constant ascendentă, ritmul de creștere fiind însă unul destul de redus.

În anul 2006, numărul mediu de salariați în economie a crescut de la 4.558.910 salariați câți se înregistrau în anul 2005 la 4.667.254 salariați, aceasta reprezentând o majorare cu 2,37% față de anul precedent. În anul 2007, numărul de salariați în economie a atins nivelul de 4.885.319 salariați, crescând astfel cu 4,67% față de anul anterior.

Anul 2008 reprezintă maximul perioadei analizate și de asemenea este primul an în care numărul mediu de salariați din România a depășit pragul de 5 milioane de salariați, ajungând până la un total de 5.046.317 salariați, aceasta reprezentând o creștere cu 3,29% față de anul 2007.

Numărul de salariați a crescut datorită creării de noi locuri de muncă pentru șomeri, datorită realizării unor investiții în imobilizări corporale și necorporale sau datorită angajării de persoane care nu au avut loc de muncă, care își pierduseră locul de muncă sau a celor care erau pe cale să își piardă locul de muncă. Toate acestea au fost realizate și prin implementarea schemelor de ajutor de stat instituite prin *Legea nr. 76/2002*.

6.3. VOLUMUL ȘI TENDINȚELE AJUTORULUI DE STAT ACORDAT FORȚEI DE MUNCĂ ÎN ROMÂNIA

Principalii indicatori care caracterizează volumul și tendințele ajutorului de stat pentru ocuparea forței de muncă sunt prezentați în Tabelul 6.1.

Tabel 6.1.

Volumul ajutoarelor de stat acordate pentru ocuparea forței de muncă în perioada 2006-2008

	UM	2005	2006	2007	2008
Total ajutor de stat pentru ocuparea forței de muncă	Mii Lei prețuri curente	8.403,07	3.674,60	1.143,75	1.538,47
	Mii Euro prețuri curente *	2.319,11	1.042,59	342,72	417,76
	Mii Lei prețuri 2005 **	8.403,07	3.322,42	911,35	1.075,10
Dinamică (an 2005 = 100)	%	100,00	39,54	10,85	12,79
Ponderea ajutorului de stat pentru ocuparea forței de muncă în ajutorul de stat național ***	%	0,54	0,21	0,14	0,16
Cuantumul anual al ajutorului de stat pentru ocuparea forței de muncă pe salariat din economie	Lei / salariat prețuri curente	1,8	0,8	0,2	0,3
	Lei / salariat în prețuri 2005	1,8	0,7	0,2	0,2

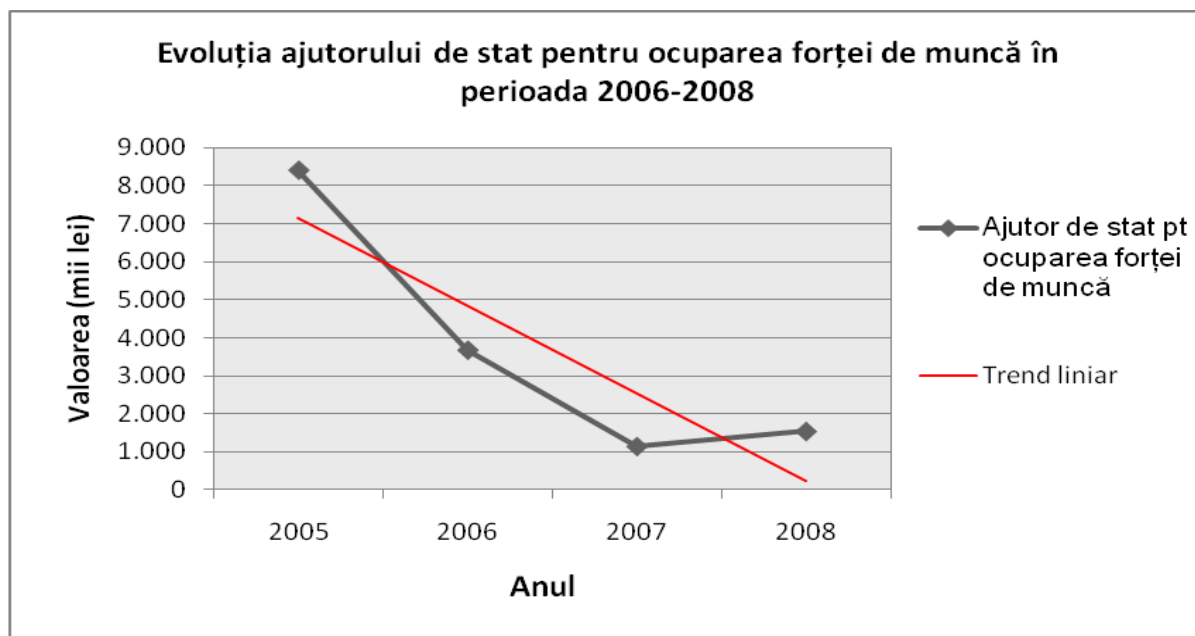
* calculat pe baza cursului mediu anual al Leului în raport cu Euro, sursa INSSE;

** s-a utilizat deflatorul PIB pentru transformarea în prețuri constante 2005, sursa INSSE (deflator PIB anul 2005=100%, anul 2006=110,6%, anul 2007=125,5% și anul 2008=143,1%);

*** exclusiv agricultură, pescuit, transport, SIEG și minimis.

Graficul 6.3.

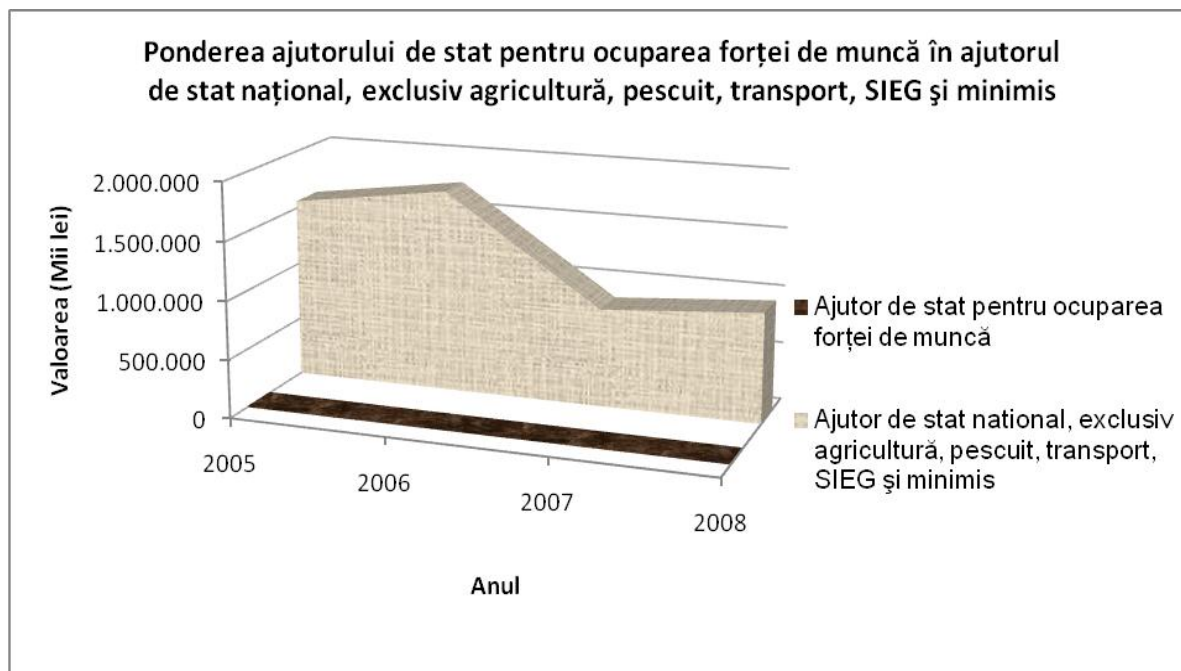
Evoluția ajutorului de stat pentru ocuparea forței de muncă în perioada 2006-2008

Ajutoarele de stat acordate pentru ocuparea forței de muncă în perioada 2006-2008 au înregistrat per ansamblu un trend descendent, cu mențiunea că în anul 2008 valoarea totală a ajutorului de stat a înregistrat o ușoară creștere. Astfel, maximul perioadei analizate s-a înregistrat în anul 2006 (6.674,60 mii lei), ceea ce a însemnat totuși o scădere cu 56,3% față de anul anterior, atunci când nivelul ajutoarelor de stat acordate pentru ocuparea forței de muncă era de 8.403,07 mii lei. Scăderea a continuat și în anul 2007, ajutorul de stat acordat forței de muncă scăzând cu 2.530,85 mii lei până la valoarea de 1.143,75 mii lei, care reprezintă minimumul perioadei analizate. Anul 2008 a cunoscut o ușoară creștere a volumului ajutoarelor de stat acordate, astfel valoarea totală a ajutoarelor de stat acordate forței de muncă a crescut cu 394,72 mii lei față de anul anterior ajungând la valoarea de 1.538,47 mii lei.

Graficul 6.4.

Ponderea ajutorului de stat pentru ocuparea forței de muncă în ajutorul de stat național, exclusiv agricultură, pescuit, transport, SIEG și minimis

După cum se poate observa și în grafic, ponderea ajutorului de stat pentru ocuparea forței de muncă în ajutorul de stat național, exclusiv agricultură, pescuit, transport, SIEG și minimis este una extrem de redusă, sub 1% în fiecare an analizat. Cea mai mare pondere s-a înregistrat în anul 2006, când 0,21% din ajutorul de stat național (exclusiv agricultură, pescuit, transport, SIEG și minimis) s-a acordat pentru ocuparea forței de muncă. Această pondere a înregistrat o evoluție descendentă, excepție făcând anul 2008 când ponderea a crescut de la 0,14% cât a fost în anul 2007 la 0,16%.

6.4. INSTRUMENTE FINANCIARE UTILIZATE

În perioada 2006-2008 instrumentele financiare utilizate pentru stimularea ocupării forței de muncă în România au fost: subvenționarea dobânzii la creditele acordate întreprinderilor mici și mijlocii pentru crearea de noi locuri de muncă, subvenționarea cu 70% a salariilor de bază ale absolvenților instituțiilor de învățământ pe o perioadă de 12 luni de la data angajării precum și acordarea de subvenții pentru angajarea de persoane cu handicap, pe o durată de 12 luni, cu condiția ca raportul de muncă sau de serviciu să fie menținut cel puțin 2 ani și angajatorul să nu aibă mai mult de 100 de salariați. Această subvenție constă într-o sumă egală cu un salariu minim brut pe țară în vigoare.

Nu au fost identificate alte ajutoare de natură fiscală acordate în vederea stimulării companiilor de pe piața românească pentru încadrarea în muncă a persoanelor defavorizate social sub forma unor facilități de natura renunțării la venituri din partea statului prin intermediul sistemului fiscal și de asigurări sociale.

CAPITOLUL 7

AJUTORUL DE STAT ACORDAT PENTRU SERVICII FINANCIARE, TURISM, MEDIA ȘI CULTURĂ ÎN PERIOADA 2006-2008

7.1. VOLUM ȘI TENDINȚE

În acest capitol sunt prezentate și analizate ajutoarele de stat acordate în România, în perioada 2006-2008, pentru următoarele domenii de activitate:

- servicii financiare;
- turism;
- media și cultură.

Volumul ajutoarelor de stat acordate pentru domeniile mai sus menționate este prezentat în Tabelul 7.1.

Tabel 7.1.

Volumul ajutoarelor de stat acordate pentru servicii financiare, turism, media și cultură în perioada 2006 – 2008

	UM	2005	2006	2007	2008
Total ajutor de stat pentru turism, servicii financiare, media și cultură	Mii lei	15.199,95	22.290,49	21.789,06	29.681,00
	Mii euro	4.194,94	6.324,44	6.528,95	8.059,58
	Mii lei prețuri constante 2005	15.199,95	20.154,15	17.361,80	20.741,44
Dinamica (2005=100) (Lei prețuri constante 2005)	%	100,00	132,59	114,22	136,46
Ponderea ajutorului de stat acordat pentru sectorul analizat în ajutorul de stat național*	%	0,97	1,27	2,58	3,13

* exclusiv agricultura, pescuitul, transporturile, SIEG și minimis

În perioada 2006-2008, evoluția generală a valorii ajutoarelor de stat, în prețuri constante, din această grupă a fost oscilantă de la an la

an, dar a înregistrat o tendință de creștere pe ansamblu. Dacă în anul 2006 valoarea ajutorului de stat a crescut cu aproximativ 33% față de cea înregistrată în anul precedent, în anul 2007 aceasta a crescut cu doar 14,22% în raport cu valoarea din anul 2005 și a scăzut cu 13,8% față de anul 2006. În anul 2008 s-a înregistrat cea mai mare creștere, de aproximativ 36% față de anul 2005 și de 20% față de anul anterior.

Ponderea ajutorului de stat acordat pentru această grupă în total ajutor de stat național este nesemnificativă (sub 3,20%), dar a avut o tendință crescătoare de la 1,27%, în anul 2006 la 3,13%, în anul 2008.

Ponderea fiecărui domeniu în total grupă este prezentată în Tabelul 7.2.

Tabel 7.2.

Structura ajutoarelor de stat acordate pentru servicii financiare, turism, media și cultură pe fiecare sector în parte în perioada 2006 - 2008

- în procente -

	2005	2006	2007	2008
Ajutor de stat pentru servicii financiare, turism, media și cultură, din care pentru sectorul:	100,00	100,00	100,00	100,00
➤ servicii financiare	4,36	8,10	0,00	0,00
➤ turism	25,02	25,28	0,00	0,00
➤ media și cultură	70,62	66,62	100,00	100,00

În perioada analizată s-a înregistrat un nivel ridicat al ajutorului de stat acordat în domeniul media și cultură (peste 66%, având și o tendință de creștere până la 100% în perioada 2007-2008). Din acesta, mai mult de 95% reprezintă ajutor de stat acordat caselor producătoare implicate în proiecte cinematografice în baza *Legii nr. 630/2002 privind*

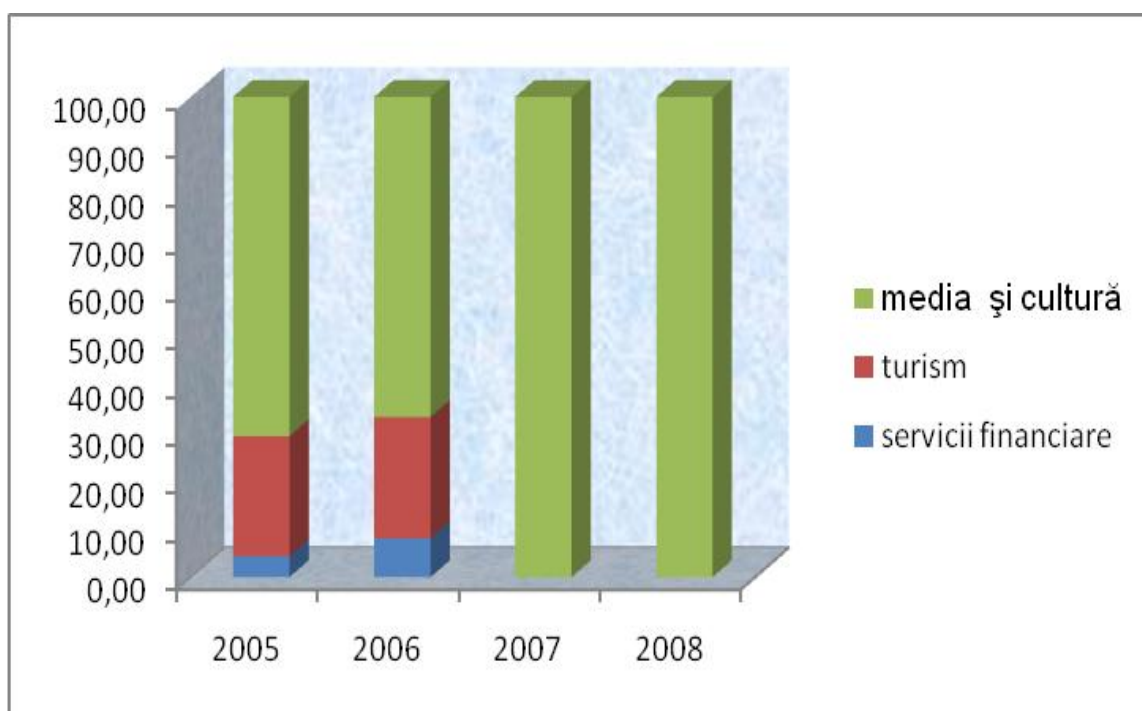
cinematografia abrogată de *Ordonanța Guvernului nr. 39/2005*, aprobată prin *Legea nr. 328/2006*.

În schimb, ajutorul pentru turism are o tendință descrescătoare de la 25,28% în 2006 ajungându-se ca în perioada 2007-2008 să nu se mai acorde ajutorul de stat pentru acest domeniu de activitate, iar ajutorul de stat acordat pentru servicii financiare, care are aceeași evoluție, are și ponderea cea mai mică în total (8,10%), deoarece pe piața serviciilor financiare nu a fost necesară o intervenție susținută a statului.

Grafic, situația se prezintă astfel:

Graficul 7.1.

Structura ajutoarelor de stat acordate pentru servicii financiare, turism, media și cultură în perioada 2006-2008

7.2. OBIECTIVELE ALOCĂRII AJUTOARELOR DE STAT ȘI SUBDOMENIILE BENEFICIARE

La nivel comunitar, sectoarele servicii financiare, turism, media și cultură sunt considerate sensibile din punct de vedere concurențial. Prin urmare, ajutoarele de stat acordate acestor sectoare se află grupate în cadrul obiectivelor sectoriale.

7.2.1. Ajutorul de stat pentru sectorul servicii financiare

În perioada 2006-2008, unul dintre sectoarele care a beneficiat de ajutoare de stat este cel al serviciilor financiare. Ajutoarele au fost relativ reduse ca volum, deoarece, în urma ajutoarelor semnificative acordate în anul 1999, piața serviciilor financiare s-a reglat și nu a mai fost necesară intervenția statului.

Evoluția ajutoarelor de stat acordate sectorului servicii financiare în perioada 2006-2008 este prezentată în Tabelul 7.3.

Tabel 7.3.

Volumul și dinamica ajutoarelor de stat acordate pentru servicii financiare în perioada 2006 – 2008

	UM	2005	2006	2007	2008
Total ajutor de stat pentru servicii financiare	Mii lei	662,60	1.805,30	0,00	0,00
	Mii euro	182,87	512,21	0,00	0,00
	Mii lei prețuri constante 2005	662,60	1.632,28	0,00	0,00
Dinamica (2005=100) (lei prețuri constante 2005)	%	100,00	246,34	0,00	0,00
Pondereajutoarelor de stat pentru servicii financiare în ajutorul de stat național*	%	0,042	0,103	0,00	0,00

* exclusiv agricultura, pescuitul, transporturile, SIEG și minimis

În anul 2006 ajutoarele de stat sub forma facilităților de natura scutirilor și reducerilor la plata majorărilor de întârziere și a penalităților aferente, atribuite agenților economici care își desfășoară activitatea în sectorul serviciilor financiare, au înregistrat cea mai mare valoare, respectiv 1.632,28 mii lei (prețuri constante), ceea ce reprezintă o creștere de 246% față de anul 2005. Actul normativ care a instituit aceste măsuri de ajutor de stat, a fost *Legea nr. 266/2006 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 28/2006 privind reglementarea unor măsuri financiar-fiscale*. În schimb, în perioada 2007-2008 nu s-au mai acordat ajutoare de stat pentru acest sector.

Ponderea ajutoarelor de stat pentru servicii financiare în ajutorul de stat național global a fost nesemnificativă (aproximativ 0,10%).

7.2.2. Ajutorul de stat pentru sectorul turism

Evoluția ajutoarelor de stat în domeniul turismului, precum și a principalilor indicatori caracteristici este prezentată în Tabelul 7.4.

Tabel 7.4.

Evoluția ajutoarelor de stat acordate pentru turism în perioada 2006-2008

	UM	2005	2006	2007	2008
Total ajutor de stat pentru turism	Mii lei	3.803,78	5.634,52	0,00	0,00
	Mii euro	1.049,78	1.598,67	0,00	0,00
	Mii lei prețuri constante 2005	3.803,78	5.094,50	0,00	0,00
Dinamica (2005=100) (lei prețuri constante 2005)	%	100,00	133,93	0,00	0,00
Ponderea ajutoarelor de stat pentru turism în ajutorul de stat național*	%	0,244	0,322	0,00	0,00

* exclusiv agricultura, pescuitul, transporturile, SIEG și minimis

În prețuri constante, valoarea ajutorului de stat acordat sectorului „turism” a înregistrat o creștere de 34% în anul 2006 față de anul precedent, dar în perioada 2007-2008 nu a mai fost acordat ajutor de stat acestui sector. Facilitățile acordate turismului în perioada analizată au fost de natura scutirilor și reducerilor la plata obligațiilor fiscale, care au fost acordate în baza *Legii nr. 571/2003 privind Codul Fiscal art. 285 alin. 2 („Impozitul pe clădiri și impozitul pe teren se reduc cu 50% pentru acele clădiri și terenul aferent deținute de persoane juridice, care sunt utilizate exclusiv pentru prestarea de servicii turistice pe o perioadă de maximum 5 luni pe durata unui an calendaristic”)*.

Ponderea ajutorului de stat acordat sectorului turism în ajutorul de stat național global este nesemnificativă (sub 0,33%).

7.2.3. Ajutorul de stat pentru sectorul media și cultură

În perioada analizată au fost identificate și ajutoare de stat acordate sectorului media și cultură, evoluția acestora fiind prezentată în Tabelul 7.5.

Tabel 7.5.

Volumul ajutoarelor de stat acordate pentru media și cultură în perioada 2006-2008

	UM	2005	2006	2007	2008
Total ajutor de stat pentru media și cultură	Mii lei	10.733,57	14.850,67	21.789,06	29.681,00
	Mii euro	2.962,29	4.213,55	6.528,95	8.059,58
	Mii lei prețuri constante 2005	10.733,57	13.427,37	17.361,80	20.741,44
Dinamica (2005=100) (lei prețuri constante 2005)	%	100,00	125,10	161,75	193,24
Ponderea ajutoarelor de stat pentru media și cultură în ajutorul de stat național*	%	0,687	0,849	2,577	3,133

* exclusiv agricultura, pescuitul, transporturile, SIEG și minimis

În prețuri constante, valoarea ajutorului de stat acordat în acest domeniu a înregistrat o creștere față de anul 2005. Dacă în anul 2006 ajutorul de stat a crescut cu 25,10% față de anul 2005, în anul 2007 cu aproximativ 62%, în 2008 valoarea ajutorului de stat s-a dublat în raport cu valoarea înregistrată în anul 2005.

În perioada 2006-2008, majoritatea ajutoarelor de stat din acest sector au fost acordate în baza *Legii nr. 630/2002 privind cinematografia*, abrogată de *Ordonanța Guvernului nr. 39/2005*, aprobată prin *Legea nr. 328/2006*. Este important de menționat faptul că, ajutoarele acordate în baza *Legii nr. 630/2002* pe fiecare beneficiar în parte, s-au situat sub pragul minim prevăzut de reglementările legale în vigoare privind ajutorul de stat. În anul 2006, Consiliul Concurenței a emis Decizia nr. 6/19.01.2006, prin care a autorizat o schemă de ajutor de stat pentru cinematografie, având ca obiectiv promovarea culturii și conservarea patrimoniului cultural, schemă inițiată prin proiectul de lege privind aprobarea *Ordonanței Guvernului nr. 39/2005*.

Ponderea maximă deținută de ajutoarele de stat acordate în sectorul media și cultură în ajutorul de stat național a fost înregistrată în anul 2008 (aproximativ 3,20%), în anii anteriori înregistrându-se ponderi de 2,58% în 2007, respectiv 0,85 % în 2006.

7.3. INSTRUMENTE FINANCIARE UTILIZATE

Instrumentele financiare utilizate în vederea acordării ajutoarelor de stat în sectoarele servicii financiare, turism, media și cultură sunt prezentate în Tabelul 7.6.

Tabel 7.6.

Structura ajutoarelor de stat acordate pentru sectoarele servicii financiare, turism, media și cultură în funcție de natura ajutorului în perioada 2006-2008

- în procente -

Natura ajutorului de stat	2005	2006	2007	2008
A1 - subvenții, alocații, prime, subvenționarea dobânzii, alte sume nerambursabile	54,41	64,60	100,00	100,00
din care pentru:				
➤ servicii financiare	0,00	0,00	0,00	0,00
➤ turism	0,00	0,00	0,00	0,00
➤ media și cultură	54,41	64,60	100,00	100,00
A2 - scutiri și reduceri la plata obligațiilor fiscale	25,89	15,82	0,00	0,00
din care pentru:				
➤ servicii financiare	0,00	0,00	0,00	0,00
➤ turism	24,73	15,16	0,00	0,00
➤ media și cultură	11,56	0,66	0,00	0,00
B1 - participarea cu capital a statului	0,00	0,00	0,00	0,00
C2 - scutiri și reduceri la plata majorărilor de întârziere și a penalităților aferente	19,70	19,58	0,00	0,00
din care pentru:				
➤ servicii financiare	4,36	8,10	0,00	0,00
➤ turism	0,30	10,12	0,00	0,00
➤ media și cultură	15,04	1,36	0,00	0,00
D1 - acordarea de garanții de stat	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAL	100,00	100,00	100,00	100,00

Din analiza datelor prezentate în tabel rezultă că, la nivelul anilor 2006-2008, acordarea ajutoarelor de stat a constat, în special, în subvenții, alocații, prime, dobânzi subvenționate și alte sume nerambursabile, valoarea acestora crescând de la an la an. Astfel, dacă în anul 2006 ajutoarele de stat acordate sub forma subvențiilor, alocațiilor, etc. reprezentau aproximativ 65% din totalul ajutorului de stat

acordat, în anul 2008 acestea au ajuns la 100%. Se observă, totodată, că ajutoarele sunt acordate, în proporție de 100%, domeniului media și cultură. În această categorie au fost încadrate și creditele nerambursabile acordate în baza *Legii nr. 630/2002 privind cinematografia*, abrogată de *Ordonanța Guvernului nr. 39/2005*, aprobată prin *Legea nr. 328/2006*.

Scutirile și reducerile la plata obligațiilor fiscale au înregistrat procente din ce în ce mai mici de la an la an, ajungând ca în perioada 2007-2008 să nu mai fie acordate ajutoare de stat sub această formă. Acestea au fost acordate în marea majoritate sectorului turism. Scutirile și reducerile la plata majorărilor de întârziere și a penalităților aferente au cunoscut și acestea o scădere, ajungând ca în perioada 2007-2008 să nu mai fie acordate ajutoare de stat sub această formă. Celelalte instrumente financiare nu sunt utilizate deloc în sprijinirea domeniilor analizate.

Tabel 7.7.

Ajutorul de stat pentru servicii financiare, turism, media și cultură.
Sume anuale și dinamica în funcție de natura ajutorului, în perioada
2006-2008

	UM	2005	2006	2007	2008
1. Cheltuieli bugetare (A1+B1)					
➤ prețuri curente	Mii lei	8.271,10	14.400,06	21.789,06	29.681,00
	Mii Euro	2.282,69	4.085,70	6.528,95	8.059,58
➤ pondere în total grupă	%	54,42	64,60	100,00	100,00
➤ prețuri constante 2005	Mii lei	8.271,10	13.019,95	17.361,80	20.741,44
➤ dinamica (2005 = 100)	%	100,00	157,41	209,91	250,77
2. Renunțare la venituri (A2+C1+C2+D1)					
➤ prețuri curente	Mii lei	6.928,85	7.890,43	0,00	0,00
	Mii Euro	1.912,25	2.238,74	0,00	0,00
➤ pondere în total grupă	%	45,58	35,40	0,00	0,00
➤ prețuri constante 2005	Mii lei	6.928,85	7.134,20	0,00	0,00
➤ dinamica (2005 = 100)	%	100,00	102,96	0,00	0,00
din care : 2.1. Prin sistemul fiscal și al asigurărilor sociale (A2+C2)					
➤ prețuri curente	Mii lei	6.928,85	7.890,43	0,00	0,00
	Mii Euro	1.912,25	2.238,74	0,00	0,00
➤ pondere în total grupă	%	45,58	35,40	0,00	0,00
➤ prețuri constante 2005	Mii lei	6.928,85	7.134,20	0,00	0,00
➤ dinamica (2005 = 100)	%	100,00	102,96	0,00	0,00

Din analiza datelor prezentate în tabel, a rezultat că ponderea cheltuielilor bugetare în totalul ajutorului de stat acordat pentru aceste sectoare, a crescut de la 64,60% în 2006 la 100% în 2007 și 2008. Această situație este justificată de creșterea semnificativă a valorii creditelor nerambursabile acordate de către Consiliul Național al Cinematografiei pentru producția de filme.

În cazul ajutoarelor de stat de natura renunțării statului la unele venituri s-a constatat o tendință descrescătoare. Ponderea înregistrată în 2006 de 35,40% este în scădere față de anul 2005, iar în anul 2007 și 2008 aceasta este 0. Singura modalitate prin care s-a acordat acest tip de ajutoare de stat a fost prin sistemul fiscal și al asigurărilor sociale.

CAPITOLUL 8

AJUTORUL REGIONAL

Ajutorul regional, așa cum este definit în art. 107 (3) (a) și (c) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, este ajutorul de stat acordat de către un stat membru în scopul de a asigura dezvoltarea economică a anumitor regiuni sau a anumitor activități.

Acest ajutor constă, mai ales, în ajutor pentru realizarea investițiilor, direcționat către anumite regiuni în scopul atenuării disparităților regionale. De aceea, art. 107 (3) (a) din Tratat prevede că ajutorul pentru susținerea dezvoltării economice a zonelor/regiunilor în care nivelul de trai este anormal de scăzut sau în care rata șomajului este foarte ridicată, poate fi considerat compatibil cu piața comună.

Această derogare are în vedere numai zonele/regiunile unde situația economică este extrem de nefavorabilă în comparație cu Uniunea Europeană considerată ca un întreg, adică, în concordanță cu Liniile directoare privind ajutorul regional, regiunile cu PIB pe cap de locuitor mai mic de 75% față de media UE.

Prevederile art. 107 (3) (c) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene se referă la ajutoarele acordate pentru susținerea dezvoltării anumitor zone economice dezavantajate în comparație cu nivelul mediu al țării respective sau a anumitor activități.

Un studiu statistic efectuat la nivelul Uniunii Europene arată că în perioada 2000-2006, 52,2% din populația Uniunii Europene (la nivelul de 25 state membre) locuia în regiuni eligibile pentru ajutor de stat regional. 34,2% din populația UE-25 se afla în regiunile considerate dezavantajate în comparație cu media comunitară UE-25, fiind astfel

eligibile pentru ajutor regional încadrat în prevederile art. 107 (3) (a) din Tratatul privind functionarea Uniunii Europene și chiar la un nivel înalt al intensității (30-50%). Ceilalți 18% trăiau în regiuni mai puțin dezavantajate fiind eligibile pentru ajutor regional încadrat în prevederile art. 107 (3) (c) din Tratat, cu o intensitate mai joasă, cuprinsă între 10% și 20%.

După 1 ianuarie 2007, în urma aderării României și Bulgariei (înainte de elaborarea noii hărți regionale), populația care trăiește în zonele asistate a crescut la 55,1% din populația Uniunii Europene (formată din 27 state membre). Acest lucru se datorează faptului că regiunile de nivel NUTS-II¹⁹ ale acestor state membre au un PIB sub nivelul de 75% din media comunitară.

O comparație realizată între statele membre UE, mai exact a regiunilor statelor membre care intră sub incidența prevederilor art. 107 (3) (a) și art. 107 (3) (c) în perioadele 2000-2006 și 2007-2013 arată că întreg teritoriul României este eligibil pentru ajutorul de stat regional ce intră sub incidența art. 107 (3) (a).

Pentru perioada 2007-2013, prin Decizia N 2/2007, Comisia Europeană a aprobat Harta ajutoarelor regionale pentru România 2007-2013, ca fiind compatibilă cu Tratatul, deoarece îndeplinește condițiile stipulate în Liniile directoare privind ajutorul național regional pentru 2007-2013. Plafonul ajutorului de stat regional nu trebuie să depășească pragul de 50% cu excepția zonei București, pentru care plafonul nu trebuie să depășească pragul de 40%.

¹⁹ Regiuni definite potrivit prevederilor Regulamentului nr.1059/2003 al Parlamentului European și al Consiliului European din 26 mai 2003 privind stabilirea unei clasificări comune a unităților teritoriale pentru statistică (NUTS) pe criteriul mărimii.

Politica de dezvoltare regională în țara noastră a fost reglementată inițial prin prevederile Legii nr. 151/1998 privind dezvoltarea regională în România, abrogată ulterior de prevederile Legii nr. 315/2004.

Conform prevederilor acestui act normativ, politica de dezvoltare regională reprezintă *„ansamblul politicilor elaborate de Guvern prin organele administrației publice centrale, de autoritățile administrației publice locale și organismele regionale specializate, cu consultarea partenerilor socio-economici implicați, în scopul asigurării creșterii economice și dezvoltării sociale echilibrate și durabile ale unor arii geografice constituite în regiuni de dezvoltare, al îmbunătățirii competitivității internaționale a României și al reducerii decalajelor economice și sociale existente între România și statele membre ale Uniunii Europene”*.

Obiectivele de bază ale politicii de dezvoltare regională în România sunt: diminuarea dezechilibrelor regionale existente, recuperarea accelerată a întârzierilor în domeniul economic și social a zonelor mai puțin dezvoltate, corelarea politicilor sectoriale guvernamentale la nivelul regiunilor prin stimularea inițiativelor și prin valorificarea resurselor locale și regionale, stimularea cooperării interregionale, interne și internaționale, transfrontaliere, inclusiv în cadrul euroregiunilor.

Tabel 8.1.

Evoluția ajutoarelor regionale acordate în România în perioada 2006-2008

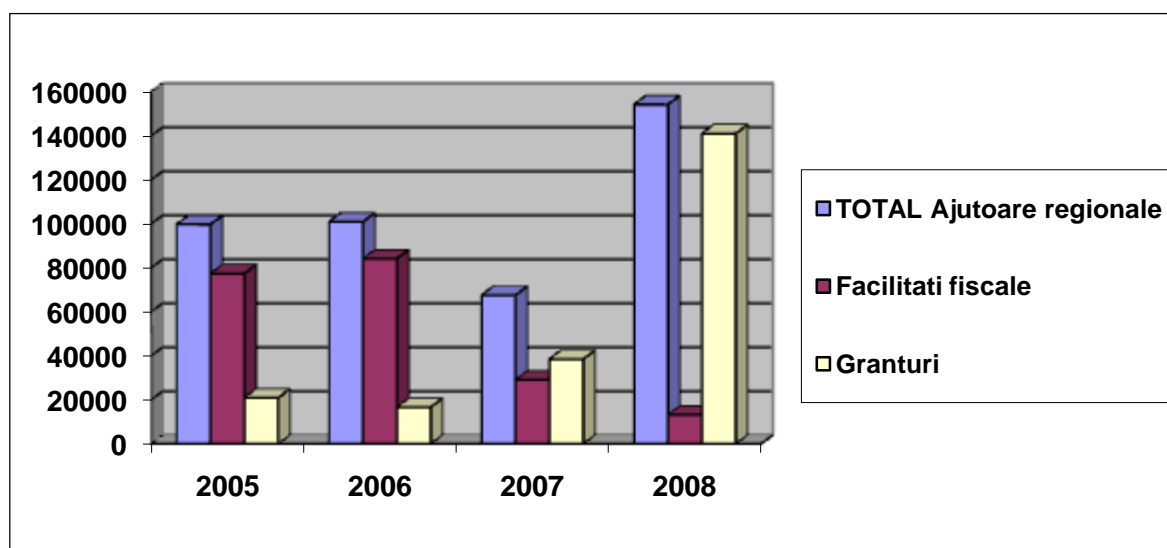
	- mii lei (prețuri curente) -			
	2005	2006	2007	2008
TOTAL AJUTOR REGIONAL, din care:	99.694,90	100.947,78	67.581,84	154.225,62
➤ Facilități fiscale	77.390,62	84.162,30	29.079,94	13.205,59
➤ Granturi	20.943,60	16.654,55	38.501,90	141.020,03

Situația ajutoarelor regionale acordate în România în perioada 2006-2008 prezentată în tabelul 8.1. în prețuri curente, arată scăderea volumului acestor ajutoare, de la 100.947,78 mii lei în anul 2006, la 67.581,84 mii lei în anul 2007, scădere datorată faptului că în marea lor majoritate aceste ajutoare au fost acordate sub forma facilităților fiscale reduse în mod treptat până la momentul aderării.

Începând cu anul 2007, au fost inițiate scheme noi de ajutoare de stat având ca obiectiv dezvoltarea regională, în deplină concordanță cu prevederile comunitare și care vor schimba structura ajutoarelor regionale din România în ceea ce privește natura acestora. Acest fapt se observă în creșterea volumului ajutoarelor regionale în anul 2008 față de anul 2007, respectiv 154.225,62 mii lei față de 67.581,84 mii lei, forma de acordare a acestora fiind granturile.

Graficul 8.1.

Evoluția ajutoarelor regionale acordate în România în perioada 2006-2008

În cadrul politicii de dezvoltare regională promovată în prezent în România, politica zonelor defavorizate reprezintă o componentă distinctă. Ea este determinată de existența unor zone care sunt

dezavantajate din punct de vedere economic, structural, poziție geografică, etc. și care sunt identificate în scopul luării unor măsuri specifice care să ajute la redresarea lor.

Cadrul legal a fost stabilit în 1998 prin adoptarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/1998 privind regimul zonelor defavorizate. Scopul acestei politici constă în sprijinirea refacerii economice a zonelor rămase mult în urmă în ceea ce privește nivelul lor de dezvoltare, prin acordarea de facilități fiscale în scopul atragerii de investiții în zonele afectate. Declararea și delimitarea zonelor defavorizate se fac prin hotărâri ale Guvernului. Începând cu anul 1998 și până în prezent au fost declarate 38 de zone defavorizate, a căror durată de existență este între 3 și 10 ani.

Tabel 8.2.

Principalele scheme de ajutor regional

- mii lei (prețuri curente) -

Ajutoare regionale	2005	2006	2007	2008
Zone defavorizate	64.367,00	71.457,80	22.981,71	8.278,77
Pondere în total ajutor regional	64,60%	70,79%	34,00%	5,37%
Zone libere	3.868,13	3.153,08	1.601,00	2.161,00
Pondere în total ajutor regional	3,88%	3,12%	2,37%	1,40%
Parcuri industriale	4.241,13	2.673,97	135,03	106,08
Pondere în total ajutor regional	4,26%	2,65%	0,20%	0,07%
Codul Fiscal – art. 286	7.975,24	2.830,47	2.970,50	2.659,74
Pondere în total ajutor regional	8,00%	2,80%	4,40%	1,72%
Muntii Apuseni și Rezervația Biosferei “Delta Dunării”	208,10	192,48	0	0
Pondere în total ajutor regional	0,21%	0,19%	0%	0%
Scheme de ajutor de stat instituite de Ministerul Mediului prin A.F.M.	0	0	19.800,74	51.988,46
Pondere în total ajutor regional	0%	0%	29,30%	33,71%
H.G. 1165/2007 pentru stimularea creșterii economice prin sprijinirea realizării de investiții	0	0	0	71.588,66
Pondere în total ajutor regional	0%	0%	0%	46,42%

În Tabelul 8.2. se poate observa evoluția ajutoarelor regionale acordate în zonele defavorizate, în sensul reducerii volumului acestora, de la 71.457,80 mii lei în 2006 la 22.981,71 mii lei în 2007, fapt datorat anulării unor facilități fiscale, stopării ajutoarelor pentru agenții economici care au atins limita maximă admisă a intensității ajutorului primit precum și încheierii duratei de existență a unor zone defavorizate.

Între ajutoarele regionale acordate în țara noastră înainte de 1 ianuarie 2007 și care se continuă și în prezent, se numără și cele inițiate prin prevederile Legii nr. 84/1992 privind regimul zonelor libere și ale O.G. nr. 65/2001 privind constituirea și funcționarea parcurilor industriale.

Ajutoarele destinate agenților economici care își desfășoară activitatea în zonele libere au înregistrat o pondere în scădere în cadrul ajutorului regional, respectiv de la 3,12% în anul 2006 la 1,40% în anul 2008. Aceste ajutoare au fost acordate în baza prevederilor Legii nr. 84/1992 sub forma scutirii/reducerii de la plata impozitului pe profit și au fost treptat înlocuite cu diminuarea redevenței (prin prevederile H.G. nr. 1900/2004 privind compatibilizarea ajutoarelor de stat existente, acordate în temeiul Legii nr. 84/1992) pe care agenții economici o plătesc conform contractelor de concesiune perfectate cu administrațiile zonelor libere, acordate până la limita maximă a intensității, măsură valabilă până la 31 decembrie 2011.

De asemenea, ajutoarele de stat pentru parcurile industriale au înregistrat o tendință de scădere în perioada analizată, ajungând în anul 2008 la o pondere foarte mică de 0,07%, de la 2,65% în 2006, în totalul ajutorului regional. Aceste ajutoare s-au acordat în principal

societăților administrator ale parcurilor industriale, în baza prevederilor O.G. nr. 65/2001 privind constituirea și funcționarea parcurilor industriale, a prevederilor H.G. nr. 1116/2001 privind aprobarea structurii, indicatorilor și fondurilor aferente programelor care se experimentează și se finanțează din bugetul Ministerului Dezvoltării și Prognozei în anul 2001, precum și a prevederilor din Codul Fiscal (Legea nr. 571/2003), ajutoare pentru care Consiliul Concurenței a emis decizii de autorizare.

Pentru perioada septembrie 2007 - 31 decembrie 2013, Ministerul Internelor și Reformei Administrative a inițiat o schemă de ajutor de stat regional acordat pentru investiții în parcurile industriale, realizate nu numai de societățile administrator, dar și de agenții economici care operează în aceste parcuri, schemă exceptată de la notificare și ce urmează să producă efecte după anul 2008.

Tot în categoria ajutoarelor regionale au fost încadrate și ajutoarele acordate în baza prevederilor art. 286 din Codul Fiscal, sub forma scutirii/reducerii de la plata impozitului pe clădiri și a impozitului pe teren pentru persoanele juridice care efectuează investiții de peste 500.000 Euro. Deși ponderea lor apare dublată în anul 2007 față de anul 2006, situație datorată volumului scăzut al ajutorului regional total înregistrat în anul 2007, în realitate, în prețuri curente, volumul acestora a rămas relativ constant de cca. 2,8 mil. lei.

Ajutoarele de stat inițiate prin prevederile art. 10 din O.G. nr. 27/1996 privind acordarea de facilități persoanelor care domiciliază sau lucrează în unele localități din Munții Apuseni și în Rezervația Biosferei „Delta Dunării” și continuate în prevederile art. 38 (2) din Codul Fiscal, s-au acordat până la 31.12.2006,

înregistrând o tendință descrescătoare, până la valori nesemnificative de 0,2 mil. lei.

În anul 2006, Ministerul Mediului a inițiat o serie de scheme de ajutor de stat regional, autorizate de către Consiliul Concurenței, pentru proiecte prin care se urmărește realizarea unor investiții ce vor contribui la creșterea calității mediului înconjurător. După 1 ianuarie 2007, finanțarea s-a realizat în baza schemelor de ajutor de stat regional exceptate de la notificare, întocmite conform prevederilor Regulamentului CE nr. 1628/2006 privind aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul CE ajutoarelor naționale pentru investiții regionale, și transmise spre informare Comisiei Europene. Sprijinul financiar în cadrul acestor scheme se acordă operatorilor economici, întreprinderi mari sau IMM-uri, sub formă de finanțare nerambursabilă. În anul 2008 ponderea acestora în total ajutor regional a crescut la 33,71% față de 29,30% în anul 2007.

În anul 2008 a produs efecte și schema inițiată de Ministerul Finanțelor Publice prin H.G. nr. 1165/2007 pentru stimularea creșterii economice prin sprijinirea realizării de investiții, ajutoarele acordate în baza acestei scheme înregistrând o pondere de 46,42% în total ajutor regional.

Tabel 8.3.**Ponderea ajutoarelor regionale în ajutorul de stat național total (exceptând agricultura, pescuitul, transporturile, SIEG și minimis)**

- mii lei (prețuri curente) -

	2005	2006	2007	2008
Ajutor de stat național total	1.561.984,17	1.749.679,53	845.398,98	947.463,17
Ajutoare regionale	99.644,90	100.947,78	67.581,84	154.225,62
Ponderea ajutoarelor regionale în ajutor de stat național*	6,38%	5,77%	7,99%	16,28%

* exclusiv agricultura, pescuitul, transporturile, SIEG și minimis

Ponderea redusă, și totodată, din ce în ce mai scăzută a ajutoarelor regionale înregistrată în perioada 2005-2007, reflectată în Tabelul 8.3., este motivată de trecerea de la un sistem de acordare a ajutoarelor de stat bazat mai mult pe facilități fiscale, la un nou sistem compatibil cu piața comunitară, bazat pe granturi acordate atât din fonduri naționale cât și din fonduri comunitare. Efectele produse prin aplicarea noilor scheme de ajutoare regionale se resimt începând cu anul 2008 când ponderea ajutoarelor regionale ajunge la 16,28% în totalul ajutorului de stat acordat în România (exceptând agricultura, pescuitul, transporturile, serviciile de interes economic general și ajutoarele de minimis).

Necesitatea reducerii decalajului economic existent nu numai între diferitele regiuni ale țării, dar și față de statele membre UE, constituie principalul argument pentru care ajutoarele regionale trebuie acordate în continuare în România.

De aceea, ajutoarele de stat trebuie să fie mult mai aproape de cerințele regionale, acordarea lor fiind strâns legată de strategia de dezvoltare regională a fiecărui stat membru.

CAPITOLUL 9

AJUTORUL DE MINIMIS ÎN ROMÂNIA, ÎN PERIOADA 2006-2008

9.1. CARACTERIZARE GENERALĂ

În Raportul privind ajutoarele de stat acordate în România în perioada 2006-2008 sunt tratate distinct măsurile de ajutor a căror valoare se situează sub pragul de minimis prevăzut de legislația europeană în vigoare.

Odată cu aderarea României la Uniunea Europeană, toate schemele de minimis și ajutoarele individuale de minimis sunt acordate în conformitate cu prevederile *Regulamentului (CE) nr. 1998/2006 al Comisiei Europene din 15 decembrie 2006, privind aplicarea articolelor 87 și 88²⁰ din Tratat ajutoarelor de minimis*.

În baza acestui Regulament se pot acorda ajutoare de minimis, cu excepția:

- ajutoarelor acordate întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectoarele pescuitului și acvaculturii, reglementate prin Regulamentul (CE) nr. 104/2000 al Consiliului²¹;
- ajutoarelor acordate întreprinderilor care își desfășoară activitatea în producția primară de produse agricole, astfel cum sunt enumerate în anexa I la Tratatul UE;
- ajutoarelor acordate întreprinderilor care își desfășoară activitatea în transformarea și comercializarea produselor agricole, astfel cum sunt enumerate în anexa I la Tratatul UE, în următoarele cazuri:

²⁰ în prezent articolele 107 și 108 din TFUE

²¹ Regulamentul Consiliului (CE) nr. 104/2000 din 17 decembrie 1999 privind organizarea comună a piețelor produselor piscicole și de acvacultură

- atunci când valoarea ajutorului este stabilită pe baza prețului sau a cantității produselor în cauză, achiziționate de la producătorii primari sau introduse pe piață de întreprinderile în cauză;
- atunci când ajutorul este condiționat de transferarea lui parțială sau integrală către producătorii primari;
- ajutoarelor destinate activităților legate de export către țări terțe sau către state membre, respectiv ajutoarelor legate direct de cantitățile exportate, ajutoarelor destinate înființării și funcționării unei rețele de distribuție sau destinate altor cheltuieli curente legate de activitatea de export;
- ajutoarelor subordonate folosirii mărfurilor naționale în locul celor exportate;
- ajutoarelor acordate întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectorul cărbunelui, în sensul Regulamentului (CE) nr. 1407/2002²²;
- ajutoarelor pentru achiziția de vehicule de transport rutier de mărfuri, acordate întreprinderilor care efectuează transport rutier de mărfuri în numele terților;
- ajutoarelor acordate întreprinderilor aflate în dificultate.

Totodată, valoarea totală a ajutoarelor de minimis acordate unei întreprinderi nu trebuie să depășească pragul de 200.000 Euro pe durata a trei exerciții fiscale.

Valoarea totală a ajutoarelor de minimis acordate unei întreprinderi care își desfășoară activitatea în sectorul transportului rutier

²² Regulamentul Consiliului nr. 1407/2002 din 23 iulie 2002 privind ajutorul de stat pentru industria cărbunelui

nu poate să depășească pragul de 100.000 Euro pe durata a trei exerciții fiscale.

Aceste plafoane se aplică indiferent de forma ajutorului de minimis sau de obiectivul urmărit la acordarea ajutorului și indiferent dacă ajutorul acordat de statul membru este finanțat în totalitate sau parțial din resurse de origine comunitară.

Evoluția nivelului și a dinamicii ajutorului de minimis în România, în perioada 2006-2008, este redată în Tabelul 9.1.

Tabel 9.1.

Ajutorul de minimis acordat în România, în perioada 2006-2008

	2005	2006	2007	2008
Ajutorul de minimis exprimat în:				
➤ Mii Lei prețuri curente	25.785,43	47.630,95	122.204,08	93.453,59
➤ Mii Euro prețuri curente*	7.116,29	13.514,24	36.617,65	25.376,38
➤ Mii Lei prețuri constante 2005**	25.785,43	43.065,96	97.373,77	65.306,49
Dinamica %	100,00	184,72	473,93	362,43

* calculat pe baza cursului mediu anual al leului în raport cu euro, sursa INSSE;

** s-a utilizat deflatorul PIB pentru transformarea în prețuri constante 2005, sursa INSSE (deflator PIB anul 2005=100%; 2006=110,60%; 2007=125,50%; 2008=143,10%);

Din datele prezentate mai sus rezultă că ajutoarele de minimis au crescut pe toată perioada analizată de la 25,78 mil. lei în anul 2005 la 93,45 mil. lei în anul 2008. Cele mai multe ajutoare de minimis au fost acordate în anul 2007, anul de aderare a României la Uniunea Europeană și au avut o valoare de 122,20 mil. lei.

Dinamica ajutoarelor de minimis pentru perioada analizată, calculată în prețuri constante 2005, confirmă creșterea ajutoarelor de minimis, în anul 2008 fiind acordate cu 362,43% mai multe ajutoare de minimis decât în anul 2005.

9.2. DOMENIILE BENEFICIARE DE AJUTOR DE MINIMIS

În perioada analizată (2006-2008) au fost acordate ajutoare de minimis, în principal în domeniul creării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, de către Agenția pentru Implementarea Proiectelor și Programelor pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii, în cadrul a diverse scheme de ajutor de minimis, dintre care menționăm *„Programul pentru sprijinirea dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii prin fonduri în limita sumelor plătite pentru profitul brut reinvestit”* (Ordinul Ministrului pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii, Comerț, Turism și Profesii Libérale nr. 725/2008) și *„Programul de dezvoltare și modernizare a activităților de comercializare a produselor și serviciilor de piață”* (Ordinul Ministrului pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii, Comerț, Turism și Profesii Libérale nr. 724/2008).

Tot în această perioadă ajutoare de minimis au mai fost acordate de către Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă prin schema de minimis (numai pentru anul 2008) prevăzută de Ordinul nr. 308/2008 privind aprobarea schemei de ajutor de minimis *„Ocuparea temporară a forței de muncă din rândul șomerilor pentru dezvoltarea comunităților locale”*, Administrația Fondului pentru Mediu, acordate în cadrul anumitor proiecte (dintre care amintim *„Proiectul privind gestionarea deșeurilor lemnoase și a rumegușului provenite de la exploatarea forestiere, pomicole și din industria de prelucrare a lemnului”*, *„Proiectul privind epurarea apelor uzate orășenești”*), Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri prin Ordonanța de Urgență nr. 120/2002 privind aprobarea Sistemului de susținere și promovare a exportului cu finanțare de la bugetul de stat – Republicare, precum și de Centrul Național al Cinematografiei.

Evoluția distribuției ajutorului de minimis pe domenii este prezentată în Tabelul 9.2.

Tabel 9.2.

Volumul ajutoarelor de minimis acordate pe principalele domenii beneficiare în România, în perioada 2006-2008

	UM	2005	2006	2007	2008
Ajutor de minimis, din care pentru:	Mii Lei preturi curente	25.785,43	47.630,95	122.204,08	93.453,59
	Mii Euro	7.116,29	13.514,24	36.617,65	25.376,38
	%	100,0	100,0	100,0	100,0
➤ întreprinderi mici și mijlocii	Mii Lei	0,00	0,00	74.942,97	31.421,91
	Mii Euro	0,00	0,00	22.456,17	8.532,30
	%	0,00	0,00	61,33	33,62
➤ cultură (cinematografie)	Mii Lei	0,00	949,00	2.267,00	3.446,00
	Mii Euro	0,00	269,26	679,29	935,73
	%	0,00	1,99	1,86	3,69
➤ promovarea comerțului	Mii Lei	21.756,00	35.768,37	24.200,70	28.074,94
	Mii Euro	6.004,24	10.148,49	7.251,58	7.623,47
	%	84,37	75,09	19,80	30,04
➤ creare locuri de muncă	Mii Lei	0,00	0,00	1.810,90	12.699,97
	Mii Euro	0,00	0,00	542,62	3.448,55
	%	0,00	0,00	1,48	13,59
➤ protecția mediului înconjurător	Mii Lei	0,00	339,94	729,85	3.682,39
	Mii Euro	0,00	96,45	218,69	999,92
	%	0,00	0,72	0,60	3,94
➤ dezvoltarea și modernizarea întreprinderilor	Mii Lei	0,00	0,00	0,00	1.851,60
	Mii Euro	0,00	0,00	0,00	502,78
	%	0,00	0,00	0,00	1,98
➤ ajutoare de minimis acordate de către autorități ale administrației publice locale	Mii Lei	4.029,43	10.490,70	14.212,19	7.987,77
	Mii Euro	1.112,05	2.976,51	4.258,59	2.169,00
	%	15,63	22,03	11,63	8,55
➤ turism	Mii Lei	0,00	0,00	3.952,31	4.289,01
	Mii Euro	0,00	0,00	1.184,28	1.164,64
	%	0,00	0,00	3,23	4,59
➤ ajutoare de minimis individuale	Mii Lei	0,00	82,94	88,17	0,00
	Mii Euro	0,00	23,53	26,42	0,00
	%	0,00	0,17	0,07	0,00

Din analiza datelor prezentate în tabel rezultă că în anul 2008 cea mai mare pondere este deținută de ajutoarele de minimis acordate pentru întreprinderi mici și mijlocii (33,62%), urmată de cele acordate pentru promovarea comerțului (30,04%).

O creștere mare au avut-o și ajutoarele de minimis acordate întreprinderilor pentru crearea de locuri de muncă, care de la o pondere de 1,48% în anul 2007, au ajuns să reprezinte 13,59% în anul 2008, în total ajutoare de minimis acordate.

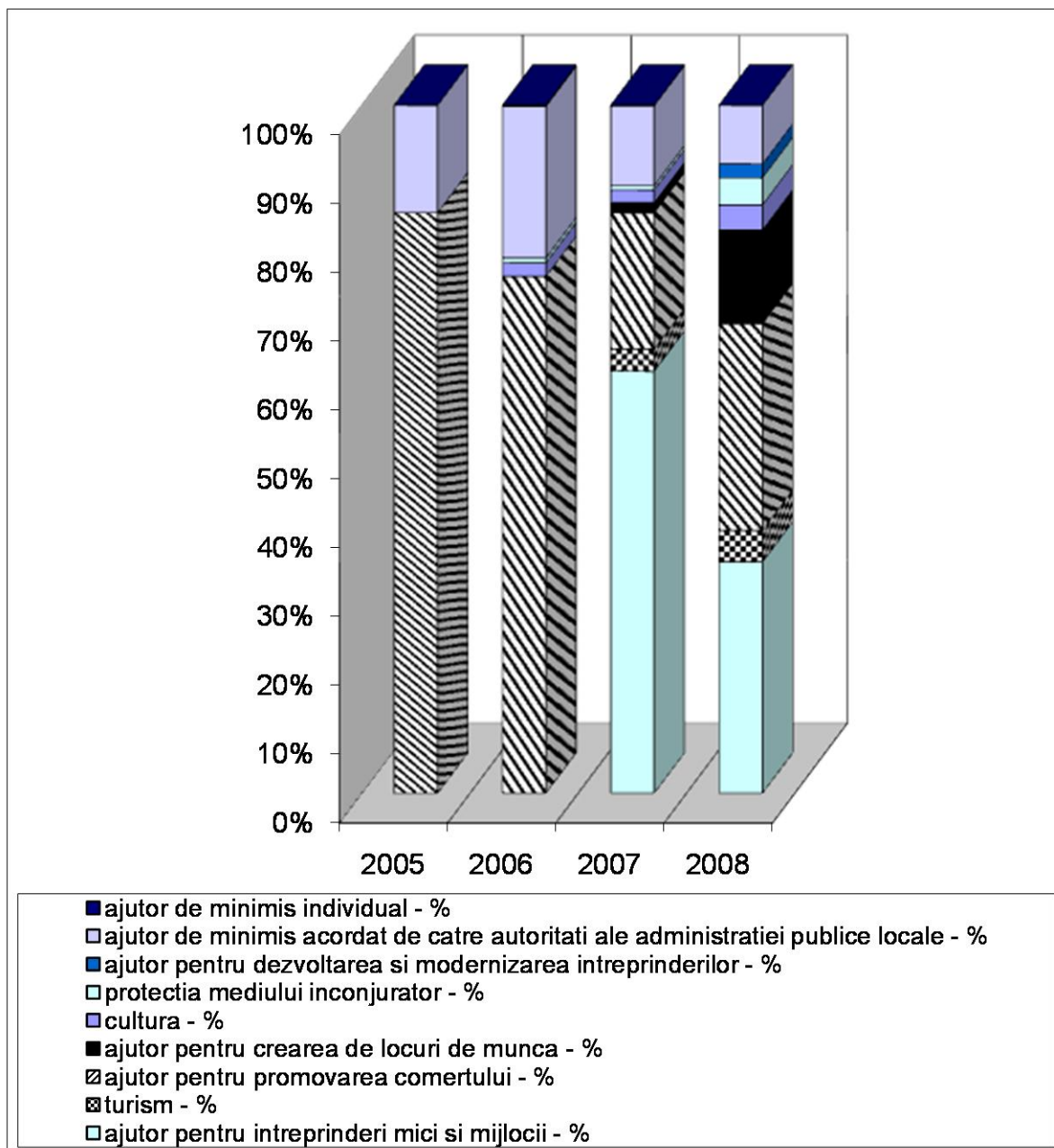
Ajutoarele de minimis acordate pentru protecția mediului au avut același trend crescător, de la 0,72% în anul 2006 la 3,94% în anul 2008, acest lucru datorându-se în special măsurilor de minimis acordate de către Administrația Fondului pentru Mediu în anul 2008.

Și pentru întreprinderile care își desfășoară activitatea în domeniul turismului au fost acordate ajutoare de minimis în perioada analizată, ajutoare care au deținut o pondere de 3,23% în anul 2007 și 4,59% în anul 2008.

Structura ajutorului de stat acordat pe principalele domenii beneficiare este prezentată în Graficul 9.1.

Graficul 9.1.

Evoluția structurii ajutorului de minimis pe principalele domenii beneficiare*

* ponderea fiecărui domeniu beneficiar în total ajutor de minimis (prețuri curente)

9.2.1. Instrumente financiare utilizate

Ajutoarele de minimis acordate în anul 2008 au îmbrăcat diverse forme dintre care amintim ajutoare de minimis sub forma unor granturi, sume nerambursabile, credite cu dobândă subvenționată, etc.

Trebuie amintit faptul că, potrivit regulilor comunitare, în cazul ajutorului individual acordat în baza unei scheme de garanție întreprinderilor care nu se află în dificultate, se consideră că ajutorul de minimis este transparent, atunci când partea garantată din împrumutul subsidiar, acordat în cadrul acestei scheme, nu depășește valoarea de 1.500.000 Euro pentru fiecare întreprindere beneficiară.

Totodată, ajutorul individual acordat în cadrul unei scheme de garanție întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectorul transportului rutier și care nu se află în dificultate este considerat ajutor de minimis transparent atunci când suma garantată nu depășește 750.000 Euro pentru fiecare întreprindere.

Ajutorul de minimis nu se cumulează cu ajutorul de stat acordat în legătură cu aceleași costuri eligibile în cazul în care o astfel de măsură ar avea drept rezultat o intensitate a ajutorului care depășește intensitatea ajutorului stabilită, pentru condiții speciale ale fiecărui caz, de un regulament de scutire pe categorii sau de o decizie adoptată de Comisia Europeană.

CAPITOLUL 10

AJUTORUL DE STAT ACORDAT SECTORULUI TRANSPORTURI, ÎN PERIOADA 2006-2008

10.1. VOLUM ȘI TENDINȚE ÎNREGISTRATE

Transporturile sunt un domeniu important al activității social-economice, prin care se asigură deplasarea populației și a bunurilor între diferite locații.

Transporturile nu reprezintă numai sistemul de legătură între ramurile economice și sistemul de circulație al schimburilor de mărfuri, ci și un important factor în formarea PIB-ului și ocuparea forței de muncă. Fără un sistem de transport organizat la nivel internațional nu se pot realiza schimburile economice, nu se pot integra în acest circuit toate zonele și regiunile geografice ale lumii și nu se poate beneficia de avantajele globalizării. Competitivitatea unei economii depinde nu numai de calitatea tehnică sau de productivitate, ci și de calitatea transporturilor în toate modurile de transport.

În România se urmărește în continuare îmbunătățirea infrastructurii în conformitate cu standardele europene, modernizarea sectorului transporturi fiind necesară în vederea dezvoltării economice și interoperabilității europene.

Uniunea Europeană recomandă statelor membre să modernizeze infrastructura feroviară prin alocarea de fonduri publice, sprijinind financiar trecerea traficului de mărfuri de la transportul rutier la transportul feroviar.

Volumul ajutoarelor de stat pentru transporturi acordate în România, în perioada 2006-2008, și principalii indicatori care reflectă caracteristicile înregistrate de aceste ajutoare, sunt prezentate în tabelul 10.1.

Tabel 10.1.

Volumul ajutoarelor de stat acordate în transporturi în perioada 2006-2008

	UM	2005	2006	2007	2008
Total ajutor de stat pentru transporturi	Mii Lei	1.403.519,82	2.148.371,88	1.989.994,83	2.087.864,25
	Mii Euro	387.344,79	609.553,66	596.288,25	566.938,46
	Mii Lei prețuri 2005	1.403.519,82	1.942.470,05	1.585.653,25	1.459.024,63
Dinamica (an 2005 = 100)	(%)	100,00	138,40	112,98	103,95
Cuantumul anual al ajutorului de stat pe salariat din transporturi	Lei / salariat	5.686,87	8.678,89	7.834,01	8.322,49
	Euro/ salariat	1.569,47	2.462,45	2.347,41	2.259,89
Pondereajutorului de stat pentru transporturi în ajutorul de stat național*	(%)	33,15	43,12	30,51	39,86

* exclusiv ajutorul de stat acordat pentru SIEG și ajutorul de minimis

Exprimat în prețuri constante, ajutorul de stat alocat sectorului transporturi a înregistrat o descreștere în anul 2008 față de anii precedenți. În prețuri curente, acesta s-a menținut însă cam la aceleași valori, fluctuațiile fiind foarte mici între anii 2006-2008. Astfel, de la 2.148.371,88 mii lei în 2006, scade ușor în 2007 la 1.989.994,83 mii lei, iar în 2008 suma alocată este de 2.087.846,25 mii lei.

Analizând în dinamică, cu an de referință 2005, se observă tendința de scădere a ajutoarelor de stat acordate în perioada analizată (2006-2008). După o creștere importantă în anul 2006 față de anul 2005, când ajutorul a crescut cu 38,4 puncte procentuale, în anii următori se constată o revenire la valorile din anul 2005, ajungând în anul 2007 la 112,98%, iar în 2008 la 103,95%.

Ca pondere, se observă o creștere în totalul ajutorului de stat național (exclusiv SIEG și minimis) în anul 2006 față de 2005 (43,12% în 2006, față de 33,15% în 2005), dar aceasta nu se menține, în anul următor scăderea fiind sub valorile anului 2005, de 30,51%, însă reapare o creștere în 2008, la 39,86%.

10.2. SUBDOMENIILE BENEFICIARE DE AJUTOR DE STAT ÎN SECTORUL TRANSPORTURI

Evoluția ajutoarelor de stat acordate pe subdomenii ale sectorului de transporturi variază de la un subdomeniu la altul, însă ponderea importantă o dețin transporturile feroviare, aceasta fiind prezentată în tabelul 10.2.

Tabel 10.2.

Nivelul ajutoarelor de stat acordate pe subdomenii ale transporturilor în perioada 2006-2008

	2005	2006	2007	2008
- mii lei prețuri curente -				
Total transporturi , din care:	1.403.519,82	2.148.371,88	1.989.994,83	2.087.864,25
➤ Transport feroviar	765.403,30	1.487.334,20	1.043.049,69	1.217.485,00
➤ Transport aerian	172.648,40	151.205,60	288.191,50	117.383,70
➤ Transport naval	1.557,20	2.077,50	0,00	0,00
➤ Transport auto combinat	112.238,50	136.329,80	125.405,20	122.384,30
➤ Alte subdomenii ale transporturilor	351.672,42	371.424,78	533.348,44	630.611,30

În perioada analizată (2006-2008), în sectorul transporturi, nivelul ajutoarelor de stat se menține relativ constant, în jurul valorii de 2.000.000 mii lei, cu o descreștere ușoară în anul 2007 de circa 7,40%. După cum se poate observa în tabelul 10.2., ajutorul de stat înregistrează o descreștere în subsectorul auto, iar în cel naval devine inexistent, această tendință fiind în principal rezultatul aplicării politicilor în domeniul ajutoarelor de stat ce au fost puse în aplicare în sectorul transporturi.

Structura ajutorului de stat acordat sectorului transporturi pe subdomenii beneficiare este prezentată în tabelul 10.3.

Tabel 10.3.

Structura ajutorului de stat pentru transporturi pe subdomenii beneficiare

- în procente -

	2005	2006	2007	2008
Total ajutor de stat acordat pentru transporturi, din care pentru:	100,00	100,00	100,00	100,00
➤ Transport feroviar	54,53	69,23	52,42	58,31
➤ Transport aerian	12,30	7,04	14,48	5,62
➤ Transport naval	0,11	0,10	0,00	0,00
➤ Transport auto combinat	8,00	6,35	6,30	5,86
➤ Alte subdomenii ale transporturilor	25,06	17,29	26,80	30,20

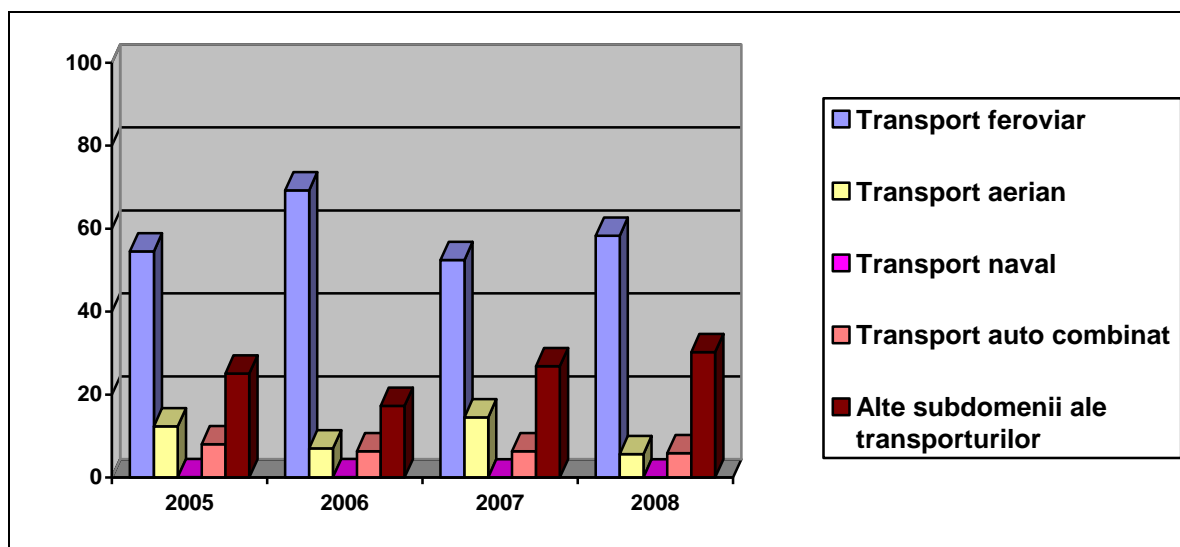
Analizând evoluția structurii ajutoarelor de stat acordate pe subdomenii ale transporturilor, se desprind următoarele:

- în întreaga perioadă studiată, ponderea principală în cadrul subdomeniilor din sectorul transporturi a fost deținută de ajutoarele de stat acordate în transportul feroviar, ponderea acestora oscilând între 69,23% în 2006, 52,42% în anul 2007 și 58,31% în anul 2008;

- de asemenea, tendința oscilantă se remarcă și în ponderile înregistrate de ajutoarele de stat acordate transportului aerian, cu o creștere importantă în 2007 la 14,48%, de la 7,04% în 2006, dar și o scădere vertiginoasă la 5,62% în 2008;
- în categoria alte subdomenii ale transporturilor s-au studiat ajutoarele de stat acordate pentru susținerea și reabilitarea metroului bucureștean, ponderea acestor ajutoare având o evoluție crescătoare. Astfel, în anul 2006 ponderea lor era de circa 17,28% în total ajutor de stat acordat în transporturi, în anul 2007 a fost de 26,80%, iar în 2008 a crescut la 30,20%.

Graficul 10.1.

Structura ajutoarelor de stat acordate transporturilor în perioada 2006-2008

10.2.1. Ajutorul de stat acordat transporturilor feroviare

În acest subcapitol sunt analizate diferitele componente administrative ale Societății Naționale Căile Ferate Române (SNCFR). SNCFR a fost supus unui proces, de lungă durată (2001-2010), de restructurare și modernizare, stabilit printr-o Strategie națională de dezvoltare a transporturilor feroviare. Ansamblul de măsuri stabilite prin

această strategie sunt menite să sporească competitivitatea transportului feroviar și sunt posibile numai prin suplimentarea finanțării acestuia,

ele având caracterul unor compensări pentru realizarea unui serviciu public de interes economic general.

Caracterizarea generală a măsurilor de ajutor acordate transportului feroviar, respectiv volumul, dinamica, precum și ponderea în total ajutor de stat pentru transporturi sunt prezentate în tabelul 10.4.

Tabel 10.4.

Volumul și dinamica ajutoarelor de stat acordate transporturilor feroviare în perioada 2006-2008

	UM	2005	2006	2007	2008
Total ajutor de stat pentru transporturi feroviare	Mii Lei	765.403,27	1.487.334,20	1.043.049,69	1.217.485,00
	Mii Euro	211.236,63	421.998,64	312.542,98	330.595,76
	Mii Lei prețuri constante 2005	765.403,27	1.344.786,80	831.115,29	850.793,15
Dinamica (2005 = 100)	(%)	100,00	175,70	108,59	111,16
Ponderea ajutorului de stat pentru transporturi feroviare în:					
➤ Ajutorul de stat național*	(%)	18,08	29,85	15,99	23,24
➤ Ajutorul de stat acordat transporturilor	(%)	54,53	69,23	52,42	58,31

* exclusiv ajutorul de stat acordat pentru SIEG și ajutorul de minimis

Ponderea ajutorului de stat pentru transporturi feroviare în ajutorul de stat național a înregistrat o evoluție oscilantă. Astfel, dacă în 2005 ponderea acestuia a fost de 18,08%, în 2006 a înregistrat un vârf de 29,85%, pentru ca în anul următor să scadă la 15,99%, iar în 2008 să înregistreze o nouă creștere, la 23,24%.

Instrumentele financiare utilizate la acordarea ajutorului de stat pentru transportul feroviar sunt:

- subvenții directe pentru transportul pe calea ferată;
- cheltuieli de capital pentru modernizarea și revitalizarea activităților din transportul feroviar.

10.2.2. Ajutorul de stat acordat transporturilor aeriene

În România ultimului deceniu, s-a dorit aducerea la standarde europene a serviciilor de transport aerian. Acest obiectiv s-a materializat prin modernizarea unor aeroporturi și a flotei de transport aerian.

Evoluția ajutoarelor de stat pentru transportul aerian este evidențiată în tabelul 10.5.

Tabel 10.5.

Volumul și dinamica ajutoarelor de stat acordate transporturilor aeriene în perioada 2006-2008

	UM	2005	2006	2007	2008
Total ajutor de stat pentru transporturi aeriene	Mii Lei	172.648,40	151.205,60	288.191,50	117.383,70
	Mii Euro	47.647,65	42.901,29	86.354,69	31.874,36
	Mii Lei prețuri constante 2005	172.648,40	136.713,92	229.634,66	82.029,14
Dinamica (an 2005=100)	(%)	100,0	79,19	133,01	47,51
Ponderea ajutorului de stat pentru transporturi aeriene în:					
➤ Ajutorul de stat național*	(%)	4,08	3,03	4,42	2,24
➤ Ajutorul de stat acordat transporturilor	(%)	12,30	7,04	14,48	5,62

* exclusiv ajutorul de stat acordat pentru SIEG și ajutorul de minimis

Din datele prezentate rezultă că ponderea ajutoarelor de stat acordate transportului aerian în totalul ajutorului de stat acordat sectorului de transporturi a avut o evoluție oscilantă în perioada analizată, asemeni situației transporturilor feroviare. Astfel, după o scădere în anul 2006 la 7,04% față de 12,3% în anul 2005, aceasta a revenit în anul 2007 peste nivelul anului 2005, înregistrând 14,48%, dar anul 2008 a marcat o scădere puternică la 5,62%. Analizând în dinamică, se poate observa mai bine puternica scădere din anul 2008, când s-a înregistrat o valoare de sub 50% față de nivelul anului 2005.

10.2.3. Ajutorul de stat pentru transportul auto combinat

În acest subdomeniu al sectorului transporturi sunt cuprinse ajutoare de stat, acordate pentru:

- transportul auto de pasageri, urban și interurban;
- transportul auto de marfă.

Transportul în comun de călători efectuat în zonele urbane, este o activitate ce are un caracter de serviciu public, ce presupune alocarea unor fonduri necesare desfășurării în condiții optime a acesteia.

Volumul, dinamica și ponderea acestor ajutoare în total ajutorului de stat sunt redate în tabelul 10.6.

Tabel 10.6.**Volumul și dinamica ajutoarelor de stat acordate transportului auto combinat, în perioada 2006-2008**

	UM	2005	2006	2007	2008
Total ajutor de stat pentru transportul auto combinat	Mii Lei	112.238,50	136.329,80	125.405,20	122.384,30
	Mii Euro	30.975,68	38.680,61	37.576,84	33.232,22
	Mii Lei prețuri constante 2005	112.238,50	123.263,83	99.924,46	85.523,62
Dinamica (an 2005=100)	(%)	100,00	109,82	89,03	76,20
Ponderea ajutorului de stat pentru transportul auto combinat în:					
➤ Ajutorul de stat național*	(%)	2,65	2,74	1,92	2,34
➤ Ajutorul de stat acordat transporturilor	(%)	8,00	6,35	6,30	5,86

* exclusiv ajutorul de stat acordat pentru SIEG și ajutorul de minimis

Ponderea ajutorului de stat pentru transportul auto combinat în ajutorul de stat național (exclusiv SIEG și minimis) este de 2,65% în 2005, înregistrând în 2006 o ușoară creștere, până la 2,74%, urmată de același trend oscilant, evidențiat și în cazul celorlalte subdomenii ale transporturilor, respectiv o scădere în anul 2007 la 1,92%, urmată de o creștere în 2008 la 2,34%.

Ca pondere în total ajutor de stat acordat sectorului transporturi, ajutoarele de stat pentru transporturile auto combinate au scăzut, de la 8,00% în 2005, la 6,30% în 2007 și la 5,86% în 2008.

Instrumentul financiar folosit în principal a fost cel de natura compensărilor pentru realizarea unui serviciu public de interes economic general (pentru transportul urban de călători).

10.2.4. Ajutorul de stat pentru alte subdomenii ale transporturilor

În această grupă vom analiza ajutoarele de stat acordate S.C. Metrorex S.A., societate ce desfașoară un serviciu public de călători, activitate subordonată Ministerului Transporturilor.

Evoluția acestor ajutoare de stat este prezentată în tabelul 10.7.

Tabel 10.7.

Volumul și dinamica ajutoarelor de stat acordate pentru alte subdomenii ale transporturilor, în perioada 2006-2008

	UM	2005	2006	2007	2008
Total ajutor de stat pentru alte subdomenii ale transporturilor	Mii Lei	351.672,42	371.424,78	533.348,44	630.611,30
	Mii Euro	97.054,85	105.383,68	159.814,35	171.236,13
	Mii Lei prețuri constante 2005	351.672,42	335.872,11	424.972,84	440.678,76
Dinamica (an 2005 = 100)	(%)	100,00	95,49	120,85	125,31
Ponderea ajutorului de stat pentru alte subdomenii ale transporturilor în:					
➤ Ajutorul de stat național*	(%)	8,31	7,45	8,18	12,04
➤ Ajutorul de stat acordat transporturilor	(%)	25,06	17,29	26,80	30,20

* exclusiv ajutorul de stat acordat pentru SIEG și ajutorul de minimis

În perioada analizată, urmărind în dinamică aceste ajutoare, se constată o creștere cu 25 procente în anul 2008, față de anul 2005.

Acest subsector beneficiază de ajutoare de stat pentru susținerea activității de transport în comun cu metroul, acestea fiind în special sub formă de subvenții și de garanții pentru investiții, de care beneficiază S.C. „Metrorex” S.A.

10.3. INSTRUMENTE FINANCIARE UTILIZATE

În ajutoarele de stat acordate sectorului transporturi din perioada 2006-2008 s-au utilizat următoarele instrumente financiare:

- subvenții, alocații, prime, dobânzi subvenționate, alte sume nerambursabile (A1A);
- participarea cu capital a statului la procesul de modernizare și re tehnologizare a sectorului (B1A);
- acordarea de garanții de stat pentru credite externe (D1A);
- acordarea de facilități fiscale ca: reduceri/scutiri de taxe vamale pentru unele importuri, amânări/eșalonări (A2A);
- scutiri/reduceri la plată a majorărilor de întârziere și a penalităților aferente (C2A).

Structura ajutoarelor de stat pe tipuri de instrumente financiare utilizate se află redată în tabelul 10.8.

Tabel 10.8.

Structura ajutorului de stat acordat sectorului transporturi pe tipuri de instrumente financiare în perioada 2006 – 2008

- în procente -				
Natura ajutorului (tipuri de instrumente financiare)	2005	2006	2007	2008
A1A – Subvenții, alocații, prime, subvenționarea dobânzii, alte sume nerambursabile	83,68	91,98	77,54	90,55
A2A – Scutiri și reduceri la plata obligațiilor fiscale	3,17	0,79	0,00	0,00
B1A – Participarea cu capital a statului	9,16	5,19	12,34	7,97
C1A – Scutiri de dobândă la creditele bugetare	0,00	0,00	0,00	0,00
C2A – Scutiri și reduceri la plata majorărilor de întârziere și a penalităților aferente	0,18	0,05	0,00	0,00
D1A – Acordarea de garanții de stat	3,81	1,99	10,12	1,48
TOTAL	100,00	100,00	100,00	100,00

Structura ajutoarelor de stat reflectă sursele de finanțare a cheltuielilor efectuate în vederea restructurării, modernizării și re tehnologizării sectorului transporturi.

Ponderea principală în cadrul instrumentelor financiare o are grupa A1A „subvenții, alocații, prime, subvenționarea dobânzii, alte sume nerambursabile”, care, pe perioada analizată, a înregistrat o creștere până la 91,98% în anul 2006 și 90,55% în 2008, cu o scădere în anul 2007 la 77,54%.

În anul 2007, se observă o ușoară creștere a ajutoarelor de stat acordate sectorului transporturi sub forma participării cu capital a statului (B1A) la 12,34%, față de 5,19% în 2006 și 7,97% în 2008.

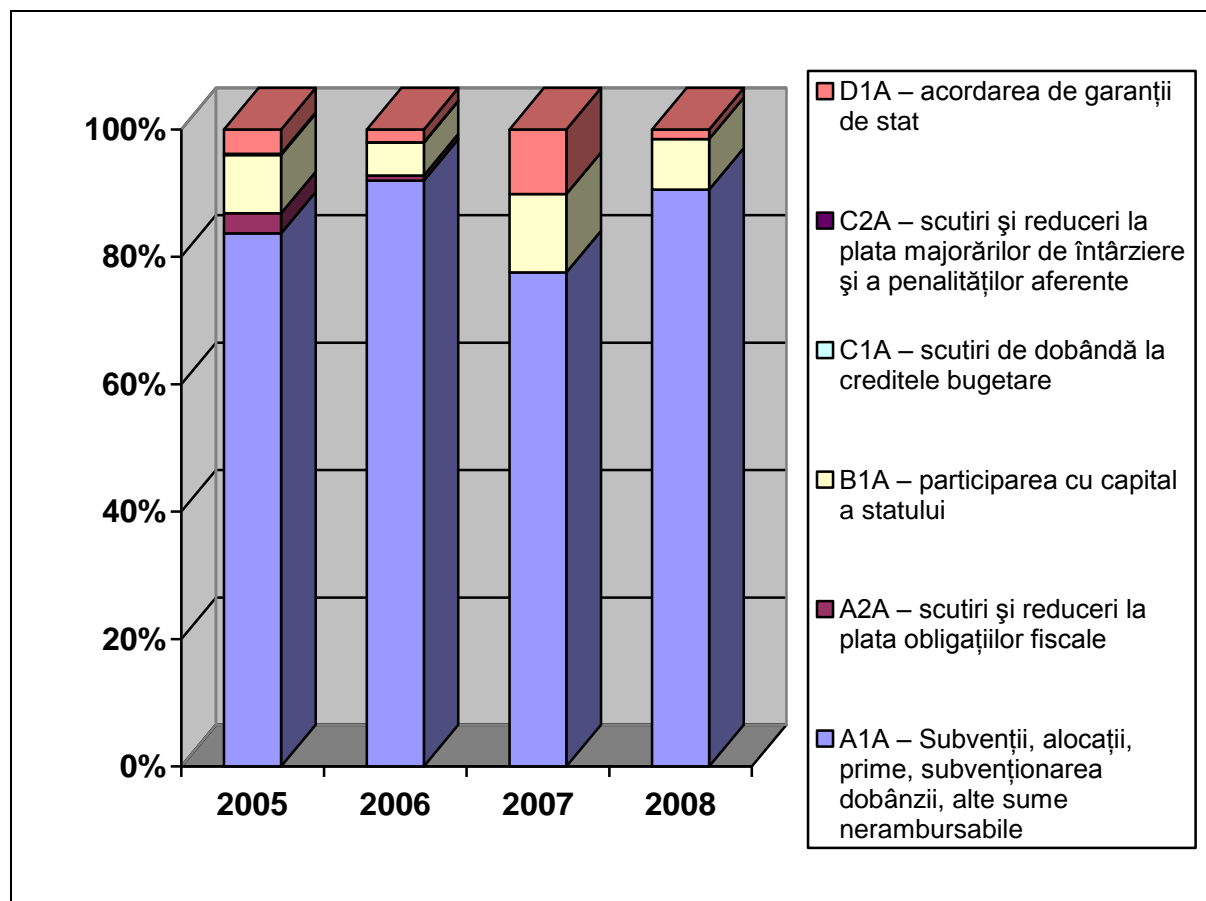
De asemenea, se observă o eliminare a ajutoarelor de stat acordate sub forma de scutiri și reduceri la plata majorărilor de întârziere și a penalităților aferente (C2A), de la 0,5% în 2006 la 0% în 2007 și 2008.

Acordarea de garanții de stat (D1A) a avut o evoluție sinuoasă în perioada 2006-2008. Astfel, în 2007 s-a înregistrat un vârf de 10,12%, crescând de la 1,99% în 2006 în totalul tipurilor de instrumente folosite, pentru ca, în anul 2008, acestea să atingă un minim de 1,48%.

Evoluția instrumentelor financiare este prezentată sub formă grafică mai jos:

Graficul 10.2.

Evoluția instrumentelor financiare utilizate la acordarea de ajutoare de stat pentru transporturi, în perioada 2006-2008

În funcție de natura ajutoarelor de stat acordate sectorului de transporturi, nivelul și structura acestora sunt prezentate în tabelul 10.9.

Tabel 10.9.**Nivelul și structura ajutorului de stat în funcție de natura acestuia**

	UM	2005	2006	2007	2008
1. Cheltuieli bugetare (A1A+B1A)					
Prețuri curente	Mii Lei	1.303.001,12	2.087.494,28	1.788.688,53	2.057.003,85
	Mii Euro	359.603,34	592.280,97	535.968,76	558.558,63
Pondere în total ajutor acordat transporturilor	(%)	92,84	97,17	89,88	98,52
Prețuri constante 2005	Mii Lei	1.303.001,12	1.887.427,02	1.425.249,82	1.437.459,01
2. Renunțare la venituri (A2A+C1A+C2A+D1A)					
Prețuri curente	Mii Lei	100.518,70	60.877,60	201.306,30	30.860,40
	Mii Euro	27.741,23	17.272,69	60.320,11	8.379,83
Pondere în total ajutor acordat transporturilor	(%)	7,16	2,83	10,12	1,48
Prețuri constante 2005	Mii Lei	100.518,70	55.043,04	160.403,43	21.565,62
TOTAL	Mii Lei	1.403.519,82	2.148.371,88	1.989.994,83	2.087.864,25
	(%)	100,00	100,00	100,00	100,00

Din analiza structurii ajutorului de stat, în funcție de natura acestuia, rezultă că pentru sectorul transporturi, în perioada 2006-2008, au fost acordate ajutoare în special sub forma de cheltuieli bugetare. Ponderea acestora, în perioada analizată, a fost între 89,88% și 98,52%.

CAPITOLUL 11

AJUTORUL DE STAT ACORDAT AGRICULTURII ȘI PESCUITULUI DIN ROMÂNIA ÎN PERIOADA 2006-2008

11.1. VOLUM ȘI TENDINȚE

Pentru România, agricultura reprezintă o ramură importantă a economiei naționale. La nivelul anului 2008, agricultura, pescuitul și piscicultura reprezintă 6,69% din valoarea de 514.654 milioane lei a Produsului Intern Brut realizat la nivel național²³.

Pentru conturarea unei imagini globale asupra agriculturii românești, trebuie menționat faptul că în jur de 30% din populația ocupată a României își desfășoară activitatea în acest sector, ponderea acesteia înregistrând conform datelor statistice, un trend descrescător de la 31,9% în anul 2005 la 28,2% în anul 2007 (*sursa INSSE*).

În Uniunea Europeană, ajutorul de stat care se acordă în agricultură este supus unor reglementări specifice, care au devenit obligatorii și pentru România de la 1 ianuarie 2007. Astfel, potrivit prevederilor Tratatului de Aderare²⁴, noile state membre beneficiază pentru sectorul agricol de o măsură tranzitivă, ce constă în acceptarea de către Uniunea Europeană a funcționării măsurilor de ajutor de stat existente la data aderării până la 31 decembrie 2009.

Toate măsurile de ajutor de stat inițiate după data aderării, sunt considerate ajutoare de stat noi și trebuie notificate conform art.88 (3)²⁵ din Tratat.

²³ Conform datelor INSSE

²⁴ Tratatul de Aderare a României și Bulgariei la UE - Anexa V, capitolul 3, punctul (b)

²⁵ în prezent articolul 108 (3) din TFUE

Pentru a se putea realiza o evaluare globală a ajutoarelor de stat acordate în economia națională și implicit în sectorul agricol în perioada 2006-2008, Consiliul Concurenței a întocmit în primă fază „*Inventarul ajutoarelor de stat acordate la nivel național*” în baza raportărilor transmise de către toți furnizorii de ajutor de stat, pentru domeniul agriculturii și pisciculturii principalul furnizor de ajutor de stat fiind Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Principalii indicatori care pot crea o imagine de ansamblu asupra evoluției ajutorului de stat și a caracteristicilor acestuia, acordat pentru agricultură și sectorul piscicol, în perioada 2006–2008, sunt prezentați în Tabelul 11.1.

Tabel 11.1.

Volumul ajutoarelor de stat acordate agriculturii și pescuitului din România în perioada 2006-2008

AGRICULTURA	UM	2005	2006	2007	2008
Total ajutor de stat pentru agricultură - prețuri curente -	mii lei	1.267.266,96	1.081.886,71	3.686.907,25	2.202.314,00
	mii euro	349.745,26	306.961,76	1.104.7575,51	598.016,13
Dinamica ajutorului de stat acordat pentru agricultură (prețuri constante 2005)	mii lei prețuri constante 2005	1.267.266,96	872.489,28	2.637.774,70	1.539.003,49
	%	100	77,19	231,82	121,44
Cuantumul anual al ajutorului de stat pe salariat din agricultură	lei/salariat	8.804,19	8.099,41	29.381,96	21.010,64
	euro/salariat	2.429,79	2.298,03	8804,11	5.705,23
Cuantumul anual al ajutorului de stat pe persoană ocupată în agricultură	lei/persoană ocupată	473,98	430,29	1497,31	925,34
	euro/persoană ocupată	130,81	122,09	448,65	251,27
Ponderea ajutorului de stat pentru agricultură în ajutorul de stat național (exclusiv ajutorul pentru SIEG și minimis)	%	29,93	21,71	56,53	42,05

PESCUIT ȘI PISCICULTURĂ	UM	2005	2006	2007	2008
Total ajutor de stat pentru pescuit și piscicultură - prețuri curente -	mii lei	1.617,1	2419,9	0.00	0,00
	mii euro	446,29	686,59	0.00	0,00
Dinamica ajutorului de stat acordat pentru pescuit și piscicultură (prețuri constante 2005)	mii lei prețuri constante 2005	1.617,10	1.951,53	0.00	0,00
	%	100,00	135,30	0.00	0,00
Cuantumul anual al ajutorului de stat pe salariat din pescuit și piscicultură	lei/salariat	582,11	886,09	0.00	0,00
	euro/salariat	160,65	251,41	0.00	0,00
Ponderea ajutorului de stat pentru pescuit și piscicultură în ajutorul de stat național (exclusiv ajutorul pentru SIEG și minimis)	%	0,04	0,05	0.00	0,00

Analizând datele din tabelul 11.1, observăm că, în prețuri curente, ajutorul de stat acordat agriculturii a scăzut în anul 2008 față de anul 2007 cu peste 1,4 miliarde lei, reprezentând o descreștere de 40,3 puncte procentuale.

Dacă privim în ansamblu perioada analizată observăm că valorile ajutorului de stat înregistrează un trend general de creștere, care are ca vârf anul 2007.

În anul 2007 valoarea ajutoarelor de stat este mai mare cu 300,3% față de anul 2006 și cu 47,6% față de anul 2008, exprimate în prețuri constante la nivelul anului 2005.

În acest context considerăm că valoarea înregistrată în anul 2007 este o excepție, creșterea de peste 1,1 miliarde euro total ajutor de stat datorându-se, în principal, măsurilor de sprijin pe care Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale le-a acordat, în baza *Deciziei Consiliului Uniunii Europene nr. 722/2007* privind acordarea unui ajutor de stat de urgență de către autoritățile din România pentru atenuarea efectelor dezastruoase ale secetei din perioada 2006-2007.

Această măsură de sprijin a reprezentat, la nivelul anului 2007, circa 36% din cuantumul total al ajutoarelor de stat acordate de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale și a fost reglementată prin emiterea a două Hotărâri de Guvern în lunile iunie (*H.G. nr. 636/2007 privind declararea stării de calamitate naturală în agricultură pentru culturile însămânțate în toamna anului 2006 și în primăvara anului 2007, precum și pentru stabilirea nivelului maxim al sumei ce poate fi acordată ca despăgubire*) și august (*H.G. nr. 871/2007 privind aprobarea activităților pentru care se acordă sprijin financiar în anul*

2007 producătorilor agricoli din sectorul vegetal, a cuantumului sprijinului și a sumei totale alocate fiecărei activități).

Din acest motiv, ponderea ajutorului de stat acordat agriculturii în ajutorul de stat național (exclusiv SIEG și minimis) a crescut de la 21,71% în anul 2006 la 56,53% în anul 2007.

În contextul declarării anului agricol 2008 ca fiind unul cu o producție ridicată, cea mai mare din ultimii 15 ani și a unei contribuții a agriculturii de 6,69% din PIB, cuantumul ajutorului de stat pe salariat în agricultură a scăzut în valori nominale la puțin peste 21 mii lei/salariat față de 29,38 mii lei/salariat în 2007.

În moneda unică europeană, același indicator marchează o scădere mult mai consistentă de la 8,8 mii euro/salariat în anul 2007 la 5,7 mii euro/salariat în anul 2008.

Indicatorul „ajutor de stat pe persoană ocupată în agricultură” a scăzut în valori nominale de la 1,49 mii lei/persoană în anul 2007 la 0,92 mii lei/persoană în anul 2008. Exprimat în euro, acest indicator a înregistrat o scădere de la 448,65 euro/persoană în anul 2007 până la 251,27 euro/persoană în 2008.

Conform datelor statistice, România se confruntă cu un fenomen specific, și anume, în acest sector economic sunt consemnate diferențe foarte mari între numărul persoanelor ocupate în agricultură și numărul persoanelor cu statut de salariat. Spre exemplu, conform informațiilor publicate de Institutul Național de Statistică, în anul 2007 se înregistra o diferență de peste 8 ori între numărul persoanelor ocupate și numărul salariaților din agricultură.

Dintre cauzele majore care au condus la această situație, pregnant se manifestă lipsa mijloacelor de producție, agricultura de

subzistență practică la scară largă, ca urmare a fragmentării atât a proprietăților agricole deținute cât și a utilizării terenurilor.

Ponderea ajutorului de stat acordat pentru pescuit și piscicultură în ajutorul de stat național a cunoscut o ușoară creștere la nivelul anului 2006, când cele peste 2,4 milioane lei au condus-o la un procent de 0,05% din total, față de ponderea de 0,04% cât deținea în anul 2005, prin alocarea celor 1,6 milioane lei de către furnizorii de ajutor de stat.

Întrucât în perioada 2007-2008 nu au fost alocate ajutoare de stat pentru acest sector, Agenția Națională pentru Pescuit și Acvacultură a demarat o campanie națională de informare cu privire la condițiile și standardele necesare accesării Fondului European pentru Pescuit, care reprezintă o componentă financiară a Politicii Comune pentru Pescuit. Acest fond a fost creat pentru a sprijini obiectivele Politicii Comune pentru Pescuit și se va derula pe durata a 7 ani (2007-2013) cu un buget total de aproximativ 3,8 miliarde euro.

11.2. FURNIZORII DE AJUTOR DE STAT

Prin furnizor de ajutor de stat se înțelege un organism, autoritate publică centrală sau locală care administrează sau dispune de resurse bugetare sau materiale proprietate publică sau privată a statului și/sau este abilitată să inițieze proiecte de acte normative sau administrative ce implică acordarea unor ajutoare de stat.

Tabel 11.2.**Principalii furnizori de ajutor de stat pentru agricultură**

FURNIZOR	2005		2006		2007		2008	
	mii lei	%	mii lei	%	mii lei	%	mii lei	%
MAPDR	1.144.613,04	90,32	1.041.971,87	96,32	3.654.941,18	99,14	2.186.813,00	99,30
MFP	66.537,19	5,25	18.196,06	1,68	27.244,11	0,74	14.881,00	0,70
ANOFM	4.584,16	0,36	1.957,25	0,18	253,00	0,01	0,00	0,00
AFM	0,00	0,00	0,00	0,00	3.689,14	0,10	620,00	0,00
CNPAS	45.195,83	3,56	18.968,09	1,75	779,83	0,02	0,00	0,00
CNAS	3.123,27	0,25	793,44	0,07	0	0	0,00	0,00
MEdCTS	3293,67	0,26	0,00	0	0	0	0,00	0,00
PRIMĂRI	99,79	0	0,00	0	0	0	0,00	0,00
TOTAL	1.267.266,96	100,00	1.081.886,71	100,00	3.686.907,25	100,00	2.202.314,00	100,00

După cum se observă în Tabelul 11.2., cea mai mare pondere a ajutorului de stat acordat agriculturii revine Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale care a acordat pe parcursul intervalului supus analizei peste 95% din totalul ajutoarelor de stat.

În calitatea sa de coordonator și integrator național al politicilor europene privind domeniul agriculturii, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale stabilește politicile și strategiile interne în domeniul de interes și elaborează majoritatea schemelor de ajutor de stat prin care urmărește acordarea de sprijin diferitelor sectoare de activitate sub diverse forme dintre care amintim subvenții, granturi, sume nerambursabile, prime sau transferuri.

Principalele acte normative emise de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale prin care au fost acordate ajutoare de stat în anul 2008 sunt:

- O.U.G. nr. 123/2006 *pentru aprobarea acordării sprijinului financiar producătorilor agricoli din sectorul vegetal, zootehnic, al îmbunătățirilor funciare și al organizării și sistematizării teritoriului (susținerea îmbunătățirii calității produselor de origine animală - îmbunătățirea calității și a parametrilor de producție în creșterea efectivelor de porci și păsări prin susținerea producției de carne de porc și pasăre - pui broiler și a producției de ouă de consum);*
- O.U.G. nr. 59/2006 *privind asigurarea de la bugetul de stat a cofinanțării publice nerambursabile pentru proiectele de investiții din cadrul Programului SAPARD;*
- Legea nr. 381/2002 *privind acordarea despăgubirilor în caz de calamități naturale în agricultură;*
- Legea nr. 218/2005 *privind stimularea absorbției fondurilor SAPARD, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală, Fondul european pentru pescuit, Fondul european de garantare agricolă, prin preluarea riscului de creditare de către fondurile de garantare - republicată;*
- O.U.G. nr. 59/2006 *privind asigurarea de la bugetul de stat a cofinanțării publice nerambursabile pentru proiectele de investiții din cadrul Programului SAPARD;*
- H.G. nr. 1853/2005 *privind sprijinul direct al statului prin acordarea de subvenții în anul 2006 producătorilor agricoli din sectorul animalier și din sectorul piscicol;*

Ajutoarele de stat sub formă de scutiri sau reduceri de la plata obligațiilor fiscale, scutiri sau reduceri de la plata dobânzilor, majorărilor și a penalităților de întârziere, scutiri de impozit pe profit și alte forme de ajutoare fiscale sunt acordate de un alt furnizor important de ajutor de stat - Ministerul Finanțelor Publice.

Din datele prezentate în tabelul 11.2., se observă reducerea progresivă a ponderii acestui tip de măsuri, fapt ce este în concordanță cu cerințele europene în materie de ajutor de stat de natură fiscală.

Dacă în anul 2005 ajutoarele de stat acordate de Ministerul Finanțelor Publice au reprezentat 5,25% din totalul ajutorului de stat acordat agriculturii, ponderea acestor ajutoare de stat a scăzut la 1,70% în anul 2006, în anul 2007 la 0,74% și în anul 2008 a atins ponderea minimă de numai 0,70%.

Tabel 11.3.

Principalii furnizori de ajutor de stat pentru piscicultură și pescuit

FURNIZORUL DE AJUTOR DE STAT	2005		2006		2007		2008	
	Mii lei	%	Mii lei	%	Mii lei	%	Mii lei	%
MAPDR	21,46	1,33	2.088,82	86,32	0,00	0,00	0,00	0,00
MFP	644,00	39,82	331,08	13,68	0,00	0,00	0,00	0,00
ANOFM	430,39	26,62	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
CNPAS	521,25	32,23	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
CNAS	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
DFP	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAL	1.617,10	100,00	2.419,90	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Din tabelul 11.3. observăm că în perioada 2005-2006 majoritatea ajutoarelor de stat au fost acordate de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, respectiv de către Ministerul Finanțelor Publice.

În primii doi ani după aderarea României la Uniunea Europeană în domeniul pescuitului și pisciculturii nu au fost acordate ajutoare de stat.

Acest fapt se explică prin necesitatea realizării unor programe de restructurare a întreprinderilor din domeniu și concentrării asupra investițiilor privind re tehnologizarea, creșterii capacității de producție, a competitivității, piața europeană fiind foarte bine aprovizionată cu produse piscicole și de acvacultură.

În perioada 2005-2006 ponderea măsurilor de sprijin acordate de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale a crescut de la 1,33% în anul 2005 până la 86,32% în anul 2006.

11.3. DOMENII BENEFICIARE

Structura ajutorului de stat acordat principalelor domenii de activitate din agricultură precum și sumele corespondente fiecărui an din perioada analizată sunt prezentate în tabelul 11.4.

Tabel 11.4.

Volumul ajutoarelor de stat acordate agriculturii, pe domenii beneficiare

DOMENIUL	2005		2006		2007		2008	
	mii lei	%	mii lei	%	mii lei	%	mii lei	%
Sectorul vegetal	716.185,9	56,50	327.108,6	30,24	16.710,0	0,45	303.229,0	13,77
Zootehnie	301.208,7	23,77	567.157,6	52,42	151.000,0	4,10	934.085,0	42,42
Mixt	69.008,9	5,45	52.768,0	4,88	1.388.982,1	37,67	629.231,0	28,57
Îmbunătățiri funciare	6.439,7	0,50	4.590,5	0,42	142.200,0	3,86	155.480,0	7,06
Cercetare	9.445,8	0,75	0,0	0,00	37.280,0	1,01	43.490,0	1,97
Silvicultură	30,1	0,01	4.907,1	0,45	1.852,0	0,05	39.349,0	1,79
Calamități/ Secetă	64.616,5	5,10	48.770,5	4,51	1.860.535,0	50,46	0,0	0,00
Alte domenii	100.331,0	7,92	76.584,2	7,08	88.348,1	2,40	97.450,0	4,42
TOTAL	1.267.266,9	100	1.081.886,7	100	3.686.907,2	100	2.202.314,0	100

Ponderea ajutoarelor de stat acordate în zootehnie este cea mai însemnată în anul 2008, sectorul zootehnic reprezentând 42,42% în total ajutor de stat acordat în agricultură, fiind urmat de sectorul agricol mixt (vegetal și animal) care a reprezentat în același an 28,57%.

În ceea ce privește ajutoarele de stat acordate pentru sectorul agricol mixt (vegetal și animal), observăm o creștere însemnată la nivelul anului 2007, în care, conform prevederilor art. (7) din *Decizia Consiliului Uniunii Europene nr. 722 din 22 octombrie 2007*, România a acordat un ajutor de stat de aproximativ 416 milioane euro (1.388,98 milioane lei) destinat unui număr de 250-300 mii agricultori, pentru o suprafață de aproximativ 3 milioane de hectare. Valorile ajutoarelor de stat au fost stabilite la aproximativ 150 euro/ha pentru grâul de toamnă, 120 euro/ha pentru rapiță și respectiv 130 euro/ha pentru orz și alte culturi de toamnă.

Prin acte normative interne, România a stabilit culturile agricole afectate pentru care au fost acordate despăgubiri, în sume maxime pe unitatea de suprafață cultivată astfel: grâu, secară, triticale = 750 lei/ha, orz, orzoaică = 700 lei/ha, rapiță = 600 lei/ha.

Totodată s-au prevăzut ajutoare de stat, sub forma unui sprijin financiar, acordate prin *H.G. nr. 871/2007 privind aprobarea activităților pentru care se acordă sprijin financiar în anul 2007 producătorilor agricoli din sectorul vegetal, a cuantumului sprijinului și a sumei totale alocate fiecărei activități* de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

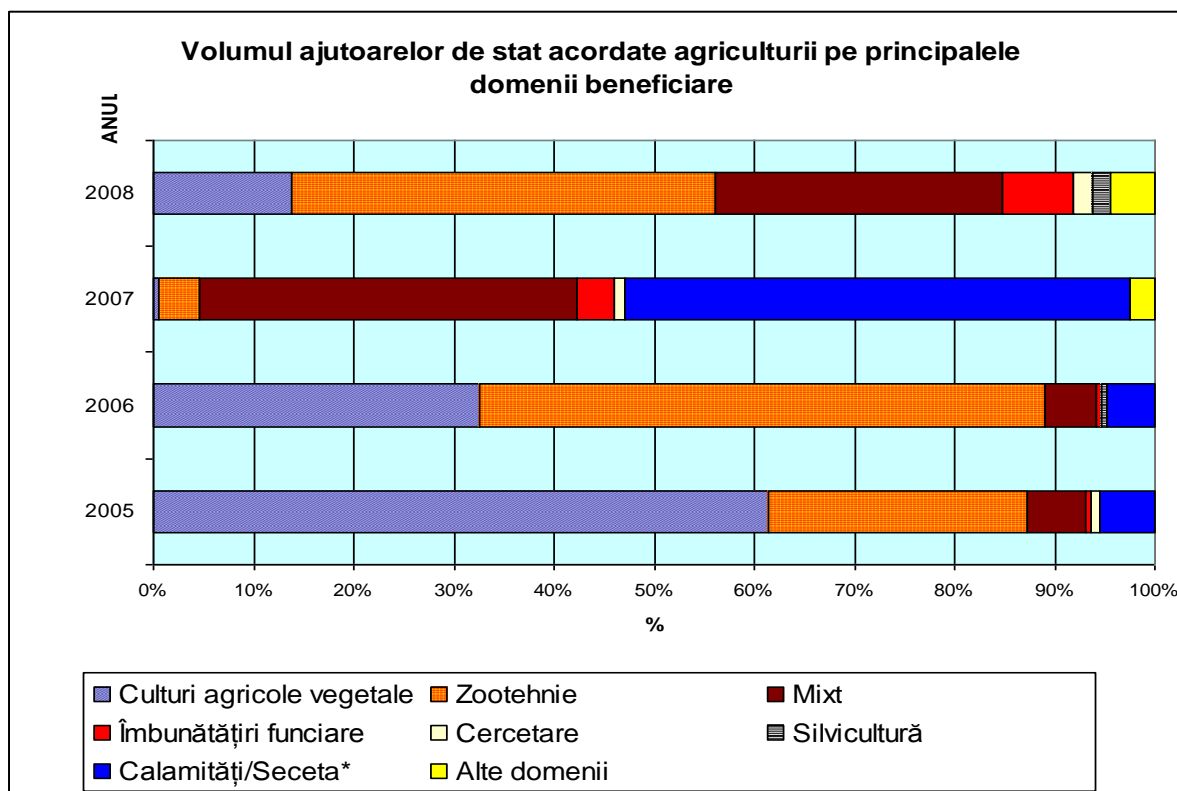
În baza acestei măsuri, s-au acordat ajutoare de stat în valoare de 1.328,0 mil. lei în anul 2007, reprezentând 36,35% din suma totală

alocată de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale ca ajutor de stat pentru agricultură.

În graficul 11.1. se pot observa variațiile anuale ale ponderilor ajutoarelor de stat acordate agriculturii pe principalele domenii beneficiare.

Graficul 11.1.

Volumul ajutoarelor de stat acordate agriculturii pe principalele domenii beneficiare

În grupa ajutoarelor de stat acordate pentru sectorul "Mixt" sunt cuprinse ajutoarele de stat destinate producătorilor agricoli care își desfășoară activitatea atât în domeniul vegetal cât și în domeniul zootehnic și/sau care dețin în exploatare ferme integrate.

În acest context, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale a înaintat Comisiei Europene un proiect de hotărâre care prevedea

reducerea accizei la motorina utilizată drept carburant pentru executarea de lucrări agricole în anul 2008.

Această reducere a fost considerată ca fiind ajutor de stat și a fost aprobată de către Comisia Europeană prin Decizia cu numărul **N 255/2008**.

Ajutorul de stat în acest caz constă în scăderea nivelului accizei de la echivalentul a 274,6 EUR/1.000 de litri la echivalentul a 100 EUR/1.000 de litri, prin urmare, reducerea este de 0,1746 EUR/litru (0,65 lei).

Alte măsuri de sprijin care se adresează sectorului agricol mixt, cu impact atât în domeniul vegetal cât și în zootehnie, mecanizare, îmbunătățiri funciare, au fost reglementate de următoarele acte normative:

- O.U.G. nr. 123/2006 *pentru aprobarea acordării sprijinului financiar producătorilor agricoli din sectorul vegetal, zootehnic, al îmbunătățirilor funciare și al organizării și sistematizării teritoriului;*
- Legea nr. 218/2005 *privind stimularea absorbției fondurilor SAPARD, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală, Fondul european pentru pescuit, Fondul european de garantare agricolă, prin preluarea riscului de creditare de către fondurile de garantare – republicată;*
- O.U.G. nr. 59/2006 *privind asigurarea de la bugetul de stat a cofinanțării publice nerambursabile pentru proiectele de investiții din cadrul Programului SAPARD.*

Pentru această grupă de ajutoare de stat Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale a alocat 37,66% din totalul ajutoarelor de stat acordate în anul 2007.

Măsurile de sprijin inițiate și acordate de către M.A.D.R. pentru sectorul zootehnic au condus la atingerea unei ponderi de 42,4% în anul 2008 din totalul ajutoarelor de stat acordate, față de 4,1% cât reprezentau în anul 2007.

Principalele acte normative care au produs efecte în acest domeniu sunt:

- *Legea 218/2005 privind stimularea absorbției fondurilor SAPARD prin preluarea riscului de către fondurile de garantare, cu modificările și completările ulterioare;*
- *H.G. nr. 1211/2005 privind sprijinul direct al statului pentru activitatea de neutralizare a deșeurilor de origine animală;*
- *O.U.G. nr. 49/2006 pentru modificarea și completarea unor acte normative care reglementează identificarea și înregistrarea ecvinelor și constituirea unei baze de date pentru acestea, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 514/2006;*
- *O.U.G. nr. 123/2006 pentru aprobarea acordării sprijinului financiar producătorilor agricoli din sectorul vegetal, zootehnic, al îmbunătățirilor funciare și al organizării și sistematizării teritoriului.*

Ajutorul de stat pentru culturile vegetale a crescut de la 16,7 milioane lei în anul 2007 la 303,2 milioane lei în anul 2008 marcând astfel o revenire la plafonul de peste 300 milioane lei înregistrat la nivelul anului 2006. Această variație se explică prin faptul că, din punct de vedere legislativ, măsurile de sprijin direct pentru culturile vegetale și zootehnie, împreună cu cele pentru îmbunătățiri funciare și servicii au fost grupate, începând cu 2007 într-un singur act normativ, *respectiv O.U.G. nr. 123/2006 pentru aprobarea acordării sprijinului financiar*

producătorilor agricoli din sectorul vegetal, zootehnic, al îmbunătățirilor funciare și al organizării și sistematizării teritoriului.

Volumul ajutoarelor de stat acordate pentru îmbunătățiri funciare s-a mărit, acesta crescând în valoare absolută de la 142,2 milioane lei în anul 2007 la 155,5 milioane lei în anul 2008.

Această creștere a contribuit în mod direct la obținerea unor producții mari în domeniul sectorului vegetal în anul agricol 2007-2008.

Ordinul Ministrului Agriculturii și Dezvoltării Rurale nr. 850/2006 pentru aprobarea normelor metodologice de acordare a sprijinului financiar producătorilor agricoli din sectorul vegetal, zootehnic, al îmbunătățirilor funciare și al organizării și sistematizării teritoriului, precum și condițiile de eligibilitate, împreună cu Ordinul nr. 499 din 31 iulie 2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind constituirea și utilizarea Fondului de ameliorare a fondului funciar cu destinație silvică și a Legii fondului funciar nr. 18/1991 - republicată au fost principalele acte normative în baza cărora au fost acordate ajutoare de stat care au contribuit la creșterea înregistrată în perioada 2007-2008.

Ajutoarele de stat pentru cercetare în agricultură au înregistrat un trend crescător în perioada 2006-2008, Legea nr. 290/2002 cu modificările și completările ulterioare precum și Ordinul Ministrului nr. 662/2006 privind aprobarea Planului sectorial de cercetare-dezvoltare pe anii 2006-2010 al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale fiind actele normative principale în baza cărora s-au acordat ajutoare de stat pentru acest sector, care a avut o pondere de 1,97% în anul 2008, în creștere față de perioada precedentă (1,01% în anul 2007).

În domeniul silviculturii, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale a acționat în special pentru apărarea, conservarea și dezvoltarea durabilă a fondului forestier proprietate publică a statului, precum și pentru gospodărirea fondurilor de vânătoare și de pescuit, pentru stimularea recoltării și valorificarea produselor specifice fondului forestier. În acest context, cuantumul ajutoarelor de stat acordate a crescut de la 4,9 milioane lei în anul 2006 la 39,4 milioane în anul 2008.

Legea nr. 38/2006 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 139/2005 privind administrarea pădurilor din România, împreună cu H.G. nr. 1071/2006 privind aprobarea Normelor metodologice pentru acordarea, utilizarea și controlul sumelor destinate proprietarilor de păduri pentru gestionarea durabilă a acestora, sunt principalele reglementări legislative care instituie măsuri de ajutor de stat și au fost raportate de către Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

În grupa "alte domenii" sunt cuprinse ajutoarele de stat acordate pentru activități conexe dar în strânsă legătură cu domeniul agricol, precum unele servicii, activități legate de manipulare, depozitare și sortare; în anul 2008, ajutoarele de stat acordate pentru această grupă au avut o valoare de 97,5 milioane lei, reprezentând 4,42% din totalul ajutorului de stat acordat pentru agricultură, față de 7,08% cât reprezentau în anul 2006.

Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, Normele metodologice de aplicare a prevederilor titlului XI - „Rentă viageră agricolă” și H.G. nr. 1645/2006 pentru stabilirea nivelului reducerii sumei de rambursat din volumul creditului acordat în condițiile Legii nr. 231/2005

privind stimularea investițiilor în agricultură, diferențiat în funcție de tipul proiectului de investiții, pentru anul 2006 sunt actele normative care au prevăzut majoritatea ajutoarelor de stat cuprinse în grupa „alte domenii”.

Pentru domeniul “calamități-secetă” în anul 2008 nu au fost acordate ajutoare de stat întrucât condițiile climatice ale anului agricol 2007-2008 nu au impus acordarea unor astfel de ajutoare de stat, în comparație cu anul agricol 2006-2007 când seceta înregistrată pe teritoriul țării noastre a determinat autoritățile să acorde ajutoare de stat de peste 1.860,5 milioane lei.

11.4. INSTRUMENTE FINANCIARE UTILIZATE

În perioada 2005-2008, au fost utilizate următoarele instrumente financiare pentru alocarea ajutoarelor de stat destinate agriculturii:

Tabel 11.5.

Structura ajutorului de stat acordat în agricultură în funcție de natura ajutorului

	%			
Natura ajutorului de stat (instrumente financiare utilizate de catre furnizorii de ajutor de stat)	2005	2006	2007	2008
A1 - subvenții, alocații, prime, subvenționarea dobânzii, alte sume nerambursabile	90,57	96,32	98,68	99,17
A2 - scutiri/reduceri de la plata obligațiilor fiscale	0,82	0,23	1,29	0,83
B1 - participarea cu capital a statului	0,00	0,00	0,00	0,00
C1 - scutiri de dobândă la creditele bugetare	0,00	0,00	0,00	0,00
C2 - scutiri/reduceri de la plata majorărilor de întârziere și a penalităților aferente	8,61	3,45	0,003	0,00
D1 - acordarea de garanții de stat	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAL	100,00	100,00	100,00	100,00

Datele din tabel evidențiază faptul că ajutoarele de stat pentru agricultură au fost acordate în proporție de peste 90% sub formă de subvenții, alocații, prime și alte sume nerambursabile.

Aceste instrumente financiare au avut o pondere de 99,17% din ajutoarele de stat acordate în anul 2008, față de 96,32% în anul 2006 și 98,68% în anul 2007.

Ponderea facilităților fiscale sub formă de scutiri sau reduceri la plata obligațiilor fiscale a fost de 0,83% în anul 2008, cu o valoare maximă atinsă în anul 2007 de 1,29%.

Ajutoarelor de stat acordate sub formă de scutiri sau reduceri la plata majorărilor de întârziere și a penalităților aferente nu au mai fost acordate în anul 2008. În anii anteriori, această pondere a scăzut gradual anual de la 8,61% în anul 2005 până la 0,03% în anul 2007.

Tabel 11.6.

Nivelul anual al ajutoarelor de stat acordate în agricultură în funcție de natura ajutorului

	UM	2005	2006	2007	2008
1. Cheltuieli bugetare (A1+B1)					
Prețuri curente	mii lei	1.147.726,70	1.041.971,87	3.638.150,31	2.184.023,00
	mii euro	316.754,07	295.636,79	1.090.147,82	593.049,39
Prețuri constante 2005	mii lei	1.147.726,33	942.108,38	2.898.924,55	1.526.221,52
Ponderea în total ajutor de stat acordat agriculturii	%	90,57	96,31	98,68	99,17
2. Renunțări la venituri (A2+C1+C2+D1)					
Prețuri curente	mii lei	119.540,25	39.914,84	48.756,94	18.291,00
	mii euro	32.991,18	11.324,97	14.609,70	4.966,74
Prețuri constante 2005	mii lei	119.540,25	36.089,37	38.850,15	12.781,97
Ponderea în total ajutor de stat acordat agriculturii	%	9,43	3,69	1,32	0,83
2.1. Prin sistemul fiscal și al asigurărilor sociale (A2+C2)					
Prețuri curente	mii lei	119.540,25	39.914,84	48.756,94	18.291,00
	mii euro	32.991,18	11.324,97	14.609,70	4.966,74
Prețuri constante 2005	mii lei	119.540,25	36.089,37	38.850,15	12.781,97
Ponderea în total ajutor de stat acordat agriculturii	%	9,43	3,69	1,32	0,83

Analizând datele din tabelul 11.6., se observă că ajutoarele de stat acordate în domeniul agriculturii au fost în cea mai mare parte de natura cheltuielilor bugetare (subvenții, alocații, prime, subvenționări de dobânzi, granturi și alte sume nerambursabile). În anul 2008, ajutoarele de stat din categoria cheltuielilor bugetare reprezentau 99,17% din total față de 96,31% cât reprezentau în anul 2006.

A doua grupă de instrumente financiare prin care au fost acordate ajutoarele de stat în domeniul agriculturii sunt renunțările din partea statului la veniturile viitoare - certe sau posibile - sub formă de scutiri sau reduceri de la plata obligațiilor fiscale, scutiri de dobândă la creditele bugetare, scutiri sau reduceri de la plata majorărilor de întârziere și a penalităților aferente și acordarea de garanții de stat.

Acest tip de ajutoare de stat a scăzut de la 3,69% în 2006 la 0,83% în 2008, tendința generală în acest caz fiind de scădere.

În prețuri curente, ajutorul de stat acordat sub formă de cheltuieli bugetare, a reprezentat în anul 2006 doar jumătate față de cel din anul de raportare 2008, iar vârful a fost atins în anul 2007.

Această situație se explică prin faptul că în cele peste 3.638,15 milioane lei acordate în anul 2007, sunt cuprinse și subvențiile pentru calamități acordate în acel an.

De remarcat este faptul că renunțările la venituri au scăzut în termeni reali în anul 2008 față de anul de referință 2005 cu peste 84,6 puncte procentuale.

Tabel 11.7.**Structura ajutorului de stat acordat pentru pescuit și piscicultură, în funcție de natura ajutorului**

Natura ajutorului (tipuri de instrumente)	2005	2006	2007	2008
A1-subvenții, alocații, prime, subvenționarea dobânzii, alte sume nerambursabile	1,33	86,32	0,00	0,00
A2-scutiri/reduceri de la plata obligațiilor fiscale	19,05	0,00	0,00	0,00
B1-participarea cu capital a statului	0,00	0,00	0,00	0,00
C1-scutiri de dobândă la creditele bugetare	0,00	0,00	0,00	0,00
C2-scutiri/reduceri de la plata majorărilor de întârziere și a penalităților aferente	79,62	13,68	0,00	0,00
D1-acordarea de garanții de stat	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAL	100,00	100,00	0,00	0,00

Facilitățile acordate sub formă de scutiri sau reduceri de la plata majorărilor de întârziere și a penalităților aferente ca ajutor de stat pentru sectorul pisciculturii și pescuitului în cursul anului 2005 au avut o pondere de 79,62%, în anul 2006 situația inversându-se, subvențiile directe acordate de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale au avut o pondere de 86,32%, restul de 13,68% fiind acordate sub forma unor facilități fiscale de către Ministerul Finanțelor Publice.

Tabel 11.8.**Nivelul anual al ajutoarelor de stat acordate pisciculturii și pescuitului în funcție de natura ajutorului**

	UM	2005	2006	2007	2008
1. Cheltuieli bugetare (A1+B1)					
Prețuri curente	mii lei	21,46	2088,82	0,00	0,00
	mii euro	5,92	592,66	0,00	0,00
Prețuri constante 2005	mii lei	21,46	1.888,63	0,00	0,00
Ponderea în total ajutor de stat acordat pisciculturii și pescuitului	%	1,33	86,32	0,00	0,00
2. Renunțări la venituri (A2+C1+C2+D1)					
Prețuri curente	mii lei	1.595,64	331,08	0,00	0,00
	mii euro	440,37	93,94	0,00	0,00
Prețuri constante 2005	mii lei	1595,64	299,35	0,00	0,00
Ponderea în total ajutor de stat acordat pisciculturii și pescuitului	%	98,67	13,68	0,00	0,00
2.1. Prin sistemul fiscal și al asigurărilor sociale (A2+C2)					
Prețuri curente	mii lei	1.595,64	331,08	0,00	0,00
	mii euro	440,37	93,94	0,00	0,00
Prețuri constante 2005	mii lei	1595,64	299,35	0,00	0,00
Ponderea în total ajutor de stat acordat pisciculturii și pescuitului	%	98,67	13,68	0,00	0,00

Informațiile prezentate în Tabelul 11.8. relevă faptul că în anul 2006, an premergător aderării României la Uniunea Europeană, a existat o disponibilitate crescută din partea statului român prin furnizorii de ajutor de stat de a sprijini întreprinderile din domeniul pisciculturii și pescuitului.

Astfel, față de anul 2005 când ajutoarele de stat din categoria cheltuielilor bugetare reprezentau 1,33% din ajutorul de stat acordat pisciculturii, în anul 2006 ponderea acestora este de 86,32%, fapt explicat prin acordarea de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale de subvenții directe pentru creșterea producției piscicole și de acvacultură.

În cursul anului 2006, Agenția Națională pentru Pescuit și Acvacultură a definitivat *Planul Național Strategic pentru Pescuit* care trasează direcțiile de dezvoltare ale sectorului piscicol și a elaborat proiectul *Programului Operațional Sectorial pentru Pescuit*, aprobat de către Comisia Europeană, în vederea accesării sumei de 210 milioane euro prin Fondul European pentru Pescuit în perioada 2007-2013.

CAPITOLUL 12

CONCLUZII ȘI PERSPECTIVE

Raportul privind ajutoarele de stat acordate în România în perioada 2006-2008, a fost întocmit pe baza datelor și informațiilor transmise de furnizorii de ajutor de stat și prezintă totalitatea măsurilor de ajutor de stat acordate în această perioadă, grupate pe obiective și pe sectoare de activitate, permițând astfel analiza evoluției lor.

Pentru a se asigura comparabilitatea datelor din raport cu cele din Scoreboard-ul Comisiei Europene, au fost evidențiate separat ajutoarele de stat acordate nu numai sectoarelor transporturi, pescuit, agricultură, dar și cele pentru servicii de interes economic general, cât și ajutoarele de minimis.

Potrivit datelor din Anexa statistică a prezentului raport, se constată că ponderea în PIB a ajutorului de stat național (exceptând agricultura, pescuitul, transporturile, SIEG-urile și ajutoarele de minimis) a înregistrat în perioada 2006-2008 o tendință de scădere continuă, de la 0,51% în anul 2006 și 0,20% în 2007 la 0,19% în anul 2008. În valori absolute, însă, ajutorul de stat național a scăzut de la 496 mil. euro în 2006 la 253 mil. euro în anul 2007, ca apoi să înregistreze o creștere ușoară până la 257 mil. Euro în 2008.

Din punct de vedere al naturii ajutoarelor de stat, în perioada 2006-2008, cheltuielile bugetare dețin ponderea cea mai mare (68,03% în 2006, 85,61% în 2007 și 96,60% în 2008) în ajutorul de stat național (mai puțin agricultura, pescuitul, transporturile, SIEG și ajutoarele de minimis).

Ajutoarele de stat de natura renunțării la venituri au cunoscut o scădere continuă, pornind de la 31,97% în 2006, 14,39% în 2007 și ajungând la 3,40% în anul 2008, din ajutorul de stat național (mai puțin agricultura, pescuitul, transporturile, SIEG și ajutoarele de minimis). Această situație este în concordanță cu cerințele Comisiei Europene de reducere a ajutoarelor de stat de natură fiscală, întrucât acestea pot afecta comerțul intracomunitar.

Tendința de scădere a ajutoarelor de natură fiscală reflectă aplicarea corectă a acquis-ului comunitar, România aliniindu-se pe deplin politicii comunitare în domeniul ajutorului de stat.

În ceea ce privește analiza pe obiective a ajutoarelor de stat acordate în România în perioada 2006-2008 (Tabelul 2.6. de la capitolul 2 din Raport), se constată că în anul 2008, ponderea cea mai mare în totalul ajutorului de stat național (mai puțin agricultura, pescuitul, transporturile, SIEG și ajutoarele de minimis) o dețin ajutoarele de stat cu obiective orizontale, respectiv 44,82%. Iar în cadrul acestei categorii de ajutoare de stat, ponderea cea mai mare o dețin ajutoarele acordate pentru cercetare-dezvoltare, inovare, respectiv 56,13% (Tabel 2.7.) în totalul ajutoarelor cu obiective orizontale, fiind astfel în linie cu recomandările Comisiei Europene.

Comisia Europeană încurajează promovarea schemelor de ajutor de stat care conduc la dezvoltarea cercetării, dezvoltării și inovării, obiectiv preluat și în noua strategie economică europeană pentru 2020, „Europa 2020”, adoptată de Consiliul European.

Tendința generală de scădere, înregistrată de ajutoarele cu obiective orizontale (Tabelul 2.6.) în perioada 2006-2008, este motivată de reducerea ajutoarelor pentru salvare-restructurare acordate firmelor

în dificultate la momentul privatizării, în special, până la aderarea României la Uniunea Europeană.

Ajutoarele sectoriale acordate în anul 2008 au înregistrat o ușoară scădere față de anul 2007, înregistrând o pondere de 38,90% din totalul ajutorului de stat național (exceptând agricultura, pescuitul, transporturile, SIEG și ajutoarele de minimis) față de 46,92% în 2007, un nivel scăzut înregistrându-se și în anul 2006, respectiv 22,45%.

Valorile mai mari din anul 2007 se justifică prin ajutorul de stat acordat Companiei Naționale a Huilei Petroșani sub forma subvențiilor directe destinate acoperirii costurilor legate de producția curentă și sub formă de subvenții destinate acoperirii cheltuielilor sociale, ajutor autorizat de Comisia Europeană.

Având în vedere importanța politicii regionale, faptul că la nivel european se urmărește diminuarea dezechilibrelor regionale existente, prin stimularea dezvoltării echilibrate, revitalizarea zonelor defavorizate, prevenirea creării de noi dezechilibre, stimularea cooperării interregionale și crearea de noi locuri de muncă, ajutoarele regionale acordate în România au fost tratate în mod distinct în capitolul 8 din raport.

Situația ajutoarelor regionale acordate în România în perioada 2005-2008 (Tabelul 2.6.) arată tendința de scădere a ponderii acestora în totalul ajutorului de stat național (exceptând agricultura, pescuitul, transporturile, SIEG și ajutoarele de minimis), de la 6,38% în anul 2005, la 5,77% în anul 2006, tendință datorată în mare parte reducerii facilităților fiscale, urmată apoi de o creștere în perioada 2007-2008, de la 7,99% în 2007 ajungând la 16,28% în anul 2008. Această creștere este determinată de implementarea noilor scheme de ajutor de stat cu

obiectiv dezvoltare regională, inițiate începând cu anul 2007 și care vor schimba și structura ajutoarelor regionale din România în ceea ce privește natura acestora, forma de acordare a acestora fiind granturile.

Astfel, în anul 2007 au fost instituite un număr de 11 scheme de ajutor de stat având ca obiectiv dezvoltarea regională, exceptate de la obligația notificării la Comisia Europeană. Dintre acestea, un număr de 10 scheme vizează realizarea investițiilor în scopul prevenirii, reducerii și controlului poluării, gestionării deșeurilor, epurării apelor etc., iar o schemă vizează realizarea investițiilor în parcuri industriale.

În anul 2008 au fost inițiate un număr de 10 scheme de ajutor de stat având obiectiv dezvoltarea regională, din care 9 au fost exceptate de la notificare către Comisia Europeană, fiind inițiate pentru a sprijini realizarea investițiilor, crearea și dezvoltarea structurilor de sprijinire a afacerilor etc. Cea de a 10-a schemă a fost notificată Comisiei Europene, fiind autorizată²⁶ și are ca obiectiv promovarea dezvoltării regionale în România oferind posibilitatea realizării de proiecte mari de investiții în sensul prevederilor din Liniile directoare privind ajutoarele de stat regionale²⁷.

Serviciile de interes economic general ocupă un loc aparte în structura prezentului raport, ele fiind comentate pe larg în capitolul 5.

În perioada 2006-2008 volumului ajutoarelor de stat acordate în sectorul serviciilor de interes economic general a scăzut în mod constant, deși, valoarea acestora a fost în ultimii 2 ani chiar mai mare decât a ajutorului de stat național (exclusiv agricultura, pescuitul,

²⁶ Ajutor de stat N 103/2008 Dezvoltarea regionala prin investitii directe

²⁷ Linii directoare privind ajutoarele de stat regionale pentru perioada 2007-2013, JO C 54/2006

transporturile, SIEG și ajutoarele de minimis), respectiv de 1,74 ori în 2007 și de 1,38 ori în 2008.

Marea majoritate a acestor ajutoare a fost acordată sub forma subvențiilor pentru compensarea costurilor înregistrate cu prestarea serviciilor în domeniul producției și furnizării agentului termic și a apei calde pentru populație. Ponderea medie a acestor ajutoare în perioada 2006-2008 a fost de cca. 96% în volumul total al ajutoarelor acordate serviciilor de interes economic general.

De asemenea, Raportul ajutoarelor de stat acordate în România în perioada 2006-2008 tratează distinct și măsurile de sprijin ce au caracter de ajutoare de minimis.

Începând cu 1 ianuarie 2007, în România, toate schemele de minimis și ajutoarele individuale de minimis se acordă în conformitate cu prevederile Regulamentului Comisiei Europene nr. 1998/2006 privind aplicarea articolelor 87 și 88²⁸ din Tratatul CE ajutoarelor de minimis.

Aceste ajutoare nu sunt supuse obligației de notificare către Comisia Europeană, dar conform prevederilor O.U.G. nr. 117/2006 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, actele normative ce le implementează se transmit spre informare Consiliului Concurenței în termen de 15 zile de la data adoptării.

Ajutoarele de minimis acordate în perioada 2006-2008 au fost orientate în cea mai mare parte pentru dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii, susținerea întreprinderilor nou-înființate pentru a face față concurenței pe piața comună, pentru ocuparea forței de muncă din rândul șomerilor, pentru protecția mediului, promovarea comerțului etc.

²⁸ în prezent articolele 107 și 108 din TFUE

Ajutoarele de minimis pentru crearea de noi locuri de muncă, în baza prevederilor Legii nr.76/2002 privind sistemul asigurărilor de șomaj și stimularea ocupării forței de muncă (cu modificările și completările ulterioare) au cunoscut o creștere semnificativă în ultimul an, ajungând la 13,59% în totalul ajutoarelor de minimis față de 0% în anul 2006.

Ajutoarele de minimis pentru promovarea comerțului au înregistrat o tendință de creștere în anul 2008 (ajungând la 30,04%), după scăderea bruscă înregistrată în 2007, respectiv de la o pondere de 75,9% în 2006 la 19,80% în 2007, în totalul ajutoarelor de minimis. În schimb, ajutoarele pentru IMM-uri au scăzut semnificativ în anul 2008, ajungând la o pondere de 33,62% în totalul ajutoarelor de minimis față de 61,33% în 2007.

În scopul de a face mult mai eficientă și rapidă procedura de luare a deciziilor, Comisia Europeană a realizat schimbări semnificative în domeniul reglementării ajutoarelor de stat.

Această măsură permite Comisiei Europene să se concentreze pe cazurile cele mai distorsionante, concomitent cu reducerea sarcinilor administrative pentru companiile și statele membre în cazurile mai puțin importante.

Astfel, un număr mare de măsuri de ajutor sunt exceptate de la notificare, de la o analiză *ex-ante* a Comisiei, fie în baza regulamentului *de minimis* fie în baza noului regulament de exceptare în bloc²⁹. Raționamentul acestor măsuri luate de Comisie este acela că aceste ajutoare nu pot avea un impact semnificativ asupra concurenței la nivel

²⁹ Regulamentul (CE) nr. 800/2008 al Comisiei din 6 august 2008 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața comună în aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat (Regulament general de exceptare pe categorii de ajutoare)

comunitar, și astfel pot fi acordate fără notificare cu condiția îndeplinirii criteriilor prevăzute în reglementările respective.

Numărul mare al măsurilor de ajutor de stat exceptate de la notificare inițiate în România în perioada 2007-2008 confirmă faptul că România s-a aliniat noii politici a Comisiei Europene, încadrându-se în noua arhitectură europeană a ajutoarelor de stat.

ANEXA TEHNICĂ

Anexa tehnică oferă informații cu caracter general privind sfera de cuprindere a Raportului, modul de încadrare a ajutoarelor de stat pe obiective, categorii și forme, metodele de evaluare a ajutoarelor de stat, precum și sursele de obținere a datelor care au fost utilizate.

Informațiile menționate mai sus au fost grupate pe următoarele capitole:

- I. Sfera ajutoarelor de stat analizate în Raport;
- II. Categori și obiective ale ajutorului de stat;
- III. Sursele obținerii datelor și metodele de evaluare a elementului de ajutor.

I. SFERA AJUTOARELOR DE STAT ANALIZATE ÎN RAPORT

Raportul ajutoarelor de stat a fost elaborat pe baza „Inventarului ajutoarelor de stat” întocmit conform raportărilor transmise de furnizorii de ajutor de stat, potrivit *Regulamentului Consiliului Concurenței privind procedurile de monitorizare a ajutoarelor de stat*³⁰, pus în aplicare prin Ordin al Președintelui Consiliului Concurenței nr. 175/20.06.2006, în vigoare la data raportării.

Totodată, în vederea realizării compatibilității informațiilor, s-a ținut seama de Scoreboard-urile ulterioare ale ajutoarelor de stat date publicității de Comisia Europeană.

³⁰ Publicat în Monitorul Oficial nr. 436 din 28.06.2007

Ajutoarele de stat acordate în România în perioada 2006-2008 care fac obiectul prezentului Raport, intră sub incidența:

- Tratatului Comunității Europene;
- Tratatului de aderare a României și Bulgariei la Uniunea Europeană;
- Ordonanței de Urgență nr. 117 din 21 decembrie 2006 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, aprobată prin Legea nr. 137 din 17 mai 2007³¹.

De asemenea, în Raport sunt cuprinse date privind ajutoarele de stat acordate pentru sectoarele agricultură și piscicultură, în conformitate cu dispozițiile art. 32 din Tratatul de instituirea Comunității Europene.

II. CATEGORII ȘI OBIECTIVE ALE AJUTORULUI DE STAT

Categorii ale ajutorului de stat

Acordarea de ajutoare de stat reprezintă pentru bugetul public un cost sau o renunțare la venituri, iar pentru beneficiar, un avantaj. Totuși, „elementul de ajutor”, respectiv avantajul financiar final asigurat de suma nominală transferată, precum și eficiența și impactul concurențial al acordării acestuia depind într-o mare măsură de natura ajutorului acordat.

Conform metodologiei comunitare de elaborare a Raportului privind ajutoarele de stat acordate în Uniunea Europeană, s-au identificat patru categorii de ajutor (grupe).

³¹ Publicată în Monitorul Oficial nr. 354 din 27 mai 2007.

Fiecare grupă este reprezentată printr-o literă (A, B, C sau D), urmată de cifra 1, în cazul ajutorului de natura cheltuielilor bugetare sau a veniturilor bugetare la care statul renunță, altele decât cele de natură fiscală sau de cifra 2, în cazul ajutoarelor de natura renunțării la venituri bugetare acordate prin intermediul sistemului fiscal sau a sistemului asigurărilor sociale.

În grupa A (A1 + A2) este inclus ajutorul care este transferat în întregime la beneficiar. În acest caz, elementul de ajutor este egal cu valoarea nominală a ajutorului.

În categoria A1 - acordarea cu titlu gratuit a unor sume - sunt cuprinse:

- subvenții, alocații, prime (inclusiv prime pentru export) precum și orice alte sume nerambursabile;
- vânzări sub prețul pieței de terenuri, clădiri și alte active, aparținând domeniului privat al statului;
- reduceri de preț la bunurile furnizate și la serviciile prestate de către autoritățile publice sau alte organisme care administrează resurse ale statului;
- subvenționarea dobânzii în situația în care subvenția este primită direct de către beneficiar.

În categoria A2 - anularea și reducerea de datorii fiscale - sunt cuprinse:

- excepții, reduceri și/sau scutiri la plata taxelor vamale;
- reduceri și/sau scutiri la plata impozitelor, taxelor și a altor obligații bugetare, inclusiv ale contribuțiilor la asigurările sociale.

În grupa B (B1) sunt incluse participările cu capital ale statului sau ale altor organisme care administrează fonduri în numele statului atunci când statul nu se comportă ca un investitor privat prudent.

Pentru includerea în categoria B1 este necesar să se determine dacă transferul financiar realizat de către o autoritate publică sub forma participării la capital reprezintă un ajutor pentru beneficiar sau acțiunea respectivă reprezintă o angajare a sectorului public într-o activitate comercială, operând asemeni unui investitor privat în condiții normale de piață. În consecință, deși participările cu capital ale statului sau ale altor organisme care administrează fonduri în numele statului, sub diverse forme, ar putea fi incluse în grupa A, ele au fost grupate într-o categorie separată (B1).

În categoria B1 se regăsesc și ajutoarele de natura conversiei datoriilor agenților economici către stat, prin transformarea acestor datorii în acțiuni la valoarea nominală, de regulă sensibil mai mare decât valoarea de piață a acestor acțiuni.

Grupa C (C1 + C2) include transferurile în care elementul de ajutor este reprezentat de dobânda economisită de către beneficiar de-a lungul perioadei pentru care capitalul transferat, respectiv sumele datorate statului și devenite scadente (creditul bugetar) sunt la dispoziția sa. De regulă, elementul de ajutor inclus în această categorie este mult mai mic decât valoarea capitalului transferat.

În categoria C1 transferul financiar ia forma creditului bugetar, iar ajutorul de stat constă în profitul obținut de beneficiar în timpul perioadei în care capitalul transferat este la dispoziția sa.

În categoria C2 sunt incluse scutirile, reducerile, reeșalonările la plata majorărilor de întârziere și a penalităților aferente, atât ca urmare a amânărilor și/sau reeșalonărilor la plată a obligațiilor fiscale, cât și a majorărilor de întârziere propriu-zise acumulate de agentul economic și datorate autorității publice.

În grupa D sunt incluse garanțiile acordate de către stat, ajutorul de stat fiind evaluat în perioada 2005-2006 în conformitate cu prevederile Regulamentului Consiliului Concurenței privind ajutorul de stat acordat sub forma garanțiilor³², iar pentru anii 2007 și 2008 în conformitate cu Comunicarea Comisiei Europene privind aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul C.E., ajutorului de stat sub forma de garanții³³.

Obiectivele ajutorului de stat

Încadrarea pe obiective a ajutoarelor de stat (atât a alocărilor specifice în cadrul schemelor de ajutor, cât și a ajutoarelor individuale acordate în afara unei scheme) s-a făcut ținând seama de obiectivul principal al acordării acestora, în conformitate cu modalitățile de clasificare și grupare comunitare, astfel:

³² Publicat în Monitorul Oficial nr. 165 din 17.03.2003

³³ Publicat în Jurnalul Oficial nr.C71/2000

Codul obiectivului	Clasificarea obiectivelor
1.1.	• Agricultura
1.2.	• Pescuit
2.	• Obiective orizontale
2.1.	○ Cercetare-dezvoltare
2.2.	○ Inovare
2.3.	○ Mediul înconjurător
2.4.	○ Întreprinderi mici și mijlocii
2.5.	○ Comerț, export
2.6.	○ Economisirea energiei
2.7.	○ Salvarea firmelor aflate în dificultate
2.8.	○ Restructurarea firmelor aflate în dificultate
2.9.	○ Închidere
2.10.	○ Ocuparea forței de muncă
2.11.	○ Formare profesională
2.12.	○ Capital de risc
2.13.	○ Alte obiective
3.	• Obiective sectoriale (sectoare sensibile)
3.1.	○ Oțel
3.2.	○ Construcții navale
3.3.	○ Fire și fibre sintetice
3.4.	○ Autovehicule
3.5.	○ Alte sectoare din industria prelucrătoare
3.6.	○ Cărbune: ajutoare pentru producția curentă
3.7.	○ Cărbune: alte ajutoare
3.8.	○ Transporturi, din care:
3.8.1.	➤ Transport feroviar
3.8.2.	➤ Transport aerian
3.9.	○ Turism
3.10.	○ Servicii financiare
3.11.	○ Alte obiective
4.	• Obiective regionale
4.1.	○ Zone pentru care au fost elaborate programe naționale de dezvoltare regională, altele decât zonele defavorizate
4.2.	○ Zone defavorizate
5.	• Cultura și conservarea patrimoniului
6.	• Ajutoare de stat cu caracter social
7.	• Ajutoare de stat pentru înlăturarea efectelor cauzate de dezastre naturale
8.	• Ajutoare de minimis
9.	• Ajutoare de stat acordate pentru servicii de interes economic general

Menționăm faptul că în clasificările comunitare, ajutorul regional este grupat astfel:

- **codul 4.1.**

Ajutorul pentru proiecte de dezvoltare a anumitor activități sau a anumitor zone economice, cu condiția să nu fie afectate în mod nefavorabil condițiile de comerț, contrar interesului comunitar, respectiv ajutoare de stat care se încadrează în prevederile art. 87 (3) (c) din Tratatul comunitar;

- **codul 4.2.**

Ajutorul pentru zonele prevăzute la art. 87 (3) (a), respectiv acele zone ale Uniunii Europene în care nivelul de trai este anormal de scăzut sau șomajul este mare.

Ajutorul de stat acordat pentru dezvoltare regională în România poate fi încadrat în totalitate ca *ajutor acordat în regiuni care se încadrează în prevederile art. 87 (3) (a)*, dar pentru o analiză mai detaliată a acestuia au fost reflectate distinct zonele defavorizate.

III. SURSELE OBȚINERII DATELOR ȘI METODELE DE EVALUARE A ELEMENTULUI DE AJUTOR

Sursele obținerii datelor

Cifrele din Raport sunt exprimate în termenii cheltuielilor efective sau ale veniturilor efective la care statul renunță.

Cifrele sunt exprimate în prețuri curente și prețuri constante 2005 pentru moneda națională și în prețuri curente pentru euro.

Evaluarea în mii lei, prețuri constante 2005, s-a realizat pe baza deflatorului P.I.B. (medie anuală față de media anului precedent) comunicat de Institutul Național de Statistică.

Cursului mediu anual de schimb Leu/Euro utilizat a fost publicat în cadrul Raportului anual al Băncii Naționale a României.

Datele efectiv utilizate pentru prelucrarea informațiilor privind ajutorul de stat sunt următoarele:

	UM	2005	2006	2007	2008
Deflator PIB* anul 2005 = 100	%	100,00	110,6	125,5	143,1
Curs de schimb - valoare medie anuală* -	Leu/Euro	3,623438	3,524500	3,337300	3,682700

* Surse: Site-ul Băncii Naționale a României, comunicarea Institutului Național de Statistică

Astfel, pentru determinarea ajutorului de stat în euro - prețuri curente, s-a raportat ajutorul de stat în lei prețuri curente la cursul de schimb mediu anual al leului în raport cu euro.

Pentru realizarea „Inventarului ajutoarelor de stat” acordate în perioada analizată au fost utilizate actele normative care conțin scheme de ajutor de stat și/sau ajutoare individuale, raportate de furnizorii de ajutor de stat.

Raportările au fost solicitate în configurație standard, conform reglementărilor în vigoare la data redactării raportului³⁴, respectiv prin completarea Anexelor la regulament (Anexa nr. 1 - Fișă generală pentru ajutoarele de stat acordate, Anexa nr. 2 - Fișă privind ajutoarele de stat din categoriile exceptate de la obligația notificării, Anexa nr. 3 - Fișă privind ajutoarele de minimis, Anexa nr. 4 - Fișă privind ajutoarele de stat acordate pentru sectorul agricultură și Anexa nr. 5 - Fișă privind

³⁴ respectiv ale *Regulamentului Consiliului Concurenței privind procedurile de monitorizare a ajutoarelor de stat*, publicat în Monitorul Oficial nr. 436 din 28.06.2007

ajutoarele de stat acordate pentru piscicultură) și au cuprins următoarele elemente:

- titlul schemei;
- baza legală;
- numărul ajutorului;
- categoria ajutorului;
- data la care a încetat acordarea ajutorului;
- cofinanțare;
- obiectivele acordării ajutorului de stat;
- regiunea;
- originea ajutorului de stat;
- modalitatea de acordare a ajutorului de stat;
- descrierea instrumentelor de acordare a ajutorului de stat;
- tipul ajutorului de stat;
- condițiile de acordare a ajutorului;
- beneficiarii ajutorului de stat;
- sectorul de activitate în care operează beneficiarii de ajutor de stat;
- cuantumul sumelor acordate ca ajutor anual, în perioada analizată, pe beneficiar, precum și cumulat pe ultimii trei ani;
- date privind modul de determinare a ajutorului de stat;
- observații.

Informațiile statistice primite de la Institutul Național de Statistică și Studii Economice conțin:

- produsul intern brut;
- deflatorul PIB, având ca an de bază anul 2005;

- populație, din care salariați (total și pe ramuri ale economiei naționale);
- cursul mediu anual de schimb Leu/Euro.

Totodată, s-a urmărit actualizarea informațiilor din Raportul 2005-2007 cu noile informații din prezentul Raport.

Metode de evaluare a elementului de ajutor de stat

Cuantumul ajutorului de stat a fost determinat conform prevederilor din actele normative prin care s-a instituit o schemă de ajutor de stat sau s-a acordat un ajutor individual, precum și ținându-se cont de legislația secundară, respectiv Regulamentele comunitare specifice fiecărui tip de ajutor de stat.

LISTA ACTELOR NORMATIVE
care conțin scheme de ajutor de stat sau ajutoare individuale
care au generat efecte în perioada 2006-2008

- 1. LEGEA nr. 84 din 21 iulie 1992** privind regimul zonelor libere, modificată prin Legea nr. 244 din 9 iunie 2004, dispozițiile referitoare la impozitul pe profit prevăzute la art. 14 au fost abrogate prin Legea nr. 414 din 26 iunie 2002;
- 2. HOTĂRÂREA nr. 494 din 27 august 1992** privind aprobarea realizării obiectivului de investiții „Extinderea stației de epurare, etapa a II-a la Societatea Comercială Antibiotice - S.A. Iași, județul Iași”;
- 3. HOTĂRÂREA nr. 209 din 16 mai 1994** privind aprobarea etapizării lucrărilor și a indicatorilor aferenți etapei I de execuție la obiectivul de investiții „Instalație pentru producerea lingourilor de zirconiu și titan” la „Regia Autonomă Zirom Giurgiu”, modificată prin Hotărârea nr. 162 din 3 februarie 2006;
- 4. HOTĂRÂREA nr. 510 din 5 august 1994** pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 191/1992 privind aprobarea condițiilor de realizare și finanțare a obiectivului de investiții „Dezvoltarea și modernizarea Aeroportului Internațional București - Otopeni”;
- 5. LEGEA nr. 134 din 29 decembrie 1995** (actualizată până la 11 februarie 2004) - legea petrolului, cu modificările și completările ulterioare, completată și modificată prin Ordonanța de urgență nr. 47 din 11 aprilie 2002, abrogată de Legea nr. 238 din 7 iunie 2004;

6. LEGEA nr. 114 din 11 octombrie 1996 - legea locuinței (republicată);

7. ORDONANȚA nr. 27 din 5 august 1996 privind acordarea de facilități persoanelor care domiciliază sau lucrează în unele localități din Munții Apuseni și în Rezervația Biosferei „Delta Dunării”, modificată și completată prin Legea nr. 96 din 10 iunie 1997, modificată prin art. 38 și art. 284 din Legea nr. 571 din 22 decembrie 2003;

8. ORDONANȚA nr. 37/1997 pentru ratificarea Acordului de împrumut - Programul de dezvoltare a utilităților municipale, etapa a II-a, dintre România și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, semnat la București la 4 august 1997;

9. HOTĂRÂREA nr. 398 din 4 august 1997 privind trecerea unor regii autonome aeroportuare de sub autoritatea Ministerului Transporturilor sub autoritatea consiliilor județene, modificată prin Hotărârea nr. 594 din 27 iulie 1999 privind salarizarea personalului din regiile autonome aeroportuare cu specific deosebit care își desfășoară activitatea sub autoritatea consiliilor județene, în conformitate cu prevederile Hotărârii nr. 398/1997, și prin Hotărârea nr. 1004 din 26 octombrie 2000;

10. HOTĂRÂREA nr. 668 din 24 octombrie 1997 privind acordarea garanției statului în favoarea Societății Comerciale „Compania Națională de Transporturi Aeriene Române TAROM” - S.A.;

11. ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 31 din 16 iunie 1997 privind regimul investițiilor străine în România, abrogată parțial de Ordonanța de Urgență nr. 92 din 30 decembrie 1997;

12. LEGEA nr. 163 din 30 iulie 1998 pentru ratificarea Memorandumului de înțelegere - Program de cooperare economică dintre Guvernul României și Guvernul Olandei, semnat la Haga la 5 martie 1998;

13. HOTĂRÂREA nr. 557 din 3 septembrie 1998 privind acordarea garanției statului pentru creditele externe contractate de Societatea Comercială „Compania Națională de Transporturi Aeriene Române - TAROM” - S.A.;

14. ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 24 din 30 septembrie 1998 privind regimul zonelor defavorizate, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20 din 15 ianuarie 1999 (actualizată până la data de 11 iunie 2004), modificată de Ordonanța nr. 94 din 26 august 2004, republicată;

15. HOTĂRÂREA nr. 445 din 3 iunie 1999 privind acordarea de facilități și condițiile de realizare a investiției la Societatea Comercială „Automobile Dacia” - S.A. cu modificările ulterioare în temeiul prevederilor art. 3 și 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 67/1999 privind unele măsuri pentru dezvoltarea activității economice, modificată de art. 161 din Legea nr. 571 din 22 decembrie 2003;

16. ORDONANȚA nr. 60 din 24 august 1999 pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre România, Banca Europeană de Investiții și Societatea Comercială de Transport cu Metroul București „Metrorex” - S.A. (fosta Regie Autonomă de Exploatare a Metroului București - Metrorex) privind finanțarea Proiectului de modernizare a metroului din București, semnat la Luxembourg și București la 8 și respectiv 9 iunie 1999, aprobată prin Legea nr. 15 din 6 martie 2000;

17. ORDONANȚA nr. 97 din 30 august 1999 privind garantarea furnizării de servicii publice în transporturile rutiere și pe căile navigabile interioare, republicată în anul 2002;

18. ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 73 din 24 mai 1999 pentru aprobarea continuării lucrărilor și a finanțării obiectivului de investiții „Dezvoltarea și modernizarea Aeroportului Internațional București - Otopeni” și pentru aprobarea garantării unui credit în favoarea Companiei Naționale „Aeroportul Internațional București - Otopeni” - S.A. aprobată prin Legea nr. 21 din 27 martie 2000, abrogată de art. 298, pct. 31 din Legea nr. 571 din 22 decembrie 2003;

19. ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 173 din 5 noiembrie 1999 privind suportarea de la bugetul de stat a cheltuielilor de ecologizare a procesului de reciclare a deșeurilor și subproduselor plumboase, rezultate din obținerea plumbului decuprat, aprobată prin Legea nr. 99 din 26 martie 2001;

20. LEGEA nr. 96 din 2 iunie 2000 privind organizarea și funcționarea Băncii de Export - Import a României EXIMBANK - S.A. și instrumentele specifice de susținere a comerțului exterior, republicată în anul 2005;

21. HOTĂRÂREA nr. 205 din 23 martie 2000 privind garantarea de către Ministerul Finanțelor a unui credit extern pentru Societatea Comercială de Transport cu Metroul București „Metrorex” - S.A.;

22. ORDONANȚA nr. 7 din 21 ianuarie 2000 privind ratificarea Contractului de finanțare dintre România și Banca Europeană de Investiții și Compania Națională de Transporturi Aeriene

Române - TAROM - S.A. pentru finanțarea Proiectului de reînnoire a flotei TAROM, semnat la București la 24 decembrie 1999 și la Luxemburg la 27 decembrie 1999, aprobată prin Legea nr. 140 din 24 iulie 2000;

23. ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 189 din 9 noiembrie 2000 privind stingerea unor obligații bugetare, aprobată de Legea nr. 499 din 4 octombrie 2001, abrogată parțial de art. VIII din Ordonanța nr. 29 din 29 ianuarie 2004;

24. LEGEA nr. 215 din 23 aprilie 2001 a administrației publice locale - republicată;

25. LEGEA nr. 332 din 29 iunie 2001 privind promovarea investițiilor directe cu impact semnificativ în economie, modificată și abrogată parțial de Legea nr. 571 din 22 decembrie 2003;

26. HOTĂRÂREA nr. 1116 din 9 noiembrie 2001 privind aprobarea structurii, indicatorilor și fondurilor aferente programelor care se experimentează și se finanțează din bugetul Ministerului Dezvoltării și Prognozei în anul 2001, modificată de Hotărârea nr. 917 din 22 august 2002;

27. ORDONANȚA nr. 65 din 30 august 2001 privind constituirea și funcționarea parcurilor industriale, aprobată de Legea nr. 490 din 11 iulie 2002, literele b) și c) ale articolului 7 abrogate de Legea nr. 571 din 22 decembrie 2003;

28. ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 126 din 11 octombrie 2001 privind stingerea obligațiilor bugetare ale agenților economici din sectorul producției de apărare, din patrimoniul cărora se constituie parcuri industriale, aprobată prin Legea nr. 50 din 16 ianuarie 2002;

29. LEGEA nr. 76 din 16 ianuarie 2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, modificată prin Legea nr. 107 din 7 aprilie 2004, Legea nr. 580 din 14 decembrie 2004 și Ordonanța de urgență nr. 144 din 18 octombrie 2005, modificată și de Ordonanța de Urgență nr. 91 din 26 septembrie 2007;

30. LEGEA nr. 137 din 28 martie 2002 privind unele măsuri pentru accelerarea privatizării cu modificările și completările ulterioare, art. 18 și 18¹ din lege și art. II din Legea nr. 191/2004 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 36/2004 pentru modificarea și completarea Legii nr. 137/2002 sunt abrogate de Ordonanța de urgență nr. 26 din 31 martie 2005;

31. LEGEA nr. 290 din 15 mai 2002 privind organizarea și funcționarea unităților de cercetare-dezvoltare din domeniile agriculturii, silviculturii, industriei alimentare și a Academiei de Științe Agricole și Silvicultură „Gheorghe Ionescu-Șișești”, cu modificările și completările ulterioare, art. 16 abrogat de Legea nr. 241 din 12 iulie 2007;

32. HOTĂRÂREA nr. 607 din 13 iunie 2002 privind acordarea garanției statului pentru creditele contractate de Societatea Comercială „Compania Națională de Transporturi Aeriene Române - TAROM” - S.A.;

33. HOTĂRÂREA nr. 1527 din 18 decembrie 2002 privind aprobarea bugetelor de venituri și cheltuieli pe anul 2003 pentru companiile, societățile naționale și societățile comerciale aflate sub autoritatea sau în coordonarea Ministerului Industriei și Resurselor, precum și a transferurilor pentru societățile comerciale, modificată prin Hotărârile nr. 213, 397, 569, 657, 691, 875, 918, 1053, 1067, 1350, 1475/2003 și Hotărârea nr. 416/2004;

34. ORDONANȚA nr. 25 din 30 ianuarie 2002 privind unele măsuri de urmărire a executării obligațiilor asumate prin contractele de privatizare a societăților comerciale, **modificată prin** Legea nr. 340 din 29 noiembrie 2005;

35. ORDONANȚA nr. 72 din 29 august 2002 privind unele măsuri pentru finalizarea procesului de privatizare a Societății Comerciale „Șantierul Naval” - S.A. Constanța, aprobată prin Legea nr. 33 din 13 ianuarie 2003, completată de art. 52 din Ordonanța de urgență nr. 26 din 29 aprilie 2004;

36. ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 40 din 28 martie 2002 pentru recuperarea arieratelor bugetare, abrogată de Ordonanța de urgență nr. 26 din 31 martie 2005;

37. ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 120 din 25 septembrie 2002 privind aprobarea Sistemului de susținere și promovare a exportului cu finanțare de la bugetul de stat - republicată;

38. LEGEA nr. 85 din 18 martie 2003 - legea minelor, modificată de Legea nr. 237 din 7 iunie 2004, Legea nr. 284 din 11 octombrie 2005 și de Ordonanța de Urgență nr. 101 din 4 octombrie 2007;

39. LEGEA nr. 318 din 8 iulie 2003 a energiei electrice, **abrogată de** Legea nr. 13 din 9 ianuarie 2007;

40. LEGEA nr. 324 din 8 iulie 2003 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, modificată prin Ordonanța de Urgență nr. 88 din 20 noiembrie 2006;

41. LEGEA nr. 371 din 19 septembrie 2003 pentru ratificarea Memorandumului de finanțare dintre Guvernul României și Comisia Europeană privind asistența financiară nerambursabilă acordată prin Instrumentul pentru Politici Structurale de Preaderare pentru măsura „Îmbunătățirea sistemelor de alimentare cu apă potabilă, colectare a apelor uzate și a stației de epurare în municipiul Satu Mare, Regiunea de Nord-Vest, România”, semnat la Bruxelles la 13 decembrie 2002 și la București la 31 martie 2003;

42. LEGEA nr. 434 din 27 octombrie 2003 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 50/2003 pentru ratificarea Memorandumului de finanțare dintre Guvernul României și Comisia Europeană referitor la Programul național PHARE 2002 (2002/000-586.01-2002/000-586.06), semnat la București la 11 decembrie 2002;

43. LEGEA nr. 571 din 22 decembrie 2003 privind codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, modificată prin Legea nr. 343 din 17 iulie 2006;

44. HOTĂRÂREA nr. 322 din 20 martie 2003 privind aprobarea structurii, indicatorilor și fondurilor aferente subprogramului „Dezvoltarea orașelor prin stimularea activităților întreprinderilor mici și mijlocii” care se finanțează de la bugetul de stat pe anul 2003 prin bugetul Ministerului Dezvoltării și Prognozei în cadrul programelor regionale specifice, modificată și completată de Hotărârea nr. 1652 din 7 octombrie 2004;

45. HOTĂRÂREA nr. 1305 din 13 noiembrie 2003 privind contractarea de către Societatea Comercială „Compania Națională de Transporturi Aeriene Române - TAROM” - S.A. a unor credite externe, garantate de către Ministerul Finanțelor Publice, necesare pentru achiziționarea a patru aeronave tip Airbus A 318,

modificată și completată de Hotărârea nr. 599 din 21 aprilie 2004 și de Hotărârea nr. 1331 din 31 octombrie 2007;

46. ORDONANȚA nr. 45 din 10 iulie 2003 pentru ratificarea Addendumului dintre Guvernul României și Comisia Europeană, semnat la București la 20 martie 2003, la Memorandumul de finanțare dintre Guvernul României și Comisia Europeană referitor la Programul RO 9904 pentru restructurarea întreprinderilor și reconversie profesională (RICOP), **aprobată de** Legea nr. 437 din 27 octombrie 2003;

47. ORDONANȚA nr. 59 din 22 august 2003 privind unele categorii de bunuri scutite de la plata datoriei vamale, aprobată prin Legea nr. 545 din 18 decembrie 2003;

48. ORDONANȚA nr. 92 din 24 decembrie 2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

49. ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 8 din 27 februarie 2003 privind stimularea procesului de restructurare, reorganizare și privatizare a unor societăți naționale, companii naționale și societăți comerciale cu capital majoritar de stat, aprobată cu modificări și completări de Legea nr. 569 din 22 decembrie 2003, art. 13 și 14 sunt abrogate de Ordonanța de urgență nr. 26 din 31 martie 2005;

50. ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 114 din 24 octombrie 2003 privind privatizarea Societății Comerciale „ARO” - S.A. Câmpulung Muscel, aprobată cu modificări și completări de Legea nr. 517 din 23 noiembrie 2004;

51. LEGEA nr. 190 din 24 mai 2004 privind stimularea privatizării și dezvoltării societăților comerciale din domeniul agriculturii, modificată și

completată de Ordonanța nr. 94 din 26 august 2004, art. 1, 2, art. 4 - 10 și art. 12 – 14 sunt abrogate de Ordonanța de urgență nr. 26 din 31 martie 2005;

52. LEGEA nr. 230 din 1 iunie 2004 privind aprobarea Ordonanței nr. 38/2004 pentru modificarea Ordonanței nr. 57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, completată și modificată de Ordonanța nr. 94 din 26 august 2004, art. II abrogat de Ordonanța de urgență nr. 26 din 31 martie 2005;

53. LEGEA nr. 347 din 14 iulie 2004 a muntelui, modificată și completată de Legea nr. 343 din 17 iulie 2006;

54. LEGEA nr. 511 din 22 noiembrie 2004 - bugetului de stat pe anul 2005 cu modificările și completările ulterioare;

55. HOTĂRÂREA nr. 307 din 4 martie 2004 privind acordarea județului Prahova a unui împrumut din disponibilitățile contului curent general al Trezoreriei Statului, pentru finalizarea lucrărilor de infrastructură prevăzute în etapa I de pe platforma Societății Comerciale „Ploiești Industrial Parc” - S.A.;

56. HOTĂRÂREA nr. 1232 din 5 august 2004 pentru aprobarea Protocolului dintre Agenția Națională pentru întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie din România și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnat la București la 23 aprilie 2004, pentru modificarea Memorandumului de înțelegere dintre Agenția Națională pentru întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie din România și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare privind Programul național multianual pe perioada 2002-2005 de înființare și dezvoltare de incubatoare tehnologice și de afaceri și a Acordului de cofinanțare dintre Agenția

Națională pentru întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie din România și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, semnate la București la 14 octombrie 2003;

57. HOTĂRÂREA nr. 1307 din 19 august 2004 privind aprobarea structurii, indicatorilor și fondurilor aferente subprogramului „Investiții în turism”, care se finanțează de la bugetul de stat prin bugetele Ministerului Integrării Europene pe anii 2004 și 2005 în cadrul programelor regionale specifice, modificată prin Hotărârea nr.1652 din 7 octombrie 2004;

58. HOTĂRÂREA nr. 1461 din 9 septembrie 2004 privind aprobarea Programului pentru sprijinirea dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii prin fonduri în limita sumelor plătite pentru impozitul pe profitul reinvestit;

59. HOTĂRÂREA nr. 1469 din 9 septembrie 2004 privind aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investiții cuprins în programul ISPA "Reabilitarea stației de epurare, a rețelei de canalizare și a sistemului de alimentare cu apă din municipiul Pitești și zonele arundate", județul Argeș;

60. HOTĂRÂREA nr. 1900 din 4 noiembrie 2004 privind compatibilizarea ajutoarelor de stat existente, acordate în temeiul Legii nr. 84/1992 privind regimul zonelor libere;

61. HOTĂRÂREA nr. 2089 din 24 noiembrie 2004 privind aprobarea Listei unităților de cercetare-dezvoltare care beneficiază de înlesnirile la plata obligațiilor fiscale restante prevăzute de art. II din Legea nr. 230/2004 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 38/2004 pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 57/2002

privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, precum și a plafoanelor până la care se acordă scutiri la plată;

62. ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 26 din 29 aprilie 2004 privind unele măsuri pentru finalizarea privatizării societăților comerciale aflate în portofoliul Autorității pentru Privatizare și Administrarea Participațiilor Statului și consolidarea unor privatizări, cu modificările și completările ulterioare, aprobată de Legea nr. 442 din 28 octombrie 2004;

63. ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 37 din 19 mai 2004 privind măsuri de diminuare a arieratelor din economie, aprobată de Legea nr. 358 din 8 septembrie 2004, modificată și completată de Ordonanța nr. 94 din 26 august 2004 și Legea nr. 507 din 17 noiembrie 2004;

64. ORDINUL nr. 52 din 18 februarie 2004 pentru aprobarea Procedurii de implementare a Programului național multianual pe perioada 2002-2005 de susținere a investițiilor realizate de către întreprinderi nou-înființate și microîntreprinderi, precum și a investițiilor de modernizare/retehnologizare a întreprinderilor mici și mijlocii;

65. ORDINUL nr. 54 din 19 februarie 2004 pentru aprobarea Procedurii de implementare a Programului național multianual pe perioada 2002-2005 de sprijinire a întreprinderilor mici și mijlocii în dezvoltarea exportului;

66. LEGEA nr. 379 din 15 decembrie 2005 a bugetului de stat pe anul 2006, cu modificările și completările ulterioare;

67. HOTĂRÂREA nr. 144 din 28 februarie 2005 privind aprobarea bugetelor de venituri și cheltuieli pe anul 2005 pentru companiile, societățile naționale și societățile comerciale aflate sub autoritatea sau

în coordonarea Ministerului Economiei și Comerțului, precum și a transferurilor pentru societățile comerciale, modificată de Hotărârile nr. 221, 554, 1147, 1404, 1746, 1848/2005;

68. HOTĂRÂREA nr. 368 din 28 aprilie 2005 privind aprobarea Programului Cercetare de Excelență - CEEEX, modificată prin Hotărârea nr. 1077 din 15 septembrie 2005;

69. HOTĂRÂREA nr. 1410 din 17 noiembrie 2005 privind alocarea unei sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2005, pentru județul Hunedoara;

70. HOTĂRÂREA nr. 1862 din 22 decembrie 2005 pentru aprobarea proiectului „Incinerarea deșeurilor periculoase și sterilizarea deșeurilor provenite din activități medicale”;

71. ORDONANȚA nr. 39 din 14 iulie 2005 privind cinematografia, aprobată prin Legea nr. 328 din 14 iulie 2006, modificată și completată de Ordonanța de Urgență nr. 97 din 6 decembrie 2006, aprobată de Legea nr. 145 din 21 mai 2007;

72. ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 26 din 31 martie 2005 privind abrogarea dispozițiilor legale referitoare la acordarea înlesnirilor la plata obligațiilor bugetare restante, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 244 din 15 iulie 2005;

73. ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 92 din 14 iulie 2005 pentru modificarea art. 15 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 116/2003 privind privatizarea Societății Comerciale „Siderurgica” - S.A. Hunedoara aprobată cu modificări prin Legea nr. 259 din 28 septembrie 2005;

74. ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 198 din 22 decembrie 2005 privind constituirea, alimentarea și utilizarea Fondului de întreținere, înlocuire și dezvoltare pentru proiectele de dezvoltare a infrastructurii serviciilor publice care beneficiază de asistență financiară nerambursabilă din partea Uniunii Europene;

75. ORDINUL nr. 43 din 15 martie 2005 privind aprobarea Procedurii de implementare a Programului național multianual pe perioada 2002-2005 de sprijinire a întreprinderilor mici și mijlocii în dezvoltarea exportului;

76. ORDINUL nr. 46 din 16 martie 2005 pentru aprobarea Procedurii de implementare a Programului național multianual pe perioada 2002-2005 de susținere a investițiilor realizate de către întreprinderi nou-înființate și microîntreprinderi, precum și a investițiilor de modernizare/retehnologizare a întreprinderilor mici și mijlocii;

77. ORDINUL nr. 48 din 17 martie 2005 privind aprobarea Procedurii de implementare a Programului național multianual pe perioada 2002-2005 pentru susținerea accesului microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici la servicii de instruire și consultanță;

78. LEGEA nr. 266 din 29 iunie 2006 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 28/2006 privind reglementarea unor măsuri financiar-fiscale;

79. LEGEA nr. 486 din 27 decembrie 2006 a bugetului de stat pe anul 2007, **modificată parțial prin** Legea nr. 249 din 31 octombrie 2008;

80. HOTĂRÂREA nr. 49 din 12 ianuarie 2006 pentru aprobarea, pentru anul 2006, a Listei operatorilor economici aflați sub autoritatea

sau în coordonarea Ministerului Economiei și Comerțului, care beneficiază de prevederile art. 10 alin. (7) din Legea bugetului de stat pe anul 2006 nr. 379/2005, a subvențiilor pe produse și a subvențiilor privind protecția socială acordate companiilor, societăților naționale și societăților comerciale din sectorul minier, a subvențiilor pentru acțiuni de ecologizare pentru Societatea Comercială „Romplumb” - S.A. Baia Mare, precum și a cheltuielilor de procesare pentru obținerea a 1 kg de octoxid de uraniu prin reprocesarea concentratelor tehnice neconforme, cu modificările și completările ulterioare;

81. HOTĂRÂREA nr. 498 din 12 aprilie 2006 privind aprobarea bugetelor de venituri și cheltuieli pe anul 2006 pentru companiile, societățile naționale și societățile comerciale, aflate sub autoritatea sau în coordonarea Ministerului Economiei și Comerțului, **modificată parțial prin** Hotărârea nr. 23 din 10 ianuarie 2007;

82. ORDONANȚA nr. 36 din 2 august 2006 privind instituirea prețurilor locale de referință pentru energia termică furnizată populației prin sisteme centralizate;

83. ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 8 din 16 februarie 2006 privind aprobarea unor măsuri financiare pentru operatorii economici de sub autoritatea Ministerului Economiei și Comerțului pe anul 2005, aprobată prin Legea nr. 504 din 28 decembrie 2006;

84. ORDINUL nr. 52 din 14 februarie 2006 al președintelui Agenției Naționale pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie privind aprobarea Procedurii de implementare a Programului național multianual pe perioada 2006-2009 de sprijinire a întreprinderilor mici și mijlocii în dezvoltarea exportului;

85. ORDINUL nr. 53 din 14 februarie 2006 al președintelui Agenției Naționale pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie privind aprobarea Procedurii de implementare a Programului național multianual pe perioada 2006-2009 pentru susținerea meșteșugurilor și artizanatului, modificat de Ordinul nr. 169 din 15 mai 2006;

86. ORDINUL nr. 64 din 22 februarie 2006 al președintelui Agenției Naționale pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie privind aprobarea Procedurii de implementare a Programului pentru sprijinirea dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii prin fonduri în limita sumelor plătite pentru profitul brut reinvestit modificat prin Ordinul nr. 101 și 172 din 17 mai 2006;

87. ORDINUL nr. 85 din 6 martie 2006 al președintelui Agenției Naționale pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie privind aprobarea Procedurii de implementare a Programului național multianual pe perioada 2002-2006 de susținere a investițiilor realizate de către întreprinderi nou-înființate și microîntreprinderi, precum și a investițiilor de modernizare/retehnologizare a întreprinderilor mici și mijlocii;

88. ORDINUL nr. 101 din 22 martie 2006 al președintelui Agenției Naționale pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie privind modificarea Procedurii de implementare a Programului pentru sprijinirea dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii prin fonduri în limita sumelor plătite pentru profitul brut reinvestit, aprobată prin Ordinul președintelui Agenției Naționale pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie nr. 64/2006, modificat de Ordinul nr. 172 din 17 mai 2006;

89. ORDINUL nr. 173 din 17 mai 2006 al președintelui Agenției Naționale pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie privind

modificarea Procedurii de implementare a Programului pentru informarea și educarea comercianților, aprobată prin Ordinul președintelui Agenției Naționale pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie nr. 56/2006;

90. ORDINUL nr. 2335 din 14 august 2006 pentru aprobarea Regulamentului privind concursul de selecție a proiectelor cinematografice în vederea acordării de credite financiare directe pentru dezvoltare de proiecte, producție și distribuire de filme;

91. HOTĂRÂREA Comitetului de Avizare al Agenției Fondului pentru Mediu nr. 4.2 din 9 iunie 2006 privind aprobarea „Proiectului privind procesarea deșeurilor de sticlă în vederea reciclării”;

92. DECIZIA Consiliului Uniunii Europene nr. 722/2007 privind acordarea unui ajutor de stat de urgență de către autoritățile din România pentru atenuarea efectelor secetei din 2006/2007 în sectorul agricol;

93. LEGEA nr. 388 din 31 decembrie 2007 - legea bugetului de stat pe anul 2008;

94. HOTĂRÂREA nr. 112 din 7 februarie 2007 pentru aprobarea subvențiilor pe produse, a subvențiilor privind protecția socială acordate companiilor, societăților naționale și societăților comerciale din sectorul minier, precum și a cheltuielilor de procesare pentru obținerea a 1 kg de octoxid de uraniu prin reprocesarea concentratelor tehnice neconforme, **modificată prin** Hotărârea nr. 1203 din 4 octombrie 2007;

95. HOTĂRÂREA nr. 296 din 21 martie 2007 privind aprobarea Mecanismelor de derulare a acțiunilor din Programul de promovare a exportului, administrat de Ministerul Economiei și Comerțului;

96. HOTĂRÂREA nr. 339 din 11 aprilie 2007 pentru aprobarea subvenției unitare acordate pentru acțiuni de ecologizare Societății Comerciale “Romplumb” - S.A. Baia Mare;

97. HOTĂRÂREA nr. 475 din 23 mai 2007 privind aprobarea Planului național de cercetare-dezvoltare și inovare II, pentru perioada 2007-2013, modificată parțial prin Hotărârea nr. 705 din 2 iulie 2008;

98. HOTĂRÂREA nr. 1164 din 26 septembrie 2007 privind acordarea de ajutoare de minimis pentru dezvoltarea sau modernizarea întreprinderilor;

99. HOTĂRÂREA nr. 1165 din 26 septembrie 2007 pentru stimularea creșterii economice prin sprijinirea realizării de investiții;

100. ORDONANȚA nr. 1 din 10 ianuarie 2007 pentru aprobarea bugetelor de venituri și cheltuieli ale unităților din subordinea, coordonarea sau sub autoritatea ministerelor, celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, precum și a autorităților publice centrale, **abrogată de** Ordonanța de Urgență nr. 37 din 26 martie 2008;

101. ORDINUL nr. 48 din 21 martie 2007 al președintelui Agenției Naționale pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie privind aprobarea procedurii de implementare a „Programului național multianual pe perioada 2006-2009 pentru susținerea accesului întreprinderilor mici și mijlocii la servicii de instruire și consultanță”;

102. ORDINUL nr. 51 din 21 martie 2007 al președintelui Agenției Naționale pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie pentru aprobarea procedurii de implementare a „Programului național

multianual pe perioada 2006-2009 de sprijinire a întreprinderilor mici și mijlocii în dezvoltarea exportului”;

103. ORDINUL nr. 52 din 21 martie 2007 al președintelui Agenției Naționale pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie pentru aprobarea procedurii de implementare a „Programului de dezvoltare și modernizare a activităților de comercializare a produselor și serviciilor de piață”;

104. ORDINUL nr. 53 din 21 martie 2007 al președintelui Agenției Naționale pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie pentru aprobarea procedurii de implementare a „Programului pentru creșterea competitivității IMM-urilor prin implementarea și certificarea sistemelor calității”;

105. ORDINUL nr. 54 din 21 martie 2007 pentru aprobarea procedurii de implementare a „Programului pentru sprijinirea dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii prin fonduri în limita sumelor plătite pentru profitul brut reinvestit”;

106. ORDINUL nr. 125 din 19 ianuarie 2007 privind aprobarea Schemei de ajutor de stat pentru compensarea pierderilor înregistrate ca urmare a prestării serviciilor de interes economic general de către societățile care produc, transportă, distribuie și furnizează energie termică, conținută de **Ordonanța Guvernului nr. 36/2006** privind instituirea prețurilor locale de referință pentru energia termică furnizată populației prin sisteme centralizate;

107. ORDINUL nr. 452 bis din 28 septembrie 2007 privind acordarea de credite cu dobândă avantajoasă din bugetul asigurărilor pentru șomaj, pentru întreprinderi mici și mijlocii, unități cooperatiste, asociații

familiale și persoane fizice autorizate care să desfășoare în mod independent activități economice;

108. ORDINUL nr. 586 din 5 iulie 2007 pentru aprobarea procedurii de implementare a „Programului național multianual pe perioada 2002-2009 de susținere a investițiilor realizate de către întreprinderi nou-înființate și microîntreprinderi, precum și a investițiilor de modernizare/retehnologizare a întreprinderilor mici și mijlocii;

109. ORDINUL nr. 1560 din 13 februarie 2007 privind aprobarea bugetelor de venituri și cheltuieli pe anul 2007 pentru companiile, societățile naționale și societățile comerciale, aflate sub autoritatea sau în coordonarea Ministerului Economiei și Comerțului, **modificată parțial prin** Ordinul nr. 2440 din 19 decembrie 2007;

110. ORDINUL nr. 1609 din 27 martie 2007 pentru aprobarea instituirii schemelor de ajutor de minimis pentru acțiunile de promovare a exportului privind participarea la târguri și expoziții internaționale în străinătate, organizarea de misiuni economice și acțiuni de promovare a exporturilor în străinătate și realizarea de studii de piață și pe produse, inclusiv pentru obiective complexe;

111. HOTĂRÂREA Comitetului de Avizare al AFM nr. 4 bis din 4 mai 2007 privind aprobarea „Proiectului pentru efectuarea investițiilor necesare realizării de instalații noi de epurare a apelor uzate urbane și industriale”;

112. HOTĂRÂREA Comitetului de Avizare al AFM nr. 5 din 4 mai 2007 privind aprobarea „Proiectului privind prevenirea, reducerea și controlul integrat al poluării”;

113. HOTĂRÂREA Comitetului de Avizare al AFM nr. 7 din 4 mai 2007 privind aprobarea „Proiectului privind gestionarea deșeurilor lemnoase provenite de la exploatare forestiere și pomicole și din industria lemnului”;

114. HOTĂRÂREA nr. 121 din 6 februarie 2008 pentru aprobarea subvențiilor pe produse și a subvențiilor privind protecția socială, acordate companiilor, societăților naționale și societăților comerciale din sectorul minier;

115. ORDINUL nr. 308 din 2 iulie 2008 privind aprobarea Schemei de ajutor de minimis "Ocuparea temporară a forței de muncă din rândul șomerilor pentru dezvoltarea comunităților locale”;

116. HOTĂRÂREA nr. 451 din 21 aprilie 2008 privind aprobarea subvenției unitare acordate pentru acțiuni de ecologizare Societății Comerciale "Romplumb" - S.A. Baia Mare;

117. HOTĂRÂREA nr. 1431 din 12 noiembrie 2008 privind aprobarea bugetelor de venituri și cheltuieli rectificate pe anul 2008 ale Societății Naționale a Lignitului Oltenia - S.A. și Companiei Naționale a Uraniului - S.A., aflate sub autoritatea Ministerului Economiei și Finanțelor.

ANEXA STATISTICĂ – SITUAȚII CENTRALIZATOARE

Ajutorul de stat acordat in Romania in anul 2008 - mii Lei

Sectoare / Obiective		Ajutorul de stat in functie de natura acestuia						Ajutor de stat total		Ajutor de stat pentru industria prelucratoare	
		A1	A2	B1	C1	C2	D1	TOTAL	%	TOTAL	%
1.1.	Agricultura	2,184,023.00	18,291.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2,202,314.00	42.05	0.00	0.00
1.2.	Pescuit	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.1.	Obiective orizontale	343,120.93	4,358.49	62,529.00	0.00	14,630.23	0.00	424,638.65	44.82	37,016.50	26.92
2.1.1.	Cercetare-dezvoltare	238,331.80	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	238,331.80	25.15	0.00	0.00
2.1.2.	Mediul inconjurator	55,756.03	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	55,756.03	5.88	17,500.00	12.73
2.1.3.	Intreprinderi mici si mijlocii	44.63	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	44.63	0.00	18.92	0.01
2.1.4.	Comert	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.1.5.	Economisirea energiei	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.1.6.	Salvare - restructurare	18,250.00	4,358.49	8,000.00	0.00	14,630.23	0.00	45,238.72	4.77	18,988.72	13.81
2.1.7.	Crearea de noi locuri de munca	1,538.47	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1,538.47	0.16	508.86	0.37
2.1.8.	Pregatire profesionala	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.1.9.	Alte obiective	29,200.00	0.00	54,529.00	0.00	0.00	0.00	83,729.00	8.84	0.00	0.00
2.2.	Obiective sectoriale (sectoare sensibile)	368,598.90	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	368,598.90	38.90	0.00	0.00
2.2.1.	Otel	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.2.2.	Constructii navale	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.2.3.	Alte sectoare prelucratoare	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.2.4.1.	Carbune: ajutoare pt. productia curenta	338,917.90	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	338,917.90	35.77	0.00	0.00
2.2.4.2.	Carbune: alte ajutoare	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.2.6.	Turism	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.2.7.	Servicii financiare	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.2.8.	Media si cultura	29,681.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	29,681.00	3.13	0.00	0.00
3.	Ajutoare regionale	141,020.03	13,205.59	0.00	0.00	0.00	0.00	154,225.62	16.28	100,482.04	73.08
3.1.	Zone pentru care au fost elaborate programe nationale de dezvoltare regionala, altele decat zonele defavorizate	141,020.03	4,926.82	0.00	0.00	0.00	0.00	145,946.85	15.40	96,529.82	70.20
3.2.	Zone defavorizate	0.00	8,278.77	0.00	0.00	0.00	0.00	8,278.77	0.87	3,952.22	2.87
4.	Servicii de interes economic general	1,284,812.10	1,374.44	1,700.05	0.00	0.00	21,393.07	1,309,279.66	0.00	0.00	0.00
5.	Ajutoare de minimis	81,788.19	9,354.89	264.00	1,507.84	538.67	0.00	93,453.59	0.00	0.00	0.00
6.	Transporturi, din care:	1,890,489.84	0.00	166,514.00	0.00	0.00	30,860.41	2,087,864.25	39.86	0.00	0.00
6.1.	- Transport feroviar	1,217,485.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1,217,485.00	23.24	0.00	0.00
6.2.	- Transport aerian	86,523.24	0.00	0.00	0.00	0.00	30,860.41	117,383.65	2.24	0.00	0.00
7.	Industria prelucratoare	113,476.21	9,392.09	0.00	0.00	14,630.23	0.00	137,498.54	14.51	137,498.54	100.00
	în %	82.53	6.83	0.00	0.00	10.64	0.00			100.00	
T O T A L (exceptand agricultura, pescuit, transport, servicii de interes economic general si ajutoare de minimis)		852,739.86	17,564.08	62,529.00	0.00	14,630.23	0.00	947,463.17	100.00		
	în %	90.00	1.85	6.60	0.00	1.54	0.00	100.00			
Ponderea ajutorului de stat national in PIB(%)								PIB%	0.19		

Ajutorul de stat acordat in Romania in anul 2008 - mii Euro

Sectoare / Obiective		Ajutorul de stat in functie de natura acestuia						Ajutor de stat total		Ajutor de stat pentru industria prelucratoare	
		A1	A2	B1	C1	C2	D1	TOTAL	%	TOTAL	%
1.1.	Agricultura	593,049.39	4,966.74	0.00	0.00	0.00	0.00	598,016.13	42.05	0.00	0.00
1.2.	Pescuit	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.1.	Obiective orizontale	93,171.02	1,183.50	16,979.12	0.00	3,972.69	0.00	115,306.34	44.82	10,051.46	26.92
2.1.1.	Cercetare-dezvoltare	64,716.59	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	64,716.59	25.15	0.00	0.00
2.1.2.	Mediul inconjurator	15,139.99	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	15,139.99	5.88	4,751.95	12.73
2.1.3.	Intreprinderi mici si mijlocii	12.12	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	12.12	0.00	5.14	0.01
2.1.4.	Comert	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.1.5.	Economisirea energiei	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.1.6.	Salvare - restructurare	4,955.60	1,183.50	2,172.32	0.00	3,972.69	0.00	12,284.12	4.77	5,156.19	13.81
2.1.7.	Crearea de noi locuri de munca	417.76	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	417.76	0.16	138.18	0.37
2.1.8.	Pregatire profesionala	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.1.9.	Alte obiective	7,928.97	0.00	14,806.80	0.00	0.00	0.00	22,735.76	8.84	0.00	0.00
2.2.	Obiective sectoriale (sectoare sensibile)	100,089.31	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	100,089.31	38.90	0.00	0.00
2.2.1.	Otel	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.2.2.	Constructii navale	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.2.3.	Alte sectoare prelucratoare	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.2.4.1.	Carbune: ajutoare pt. productia curenta	92,029.73	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	92,029.73	35.77	0.00	0.00
2.2.4.2.	Carbune: alte ajutoare	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.2.6.	Turism	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.2.7.	Servicii financiare	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.2.8.	Media si cultura	8,059.58	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	8,059.58	3.13	0.00	0.00
3.	Ajutoare regionale	38,292.57	3,585.84	0.00	0.00	0.00	0.00	41,878.41	16.28	27,284.88	73.08
3.1.	Zone pentru care au fost elaborate programe nationale de dezvoltare regionala, altele decat zonele defavorizate	38,292.57	1,337.83	0.00	0.00	0.00	0.00	39,630.39	15.40	26,211.70	70.20
3.2.	Zone defavorizate	0.00	2,248.02	0.00	0.00	0.00	0.00	2,248.02	0.87	1,073.19	2.87
4.	Servicii de interes economic general	348,877.75	373.22	461.63	0.00	0.00	5,809.07	355,521.67	0.00	0.00	0.00
5.	Ajutor de minimis	22,208.76	2,540.23	71.69	409.44	146.27	0.00	25,376.38	0.00	0.00	0.00
6.	Transporturi, din care:	513,343.43	0.00	45,215.20	0.00	0.00	8,379.83	566,938.46	39.86	0.00	0.00
6.1.	- Transport feroviar	330,595.76	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	330,595.76	23.24	0.00	0.00
6.2.	- Transport aerian	23,494.51	0.00	0.00	0.00	0.00	8,379.83	31,874.34	2.24	0.00	0.00
7.	Industria prelucratoare	30,813.32	2,550.33	0.00	0.00	3,972.69	0.00	37,336.34	14.51	37,336.34	100.00
	în %	82.53	6.83	0.00	0.00	10.64	0.00			100.00	
TOTAL		231,552.90	4,769.35	16,979.12	0.00	3,972.69	0.00	257,274.06	100.00		
în %		90.00	1.85	6.60	0.00	1.54	0.00	100.00			
Pondereajutorului de stat national in PIB(%)								PIB%	0.19		

Ajutorul de stat acordat in Romania in anul 2007 - mii Lei

Sectoare / Obiective		Ajutorul de stat in functie de natura acestuia						Ajutor de stat total		Ajutor de stat pentru industria prelucratoare	
		A1	A2	B1	C1	C2	D1	TOTAL	%	TOTAL	%
1.1.	Agricultura	3,638,150.31	47,574.98	0.00	0.00	1,181.96	0.00	3,686,907.25	56.53	0.00	0.00
1.2.	Pescuit	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.1.	Obiective orizontale	225,485.66	65,206.53	63,202.00	0.00	27,333.89	0.00	381,228.08	45.09	95,384.26	74.22
2.1.1.	Cercetare-dezvoltare	142,972.83	5,894.62	0.00	0.00	0.00	0.00	148,867.45	17.61	0.00	0.00
2.1.2.	Mediul inconjurator	36,485.77	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	36,485.77	4.32	19,000.00	14.79
2.1.3.	Intreprinderi mici si mijlocii	420.99	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	420.99	0.05	92.47	0.07
2.1.4.	Comert	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.1.5.	Economisirea energiei	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.1.6.	Salvare - restructurare	0.00	58,919.65	23,386.00	0.00	27,333.89	0.00	109,639.54	12.97	75,639.57	58.86
2.1.7.	Crearea de noi locuri de munca	1,143.75	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1,143.75	0.14	467.49	0.36
2.1.8.	Pregatire profesionala	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.1.9.	Alte obiective	44,462.32	392.26	39,816.00	0.00	0.00	0.00	84,670.58	10.02	184.73	0.14
2.2.	Obiective sectoriale (sectoare sensibile)	396,589.06	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	396,589.06	46.91	0.00	0.00
2.2.1.	Otel	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.2.2.	Constructii navale	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.2.3.	Alte sectoare prelucratoare	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.2.4.1.	Carbune: ajutoare pt. productia curenta	374,800.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	374,800.00	44.33	0.00	0.00
2.2.4.2.	Carbune: alte ajutoare	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.2.6.	Turism	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.2.7.	Servicii financiare	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.2.8.	Media si cultura	21,789.06	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	21,789.06	2.58	0.00	0.00
3.	Ajutoare regionale	38,501.90	29,079.94	0.00	0.00	0.00	0.00	67,581.84	7.99	33,122.75	25.78
3.1.	Zone pentru care au fost elaborate programe nationale de dezvoltare regionala, altele decat zonele defavorizate	38,501.90	6,098.23	0.00	0.00	0.00	0.00	44,600.13	5.28	17,318.71	13.48
3.2.	Zone defavorizate	0.00	22,981.71	0.00	0.00	0.00	0.00	22,981.71	2.72	15,804.04	12.30
4.	Servicii de interes economic general	1,417,112.79	1,156.59	17,330.00	0.00	0.00	35,907.89	1,471,507.27	0.00	0.00	0.00
5.	Ajutoare de minimis	103,428.61	12,837.07	3,574.40	1,810.90	498.11	55.00	122,204.08	0.00	0.00	0.00
6.	Transporturi, din care:	1,543,055.53	0.00	245,633.00	0.00	0.00	201,306.30	1,989,994.83	30.51	0.00	0.00
6.1.	- Transport feroviar	1,043,049.69	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1,043,049.69	15.99	0.00	0.00
6.2.	- Transport aerian	86,885.20	0.00	0.00	0.00	0.00	201,306.30	288,191.50	4.42	0.00	0.00
7.	Industria prelucratoare	34,701.33	75,281.52	0.00	0.00	18,524.16	0.00	128,507.01	15.20	128,507.01	100.00
	în %	27.00	58.58	0.00	0.00	14.41	0.00			100.00	
T O T A L (exceptand agricultura, pescuit, transport, servicii de interes economic general si ajutoare de minimis)		660,576.62	94,286.47	63,202.00	0.00	27,333.89	0.00	845,398.98	100.00		
în %		78.14	11.15	7.48	0.00	3.23	0.00	100.00			
Ponderea ajutorului de stat national in PIB(%)								PIB%	0.20		

Ajutorul de stat acordat in Romania in anul 2007 - mii Euro

Sectoare / Obiective		Ajutorul de stat in functie de natura acestuia						Ajutor de stat total		Ajutor de stat pentru industria prelucratoare	
		A1	A2	B1	C1	C2	D1	TOTAL	%	TOTAL	%
1.1.	Agricultura	1,090,147.82	14,255.53	0.00	0.00	354.17	0.00	1,104,757.51	56.53	0.00	0.00
1.2.	Pescuit	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.1.	Obiective orizontale	67,565.30	19,538.71	18,938.06	0.00	8,190.42	0.00	114,232.49	45.09	28,581.27	74.22
2.1.1.	Cercetare-dezvoltare	42,840.87	1,766.28	0.00	0.00	0.00	0.00	44,607.15	17.61	0.00	0.00
2.1.2.	Mediul inconjurator	10,932.72	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	10,932.72	4.32	5,693.23	14.79
2.1.3.	Intreprinderi mici si mijlocii	126.15	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	126.15	0.05	27.71	0.07
2.1.4.	Comert	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.1.5.	Economisirea energiei	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.1.6.	Salvare - restructurare	0.00	17,654.89	7,007.46	0.00	8,190.42	0.00	32,852.77	12.97	22,664.90	58.86
2.1.7.	Crearea de noi locuri de munca	342.72	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	342.72	0.14	140.08	0.36
2.1.8.	Pregatire profesionala	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.1.9.	Alte obiective	13,322.84	117.54	11,930.60	0.00	0.00	0.00	25,370.98	10.02	55.35	0.14
2.2.	Obiective sectoriale (sectoare sensibile)										
		118,835.30	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	118,835.30	46.91	0.00	0.00
2.2.1.	Otel	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.2.2.	Constructii navale	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.2.3.	Alte sectoare prelucratoare	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.2.4.1.	Carbune: ajutoare pt. productia curenta	112,306.36	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	112,306.36	44.33	0.00	0.00
2.2.4.2.	Carbune: alte ajutoare	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.2.6.	Turism	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.2.7.	Servicii financiare	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.2.8.	Media si cultura	6,528.95	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	6,528.95	2.58	0.00	0.00
3.	Ajutoare regionale	11,536.84	8,713.61	0.00	0.00	0.00	0.00	20,250.45	7.99	9,925.01	25.78
3.1.	Zone pentru care au fost elaborate programe nationale de dezvoltare regionala, altele decat zonele defavorizate	11,536.84	1,827.29	0.00	0.00	0.00	0.00	13,364.14	5.28	5,189.44	13.48
3.2.	Zone defavorizate	0.00	6,886.32	0.00	0.00	0.00	0.00	6,886.32	2.72	4,735.58	12.30
4.	Servicii de interes economic general	424,628.53	346.56	5,192.82	0.00	0.00	10,759.56	440,927.48	0.00	0.00	0.00
5.	Ajutor de minimis	30,991.70	3,846.54	1,071.05	542.62	149.26	16.48	36,617.65	0.00	0.00	0.00
6.	Transporturi, din care:	462,366.44	0.00	73,602.31	0.00	0.00	60,320.11	596,288.87	30.51	0.00	0.00
6.1.	- Transport feroviar	312,542.98	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	312,542.98	15.99	0.00	0.00
6.2.	- Transport aerian	26,034.58	0.00	0.00	0.00	0.00	60,320.11	86,354.69	4.42	0.00	0.00
7.	Industria prelucratoare	10,398.03	22,557.61	0.00	0.00	5,550.64	0.00	38,506.28	15.20	38,506.28	100.00
	în %	27.00	58.58	0.00	0.00	14.41	0.00			100.00	
TOTAL		197,937.44	28,252.32	18,938.06	0.00	8,190.42	0.00	253,318.25	100.00		
în %		78.14	11.15	7.48	0.00	3.23	0.00	100.00			
Pondereajutorului de stat national in PIB(%)								PIB%	0.20		

Ajutorul de stat acordat in Romania in anul 2006 - mii LEI

Sectoare / Obiective		Ajutorul de stat in functie de natura acestuia						Ajutor de stat total		Ajutor de stat pentru industria prelucratoare	
		A1	A2	B1	C1	C2	D1	TOTAL	%	TOTAL	%
1.1.	Agricultura	1,041,971.87	2,534.20	0.00	0.00	37,380.64	0.00	1,081,886.71	21.71	0.00	0.00
1.2.	Pescuit	2,088.82	0.00	0.00	0.00	331.08	0.00	2,419.90	0.05	0.00	0.00
2.1.	Obiective orizontale	833,360.15	164,335.89	22,832.00	0.00	235,331.22	0.00	1,255,859.26	71.78	295,230.99	84.57
2.1.1.	Cercetare-dezvoltare	79,074.89	548.81	0.00	0.00	30,571.09	0.00	110,194.79	6.30	0.00	0.00
2.1.2.	Mediul inconjurator	32,975.98	0.00	7,100.00	0.00	0.00	0.00	40,075.98	2.29	29,099.93	8.34
2.1.3.	Intreprinderi mici si mijlocii	71,511.58	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	71,511.58	4.09	51,009.25	14.61
2.1.4.	Comert	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.1.5.	Economisirea energiei	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.1.6.	Salvare - restructurare	167.60	147,178.45	15,732.00	0.00	204,633.73	0.00	367,711.78	21.02	207,567.82	59.46
2.1.7.	Crearea de noi locuri de munca	3,674.60	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	3,674.60	0.21	2,102.99	0.60
2.1.8.	Pregatire profesionala	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.1.9.	Alte obiective	645,955.50	16,608.63	0.00	0.00	126.40	0.00	662,690.53	37.87	5,451.00	1.56
2.2.	Obiective sectoriale (sectoare sensibile)	317,305.93	58,594.50	0.00	0.00	16,972.06	0.00	392,872.49	22.45	0.00	0.00
2.2.1.	Otel	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.2.2.	Constructii navale	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.2.3.	Alte sectoare prelucratoare	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.2.4.1.	Carbune: ajutoare pt. productia curenta	302,905.87	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	302,905.87	17.31	0.00	0.00
2.2.4.2.	Carbune: alte ajutoare	0.00	55,067.78	0.00	0.00	12,608.35	0.00	67,676.13	3.87	0.00	0.00
2.2.6.	Turism	0.00	3,380.20	0.00	0.00	2,254.32	0.00	5,634.52	0.32	0.00	0.00
2.2.7.	Servicii financiare	0.00	0.00	0.00	0.00	1,805.30	0.00	1,805.30	0.10	0.00	0.00
2.2.8.	Media si cultura	14,400.06	146.52	0.00	0.00	304.09	0.00	14,850.67	0.85	0.00	0.00
3.	Ajutoare regionale	16,654.55	84,162.30	50.00	80.93	0.00	0.00	100,947.78	5.77	53,846.00	15.43
3.1.	Zone pentru care au fost elaborate programe nationale de dezvoltare regionala, altele decat zonele defavorizate	16,654.55	12,704.50	50.00	80.93	0.00	0.00	29,489.98	1.69	4,565.91	1.31
3.2.	Zone defavorizate	0.00	71,457.80	0.00	0.00	0.00	0.00	71,457.80	4.08	49,280.09	14.12
4.	Servicii de interes economic general	1,456,799.90	260.68	24,129.60	0.00	11,154.15	118,880.70	1,611,225.03	0.00	0.00	0.00
5.	Ajutor de minimis	39,739.48	4,703.26	2,921.58	0.00	266.63	0.00	47,630.95	0.00	0.00	0.00
6.	Transporturi, din care:	1,976,058.59	17,038.66	111,435.69	0.00	1,046.05	42,792.89	2,148,371.88	43.12	0.00	0.00
6.1.	- Transport feroviar	1,487,334.21	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1,487,334.21	29.85	0.00	0.00
6.2.	- Transport aerian	94,522.30	13,751.59	0.00	0.00	138.81	42,792.89	151,205.59	3.03	0.00	0.00
7.	Industria prelucratoare	75,697.56	109,753.64	7,100.00	0.00	156,525.80	0.00	349,077.00	19.95	349,077.00	100.00
	în %	21.69	31.44	2.03	0.00	44.84	0.00			100.00	
T O T A L (exceptand agricultura, pescuit, transport, servicii de interes economic general si ajutoare de minimis)		1,167,320.63	307,092.69	22,882.00	80.93	252,303.28	0.00	1,749,679.53	100.00		
în %		66.72	17.55	1.31	0.00	14.42	0.00	100.00			
Ponderea ajutorului de stat national in PIB(%)								PIB%	0.51		

Ajutorul de stat acordat in Romania in anul 2006 - mii Euro

Sectoare / Obiective		Ajutorul de stat in functie de natura acestuia						Ajutor de stat total		Ajutor de stat pentru industria prelucratoare	
		A1	A2	B1	C1	C2	D1	TOTAL	%	TOTAL	%
1.1.	Agricultura	295,636.79	719.02	0.00	0.00	10,605.94	0.00	306,961.76	21.71	0.00	0.00
1.2.	Pescuit	592.66	0.00	0.00	0.00	93.94	0.00	686.59	0.05	0.00	0.00
2.1.	Obiective orizontale	236,447.77	46,626.73	6,478.08	0.00	66,770.10	0.00	356,322.67	71.78	83,765.36	84.57
2.1.1.	Cercetare-dezvoltare	22,435.78	155.71	0.00	0.00	8,673.88	0.00	31,265.37	6.30	0.00	0.00
2.1.2.	Mediul inconjurator	9,356.22	0.00	2,014.47	0.00	0.00	0.00	11,370.69	2.29	8,256.47	8.34
2.1.3.	Intreprinderi mici si mijlocii	20,289.85	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	20,289.85	4.09	14,472.76	14.61
2.1.4.	Comert	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.1.5.	Economisirea energiei	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.1.6.	Salvare - restructurare	47.55	41,758.68	4,463.61	0.00	58,060.36	0.00	104,330.20	21.02	58,892.84	59.46
2.1.7.	Crearea de noi locuri de munca	1,042.59	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1,042.59	0.21	596.68	0.60
2.1.8.	Pregatire profesionala	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.1.9.	Alte obiective	183,275.78	4,712.34	0.00	0.00	35.86	0.00	188,023.98	37.87	1,546.60	1.56
2.2.	Obiective sectoriale (sectoare sensibile)	90,028.64	16,624.91	0.00	0.00	4,815.45	0.00	111,469.00	22.45	0.00	0.00
2.2.1.	Otel	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.2.2.	Constructii navale	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.2.3.	Alte sectoare prelucratoare	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.2.4.1.	Carbune: ajutoare pt. productia curenta	85,942.93	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	85,942.93	17.31	0.00	0.00
2.2.4.2.	Carbune: alte ajutoare	0.00	15,624.28	0.00	0.00	3,577.34	0.00	19,201.63	3.87	0.00	0.00
2.2.6.	Turism	0.00	959.06	0.00	0.00	639.61	0.00	1,598.67	0.32	0.00	0.00
2.2.7.	Servicii financiare	0.00	0.00	0.00	0.00	512.21	0.00	512.21	0.10	0.00	0.00
2.2.8.	Media si cultura	4,085.70	41.57	0.00	0.00	86.28	0.00	4,213.55	0.85	0.00	0.00
3.	Ajutoare regionale	4,725.37	23,879.22	14.19	22.96	0.00	0.00	28,641.73	5.77	15,277.63	15.43
3.1.	Zone pentru care au fost elaborate programe nationale de dezvoltare regionala, altele decat zonele defavorizate	4,725.37	3,604.62	14.19	22.96	0.00	0.00	8,367.14	1.69	1,295.48	1.31
3.2.	Zone defavorizate	0.00	20,274.59	0.00	0.00	0.00	0.00	20,274.59	4.08	13,982.15	14.12
4.	Servicii de interes economic general	413,335.20	73.96	6,846.25	0.00	3,164.75	33,729.81	457,149.96	47.27	0.00	0.00
5.	Ajutor de minimis	11,275.21	1,334.45	828.93	0.00	75.65	0.00	13,514.24	1.40	0.00	0.00
6.	Transporturi, din care:	560,663.52	4,834.35	31,617.45	0.00	296.79	12,141.55	609,553.66	43.12	0.00	0.00
6.1.	- Transport feroviar	421,998.64	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	421,998.64	29.85	0.00	0.00
6.2.	- Transport aerian	26,818.64	3,901.71	0.00	0.00	39.38	12,141.55	42,901.29	3.03	0.00	0.00
7.	Industria prelucratoare	21,477.53	31,140.20	2,014.47	0.00	44,410.78	0.00	99,042.98	19.95	99,042.98	100.00
	în %	21.69	31.44	2.03	0.00	44.84	0.00			100.00	
TOTAL		331,201.77	87,130.85	6,492.27	22.96	71,585.55	0.00	496,433.40	100.00		
în %		66.72	17.55	1.31	0.00	14.42	0.00	100.00			
Ponderea ajutorului de stat national in PIB(%)								PIB%	0.51		

Ajutorul de stat acordat in Romania in anul 2005 - mii Lei

Sectoare / Obiective		Ajutorul de stat in functie de natura acestuia						Ajutor de stat total		Ajutor de stat pentru industria prelucratoare	
		A1	A2	B1	C1	C2	D1	TOTAL	%	TOTAL	%
1.1.	Agricultura	1,147,726.71	10,433.33	0.00	0.00	109,106.92	0.00	1,267,266.96	29.93	0.00	0.00
1.2.	Pescuit	21.46	308.00	0.00	0.00	1,287.64	0.00	1,617.10	0.04	0.00	0.00
2.1.	Obiective orizontale	619,595.80	161,852.54	32,910.41	0.00	131,643.39	0.00	946,002.14	60.56	186,548.16	55.30
2.1.1.	Cercetare-dezvoltare	50,405.22	2,761.82	0.00	0.00	1,793.29	0.00	54,960.33	3.52	0.00	0.00
2.1.2.	Mediul inconjurator	26,582.84	0.13	2,400.00	0.00	0.00	0.00	28,982.97	1.86	22,180.00	6.57
2.1.3.	Intreprinderi mici si mijlocii	33,527.60	0.00	0.00	0.00	2,153.20	0.00	35,680.80	2.28	18,078.20	5.36
2.1.4.	Comert	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.1.5.	Economisirea energiei	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.1.6.	Salvare - restructurare	0.00	111,539.21	9,087.99	0.00	126,560.83	0.00	247,188.03	15.83	129,825.71	38.48
2.1.7.	Crearea de noi locuri de munca	8,403.07	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	8,403.07	0.54	4,600.41	1.36
2.1.8.	Pregatire profesionala	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.1.9.	Alte obiective	500,677.07	47,551.38	21,422.42	0.00	1,136.07	0.00	570,786.94	36.54	11,863.84	3.52
2.2.	Obiective sectoriale (sectoare sensibile)	249,304.23	202,241.73	31,909.55	0.00	32,881.62	0.00	516,337.13	33.06	89,186.03	26.44
2.2.1.	Otel	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.2.2.	Constructii navale	0.00	0.00	31,909.55	0.00	3,314.93	0.00	35,224.48	2.26	35,224.48	10.44
2.2.3.	Alte sectoare prelucratoare	0.00	27,779.41	0.00	0.00	26,182.14	0.00	53,961.55	3.45	53,961.55	15.99
2.2.4.1.	Carbune: ajutoare pt. productia curenta	202,151.46	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	202,151.46	12.94	0.00	0.00
2.2.4.2.	Carbune: alte ajutoare	38,881.67	170,527.74	0.00	0.00	390.28	0.00	209,799.69	13.43	0.00	0.00
2.2.6.	Turism	0.00	3,758.92	0.00	0.00	44.86	0.00	3,803.78	0.24	0.00	0.00
2.2.7.	Servicii financiare	0.00	0.00	0.00	0.00	662.60	0.00	662.60	0.04	0.00	0.00
2.2.8.	Media si cultura	8,271.10	175.66	0.00	0.00	2,286.81	0.00	10,733.57	0.69	0.00	0.00
3.	Ajutoare regionale	20,943.60	77,390.62	934.73	375.95	0.00	0.00	99,644.90	6.38	61,634.25	18.27
3.1.	Zone pentru care au fost elaborate programe nationale de dezvoltare	20,943.60	13,023.62	934.73	375.95	0.00	0.00	35,277.90	2.26	10,965.32	3.25
3.2.	Zone defavorizate	0.00	64,367.00	0.00	0.00	0.00	0.00	64,367.00	4.12	50,668.93	15.02
4.	Servicii de interes economic general	1,139,095.98	26,962.04	10,208.58	0.00	3,220.59	91,668.38	1,271,155.57	0.00	0.00	0.00
5.	Ajutor de minimis	21,756.00	4,029.43	0.00	0.00	0.00	0.00	25,785.43	0.00	0.00	0.00
6.	Transporturi, din care:	1,174,438.94	44,436.44	128,562.18	0.00	2,591.24	53,491.02	1,403,519.82	33.15	0.00	0.00
6.1.	- Transport feroviar	765,403.27	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	765,403.27	18.08	0.00	0.00
6.2.	- Transport aerian	101,182.88	12,815.37	4,999.98	0.00	159.13	53,491.02	172,648.38	4.08	0.00	0.00
7.	Industria prelucratoare	46,757.34	114,044.81	34,309.55	0.00	142,256.74	0.00	337,368.44	21.60	337,368.44	100.00
	în %	13.86	33.80	10.17	0.00	42.17	0.00			100.00	
T O T A L (exceptand agricultura, pescuit, transport, servicii de interes economic general si ajutoare de minimis)		889,843.63	441,484.89	65,754.69	375.95	164,525.01	0.00	1,561,984.17	100.00		
în %		56.97	28.26	4.21	0.02	10.53	0.00	100.00			
Ponderea ajutorului de stat national in PIB(%)								PIB%	0.54		

Ajutorul de stat acordat in Romania in anul 2005 - mii Euro

Sectoare / Obiective		Ajutorul de stat in functie de natura acestuia						Ajutor de stat total		Ajutor de stat pentru industria prelucratoare	
		A1	A2	B1	C1	C2	D1	TOTAL	%	TOTAL	%
1.1.	Agricultura	316,750.75	2,879.40	0.00	0.00	30,111.43	0.00	349,741.59	29.93	0.00	0.00
1.2.	Pescuit	5.92	85.00	0.00	0.00	355.36	0.00	446.29	0.04	0.00	0.00
2.1.	Obiective orizontale	170,996.66	44,668.22	9,082.65	0.00	36,331.07	0.00	261,078.61	60.56	51,483.75	55.30
2.1.1.	Cercetare-dezvoltare	13,910.88	762.21	0.00	0.00	494.91	0.00	15,168.01	3.52	0.00	0.00
2.1.2.	Mediul inconjurator	7,336.36	0.04	662.35	0.00	0.00	0.00	7,998.75	1.86	6,121.26	6.57
2.1.3.	Intreprinderi mici si mijlocii	9,252.98	0.00	0.00	0.00	594.24	0.00	9,847.22	2.28	4,989.24	5.36
2.1.4.	Comert	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.1.5.	Economisirea energiei	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.1.6.	Salvare - restructurare	0.00	30,782.70	2,508.11	0.00	34,928.38	0.00	68,219.20	15.83	35,829.43	38.48
2.1.7.	Crearea de noi locuri de munca	2,319.09	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2,319.09	0.54	1,269.63	1.36
2.1.8.	Pregatire profesionala										
2.1.9.	Alte obiective	138,177.35	13,123.28	5,912.18	0.00	313.53	0.00	157,526.34	36.54	3,274.19	3.52
2.2.	Obiective sectoriale (sectoare sensibile)	68,803.23	55,814.87	8,806.43	0.00	9,074.70	0.00	142,499.23	33.06	24,613.65	26.44
2.2.1.	Otel	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2.2.2.	Constructii navale	0.00	0.00	8,806.43	0.00	914.86	0.00	9,721.29	2.26	9,721.29	10.44
2.2.3.	Alte sectoare prelucratoare	0.00	7,666.59	0.00	0.00	7,225.77	0.00	14,892.36	3.45	14,892.36	15.99
2.2.4.1.	Carbune: ajutoare pt. productia curenta	55,789.96	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	55,789.96	12.94	0.00	0.00
2.2.4.2.	Carbune: alte ajutoare	10,730.60	47,062.41	0.00	0.00	107.71	0.00	57,900.73	13.43	0.00	0.00
2.2.6.	Turism	0.00	1,037.39	0.00	0.00	12.38	0.00	1,049.77	0.24	0.00	0.00
2.2.7.	Servicii financiare	0.00	0.00	0.00	0.00	182.87	0.00	182.87	0.04	0.00	0.00
2.2.8.	Media si cultura	2,282.67	48.48	0.00	0.00	631.12	0.00	2,962.26	0.69	0.00	0.00
3.	Ajutoare regionale	5,780.04	21,358.34	257.97	103.76	0.00	0.00	27,500.10	6.38	17,009.88	18.27
3.1.	Zone pentru care au fost elaborate programe nationale de dezvoltare regionala, altele decat zonele defavorizate	5,780.04	3,594.27	257.97	103.76	0.00	0.00	9,736.03	2.26	3,026.22	3.25
3.2.	Zone defavorizate	0.00	17,764.07	0.00	0.00	0.00	0.00	17,764.07	4.12	13,983.66	15.02
4.	Servicii de interes economic general	314,368.83	7,441.01	2,817.37	0.00	888.82	25,298.73	350,814.77	0.00	0.00	0.00
5.	Ajutor de minimis	6,004.24	1,112.05	0.00	0.00	0.00	0.00	7,116.29	0.00	0.00	0.00
6.	Transporturi, din care:	324,122.82	12,263.61	35,480.72	0.00	715.13	14,762.50	387,344.79	33.15	0.00	0.00
6.1.	- Transport feroviar	211,236.75	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	211,236.75	18.08	0.00	0.00
6.2.	- Transport aerian	27,924.55	3,536.80	1,379.90	0.00	43.92	14,762.50	47,647.67	4.08	0.00	0.00
7.	Industria prelucratoare	12,904.14	31,474.20	9,468.78	0.00	39,260.16	0.00	93,107.28	21.60	93,107.28	100.00
	în %	13.86	33.80	10.17	0.00	42.17	0.00			100.00	
TOTAL		245,579.92	121,841.44	18,147.04	103.76	45,405.77	0.00	431,077.93	100.00		
în %		56.97	28.26	4.21	0.02	10.53	0.00	100.00			
Ponderea ajutorului de stat national in PIB(%)								PIB%	0.54		